

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİNHESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Lütfü ELVAN (Karaman)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)
KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----O-----

31.10.2012

İ Ç İ N D E K İ L E R

Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Geneli Üzerinde Görüşmeler

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	3
SÜMER ORAL (Manisa).....	6
ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul).....	7
ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul).....	8
RECAİ BERBER (Manisa).....	9
KAZIM KURT (Eskişehir).....	12
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	15
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	16
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	18
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa).....	22
İKİNCİ OTURUM.....	24
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul).....	24
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	28
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman).....	28
MUSTAFA KALAYCI (Devamla).....	28
HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli).....	31
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	33
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	36
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir).....	38
ADİL KURT (Hakkâri).....	40
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	43

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

İZZET ÇETİN (Ankara).....	45
AHMET ARSLAN (Kars).....	47
MAHMUT TANAL (İstanbul).....	48
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane)	50
MUSA ÇAM (İzmir).....	50
CAHİT BAĞCI (Çorum).....	54
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	55
UĞUR AYDEMİR (Manisa)	56
SALİH KOCA (Eskişehir).....	58
MEHMET GÜNAL (Antalya)	59
KAMER GENÇ (Tunceli)	62
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	63
VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis).....	66
SORULAR VE CEVAPLAR	66
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	66
ADİL KURT (Hakkâri).....	67
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	67
MÜSLİM SARI (İstanbul)	68
MUSA ÇAM (İzmir).....	68
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir)	68
İZZET ÇETİN (Ankara).....	68
ÜÇÜNCÜ OTURUM	68
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	69
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	80
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	81
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	81
MUSA ÇAM (İzmir).....	81
SÜMER ORAL (Manisa).....	81
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	81
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	81
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	82
MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman)	82
Kapanma Saati: 22.05	83

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

31 Ekim 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.09

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 3'üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2011 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarılarının tümü üzerindeki görüşmeler vardır.

Alınan karar gereğince, öncelikli olarak talep eden Komisyon üyelerine yirmişer dakika, daha sonra da Komisyon üyesi olmayan milletvekillerine beşer dakika süre ile söz vereceğim. Ancak, söz vermeden önce, Komisyonumuza yeni katılan 2 üyemiz var; Sayın Cahit Bağcı ve Sayın İzzet Çetin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Cahit Bağcı da, Sayın İzzet Çetin de yeni değil; eskiden bu görevi yapmışlardır.

BAŞKAN – Aslında haklısınız, daha önce Plan ve Bütçe Komisyonunda çalışmış olan arkadaşlarımız. Kendilerine hoş geldiniz diyoruz ve başarılar diliyoruz.

Ve ilk sözü Sayın Ayaydın'a veriyorum.

Buyurun Sayın Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli yöneticileri, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; 2013 mali yılı bütçe tasarısının geneli üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AKP İktidarının 11'inci, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile hayata geçirilmek istenen yeni kamu mali yönetim anlayışının 8'inci bütçesi olan 2013 bütçesi usul ve esasları bakımından pek çok sıkıntıyı içinde barındırmaktadır. İzninizle önce bütçenin hazırlanış usulünden bahsetmek istiyorum.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu merkezi yönetim bütçesinin hazırlanmasında özel bir süreç ve takvim öngörmektedir. Ancak AKP Hükûmeti, her yıl yaptığını ne yazık ki bu yıl da tekrarlamış, bu takvime uymayarak hukuku, kanunu, kuralları hiçe saymaya devam etmiştir.

Geçtiğimiz yıl kendi rekorunu kırarak Orta Vadeli Programı 5018 sayılı Kanun'un öngördüğü süreden tam yüz otuz beş gün sonra yayımlayan AKP Hükûmeti bu rekorundan pek memnun kalmadığından ve kanunsuzluğun bu kadarı kendilerini dahi rahatsız ettiğinden olsa gerek, çıkardığı bir kanun hükmündeki kararname ile takvimi değiştirmiştir.

Geçen yıl çıkarılan 659 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile;

Değişiklik öncesi mayıs sonuna kadar Resmî Gazete'de yayımlanması gereken Orta Vadeli Program eylül ayının ilk haftası sonuna kadar,

Haziran 15'e kadar Resmî Gazete'de yayımlanması gereken Orta Vadeli Mali Plan eylül ayının 15'ine kadar,

Haziran sonuna dek Resmî Gazete'de yayımlanması gereken Bütçe Hazırlama Rehberi ve Yatırım Hazırlama Rehberi eylül 15'e kadar,

Temmuz ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına gönderilecek olan kamu idarelerinin kendi bütçe teklifleri de eylül sonuna kadar şeklinde değiştirilmiştir.

Ekim ayında Meclise sunulması anayasal bir zorunluluk olan bütçeye ilişkin takvimin eylül ayına bırakılması dahi tartışılmaya fazlasıyla açık iken, AKP gecikmelerden dolayı daha on bir ay önce yapmak durumunda kaldığı kanuni değişikliğe dahi uymamıştır. 2013 yılı Orta Vadeli Programı, Orta Vadeli Mali Planı, Bütçe Rehberi ve Yatırım Rehberi ancak 9 Ekimde birlikte yayımlanabilmiştir.

Geçen yıl tam bugün yine sormuş, yanıt alamamıştım. Şimdi bir kez daha Sayın Bakana sormak istiyorum: 5018 sayılı Kanun'a neden uyulmuyor? Kanun'u bir kanun hükmündeki kararname ile değiştirdiniz yine uymuyorsunuz. Madem uyulmayacaksa bu Kanun'u neden çıkardınız, bu kanun hükmündeki kararname değişikliğini neden yaptınız?

Görülüyor ki bizler AKP'den hukuk devletinin gereklerini yerine getirmesini beklerken, AKP daha kanun devleti olabilmeyi dahi tam olarak başaramamaktadır. Doğrusu, bu durum üzücü ve bir o kadar da düşündürücüdür.

Şahsen AKP Hükûmetine bir öneri sunmak istiyorum: Bakınız, bütçe kanun tasarısının en geç mali yılbaşından yetmiş beş gün önce Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacağı Anayasa'nın 162'nci maddesinde hükme bağlanmıştır. Gelin, bu hükmü değiştirerek elinizi daha da güçlendirin, bütçeyi de keyfinize göre rahat rahat hazırlayın. O zaman da size bir uyarım olacak "Aman dikkat ediniz, bu bütçenin 1 ocağa yetişmesi gerekir." diye.

Gelelim bütçenin içerik ve esaslarına:

2013 Yılı Bütçe Kanun Tasarısı, Sayın Bakanın bütçe sunuş konuşmasında da yer aldığı gibi, Orta Vadeli Program baz alınarak, burada yer alan öncelik ve hedeflere göre hazırlanmıştır. Evet, Orta Vadeli Program'ın işlevi, makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de içeren bir yol haritası olmasıdır. Ancak, korkarım ki Hükûmet önünü pek görememektedir. Zira, her yıl yeniden hazırlandığı belirtilen Orta Vadeli Program, içindeki kelimeler ve ifadeler itibarıyla bir önceki yıllara pek çok benzerlik, yer yer ayrılık içermektedir. Galiba değişen sadece

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

rakamsal öngörülerdir. O öngörülerin ise gerçeklikle hiçbir ilgisi bulunmamaktadır. Sadece kâğıt üstünde kalan, sözde gerçekçi hedeflere birkaç örnek vermek istiyorum :

2011 yılında yayımlanan Orta Vadeli Program'da yüzde 5,2 olarak öngörülen 2012 yılı TÜFE, 2012 Orta Vadeli Program'da yüzde 7,4 olarak revize edilmiştir. Yıl sonunda bu düzeyi de geçerse sürpriz olmasın.

2011 yılı Orta Vadeli Program'da yüzde 4 olarak öngörülen 2012 büyümesi 2012 Orta Vadeli Program'da yüzde 3,2 olarak revize edilmiştir. Üstelik bu oranın yakalanması bile fazlasıyla şüphelidir.

2011 yılı Orta Vadeli Program'da 21,1 milyar TL olarak gerçekleşeceği öngörülen 2012 yılı bütçe açığı 2012 Orta Vadeli Program'da 33,5 milyar TL olarak revize edilmiştir. Bu durum yüzde 50'den daha büyük bir sapmayı göstermektedir.

Ne diyelim, "çok isabetli ve çok gerçekçi öngörüler" mi diyelim? Doğrusu, bu kadar temel göstergelerde böylesine sapmalar olunca insan kendisine sormadan edemiyor: On yıldır ülkeyi tek başına idare eden bir ekonomi yönetiminin önünü daha iyi görmesi gerekmez miydi?

2012 yılı, maalesef, Türkiye ekonomisi için pek iyi geçmemekte, Hükûmet tarafından çizilen o pembe tablolar yerini ülkenin acı gerçeklerine bırakmaktadır. AKP tarafından hiçbir şekilde dikkate alınmayan tespit ve uyarılarımız bir bir gerçekleşmiş, ülke ekonomisi yine bocalamaya başlamıştır.

Evet, dünya ekonomisi büyük bir dalgalandıktan geçmektedir. Kaynağında, gelişmiş ülkelerin bütçe açıklarında genişleme, borç stoklarında büyüme ve finansal sektörlerde yaşanan sorunlar bulunan bu küresel dengesizliklerin yarattığı olumsuz etkilerden biz de nasibimizi almaktayız. Ancak bu dış olumsuz etkiler olmasa dahi, ekonomideki müzmin sorunlarımız aynen devam ettiği gibi, gerek önümüzdeki üç yılda üç seçime gidilecek olması gibi iç politikadan gerekse Suriye politikamız dolayısıyla da dış politikadan kaynaklanan ciddi riskler de ekonomik istikrar ve performansın üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallanmaktadır.

Her ne kadar Hükûmet yetkililerince aksi söylenip, pembe tablolar çizilip dursa da ekonomimizin yapısal ve kronik sorunları artarak devam etmektedir. Kanımca ülke ekonomisinin en büyük sorunu olan ve yıllardır dile getirdiğim husus olan tasarruf düzeyindeki geldiğimiz nokta üzücü bir örnektir. 2002 yılında millî gelirin yüzde 18'i düzeyinde seyreden ve bir ülkenin kalkınması için hayati önem arz eden tasarruf düzeyi son on yılda bırakın artmayı, resmen eriyerek yüzde 12'lere inmiştir. Oysa Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülke için yurt içi tasarrufların önemini çok iyi bilmelisiniz. Bu tasarruf düzeyi ile nereye gidilebilir, ne kadar gidilebilir?

Sağlıklı ve kalıcı büyüme için en kısa sürede büyüme modeli değiştirilmelidir. Nitekim, son dönemlerde ekonomi yönetiminde iyice su yüzüne çıkan ve gündeme "gaz-fren tartışması" olarak gelen çatlak da aslında bu bağlamda pek anlam taşımamaktadır. Zira, Türkiye ekonomisinin sorunu bu büyüme modelinde hızlı veya yavaş gitmek değildir, sağlıklı bir büyüme modeline geçmektir. Son dönemde popüler olan "gaz-fren" jargonuyla ifade etmek gerekirse, gidilen yön, yol yanlışsa ister gaza basın, ister frene; hızınızın önemi, anlamı yoktur. Yıllardır anlatmamıza rağmen, öyle görünüyor ki şoför bu yönde ısrar etmektedir. O hâlde sorunun adresi şoförün kendisidir; gaz veya fren değildir. Değişmesi gereken ve böyle giderse de değişimi yakınlaşan şey hız değil, o hızı yapandır. Zira, artık arabanın hakkı verilmelidir.

Bütçe performansı ise açıklanan verilerden anlıyoruz ki bu yılki bütçe performansı geçen yılı fazlasıyla aratmakta, bütçe açığı büyümektedir. Oysa 2011 bütçesi iyi giderken yine burada Sayın Bakana belirtmiştik, "Bu durum sağlıklı ve kalıcı nedenlere dayanmıyor, sadece konjonktürel bir sonuçtur; 2012 bambaşka olacaktır." diye. Bu tablo bizleri üzmemekte ama doğrusu hiç şaşırtmamaktadır. Zira, 2012 yılında ne ithalden alınan yüksek vergi gelirleri var ne de iki yılda bir çıkarılan afların sonucusu olan 6111 sayılı Kanun uyarınca af kapsamından elde edilen 13,3 milyar Türk liralık gelir var.

Sıcak parayla finanse edilmeye çalışılan rekor cari açığı azaltmak kapsamında ithalat düşüncesi vergi gelirleri düşmüş, af gelirleri de geçen yılki düzeyde olmayınca bütçe gelirleri iyice yetersiz kalmıştır. Gelir ayağındaki bu tabloya bir de harcamalardaki artış eklenince bütçe açığı beklentilerin çok üzerine çıkmıştır. Nitekim Ocak-Eylül dönemi itibarıyla 2012 yılında bütçe giderleri önceki yıla göre 37 milyar Türk lirası artarken, bütçe gelirleri 23 milyar Türk lirası, vergi gelirleri ise yalnızca 14 milyar Türk lirası artabilmiştir.

Evet, 2012 yılında kamu harcamaları öngörülenin üzerinde artmıştır. Bunun temel nedeni ne yazık ki Sayın Maliye Bakanını dinlemeyip kayıtsız harcamaya yapan kabine arkadaşları imiş, kendisinin demeçlerinden öğreniyoruz. Bir diğer nedeni ise bir türlü yapılamayan kamu harcaması reformudur. Kamuda israf ve verimsizlik bir türlü önlenememekte, giderler sürekli olarak artmaktadır. Örneğin her yıl kamuya binlerce yeni taşıt alınmaktadır. 2013 için de 6.488 adet yeni taşıt alımı öngörülmektedir, üstelik kamuda taşıt kiralama yöntemi de varken ve gittikçe yaygınlaşırken. Bu taşıt saltanatına, kaynak israfına son vereceği söylenen taşıt kanunundan ise yıllardır ses seda yok. Bunun bir an önce çözüme kavuşturulması ve kamudaki bu taşıt saltanatına son verilmesi lazımdır. Bunun da en başında Türkiye Büyük Millet Meclisinden başlamak gerekir.

Burada ince bir noktaya da dikkat çekmek istiyorum. Acaba kamu harcamalarının artmasında Kamu İhale Kurumunun baypas edilmesinin rolü yok mudur? Kamu kaynaklarının verimli ve tasarruf içinde kullanılmasını teminen 57'nci Hükûmet Döneminde, 2002 yılında çıkarılan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, AKP tarafından işlevsiz hâle getirilmiş; kapsam dışına çıkarılan kurum, faaliyet sayısı 19'u bulmuş, (t) bendine kadar gelmiştir. Bu anlayış kaynak kullanımında tasarrufa mı hizmet etmektedir, yoksa harcamaların artmasına mı; bugünlerde bunu da görmekteyiz.

Nitekim, bütçe sunuş konuşmasından anlıyoruz ki harcamalar gözden geçirilecek bunun için idari mekanizma kurulacaktır. 4'üncü bütçesini hazırlayan Sayın Bakana sormak istiyorum: Biraz geç kalmadınız mı Sayın Bakanım? Neyse, "Zararın neresinden dönülürse dönlüsün kârdır." anlayışına AKP İktidarı sayesinde iyice alıştığımızdan "Bu adıma da şükür olsun." diyor ve kamu hizmetlerinin daha verimli, etkin ve ekonomik olarak sunulmasını sağlayan kapsamlı, kalıcı bir harcaması reformunu sabırsızlıkla bekliyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Geçen yılki bütçe performansı ile sürekli övünen, konuşan bir Hükûmet olunca gelirle gider arasındaki makasın kapanması beklenirken tam tersi olmuş; gelir-gider makası daha da açılmıştır. Evet, şimdi soruyorum: Hangi tablo gerçekmiş? Geçen yılki gelirler mi, bu yılki veriler mi? Geçen yıl yönetmeyi biliyordunuz, konuşuyordunuz da bu yıl bildiklerinizi mi unuttunuz? Velhasıl kelimeler, taşıma suyla değirmen ancak bu kadar döner.

Üzülerek belirtmeliyim ki günü kurtarmaya yönelik kısa vadeli her politika tercihiniz sizi başladığınız yere geri getirecek, bedeli ise milletçe ödeyeceğiz. Nitekim bu yılki bütçe başarınızın sonucu ne oldu? Vatandaşa zam yağmuru, zam yağmuru, zam yağmuru olarak devam etti.

Bütçe dengesinde yılbaşında öngörülen hedeflerin tutmayacağı anlaşılınca, yılın ilk sekiz ayında 8,5 milyar Türk lirası bulan bütçe açığının azaltılması için motorlu taşıtlar, akaryakıt ve alkollü içeceklerdeki özel tüketim vergisi ile tapu işlemlerindeki harçlar artırılmış, hemen sonrasında ise elektrik ve doğal gaz son bir yılda 3'üncü kez zam yapılmıştır. Sayın Maliye Bakanı tüm bu zamların gerekçesi olarak bütçe açığını memur maaş zammı ve BOTAŞ'ın mali durumuna bağlamıştır. Oysa memura yapılan zam yüzde 4+4 olup, yıllık yüzde 6'ya tekabül etmektedir. Doğal gaz, elektriğe bir yılda 3 kez zam yapmayı bilen AKP Hükûmeti memura verdiği yüzde 6'yı dahi çok görmektedir, hem de enflasyon yüzde 8'e yaklaşmışken.

BOTAŞ'ın içinde bulunduğu duruma gelince, söylenebilecek olan, bunu en iyi AKP yönetiminin bileceğidir. Doğrudur, BOTAŞ büyük bir mali sıkıntı içindedir ama sormak gerekir, onu bu hâle getiren kimlerdir? AKP'li belediyelerin BOTAŞ'a ne kadar borcu vardır? AKP belediyeleri tarafından ödenmeyen BOTAŞ borçları ve kötü yönetim, BOTAŞ'ı ne yazık ki felç etmiştir. Sayın Bakanım size tavsiyem bütçe açığının temel sebeplerini bir başka yerde aramanızdır. Mesela doğrudan vergi toplayamayan bir kayıt dışı cenneti ülkesi olmamızda arayın lütfen. Harcama reformu yapamayan, harcamalar konusunda Maliye Bakanını dinlemeyen bir ülke yönetiminde arayınız lütfen.

Evet, yanlış duymadınız. Kendi bakanını dinlemeyen bir Hükûmetten söz ediyoruz. Sanırsınız ki uyumsuz bir koalisyon hükûmeti. On yıldır ülkeyi tek başına yöneten bir Hükûmette Maliye Bakanının böylesi bir sitemi sanırım AKP'nin artık koordinasyonunu da kaybettiğini göstermektedir. Yanlış anlaşılmasın, bizi üzen AKP'nin kaybettikleri değil, AKP'den dolayı bu ülkenin kaybettikleridir.

Bakiniz bütçe hakkı, yüzyıllar süren mücadeleler sonunda halk tarafından krallardan, padişahlardan alınan ve parlamenterler eliyle kullanılan en kutsal, en temel haktır. O haktır ki dünyada demokrasinin gelişimine vesile olmuştur.

Bütçenin hazırlanışında kanunsuz, özensiz davranmak, bütçe uygulamalarında Meclisin tanıdığı sınırları aşmak bütçe hakkına saygısızlık, onu hiçe saymak değil midir? Madem bütçe kanunu umursanmayacak, bu bağlamda Maliye Bakanı dinlenmeyecek ise nerede kaldı yüce Meclisin iradesi?

Ayrıca, Sayın Bakan, harcamaların kontrolü yalnızca kanunla değil, her şeyden önce Hükûmetin kendi içindeki koordinasyondan ve anlayış birliğinden geçmektedir. Yoksa sizi dinlemeyen harcama artışları için şu an yasal engel yok mu sanki? Sanırım, olmayan şeyi AKP yönetiminde aramak gerekir.

AKP'nin yapısal sorunlarından AKP'nin hiç yol alamadığı ülkemizin yapısal sorunlarına gelirsek bütçe açığının en temel nedenine inmiş oluruz.

Sağlıklı bir ekonomi ve mali yapının anahtarı nedir? Tabii ki etkin bir vergi sistemi. Bir vergi sistemi ne kadar etkin olmalı ise bizim vergi sistemimiz etkinlikten o kadar uzaktır. İzinizle 2013 bütçe büyüklüklerinden size içinde bulunduğumuz durumu açıklamak istiyorum.

2013 yılı bütçe gelirleri 370,1 milyar TL, vergi gelirleri ise 317,9 milyar TL olarak öngörülmüştür. Oysa daha geçen yıl 2011 yılı Orta Vadeli Program'da 2013 için öngörülen vergi gelirleri tutarı 305 milyardı. Demek ki Hükûmet 2013 yılı bütçesi ile karşımıza 13 milyarlık bir vergi artışı ile çıkmaktadır.

Vergi gelirlerinin kompozisyonuna baktığımızda ise bu tutarın 92 milyarının gelir üzerinden, 7,7 milyarının servet üzerinden ve geri kalan 218,2 milyarının ise harcama üzerinden alınacağını görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, ilave süre vereceğim efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (Devamla) – Tersine artan oranlı olduğu için adil olmayan, gelir dağılımındaki adaletsizliğe hizmet eden dolaylı vergiler, AKP İktidarı döneminde artarak bütçenin temel finansman aracı hâline gelmiştir. AKP Hükûmeti, 2002 yılında yüzde 64 olarak devraldığı dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki oranını 2013 yılında yüzde 69'a çıkaracağını bu bütçe kompozisyonuyla bizlere ilan etmektedir.

Hükûmet diyor ki: “Ben işin kolayını buldum, harcamalarımı dolaylı vergilerle finanse edeceğim ve sıkıştığım an bu vergileri daha da artıracam.” Ama hakkını teslim etmek gerekir, bu konuda sözünü tutuyor AKP; bakınız, bir ay önce yaptığı gibi, dolaylı vergileri arttırdıkça artırıyor, böylelikle kimleri kolladığını, kimleri ezmeye devam edeceğini bir daha gösteriyor.

Sözlerimi noktalarken belirtmeliyim ki: Ülkemiz için büyümeyi sağlıklı ve kalıcı hâle getirmek, ekonomik kalkınmayı tamamlamak istiyorsak en kısa süre içinde kendi tasarruflarına dayalı üretim modeline geçmek ve kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almak zorundayız. Umarım bütçeler de pembe tablolar çizen kolay politikaların, günü kurtarmanın değil doğru ve kalıcı olan politikaların aracı olurlar. Zira, gerek siyasal gerekse de ekonomik açıdan pek çok risk unsuru içinde, böyle bir dönemde iyi yönetim hayati öneme haizdir.

Bu düşüncelerle 2013 mali yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diler, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bütçe görüşmelerinde elimizden geldiğince, Hükûmete katkı sunmaya devam edeceğimizi belirtir, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayaydın.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

Buyurun Sayın Oral.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kamunun kıymetli mensuplarını, basınımızın değerli mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

Geçen yıl da aynı ifadeleri kullanarak bütçeye başlamıştım. Bu kez de tekrar etme ihtiyacını duyuyorum.

Bütçeler devletin en önemli belgesidir. Ülkenin gayrisafi millî hasılasının yüzde 26 oranına tekabül eden son derece önemli bir kaynağını yönlendiren ve uygulanan iktisat politikalarının da en etkin aracıdır. Demokratik ülkelerde, hazırlanmasından itibaren kanunlaşınca kadar her aşamasında bütçeler ülke gündeminin başında yer alır. Yakın zamana kadar bu tablo bizde de yani Türkiye’de de böyle seyretti. Bütçe çağrısı medyada yer alır, çağrıda öncelik verilen konular, sektörler tartışıldı. Yüksek planlama toplantılarında ana sektörler günlerce kamu önünde değerlendirildi. Bunlar önemlidir. “Ne var canım?” diyecek türden şeyler de değil. Bunları önemsiz saymak mümkün değildir. Ancak son yıllarda tüm bu çalışmalar âdeta sıradan, normal bir kanun çalışması gibi ele alındı. Görüşmekte olduğumuz 2013 Yılı Bütçe Kanun Tasarısı’nın bırakın hazırlıklarından, Meclise sunulduğundan dahi toplumun yeterince haberdar olduğu ileri sürülemez. Eğer dün limon meselesi olmasa sanıyorum televizyonlarımızda hiç yer almayacaktı. Ben sabahleyin iki önemli gazeteye baktım, inanın, bütçeyle ilgili ve Sayın Bakanın bütçe konuşmasıyla ilgili bir satırı dahi görmedim; belki atlamış olabilirim.

Hiç kuşku yok ki, fevkalade yadırganacak bu durumun bütçelerin önemine uygun hâle getirilmesi Hükûmete düşen görevdir. Bunda hiç kuşku yok. Dolayısıyla mevcut tablo da Hükûmetin tutumunu gösteriyor. Bütçeye ilişkin belgeler –ki Hükûmetin hazırladığı belgelerdir- geçen yıl da, bu yıl da görebildiğim kadarıyla zamanında verilmedi. Bunların hepsi devletin ciddiye alanına giren konulardır, bunlarda taviz verilmesi mümkün değildir. Unutmayalım, meclislerin oluşmasının temelinde, biraz evvel Sayın Ayaydın’ın da ifade ettiği gibi bütçe hakkı gelir, Magna Carta’dan bu yana bu böyledir.

Orta Vadeli Plan’la ilgili görüşler tabii ki bu tartışmalarda önem kazanacaktır. Orta Vadeli Program’ın temel amacı nedir? Reel sektöre, ekonomik aktörlere orta vade için geçerli perspektif vermektir; amaç budur. Hükûmet bütçede büyüme alanında, enflasyonda ve finans sektöründe orta vadeli hedeflerini belirler; bütün bunlar Hükûmetin konularıdır. Özel sektör olsun, ekonomik aktörler olsun, belirlenmesi Hükûmete ait olan bu büyüklükler ve hedefler doğrultusunda önünü görebilecek ve tavrını tayin edecek. Şayet hedef ve büyüklüklerde uygulama aşamasında ciddi düzeyde sapmalar yaşanır ve bunlar sık sık tekrar ederse ekonomi ve finans sektörü açısından hayatı öneme sahip güven büyük ölçüde sarsılır. Güven yitirilirse yeniden tesis edilmesi hayli güç olur. Örneğin, büyüme 2012 yılı için yüzde 4 olarak belirlendi, bilahare 3,2’ye çekildi. Gerçekleşme tahmini yani bu 3,2 kuvvetli bir tahmin olarak görülmüyor, herhâlde 3’ün biraz altında gerçekleşecek. Enflasyona bakıldığında, 2012 için hedef yüzde 5,5 idi, daha sonra 7,4 olarak revize olundu. Bütçe açığı ise 2012 hedefi yüzde 1,5’ten yüzde 2,3’e çıkarıldı; görünen, yüzde 5 civarına ulaşacağı bir düzey olacak. Bu büyüklükleri oransal olarak ifade edecek olursak sapmaların boyutu daha anlamlı hâle dönüşür. Esasen bazı alanlarda Hükûmet de nominal değerler yerine oransal değerleri kullanmayı tercih ediyor özellikle borç stoklarında. Sapmalar 2012 yılı için büyümede yüzde 25, enflasyonda yüzde 35, bütçe açığında da yüzde 54 olacağı benzer. Bunlar ciddi sapmalardır.

Tabii burada üzerinde önemle durulması gereken bir konu da büyümedir. Ortalama yıllık yüzde 7’ye yakın bir büyüme oranına Türkiye olarak ihtiyacımız olduğu biliniyor. Ancak mevcut tablo bunun çok iddialı bir hedef hâline geldiğini gösteriyor. 2012’de yüzde 3 –belki biraz aşağısında gerçekleşecek- 2013’te yüzde 4, 2014’te yüzde 5 öngörülüyor. Bunları, mevcut şartlar dikkate alındığında, küresel şartlar dikkate alındığında, hayli iyimser beklenti olarak değerlendirme durumu vardır. Bu gidişle, 2023 hedefine ulaşmayı bir tarafa bırakalım, önümüzdeki yakın yıllarda düşük büyümenin beraberinde getireceği sorunlara hazırlıklı olalım.

Orta Vadeli Plan’dan söz ederken şu konuda acaba bilgi alabilir miyim: 2013 yılı için öngörülen yüzde 4 oranındaki büyüme dış kaynaktan çok iç kaynağa dayandırılıyor büyük ölçüde, belki de tamama yakın. Bu iç kaynaklarla ilgili açıklama verilebilirse teşekkür edeceğim.

Bu aşamada 2012 yılı bütçesi bütçenin yapısı ve uygulamaları üzerinde tepe noktaları itibarıyla durmak istiyorum. Öncelikle şunu ifade edeyim: İçinde bulunduğumuz yıl bütçe uygulamalarında gerek harcama gerek gelir hedef ve tahminlerinde yaşanan sapmalar gerek bütçe açığında yüzde 54’lere ulaşacağı anlaşılan artış, büyüme yıl içinde beklenmeyen gelişmelerden kaynaklanmış değildir; bunu öncelikle belirtelim. Bütçenin gerek gider ayağı gerek gelir ayağı yani harcama hedefleri ve gelir tahsilat tahminleri başlangıçta gerçekçi değildi, bu alanlarda yıl içinde sorun yaşanacağı, ilave gelir tedbirlerine başvurulacağı belliydi. Tüm bunlar geçen yıl bugünlerde bu odada ifade edilmişti. 2012 yılı bütçesi normal bir yıl bütçesi, doğal bir yıl bütçesi gibi ele alındı, hazırlandı. Oysa küresel ekonominin kırılgan yapısı henüz nihayet bulmuş değil, devam ediyor. Avrupa Birliği’nin euro bölgesi üyelerindeki kriz bütün gayretlere karşın sürüyor. Kamu maliyesi ve bankacılık sektörü arasındaki karşılıklı olumsuz etkilenme önlenemedi. Bizim için büyük önem taşıyan bu ülkelerde düşük oranlı büyümenin bir süre daha devam edeceği ortada idi. Bu gelişmelerden Türkiye’nin etkilenmemesi herhâlde mümkün olamazdı. Millî Bütçe Tahmin Raporu’nda ve kaynaklar-harcamalar dengesinde bu konuya herhangi bir atıf da bulunmuyor. Kuşkusuz, bütçelerin hazırlanmasında ait olduğu yılın küresel ekonomik analizi son derece önem taşır. Bütçe hedeflerinin yakalanmamış olmasının da önemli nedenleri budur. Diğer önemli bir neden de şudur: Dış konjonktürün yeteri ölçüde dikkate alınmamış olması dışında bütçemizin her iki ayağının da son derece sağlıklı bir yapıya dönüşmüş olması yatar. Harcama ayağı elastikiyetini kaybetmiş, katı bir niteliğe dönüşmüştür. Gelir ayağına bakıldığında, bütçenin asli ve sürekli kaynağını oluşturan vergi sistemimizin ise tamamen harcamalar üzerinden alınan dolaylı vergilere dayanmış olduğu görülür. Böyle bir yapıya sahip kamu mali sisteminde hedef ve beklentilerde sapma görülmesi kuşkusuz beklenmeyen bir gelişme olamaz. Nitekim, içinde bulunduğumuz yılda bütçeye önemli sayılacak miktarda ödenek ilavesi yapılmıştır. Yani 13 milyar Türk lirası civarında olduğu ifade ediliyor, nitekim dün Sayın Bakan da sunuşunda yıl sonu itibarıyla 11 milyar lira civarında bir ödenek artışı olacağını ifade ettiler. Demek ki, ödenek kaydı bunun biraz daha üzerindedir, onun için 13 milyar civarında olduğunu tahmin ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda 2007'de yapılan değişiklikle Meclisin Hükûmete verdiği harcama yetkisi dışında Meclisin bilgisi ve izni olmadan bütçeye ödenek eklenmekte. Oysa belli istisnalar dışında ödenek ilavesi ek ödenek kanunu ile gerçekleşirdi ve bana göre doğrusu da bu idi çünkü her ilave ödenek Meclisin iznine dayanmalıydı. Nerede kaldı Meclisin iradesi? Nerede kaldı bütçe hakkı? Bu yolla bütçeye eklenen ödenek miktarını tahmin ediyorum Sayın Bakan cevap bölümünde açıklar.

Ödenekleri burada bırakalım. Bütçenin gelir bölümü rakamlarına bakıldığında özellikle vergi tahsilat tahminlerinde beklentilerin gerisinde kaldığı görülüyor. Yıl içinde Nisan ve Eylül aylarında harcamalar üzerinden alınan bazı vergiler alanında gerçekleştirilen ilave gelir tedbirlerine rağmen yıl sonu itibarıyla beklentilerin gerisinde kalınacağı anlaşıyor. Yıl içindeki gelir tedbirleri dâhil 2012 yılı vergi tahsilat miktarı bir önceki seneye kıyasla yüzde 10 civarında bir artış gösteriyor, hesaplar öyle anlaşıyor. Öyle anlaşıyor ki, bu düzeyin üzerine pek çıkmayacak. Geride bıraktığımız yılda, 2011'de bu oran yüzde 20 civarındaydı. Şayet gelir tedbirlerine gidilmemiş olsa gerçekleşme, bütçe tahmininin altında kalması yani bütçede öngörülen tahminin dahi altında kalacaktı. Tahsilat gerçekleşmesi bütçe tahminine ancak bu tedbirlerle erişebiliyor.

Vergiler alanında ilk bakışta dikkat çeken diğer bir konu da tahsilat ve tahakkuk oranlarında izlenen düşüş. Bu oran 2011 yılında yıllık bazda yüzde 84 iken, içinde bulunduğumuz 2012'nin Ocak-Ağustos döneminde yüzde 76,9 düzeyinde görülüyor. Eylülde bu bir miktar daha çıkmış olmasına rağmen yıllık baza ulaşıp ulaşmayacağını değerlendirdiğinizde geçen yılın altında kalacağı izlenimi daha hâkim oluyor. Vergi nevi itibarıyla ayrıntıya girmek istemiyorum ancak dâhilde alınan katma değer vergisinde tahakkuk-tahsilat oranının Ağustos sonu itibarıyla yüzde 52 düzeyinde kalmış olması dikkat çekici. Sayın Bakanın düşük oranın hangi kesimlerin ödemelerinden kaynaklandığını açıklaması yerinde olacaktır. Bir hayli düşük bir oran.

Bu değerlendirmelerin sonunda ortaya çıkan sonuç şudur: Bütçe açığının öngörülen yüzde 1,5 oranının üzerinde yüzde 2,3 düzeyine çıkmış olması sadece harcamalardaki artışlardan değil, vergi gelirlerinde beklentilerin gerisinde kalınmasından kaynaklanıyor; bunu da belirtelim.

Sözlerimin sonunda Sayın Başkan, şunları ifade etmek isterim: Kamu maliyesinde sağlıklı bir yapının oluşması için bütçenin gerek harcamalar ayağında gerek vergi sistemimizde ciddi yapısal değişikliklere ihtiyaç var. Bunu zaman zaman -hatta dün olduğu gibi- Sayın Bakan da dile getiriyor ancak bir hayli gecikildi. Özellikle vergi alanında on yılda önemli düzenlemeler yapılabilirdi. 2009 öncesi küresel ve ülke konjonktürü buna da fevkalade uygundu. Göreceksiniz, önümüzdeki yıllarda bunları gerçekleştirme de çok hem de çok güç olacak; çok zahmete gireceksiniz ve belki de mümkün olmayacak, palyatif, parça tedbirlerle geçiştirilecek.

Bir kereye mahsus kaynaklar geçicidir. Gerçi son yıllarda, özellikle 2011 yılı bütçe açığının düşük düzeyde kalmasında bunların ciddi katkıları olmuştur ama bütçenin esas kaynağı vergilerdir, ihtiyaç duyulan düzenlemeler de bu alandadır.

Gider kanadında bazı ödeneklerde görülen ciddi artışlar bütçeye kronik yeni yüklerin gündemde olduğunu haber veriyor; bunlar önemli. Bu arada "kara delik" tartışmasına girmek istemem, onu yeteri kadar, siz, kamuoyunda yapıyorsunuz.

Bütçe ve bütçedeki tablolar kuşkusuz, rakamlardan oluşur, ekonomi de rakamlarla ifade olunur ancak özellikle ekonomide, kamu maliyesi ve bütçede rakamlardan çok, ondan çok çok daha önemli olan, o rakamların gerisindeki yapının sağlığı ve orada oluşan temayüllerdir, gelişmelerdir. Onlar iyi analiz edilmeli ve ne gerekiyorsa o yapılmalı. Rakamların seyrinden yeteri kadar değerlendirme çıkarmak gerekir. Aksi takdirde, bugün hoşunuza giden rakamlar kısa sürede kayar gider.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oral, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Tüzel, size söz vereceğim. Normalde süreniz beş dakika ama Komisyon üyesi arkadaşınızın hakkını kullanmak isterseniz on dakikaya kadar çıkabilirim.

Buyurun Sayın Tüzel.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, dün Bakanın sunuşundan sonra bugün geneli üzerine görüşmelerde ben de söz aldım, düşüncelerimi paylaşacağım. Öncelikle, birkaç gündür yaşadığımız Türkiye manzarasına değinmek istiyorum çünkü bütçemizle doğrudan alakalı.

Seksen dokuz yıllık cumhuriyet rejimini her alanda tüketen bir iktidarla, hükûmetle karşı karşıyayız. Sokaklar gaz ve coptan geçilmiyor. Her alanda halkın bir arayışı var. Bayram kutlamak isteyen ve... "Halk gösterisi olsun." denilen bayrama sokaklarda barikat kuruluyor. Cezaevlerinde yüzlerce insan özgürlükleri, gelecekleri, ortak yaşamı için açlık grevinde ve Hükûmetten talepleri var. Nihayetinde de işte bu tükeniş bütçe rakamlarıyla ve bütçenin perspektifiyle burada da, ekonomi planında da devam ediyor.

Bütün bunların birinci dereceden sorumlusu durumundaki Sayın Başbakanın özellikle dün grup toplantısında söylediklerine de kısaca değinmek istiyorum. Aslında özellikle bu açlık grevine yaklaşım meselesi çünkü artık ülkemizde yetmiş beş milyon yurttaşı ilgilendiren bir meseledir doğrudan yani oradaki 700'ü aşkın insanın sadece sağlığı değil, bütün bir ülkenin selameti, huzuru, bir arada yaşamı açısından önemli bir siyasi konu hâline gelmiştir ve Başbakanın yaklaşımı yani Kenan Evren'i dinlercesine geçmişte, bunu hatırlatan sözler. Açıkçası biraz da ayıplanacak bir durumda. Yani 17 Temmuzda BDP'li vekiller bir yerde yemek yemişler, "Onlar kebab yiyor, sizlere 'Aç kalın.' diyor." gibi, böyle bir karşılaştırma... Yani 17 Temmuz tarihinde olan bir şey, 12 Eylül tarihinde artık Kürtler bu ülkede özgür yaşasın, ana dilini konuşsun, boşu boşuna yargılanmasın diye açlık grevine yatan insanları sanki birileri yönlendiriyormuş gibi... Yani biz de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

görüyoruz bu insanlarla, tamamen kendi şeyleriyle... Hatta hepimize, herkese bu ülkede iyi kötü bir sorumluluk duyan herkese "Bize kulak verin." diyen insanlar. Başbakanın bu tutumunu gerçekten bir tükenişin itirafı ve çaresizlik ve çözümsüzlük olarak görüyorum. Ve elbette, tabii ki bu tutumdan vazgeçmek gerekir. Gerçekten, dün yaşanan manzaralar... Yani "demokrasi" dediğimiz şey nedir? Bayramından sokakta özgürlük arayışına yani eğer halk orada varsa, insan varsa, yurttaş varsa, emekçi varsa, onun düşüncesi, sözü, eylemi, demokrasi orada gerçekleşecek; yoksa "Sen burada konuşursan ancak demokrasi yerine gelir." demek, "Parlamento çatısı altında bu iş ancak olursa olur." demek, bu demokratik anlayışla bağdaştırılamaz.

Dün Sayın Bakan, Maliye Bakanı "Bütçe herkesi gözetiyor ve bu düşünülerek hazırlandı." dedi ama baktığımızda aslında herkesi gözetmiyor. Yine gelir adaletsizliğinin çok çarpıcı bir şekilde görüldüğü, bugün ülkenin kaynaklarını yağmalayan ve nüfusun çok az bir kısmını oluşturan sermaye kesiminin ihtiyaçlarını gözettiği çok açık ortada. Tabii, bu nereden çıkacak? Kimlerle hazırladığınıza bakacaksınız. Şimdi, bu ülkenin emek örgütleri var, sendikaları var, meslek kurumları var, demokratik kuruluşları var, demekleri var ve bunların talepleri var. Bunları mı dikkate aldınız asgari ücretten vergi politikalarına, yoksa uluslararası kapitalist sistem, onun yaşadığı kriz, finans örgütleri, Dünya Bankası, ekonomik forumlar, yapılan zirveler, zirvelerdeki tavsiyeler... Elbette Bakanlık ve devlet bürokrasisi ikincisini tercih ediyor. Dolayısıyla halkın, yoksulun, işsiz, emekçinin ihtiyacına yanıt verdiğini söylemek mümkün değil. O hâlde, bütçenin genel niteliğine baktığımızda, işsizlik ve yoksulluğun devamını getiren, borçların, açıkların yükünü halka yükleyen ve en önemlisi de hâlâ devam etmekte olan savaşın faturasını emekçilere yıkan bir bütçe.

Şimdi, bakıyoruz, yüzde 4'lük bir büyüme hedefi –eğer tutturabilirsek, eğer başarabilirsek diye bir kayıtlı birlikte-aslında yine istihdamsız bir büyüme stratejisinin izlendiğini, sıcak paraya güvenildiğini ve yüksek cari açığın finansmanının nasıl sağlanacağını gözetken bir bütçe. Biraz önce Sümer Bey'in de değindiği gibi aslında, son zamanda, bu "Gaz mı, fren mi?" tartışması acaba Hükümet neye karar verdi, gaza mı basacak, frene mi basacak, karar nedir... Ama bunun, krizden, krizin yükünden milyonlarca insanımızı kurtarmayacak olduğu görülüyor. Bir tarafta yaklaşan seçim nedeniyle bir sadaka ekonomisi gözetiliyor, öbür tarafta da vazgeçilmeyen bir savaş ekonomisi. Tabii, şimdi, bu savaş ekonomisinin nelere mal olduğunu gördük. Bu, bütçeyi patlattığında geçen dönemde çare zamlarda arandı, doğal gazı zam, elektriğe zam, bütün hayatın her alanında zamlar halkın belini büktü.

İşsizlik azaltma hedeflerinden söz ediliyor; peki, nasıl azaltılacak? Mesela Sayın Bakan, 76 bin kişiye meslek eğitimi vermekten söz ediliyor. Yani bu meslek eğitimi vermek doğrudan bir iş alanı açıyor mu? Bunun mümkün olmadığını biliyoruz. "Atanmayan öğretmenler" diye bir kavram var; yüz binlerce atanmayan öğretmen.

Rakamsal büyüklükler... Bütçe tabii bunu ifade ediyor ve eğitime ayrılan payla övünüyor, yüzde 17'leri bulan. Ve tabii, hemen arkasından da bir FATİH Projesi'nden ve tabii 4+4+4'ün getirdiği kaos ve yükleri unutmamak gerekiyor. Bakıldığında, bu paylar, bu büyüklükler; aslolan bu nereye harcanacak, kime harcanacak? Bakıldığında, eğitimde, FATİH Projesi ve diğer şeyler -ve tabii ki atanmayan öğretmenleri unutmadan- aslında piyasaya, şirkete, özelleştirilen, özel teşebbüse terk edilen bu alan, hazinenin bir kez daha piyasaya hortumlandığı anlamına geliyor.

Yatırımlar tabii bir bütçede vazgeçilmez; hep söylenir. Bu dönemde de 39 milyarlık bir payın ayrıldığı söyleniyor. Geçen dönemde de ilan edilen 35 milyar vardı. Bu nereye harcandı? Yani gördüğümüz o ki, yoksulluğu büyüten savaşa, dağın, taşın bombalanmasına.

Şimdi, yine patlama haberlerinin geldiği, ölüm haberlerinin, üzücü haberlerin geldiği Tunceli örneğine baktığımızda, Tunceli'ye ayrılan paydan yüzde 63'ü güvenliğe, yüzde 6'sı sağlığa, yüzde 15'i eğitime ayrılmış. İşte bu, aslında Türkiye'nin tablosu, ülkenin doğusunun, güneydoğusunun tablosu, ayrımcılığın, eşitsizliğin tablosu ve ne yazık ki, asıl, eğitim, sağlık, şu bu derken parçalanmış ekonomide asıl payın savunmaya, güvenliğe ve buna bağlı kurumlara ayrıldığı görünüyor.

2008'de GAP Eylem Planı'nda 27 milyar bölgeye aktarılmadı ama şimdi bakıyoruz, en son ilan edilen teşvik paketleri de bölgedeki eşitsizlik giderilsin diye ama o da gelir adaletsizliğini artırıcı bir özellikte.

Dün Sayın Bakan tarıma destekten çokça söz etti ama tam bir laf kalabalığı gerçekten. Bu sabah haberlerde de şu vardı: Şeker pancarı üreticileri sulamada kullandıkları elektrik borçlarını ödeyemediği için DSİ bir yol açmaya ve çözüm üretmeye çalışıyor. Şeker pancarı, tütün, çay, fındık, pamuk tarım ürünleri ve tarım üreticilerinin gelmiş olduğu nokta tam bir iflas hâli ama tarıma destekten söz ediliyor.

Bakıldığında bütçenin tamamına, gerçekten sermaye sınıfına, bugün rantçı, yağmacı ve bugünkü servet dengesizliğinin bir numaralı temsilcisi durumundaki bu sınıfa yanıt veren bir bütçe. Kamu yatırımları geriliyor, güvenlik harcamaları artıyor, sosyal güvenlik hizmetleri ve harcamaları kısıtlanıp bu alan tamamen piyasaya terk ediliyor ve tabii ki en çok işçi sınıfımız ve emekçiler için de taşeron, güvencesiz çalışma her alanda bütçenin temel bir yaklaşımı. Dolayısıyla, halkın sıkıntılarına, yoksulluğuna, işsizliğine zerrece çare, derman olmayacak bu bütçeye halkımız onay vermeyecektir ve bu onay vermeme de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave iki dakika süre vereceğim size Sayın Tüzel.

Buyurun.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Değerli Başkan.

Tabii, bütçe, ekonomi... Yani esas itibarıyla bizim çok büyük derterimiz var. Dediğimiz gibi, cumhuriyet rejimi bugün sorunlarını büyütürken âdeta tükenme noktasına gelmiştir. Hükümet hızla tedbirler almalıdır ama öncelikle bu kucaklaşma işini, bu savaşa son verme işini, kardeşlik ve barış meselesini, çözüm üretmeyi, masaların, diyalogun yeniden kurulmasını sağlamamız gerekiyor. Yani ölen her can, giden, yiten her beden bizim insanımız diyorsak hepimiz büyük bir sorumlulukla bu taşın altına elimizi koymak ve yani, işte, kavga etmek, birbirini suçlamak, "Sen şuna taviz verdin, sen şununla oturdun, görüştün." deyip yüklenmek değil, gerçekten bütün belaları ve savaşları, bölgede kaynayan kazanın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

uzağında durmak açısından kendi birliğimizi sağlamak ve Kürt halkının, Kürt kardeşlerimizin eşit, özgür, adil, onurlu, adaletli yaşamını sağlamak üzere hızla çözümler üretmek ve artık insanları gereksiz, yok yere, sadece siyasi faaliyetleri nedeniyle, sadece görüşleri nedeniyle cezaevlerine tıkmaktan vazgeçmemiz gerekir. Bunun bir çözüm üretmediği artık görülmüştür. Bu sağlandığı takdirde dağın, taşın bombalanmasına böyle büyük bir pay ayrılmadığı takdirde sosyal güvenliğe, eğitime, işsizlere, öğretmenlerimize, işçilere gerçekten bir hizmet sunulduğu takdirde, yol gösterildiği takdirde o zaman gerçekten ülkemiz kelimenin anlamıyla gelişecek, kalkınacak ve o zaman gerçekten bir barış gücü olacaktır. Aksi takdirde, bu politikalarla, bu anlayışlarla, bu uluslararası emperyalist güçlerin, finans güçlerinin istediği gibi at oynatacağı "Yapsınlar, etsinler, bildikleri gibi yapsınlar. Çin olacağız." vesaire deyip Çin olmanın kolay olmadığını da bilerek bu hayallerle artık halkımızı yeni avuntulara, yeni beklentilere sürüklemeyelim. Sorumluluk hepimizde diyerek ben bütün milletvekili arkadaşlarımı bu yönde bir çabaya, çalışmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tüzel.

Sayın Berber, buyurun lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyesi arkadaşlarım, Maliye Bakanlığımızın ve diğer bakanlıklarımızın değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; ben de görüşmekte olduğumuz 2013 yılı bütçesinin ülkemize ve halkımıza hayırlı olmasını dileyerek sözlerime başlamak istiyorum. Ayrıca, bütçe maratonu olarak da adlandırılan bu görüşmelerin sadece Meclisimizde değil, bunun bir de daha önceki çalışmaları nedeniyle emeği geçen, bu bütçe kanun tasarısını Komisyonumuza ve Meclisimize kadar hazırlayan arkadaşlar başta olmak üzere bugünden sonra da emeği geçen bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, dün başladığımız bütçe görüşmelerinin haklı olarak Sayın Sümer Bey Bakanımız dedi ki: "Kamuoyunda limon konusu da olmasaydı yer almayacaktı."

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman bana bir teşekkür eder misin?

RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, şunu belirtmek istiyorum: Hükümetimiz orta vadeli programı açıkladığı günden bu yana, daha bütçe Meclise gelmeden bile bütün ekonomi çevrelerinde, medyada, bütün toplum kesimlerinde orta vadeli program ve bunun tamamlayıcısı olarak bütçe zaten tartışılmaya başlanmıştı. Tabii, bunu ilgili herkes görüyordu ve özellikle de böyle bir ortamda herkesin de ilgisini çekiyor zaten. Ama bütçenin içeriği konusunda çok fazla eleştirilecek bir şey bulamayan başta ana muhalefet, muhalefet böyle bir bütçeyi kamufle etmek için, gündemde yer almaması için limon sıkmak dâhil her şey yapıyor. Yani böyle ciddi bir konuyu madem Türkiye'nin önemli bir süreçten, dünyanın önemli bir süreçten geçtiği dönemde böyle ciddi bir kanunu Meclisimizde görüşmeye başladığımız gün bunun ciddiyetine uygun bir şekilde tartışmak gerekirken böyle bir saptırma ve kamuflej diyelim, bir gölgeleme gerçekleşmiş oldu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Neyi gölgeliyoruz?

RECAİ BERBER (Manisa) – Limon sıkılmış oldu tabiri caizse.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Siz insanlara biber gazını sıkarsanız, bu konuyu gene açarsanız yarın getiririm senin gözüne sıkarım.

RECAİ BERBER (Manisa) – Estağfurullah.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz limon sıkmadık, limon burada.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yani herhâlde sıkmak için getirdiniz ama sıkmadan daha limon sıkılmış gibi oldu.

Ben şunu belirtmek istiyorum: Bütçe kanunu belirtildiği gibi ciddi bir kanun. Dolayısıyla, burada, bu bütçe kanununun ciddiyetine uygun bir şekilde hem müzakereleri götüreceğiz hem de hep birlikte katkı sağlayacağız değerli arkadaşlar.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Cumhuriyet Bayramında sıkıldığınız değil miydi?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, "Katkı sağlamıyorsunuz." dedi, bakın uyarıyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Ben katkı sağlayacağımızı söylüyorum. "Katkı sağlayacağız." diyorum.

BAŞKAN – Evet Sayın Berber, buyurun lütfen.

RECAİ BERBER (Manisa) – Limon sıkmak hariç her türlü katkıyı ekliyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Konuyu kaşdı. Yarın başka bir şey getireyim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, polemik olsun diye söylemiyorum.

Şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar, bakın şunu belirteyim: 2008 yılından bu yana dünyada nasıl bir ekonomik bunalım... Ta 1929 ekonomik buhranından bu yana dünyanın tanıdığı, görmediği en büyük bir bunalımın içinden geçiliyor ve böyle bir ortamda bu bütçeyi 2008-2009 yılından bu yana uygulanan, kriz ekonomisini yönetmeye yönelik ekonomik programların, alınan önlemlerin dışında değerlendirmek çok yanlış olur. Yani biz 2013 yılı bütçesini yaparken dünyadaki konjonktürden, Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu konjonktürden ayrı, sadece hepsinden kopuk bir kanun tartışmıyoruz. Bu bağlamda değerlendirmek gerekiyor. 2012 yılındaki büyüme hedeflerindeki sapmayı söyleyen arkadaşlar 2009, 2010, 2011 yıllarındaki büyümeleri niçin es geçiyorlar?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Küçülmeyi niye es geçiyorsunuz. 2001'den daha büyük bir küçülme var.

RECAİ BERBER (Manisa) – Es geçmiyoruz. Bakın, 2009 yılındaki küçülmenin gerekçelerini de o gün tartıştık.

BAŞKAN – Lütfen karşılıklı konuşmayalım. Sayın Sarı, size de söz vereceğim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teğet geçmişti hani?

RECAİ BERBER (Manisa) – Evet.

Eğer, Türkiye 2010 ve 2011 yıllarında o büyümeyle 2009 yılındaki şeyi telafi etmemiş olsaydı, bugün işsizlik yüzde 15'lerde olsaydı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teğet geçmedi mi kriz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar, teğet geçti.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başbakan öyle diyordu.
RECAİ BERBER (Manisa) – Yani en az etkilenen bir ülkemiz.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yok, en çok etkilenen ülkemiz.
RECAİ BERBER (Manisa) – Evet, onun için bütün dünya Türkiye'yi case olarak tartışıyor. Ondan sonra, onun için Türkiye'nin Maastricht kriterleri açısından olsun, Avrupa ortalamalarının altında bir borç yüküyle devam ediyor.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Doğru söylemiyorsunuz.
RECAİ BERBER (Manisa) – Biz söylemiyoruz da dışarıdaki yabancı ekonomistler de doğru söylemiyor. Türkiye'nin bu kriz sürecinde reytinginin, puanının nereden nereye geldiğini de herhâlde... Biz artırmıyoruz değil mi reytingi? Benim bir reyting şirketim yok, sizin var mı bilmiyorum.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Gelişmekte olanlar içinde en sert...
BAŞKAN – Sayın Sarı, bakın, değerli arkadaşlar bir dakika.
RECAİ BERBER (Manisa) – Değerli arkadaşlar, şunu belirtiyim: Şimdi, polemiğe gerek yok ben açıklamalarımı yapayım.
BAŞKAN – Sayın Berber, müsaade eder misiniz?
RECAİ BERBER (Manisa) – Buyurun Başkanım.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Doğruyu söyleyin.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Berber, polemiği siz yaratıyorsunuz. Ha polemiği yaratacak, “Sözünü bitirdikten sonra.”
BAŞKAN – Şimdi, Sayın Aslanoğlu...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama polemiği yaratıyor.
BAŞKAN – Hayır efendim. Şimdi, bakın...
RECAİ BERBER (Manisa) – Yani siz limon sıkacaksınız, biz onu söyleyemeyeceğiz. Polemik mi oluyor o zaman!
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben limon sıkmasını pekâlâ bilirim.
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Biber gazını sıkarsan söyleyemezsin Sayın Berber.
RECAİ BERBER (Manisa) – Ben bütçeyle ilgili ve ekonomiyle ilgili görüşlerimi söyleyeyim, siz bunların yanlış olduğunu tekrar söylersiniz.
Değerli arkadaşlar, bakın, biz özellikle 2010 ve 2011 yılındaki hızlı büyümeden sonra bilinçli bir şekilde 2011'in sonlarında ve 2012'den itibaren ekonomiyi soğutma programı uyguladığını... Herhâlde bu, kapalı kapılar ardında yapılmadı. Ekonomi Koordinasyon Kurulunda kararlar alındı. Başta Merkez Bankası, BDDK olmak üzere bu programı destekledi. Ha, şu eleştirilebilir, dersiniz ki: “Evet, bu doğru bir karardı ama yani, hani tabiri caizse kantarın topuzu biraz kaçtı, fazla soğudu.” Ama bunun da gerekçesi Türkiye değil, dış dünyadaki gelişmeler. Dolayısıyla, burada ve haziran ayından itibaren de 2012 yılında tekrar büyümeyi destekleyici yönde ve genişleme yönünde önlemler yine alındı. Şimdi, dolayısıyla Türkiye eğer bunu yapmasaydı o zaman 2001'deki gibi olurdu. Bir yıl daha 2011'de büyürdünüz ama ondan sonra da yüzde 9 küçülürdünüz. Biz bunları zaten geçmişte 94 krizinde yaşadık, 2001 krizinde yaşadık. Yani ekonomi yönetimi zaten böyle kendiliğinden giden bir ekonomiyi oradan oraya savrulsun, krize çıksın, batsın diye yönetim yok. Artık eskiden olduğu gibi kendi hâlinde gitsin, ne zaman patlarsa döviz veya kur o zaman kırılma olsun, yüzde 9-10 küçülelim. Onu beklemeye gerek yoktu ve ekonomi yönetimi başarılı bir şekilde ve bütün dünyanın takdir ettiği şekilde ekonomiyi yeterince soğuttu ve Türkiye krizsiz, kırılmadan bu süreci atlattı ve 2013 yılında tekrar büyüme trendine girmiş olarak hep birlikte göreceğiz. Yüzde 4 ihtiyatlı bir oran burada. Bunu Sayın Bakanımız da söyledi, OVP programı açıklanırken de gördük. Biz inşallah bekliyoruz ki yüzde 4'ün de üzerinde, Türkiye yüzde 5'ler seviyesinde büyümeyi 2013 yılında hep birlikte burada müşahade edeceğiz ve o gün konuşacağız. Onun için, Türkiye'nin böyle bir ortamda bunu yapması zorunluydu, gerekliydi, yapmasaydık eleştirilmesi gerekliydi. Onun için ben Hükûmeti ve ekonomi yönetimini tekrar tebrik ediyorum. Türkiye büyük bir badireden şu anda atlatılmış vaziyettedir çünkü cari açık yüzde 10'lara dayanmışken şu anda yüzde 7'ler seviyesine tekrar çekildi, sağlıklı bir noktaya geldi.
Değerli arkadaşlar, bu yapılırken bir yandan da Türkiye'de bakın, 2002 yılında Türkiye'nin sadece neredeyse Meksika gibi, Amerika'ya entegre olmuş Kanada gibi biz Avrupa Birliği olmadan ekonomimizi yürütemez durumdaydık. Hem finansal açıdan tamamen...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Avrupa Birliği lafını anmayın. Öyle bir şey yok. Bizi oy alıyor, siz de buna çanak tutun.
RECAİ BERBER (Manisa) – Şimdi, ben Avrupa Birliğinin buradaki ekonomik etkilerinden bahsediyorum. Yüzde 60'lar seviyesinde ihracat yaptınız, “Eğer orada bir şey olursa ne oluruz?” diye sorulmayan bir süreç yaşandı Türkiye'de ama şimdi, hep eleştirdiğiniz dış politikadaki gelişmeler, dış ekonomik ilişkilerden, dış ticaretten bağımsız değil ki. Eğer Türkiye bugün elliden fazla ülkeyle dış ticaretini geliştirmek adına ekonomik, kültürel iyileşmeleri sağlamak adına vizeleri kaldırıyorsa bu, bugün geldiğimiz sonucun, başarının aslında altında yatan, buna döşenmiş olan taşlardır.
Değerli arkadaşlar, bugün elliden fazla ülkeye Rusya başta olmak üzere Türkiye vizesiz gidip gelebiliyor ve şu anda bizim komşularımız da dâhil olmak üzere ihracatımız -Avrupa Birliğindeki hem ihracat artışına rağmen- 60'lardan 38'lere gelmiş ve biz ihracat artışına rağmen bu komşu ülkelerle ticaretimizi 2 katından fazla, bazılarında 5 katına kadar artırmışız. Demek ki Türkiye son on yıldır özellikle hem dış politikada ve bunun paralelinde de dış ekonomik ilişkilerde, dış ticarete çok sağlıklı ve bugünleri, bu kriz günlerini hesap ederek adım atmıştır. Eğer sadece Avrupa'ya entegre bir ekonomi olsaydık, bugün biz de Yunanistan gibi, İspanya gibi kıvranıyor olurduk, daha da kötü olabilirdik çünkü kırılmalık bizde daha fazla. Bize Avrupa Merkez Bankası onlara yaptığı gibi büyük büyük destekler de vermeyecekti.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Ben, burada, daha da önemlisi 2009 yılında arkadaşlar “Teğet geçtik. Nasıl oldu?” derken en önemli adımın 2008 yılında, 2007 yılında, bakın -Türkiye’de AK PARTİ hükümetleri- 11’inci bütçemiz ve geldiğimiz zaman IMF’le yapılmış bir stand-by vardı. O stand by ilk defa Türkiye’de tamamlandı zamanında ve başarılı bir şekilde bitirildi. “Ya, biz artık stand-by yapmayacağız, IMF’yle bütün köprüleri attık.” demedi AK PARTİ hükümetleri ve ikinci bir stand-by anlaşmasını 2004 yılında yeniden yaptı ve onu da başarılı bir şekilde tamamladı. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde on yedi tane -benim bildiğim- stand-by anlaşması yapıldı, iki tanesi başarılı oldu, tamamlandı, bunun ikisi de AK PARTİ hükümetleri zamanında hem de birisi devraldığımız bir anlaşmaydı. Bunun sonucunda ne oldu? 2007 yılında Türkiye’de belli çevreler ısrarla yeniden IMF’yle anlaşma yapılması, “Dünyanın konjonktürü gereği Türkiye bu badireyi atlatabilir.” diye baskı yapılmasına rağmen bir yıl müzakereler sürdü. En sonunda Hükümet ne dedi? “Biz IMF’yle yollarımızı ayırıyoruz, biz kendi ekonomimizi artık kendimiz yöneteceğiz, onların desteğine de, tavsiyelerine de ihtiyacımız yok.” dedi. Eğer Hükümetimiz o gün o kararı vermeseydi IMF’nin bütün Doğu Avrupa ülkelerinde, birçok Güney Avrupa ülkelerinde olduğu gibi bizde de muhtemelen vergi artırımları dayatmasıyla karşılaşabilecektik. Çünkü en önemli programı IMF’nin, istikrar programında, vergileri artırıyorsunuz, tasarrufları artıracağız diye. Biz ne yaptık? 2009 yılının 17 Mart günü -hiç unutmayın- Türkiye’de önemli ölçüde KDV indirimleri dâhil birçok vergide indirim sağlandı. O sayede ikinci çeyrekte itibaren ekonomi tekrar düzlüğe çıktı.

Yani burada şunu belirtmek istiyoruz: Ekonomi yönetiminin başarısının altında yatan en önemli nedenlerden biri de artık Türkiye’de bağımsız bir ekonomi yönetimi var yani bağımsız. Türkiye’de ekonomi yönetimleri eskiden belli ekonomi çevrelerinin, uluslararası çevrelerin kontrolünde, tavsiyelerinde ve onlarla yapılan anlaşmalarla yürürken ilk defa Türkiye, hem de böyle dünyanın yaşadığı kriz ortamında bağımsız bir şekilde kendi ekonomisini kendisi yürüttü.

Onun için değerli arkadaşlar...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bütün suç Merkez Bankasının yani.

RECAİ BERBER (Manisa) – Merkez Bankasının suçu falan yok.

Şimdi, burada tabii, arkadaşlar, dengeleme çalışmalarını bazı politik söylemler nedeniyle gaz, fren tartışmasını, bu tartışmaya... Hem Bakanımızı hem daha önce Merkez Bankası Başkanımızı burada dinledik, Komisyon olarak. Onlara da sorduk, onlar da politikalarını anlattılar. Değerli arkadaşlar, o konuya nokta konulmuştur OVP’yle. OVP hem Hükümetimizi hem de Türkiye’nin önümüzdeki üç yıllık döneminin haritasını önümüze koyan bir çalışmadır. Burada ne kadar gaza basıldığı, ne kadar frene basıldığı ortadadır.

Değerli arkadaşlar, büyümeleri gördüğümüz zaman dünyanın küçüldüğü, Avrupa’nın yüzde 1 bile büyümediği bir ortamda yüzde 4-5’lerde büyüdüğümüzü gördüğümüz zaman

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Gelişmekte olan ülkeler ne kadar büyümüş?

RECAİ BERBER (Manisa) – Hepsini görüyoruz şu anda. Hindistan ve Çin’i çıkarın, geriye ne kaldığını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, tabii burada, bu ekonomi yönetimindeki bu başarıları bütün dünya takdir ederken biz “Eksiğimiz yok.” demiyoruz. Eksiklerin başında, zaten bu yıl bütçe açığının oluşmasında en önemli nedenlerden biri dolaylı vergilerin gelir içindeki payının yüksek olması. Gelir içindeki diğer vergilerin yani doğrudan vergilerin az olmasının getirdiği bir sonuç bu. Ekonomi belli oranda büyüse bile sizin gelir ve kurumlar vergisi gibi aldığınız vergiler çok fazla değişmiyor, azalmıyor ya da artmıyor ama ekonomik büyümeye paralel olarak elinizde çok hızlı değişen bir dolaylı vergiler var. Onlardaki küçülme zaten beklenmeyen bir şey değil ve buna da zamanında tedbir alındı. Yani Avrupa ülkelerinin birçoklarının yüzde 6-7 bütçe açığı verdiği ve bütçe açıklarından korunmak için artık tabiri caizse halkın ümûğüne basıldığı bir dönemde Türkiye’de çok küçük ayarlamalarla bu süreç atlatılabiliyorsa bunu açıkçası, yani illa “Halkın üzerine yıkılıyor.” demek çok doğru bir yaklaşım değil.

Elbette, ben de katılıyorum Türkiye’de geçmişten bu yana iki tane büyük kronik sorununuz var. Bir tanesi kayıt dışı ekonomi, bir tanesi de maalesef bu kayıt dışı ekonominin aslında türevi olan doğrudan vergilerin azlığı meselesi. Dolaylı vergileri azaltmanın yolu da doğrudan vergileri artırmaktan geçiyor. Siz dengeyi sağlamak için önce birisindeki güvencenizi sağlamanız lazım. Yani belli pazarlarda büyümekten siz “Ben bu pazardan çekiliyorum.” diyebilirsiniz. Diyemezsiniz. Önce yatırımınızı yaparsınız, bu alanda büyümeyi sağlarsınız. Ondan sonra dersiniz ki: “Benim diğer pazara ihtiyacım kalmadı, oradan çekiliyorum.” Onun için bence Hükümetimizin, şu anda Sayın Bakanımızın bu bütçe kanunuyla beraber verdiği en önemli müjde bana göre gelir, kurumlar vergisi ve vergi reformuyla ilgili yapılan çalışmanın artık son aşamaya gelmesi ve önümüzdeki yani 2013 yılında Parlamente’ye sunulacak olması. Sayın Bakanım, yanlış hatırlamıyorsak öyle dediniz değil mi? Dolayısıyla, bu şu açıdan çok önemli bence. Türkiye kayıt dışı ekonomiyle sürekli... Ben Maliye Bakanlığı kökenli bir arkadaşınız olarak, denetimden gelme birisi olarak şunu söyleyebilirim: Hiçbir zaman vergi cezalarını artırarak ya da vergi denetimlerini artırarak, sadece caydırıcılık sağlayarak kayıtlı ekonomi olmaz. Kayıtlı ekonominin iki tane unsuru var: Bir tanesi muz, bir tanesi sopa. Eğer muz vermiyorsanız yani kayıtlı olanları ödüllendirmiyorsanız, ekonomi ödüllendirmiyorsa tam tersine onları rekabet... Geçmişte, yüksek enflasyon dönemlerinde cezalandırdığı dönemleri yaşadık biz. Çünkü sermaye üzerinden vergi alındı bu ülkede yıllarca. Enflasyon muhasebesine bizim dönemde geçildi. Yüzde 80, yüzde 100 enflasyon olan dönemlerde kimsenin aklına gelmedi. Sermaye üzerinden vergi alındığı, kazançlardan vergi alınmadığı dönemler yaşadık. Dolayısıyla, onun getirdiği elli yıllık bir alışkanlık var. Nasıl kronik enflasyonla, yüksek enflasyonla başarı sağladiysak çok büyük, ısrarlı çalışmalarla, ben şuna inanıyorum: Eğer bir yandan gerekli önlemler alınarak öte yandan da kayıtlı ekonomideki birimler, işletmeler ödüllendirilerek... Bu ödüllendirme illa teşvik anlamında olmaz, mesela, kredilere ulaşmak çok daha uygun olur. Nitekim, biliyorsunuz, son dönemde Basel kriterleri dolayısıyla artık bilançoya bakmadan eskiden olduğu gibi “Getir teminatları, al krediyi.” yok, bankalara gidin, sorun, siz bankacısınız. Eskiden neydi? Teminatlarını getir, yeni kurulmuş bir şirkete bile istediğin kadar kredi al. Şimdi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

böyle bir şey yok. Şimdi gidiyorsunuz bilançolarınız evvela o bankanın sisteminde reyting olarak bir puan alacak, sonra teminatlar falan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bankacılara hakaret ediyorsunuz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Hayır, şu an...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Kesinlikle öyle bir şey yok. Kesinlikle yanılıyorsunuz. Sayın Berber, siz maliye gözüyle bakıyorsunuz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Neyse. Ben yanılıyor olabilirim ama Türkiye ekonomisi yanılmıyor. İşletmelerin çoğu...Neyse.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Koçer'e sorun. Türk bankacılığı bugün Antep'te...

RECAİ BERBER (Manisa) – Peki, Basel kriterleri mi vardı Mevlüt Bey o zaman? Yapmayın yani. Hangi kriterlere bakıyorlardı?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Basel kriterleri uygulanmıyor ki ülkede.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yapmayın. Bankaların çoğu uyguluyor. Şunu belirtebiliriz: değerli arkadaşlar, bakın, bu Meclis, bu Parlamento geçen dönemde çok güzel kanunlar çıkardı biliyorsunuz, hep birlikte yaptık ve Merkez Bankasının uhdesinde olan Saklama Merkezini, Bilgi Bankasını bile Bankalar Birliğine devretmek suretiyle ve oradaki bilgilerin artık her bankadan, herkesin ulaşabileceği noktadan çıkarmak suretiyle güzel adımlar atıldı.

Benim demek istediğim şu: Eğer Türkiye'de biz nasıl enflasyonla, kronik ve yüksek enflasyonla mücadelede başarılı olduysak bunun bir millî mesele olması lazım. En az enflasyon kadar bu toplumun dar gelirli alt kesimlerini ezen bir vergi yapısı var. Bununla hep birlikte mücadele edilmesi lazım. Bununla mücadele etmenin stratejisi de sadece vergi cezalarıyla ya da incelemeyle değil, öbür taraftan bu insanların, bu işletmelerin, kayıtlı olanların teşvikiyle, desteklenmesiyle olması gerekiyor ve bu yönde de ciddi adımlar atıldı. Yeni vergi reformu tasarısında da ben bunların yer aldığını düşünüyorum, sadece mali açıdan değil, finansal açıdan da birtakım destekler, teşvikler söz konusu. Dolayısıyla, bu iki unsur birlikte kullanıldığı takdirde biz mecburuz kayıt dışı ekonomiyi bertaraf etmeye ve mecburuz doğrudan vergilerin payını artırmaya. Aksi takdirde, her bütçede bunları tekrar tekrar konuşuruz. Onun için de bu eksiklerimizi kabul etmiyor değiliz ama bunlar kronik sorunlar ve bu yapısal sorunların çözümü için de çok ciddi reformlar gerekiyor diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, bizim 2013 bütçesi gerçekten Sayın Bakanımızın da sunumda belirttiği gibi hedefleri itibarıyla her şeyden önce, bu hedefleri realize edebilecek bir yapıda dizayn edildi. Birinci hedef ne? Mali disiplin ve makroekonomik istikrarı koruma amacı. Maliye politikasının burada ne kadar önemli olduğunu biliyoruz, bunun geçmişte çok acılarını yaşadık, ipin ucunun kaçtığı dönemleri yaşadık. Dolayısıyla, bu bütçede de bu hedefler gözetilmiş ve 2,1 gibi bir açık hedeflenmiş ki böyle daralma ekonomilerinde, bize -mali kural kanunu da olsaydı biliyorsunuz- daha yüksek oranlarda açık vermeye cevaz veriyordu tabiri caizse. Kaldı ki onu bile kullanmadan Hükûmetimiz şu anda daha açık, daha az bir açıkla bu süreci atlattıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RECAİ BERBER (Manisa) – Hemen bir iki cümleyle tamamlıyorum Sayın Başkan.

Büyümeyle istihdamı destekleyen bir yapısı yine var çünkü yatırımların aldığı pay ortada.

Değerli arkadaşlar, biz daha geçen yıl biliyorsunuz teşvikle ilgili düzenlemeler yaptık ve gerçekten cumhuriyet tarihinin en önemli teşvik önlemleri geçen yıl ilan edildi ve benim bölgemden örnek verebilirim; onlarca yerli, yabancı, uluslararası sermaye yatırım yaptı ve hâlen de devam ediyor. Bu teşvikler sayesinde Türkiye'nin her köşesi teşvik almaya başladı. Bazı aksaklıklar olabilir ama benim demin dediğim gibi 2013 ve 2014'te, dünyanın hem finansal krizinin devam ettiği bir süreçte bu kadar uluslararası sermayenin, yerli yatırımcının güven ortamında yatırım yapması bu teşviklere bağlı ve bu teşviklerle ilgili destekler de bu bütçede doğrudan doğruya yer almış vaziyette. Aynı şekilde ARGE yatırımlarına ve ekonominin verimliliğine yönelik çalışmalar en üst sırada yer almış durumda. Daha önemlisi de -biraz önce söylendi- Türkiye'nin siyasi atmosfer olarak, bölge olarak en büyük krizlerini yaşadığı bir dönemde, Orta Doğu'da bu gelişmelerin olduğu bir dönemde yine de Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi beş yıldır olduğu gibi en yüksek payı almış durumda, bu bütçede. Millî Savunma Bakanlığının bütçesi değil, Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi almış durumda. Kaldı ki üniversitelerin bütçeleri de bu rakamın içinde yok. Gençlik ve Spor Bakanlığının eğitim için harcadığı, gençler için harcadığı bütçe bunun içinde yok.

Onun için, değerli arkadaşlar, özellikle eğitim, sağlık ve sosyal nitelikli harcamalar ki sosyal nitelikli harcamalar geçen dönemde biliyorsunuz değişik değişik bakanlıklarda, birimlerde ayrı ayrı dağıtılıyordu, veriliyordu, yapılıyordu. Şimdi, onların hepsi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesi içinde ciddi anlamda ne kadar olduğu ve nasıl etkilerinin olduğu yer almış durumda. Dolayısıyla, bütün bunun, nihai tahlilde bütçenin amacı toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesi, refah düzeyinin korunması, yükseltilmesi. Bunları sağlayacağından biz emin olarak bu bütçenin tekrar hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Berber.

Sayın Kazım Kurt, buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, öncelikle bu bütçe dönemindeki yapacağımız çalışmalarda hepimize başarılıları diliyorum.

Bütçe, hükûmetlerin geleceğe yönelik öngörülerini ortaya döktüğü en önemli belgelerdir. Parlamentoda düzenlenmesi, tartışılması, kabul edilmesi özel koşullara bağlanmıştır. Tartışmalar kamuoyu tarafından da ilgiyle izlenmelidir. Komisyon çalışmalarının demokratik ortamda gerçekleşmesi önemlidir, bunun için hepimize görev düşüyor

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

ama başta Sayın Başkan ve AKP'li arkadaşlarımıza bu görev düşüyor. Çünkü Komisyonu çalıştırmak onların birinci derecede görevidir, önce sakin olmak sonra da bize tahammül etmek durumundadırlar.

Değerli arkadaşlarım, bu yıl bütçede bir küçük değişiklik de olmuş, maddeler itibarıyla bir azalma söz konusu ancak bu azalma olurken bazı sıkıntılar doğabileceği gibi bir izlenim edindim. 2013 Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nun 5 ve 6'ncı maddeleriyle Maliye Bakanına ve dolayısıyla yürütme organına verilen yetkiler bütçenin bir yasa olma özelliğiyle bağdaşmamakta, Anayasa'nın 162'nci maddesi ile Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan bütçe hakkı ortadan kaldırılmaktadır. Parlametonun bütçe hakkının ortadan kalkması demokratik devlet ilkesi ile parlamenter rejim ve uygulamalarla uyuşmamaktadır. Bütçe hakkına sahip çıkmayan bir Parlamento düşünülemez. Parlamentolar savurgan ve keyfi harcamalarda bulunan yürütme makamlarına karşı verilen siyasal mücadelelerin sonucunda ortaya çıkmıştır ve bütçe hakkı parlamentoların varlık nedenidir. Maliye Bakanına verilen söz konusu yetkiler 5018 sayılı Kanun'un 21 ve 23'üncü maddeleriyle bağdaşmamanın yanında Anayasa'nın 163'üncü maddesine de aykırılık taşımaktadır. Anayasa'nın 163'üncü maddesinde "Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek harcanabilecek miktarın sınırını gösterir. Harcanabilecek miktar sınırının Bakanlar Kurulu kararıyla aşılabileceğine dair bütçelere hüküm konulamaz. Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararnameyle bütçede değişiklik yapma yetkisi verilemez." hükümleri yer almış iken bu yetkilerin tamamen Maliye Bakanına verilmiş olması çok doğru bir yaklaşım değildir, keyfiligi ve biraz da bireyselliği öne çıkaracak bir uygulama olacaktır diye düşünüyorum ve bunun gerekçelerini tabii, Sayın Bakan daha sonra bize anlatacaktır.

Şimdi, bu doğrultuda hazırlanmış olan bütçede bir başka eksiklik ya da griplik olarak gördüğüm bu "T" cetveline ilişkin açıklamaların gerçekten tarafımdan anlaşılabilmesi mümkün değildir. "T" cetvelinde bulunan taşıt alımında, binlerce taşıt alımı için öngörülen yöntemlerden birisi şu: Yurt içi hibe. Yurt içi hibe ne demek? Niçin böyle bir uygulamayı bütçeye koyuyoruz? Diyanet İşleri Başkanlığına iki otobüsü kim, niçin hibe edecek? Adalet Bakanlığına ceza infaz kurumlarında kullanılmak için, işte binek otomobil, minibüs, pikap; sanki bir de tarif edilmiş, gücü, kaç kişilik olacağı... Sağlık Bakanlığına ve Millî Eğitim Bakanlığına yapılacak hibeleri, bağışları bir derecede manevi açıdan anlayabiliriz, mümkün olabilir, sağlığına kavuşmuş insanların Bakanlığa bazı şeyleri hibe etmesi mümkündür, düşünülebilir ama 30 adet binek otomobil, 30 adet minibüs, 75 adet pikap, 10 adet arazi pikabı, 600 adet ambulans, şimdi sanki vatandaşa zorla birtakım şeyler yaptırılacak gibi bir izlenim doğuyor ki, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına kim, niçin bu minibüsü, binek otomobili, pikabı versin? Yani bu konularda benim bazı endişelerim söz konusudur, bunların giderilmesinde bütçe uygulama açısından ciddi anlamda sorun yaşanacak gibi değerlendiriyorum.

Bütçelerde yapım tekniği, ilkeleri, hazırlanışı ile özel kuralları olduğu için çok bariz hatalar bulmak zordur ancak bütçelere sadık kalınırsa ertesi yıl denetlenebilmek mümkündür, performansı ölçmek mümkündür. AKP'nin on yıldan bu yana ve özellikle son dönemlerde keyfi uygulamaları öne çıkmaktadır. Ekonomik rakamlarla, orantısal grafiklerle, işine gelince bir yıl önceyle, işine gelince on yıl önceyle kıyaslamalar yaparak hep haklı çıkma alışkanlık hâline gelmiştir ama yapmak istediklerini hiçbir kurala bağlı kalmadan, bütçeye getirisi ne olacağına bakmadan yapmaktadırlar. Örneğin, geçen yıl bütçe sunulurken 4+4+4 eğitim sistemine geçileceği tartışılmadı, söylenmedi, yasa kabul edilmeden önce Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmesi bile yapılmadı. Yine bu yıl tartışılan yerel yönetimlerin sistemiyle ilgili ciddi bir değişikliğin bütçeye ne getireceği ve nasıl uygulanacağı bu bütçede de hem tartışılmadı hem hesaplanmadı.

Bir bütçenin başarılı olması yazılanların izlenmesinden belli olmaz, bütçe başarısı hükûmetin başarısıyla orantılıdır. Bütçenin ve hükûmetin başarısı ise sizin sandığınız gibi aldığı oyla da ilgili değildir.

Orta Vadeli Program'da belirtildiği gibi;

1) Potansiyel büyümeye hızına ulaşılabilmiştir?

2) İstihdam artırılmış mıdır?

3) Cari işlemler açığı var mıdır?

4) Enflasyon düşmüş müdür?

5) Kamu mali dengeleri iyileşmiş midir ve makroekonomik ve finansal istikrar sağlanmış mıdır?

Eğer bu soruların bir tekine "Hayır." deniliyorsa başarı yoktur çünkü sizin taahhüdünüz bu soruların tamamına olumlu yanıt vermek idi.

Ekonomik olumsuzlukları küresel krize yükleyerek kurtulmak kolaycılıktır. Siyaset ekonomiye müdahale edecek ve krizin olmadığı bir ortamı yaratacaktır. Dünyada krizden etkilenmeyen bir cephe var mı, araştırılacak ve gerekiyorsa yaratılacaktır. Küresel ekonomi temel belirleyicimiz ise neden dış ticarete konu olmayan mal üreten sektörleri destekliyoruz? Hizmet sektörü ile konut sektörünün yaygın biçimde kurtarıcı gibi sunulmaya çalışılması iç piyasayı kandırmaya çabalamaktan başka bir şey değildir.

Geçmiş yıllarda CHP sözcüleri sizi uyarmış, geçen yıl da biz uyardık, eleştirdik ama dinlemediniz, eleştirilerimiz doğru çıktı. Geçen yıl yazdığımız muhalefet şerhine daha dikkatli bakılmasını öneriyorum.

"Mali disipline önem verdik." diyor Sayın Bakan, oysa tam tersi 10 yılda 7 tane mali af çıkarmış olmanıza rağmen hâlâ mükellef ile devlet arasında barışı sağlayamadık. Her af yeni sorunlar ve yeni borçlar yaratmış. Af çıkarmak değil, üretimi artıracak ve onu dışarıya satacak ortamı sağlamakla görevliyiz.

Komşuların tümüyle sorunlu bir dış politika oluşturursanız ürettiklerinizi satacak ülke bulmakta zorlanırsınız. Başarısız ve kavgacı dış politika ekonomiyi olumsuz etkilemektedir. Gerek Arap Baharı ve gerek son olarak Suriye politikaları ciddi zararlar vermiştir. Suriye'yle ilişkiler karşılıklı ticarete zarar verdiğinden daha çok, Orta Doğu'ya yapılan ticaretin maliyetini artırarak cazip olmaktan çıkmıştır. Refah düzeyi yüksek bir toplum yaratmak amacıyla bütçe yaptığımızı göre refah düzeyimiz yükseldi mi? Sayın Bakan sunumunda hedeflere ulaşamadığının gerekçelerini saymakta, refahı tabana yayamadığımız ortada iken önceki yıllardaki rakamlarla karşılaştırma yapılarak başarı hikâyesi çıkarmaya çalışmak boşunadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

Büyüme hızımız hedeflenen düzeye ulaştı mı? Hayır. Çalışanlarımıza, emeklilerimize uluslararası standartlarda bir yaşam ortamı hazırlayabildik mi? Hayır. Türkiye kişi başına gelirde OECD ülkelerinin en alt sıralarında. Türkiye, 2011'de gayrisafi yurt içi hasılda bir basamak, kişi başına gelirde de iki basamak geri düştü. Cari işlemler açığında rekorlar kırdık. Bunlar olurken sosyal harcamalarda artışlar sağlayarak yoksulun oylarını alma hesapları yapılıyor ama devletin sosyal harcamaları OECD'nin yarısı kadar yani o da yetersiz. Eğer kendimizi Myanmar'la kıyaslarsak iyiyiz ama Fransa'yla kıyaslarsak neredeyse 3 katlık bir fark var. Yoksulluk azalmamış, artmıştır. Bu Hükümet gelir dağılımında adaleti sağlayamamıştır. En zengin yüzde 10'luk kesim ile en yoksul yüzde 10'luk kesim arasında gelir açısından 14-15 katlık bir fark vardır. Kullanılabilir gelirin yüzde 31-32'sini en zengin yüzde 10'luk bir kesim alırken, en yoksul yüzde 10'luk kesimin aldığı pay yüzde 2'dir. Yoksulluk rakamları ile açlık sınırı rakamları ortadayken devletin çalışanına, emeklisine ödediği ücret ve maaş ortadadır. "Toplu iş sözleşmesi yapacağız." diye referandum yaptıktan sonra altı ay sözleşme yasasının dahi yapılamadığı ve geçen yıl Ocak 2012'de alacağı zammı alamayan memurun sesini dahi çıkaramadığı ortadadır çünkü ses çıkarmaya kalkan, biber gazı, cop, sürgünle karşılaşacağını bilmekte ve eylem dahi yapamamaktadır. Bu bütçe demokratik bir ortam yaratamamıştır. Grev yasaklarıyla, örgütlenmenin önüne engeller koymayla bu ortam korku ortamı olmuştur. Ekmek fiyatları da dokuz yılda yüzde 130 artmıştır. 2002'de 1,03 TL olan 1 kilogram ekmek, Ağustos 2012'de 2,50 TL olmuştur. Benzin ve mazotta dünyanın en pahalı ürünlerini kullanan tüketici zamları yedikçe AKP'ye oy vermektedir.

Sayın Bakanın sunumunda da belirttiği gibi vergi adaletini sağlayamamış bir bütçeyi tartışıyoruz. Gelir vergisi ve Vergi Usul Kanunu'nun yeniden elden geçirilmeye ihtiyacı var ama yapamadık. Dolaylı vergilerin vergi gelirleri içindeki payı yüksektir. Değiştirme konusunda çalışmayı bırakın çaba bile göstermedik, tersine, son oylarda bütçe açığını azaltmak, bütçe gelirini artırmak amacıyla doğal gaz, benzine, mazota yüksek oranlı zamlar yaparak yoksulun sırtına sardık. Ticaretimizin büyük bir bölümü AB ülkeleriyle olduğu hâlde AB'yle ilişkilerimizi düzenleme konusunda isteksiz bir Hükümet başarılı sayılamaz. AB'yle yapılan ihracatın azalmasının tek nedeni AB'deki ekonomik kriz olarak açıklanamaz.

Sayın Bakan sunumunda güçlü bir istihdam artışı yakaladığımızı söylüyor. Güçlü bir istihdam artışı var da biz neden hissetmiyoruz? Atanamayan öğretmenler, iş ve kadro bulamayan iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunları her gün yüzlerce e-mail atarak bizleri neden rahatsız ediyor? Öğretmen ihtiyacı nedeniyle geçici, sözleşmeli, ücretli öğretmenlerle çok düşük ücretlerle eğitimi yürütmeye çalışırken güçlü bir istihdam artışından söz etmek komik geliyor insana. Hâlâ çalışanlar arasında eşitlik yokken 4/B'li, 4/C'li çalışanların iş güvencesi yokken kayıt dışılık almış başını giderken nerede istihdam yarattınız? Ailelerin tümünde iş arayan bir genç, hatta işini kaybetmiş bir yetişkin bulunurken güçlü istihdam artışından söz etmek gerçekten zor bir iş. İç piyasada kâğıt üstünde dönen bir ticaret, küresel, global ekonomide hiçbir işe yaramamaktadır. Kentsel dönüşümle yaratmaya çalıştığınız iç piyasadaki umut gerçek anlamda bir ekonomik büyüme sağlamayacaktır, sağlamamaktadır da. Sermaye Piyasası Kanunu ve Ticaret Kanunu'ndaki değişikliklerle sermayeye yaratmaya çalıştığınız avantajlar yoksulu daha yoksul yapmaktadır, yoksulluğu artmaktadır. Bu, köylünün dededen, babadan kalma 2/B arazilerini alamamasından belli olmaktadır. Köylü için toprak kadar önemli bir üretim aracı yoktur ama uyguladığınız politikalarla bitkin hâlde gelen köylü kendi toprağını almak için müracaat dahi etmemiştir, uygulamayı bir kez daha uzatmak zorunda kalınmıştır.

Temmuz 2012 itibarıyla çalışanların çok büyük bir bölümü kayıt dışıdır. Bunun sayısal olarak 7,5 milyon kadın çalışan 4 milyonu, 17 milyon erkek çalışanın 6 milyonu kayıt dışıdır, bu rakamlar ortadadır.

"Kayıt dışı ekonomiyle ve kayıt dışı istihdamla mücadele terörle mücadele kadar önemlidir." diyen Sayın Bakana soruyorum: Sıfır terörle aldığınız ülke sayenizde her gün birkaç şehit verir hâlde gelmiştir. Terörden ve kargaşadan beslenen AKP'dir. Ankara'da Cumhuriyet Bayramı kutlamalarında vatandaşlara saldırttığı polisi Hakkâri'de koruyamamaktadır. Can güvenliği sağlanamayan polisimizin mesleki sorunları da çözülmemekte ve bu konuda direnilmektedir.

2012 Orta Vadeli Program'da yüzde 4 olarak öngördüğümüz büyüme 3,2 olacaktır. Sayın Bakan bunu 0,8 oranında bir yanıltma gibi anlatmaya çalışmaktadır. Bu doğru bir yaklaşım değildir. Yanıltma oranı yüzde 20-25'tir çünkü yüzde 0,8 değil, 4'te 0,8 yanıltmışlardır. Dolayısıyla bu doğrultularda bakmak gerekir. Kısaca, bu bütçe hem demokratik bir ortam hazırlayamayacak hem de yoksulu yoksulluktan kurtaramayacaktır. Gelecek yıl öngörülerinizde daha fazla yanıltmış olduğunuz ortaya çıkacaktır çünkü seçim ekonomisi uygulayacaksınız, hem belediye seçimi hem Cumhurbaşkanlığı seçimine hazırlanmak için tüm kural ve ilkelerden vazgeçeceksiniz.

Bu vazgeçmenin şimdiden başladığını gördüğümüz nokta şudur: Bütçe, kesin hesap kanunuyla görüşüldüğü sürece geçen yıllara ait kesin hesabın denetlenebilmesi, sorgulanabilmesi ve değerlendirilebilmesi mümkün olmamaktadır. Sayıştayın gösterdiği uygunluk belgeleri sadece idarenin sunmuş olduğu bilgi ve belgelere dayalı inceleme ve araştırma için zaman bulamayan bir ortamda hazırlanmaktadır.

Bu doğrultularda yeni dönemdeki bütçeden hiç kimsenin bir umudunun olmaması gerekir çünkü dolaylı vergi olarak adlandırılan ÖTV yüzde 17 civarında, KDV ise yüzde 19 civarında artacaktır. Bu, doğrudan yurttaşlarımıza, yoksullarımıza sıkıntıya sokacaktır ama 2012 yılında kurumlar vergisinde artış görülmemektedir. Bunun nedeni de partinin ve Hükümetin durduğu yerin anlaşılması açısından önemlidir. Bu doğrultularda önümüzdeki süreci değerlendiriyorum ve umarım yanılırsınız ama siz de bizi dinleyerek doğruları ortaya çıkaran daha demokratik bir bütçe yapma konusunda iki adım atarsınız diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kurt.

Şimdi söz sırası Sayın Kutluata'da.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yanlış hatırlamıyorsam Sayın Bakanımızın sunduğu 4'üncü bütçe oluyor bu bütçe. Ben sunum metnini dikkatle okudum ve baştan itibaren gördüğüm husus, bu dört yıl içerisinde Sayın Bakanın yaptığı sunumlarda ifadelerin daha genele doğru gittiği ve her paragrafta bir not düşmek gerektiği bir sunum ortaya çıktığını gördüm. Bunu genel tabloyu açıklamak için ve Sayın Bakanın da bunun farkında olduğunu, maliye bürokrasimizin de bu zorluklar içinde olduğunu bildiğimi ifade etmek için söylüyorum. Gerçekten bir mali teşkilat düşünün ki uyguladığı ithalata dayalı ekonomi politikasının sonuna gelinmiş bir dönem, âdeta bu politikanın iflas ettiği bir noktaya gelinmiş, o bakımdan gelirleri tahminler açısından da olsa hâkim olunamayacak bir durumda teşkilat, diğer taraftan peş peşe içine girilen seçim ortamları dolayısıyla harcamalara da hâkim olamayacak bir teşkilat söz konusu olduğunu düşünüyorum. O bakımdan bakılınca ifadelerin bu hâle gelmesi ve net ifadelerden uzak durulması işin tabiatı icabı olduğu anlaşılıyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, değerli üyeler; bütçeler, bilindiği gibi, bir açıdan bir yeterlilik açısından değerlendirilir, bir de güvenilirlik açısından değerlendirilir. Nitekim yeterlilik açısından kriterlerin uygun olduğu sunumda ifade ediliyor. Bütçe, büyümeye katkı vermeli, istihdama katkı vermeli, refaha katkı vermeli, adaletli olmalı ve mali disiplini sağlamalı. Şimdi bu açılardan baktığımız zaman Türkiye'de büyümeyle ilgili hiçbir kimsenin net konuşmadığı ve resesyona doğru gidildiği bir ortamdayız, buna tekrar döneceğim. Diğer taraftan, bütçenin gelirleri açısından bakılınca, güvenilirliği açısından bakılınca ortaya konulan hedeflerin tutma ihtimallerinin yüksek olması lazım. Hâlbuki biz bu son on yıl içerisinde her açıdan bütün ekonomik göstergelerin tahmin edilenlerin dışında gerçekleştiğini gördük. Hele hele son yıllarda ne enflasyon tahmini tutmuştur, ne büyüme tahmini tutmuştur, ne diğer tahminler, ne dış ticaret açığı tahmini tutmuştur, tahminlerin hiçbirisi tutmamıştır. O zaman bu tahminleri doğru yapamayan bir mali teşkilat, gelirlerinden nasıl emin olacak? Dolayısıyla bu açıdan, gelirler açısından bir kere ekonomiyle ilgili gidişatın öngörülemezliğinden ötürü tahmin hataları devamlı yaşanmakta, bunda da yaşanacağı açıktır. Diğer konuşmacılar temas etti, bunun bariz örneği, geçen yıllar da temas ettik, en önemli göstergesi bu örnek olan Orta Vadeli Program meselesidir. Orta Vadeli Program'ın kanunun öngördüğü zamana yetiştigi, yetişmemesi meselesi bir ayrı tartışmadır, bunda siyasi mülahazalar da olabilir ama esas yetişmemesinin benim açımdan, bizim açımızdan Orta Vadeli Program'ın kendisi kadar zamanında yetiştirilememesinin de bir anlamı vardır. O anlam da şudur: Hükümet de birtakım hedefleri belirlemek bakımından önünü görememektedir. İş çevrelerine ve ilgili taraflara önünü görmesi bakımından ortaya konulması gereken bir program Hükümet kendisi önünü göremediği için ne kadar geciktirilirse o kadar daha sapmalardan arınacağı düşünülecek bir program ortaya çıkarılmaktadır. Bu açıdan baktığımız zaman esasen Orta Vadeli Program'ın senelerdir vaktinde açıklanamaması, programın maliye teşkilatımıza ışık tutması şöyle dursun, iş çevrelerine ve hiçbir yere de güven vermediği görülmektedir. Burada bir sıradan bir tenkit olsun diye söylemiyorum, gerçekten bütün ekonomik göstergelerle ilgili tutarsızlıklar vardır. Orta vadeli programları açıklandığı yıldan beri, 2005-2006 için zannederim ilk açıklandı 2005'te, 2005'ten bugüne yan yana koyunuz her birinin bir sonraki yılı için tahminini ve öbür yılın o yıl için öngörüsünü yan yana koyunuz tamamen anarşik bir tablonun ortaya çıktığını göreceksiniz, hiçbirisi tutmuyor. "Bu kadar öngörüsüzlük acaba neden?" diye baktığımız zaman ekonomi politikalarına iktidarın hâkim olmamasından ötürüdür. Başından beri söylüyoruz ki bu iktidarın ekonomi politikası döviz geliri sağlayacak ekonomik faaliyetleri icra etmek ve ekonomiyi bu istikamette güçlendirmek değil, döviz temin ederek ekonominin çarklarını çevirmektir.

Şimdi, böyle olunca bu bütçeye zemin teşkil eden alanlardan bahsetmek istiyorum. Önce büyümeye temas edeceğim ama ona girmeden önce bu sunumun yirmi altıncı sayfasında Sayın Bakanım, millî gelirimizin on yıl içinde 230 küsurdan 774 milyara çıktığını söylüyorsunuz ve aynı paragrafın içinde de ifade ediyor ki Bakanlığın sunumu yılda 5,3 ortalama büyümeyle bu sağlandı. 5,3 ortalama büyüme çarpı 10, eşittir 53, kümülatif değerini de alırsınız, hadi diyelim bunu 60'ın biraz üzerine çıkaralım, peki 230'dan 774'e çıkılmayacağını siz bilirsiniz. Bu niye devamlı kullanılıyor? Bir kere, bu temel göstergelerde bile bu yola gidildiği zaman ortada sanki böyle tutunacak birtakım göstergelere ihtiyaç varmış gibi bir anlayış ortaya çıkıyor ve bu kıyaslamaları yapamıyoruz. Eğer bunu yüzde 53 artıracak idiysek herhâlde 350 gibi filan bir rakama çıkarız. Bu devamlı kullanılıyor. O zaman hiçbir şeyin ciddiyeti kalmıyor. Yılda yüzde 5,3 büyümeyle yüzde 300'ün üzerinde bir global büyüme veya kümülatif büyüme elde edilmiş, bu olacak şey değil, dolayısıyla sıkıntı buradan başlıyor.

Bakın şimdi, bir başka husus buraya girmişken yine hep sizin ifadelerinizden hareket etmek istiyorum ki şey olmasın yani bir esası olmayan bir şey mi söyleniyor şüphesi doğmasın diye, aynı sunumunuzun bir yerinde diyorsunuz ki: "On yıl içinde 119 milyar dolar doğrudan yabancı sermaye girdi." Bu doğrudan yabancı sermaye konusunda aramızda çok ciddi ihtilaf var ama siz bu tabiri kullanıyorsunuz. Yani kendisi için yatırım olan ile bizim için yatırım olanları ayırmıyorsunuz bu tasnifte yani yabancı sermaye gelir Türkiye'deki bankaları satın alırsa kendisi açısından bir yatırımdır ama bizim açımızdan bir sabit yabancı sermaye yatırımı saymamamız lazım çünkü o banka zaten vardı ama böyle bile kabul etsek, bakın, 774 milyar dolarlık millî gelir, 120 milyar dolarlık yabancı sermaye yatırımı, bunun getirisini hesap ettiğimiz zaman bizim çok iyi biliyoruz ki gayrisafi yurt içi hasılamız ile gayrisafi millî hasılamız arasında çok ciddi bir açık zaman içinde oluşuyor.

Şimdi biz, değerli meslektaşım Sayın Recai Berber'in söylediği hususlara filan dönersek, "Avrupa'da öyleydi, biz de bakın biz bunun dışındayız." filan, buralarda bunların maliyetini göreceğiz. Dolayısıyla bir ülkede gayrisafi yurt içi hasıla ile millî hasıla arasındaki makas açılıyor ise ki bunun makbul olanı gayrisafi millî hasılanın yüksek olması, dışarıdan gelen gelirlerin ilave edilmesi gerekirken tam tersi olan bir yapıya doğru gidiyoruz. Böyle bir yapının içerisinde bizim ekonomimizin sağlam zeminlere oturduğunu diğer unsurları da yan yana koyduğumuz zaman iddia edemeyeceğiz yani bu tenkitler esasen cümlelerin, sizlerin kullandığı ifadelerin içinde büyük oranda var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

Şimdi, birtakım tabirleri bu dönemde biz yaşadık, alıştık. Bunlardan bir tanesi -süremin sonuna gelmiş maalesef, misafir konuşmacılar için böyle oluyor efendim- Sayın Bakanım, "Cari açık, karşılanabildiği sürece problem değildir."i biz iktidar mensuplarından dinledik geldik. Şimdi de sizin de ifadenizde "Büyümeyi usulüyle veya suhuletle dikkatlice düşürdük." filan diyorsunuz. Değerli Arkadaşım büyümenin nasıl düşürüldüğünü ve Türkiye'nin ne badirelerden kurtulduğunu söylüyor. Bu nasıl büyümedir ki biz bunu düşürmenin peşindeyiz. Onun için, iktisadi gelişmeye dönmeyen büyüme olduğu için, buna "şişme" diye bakmak, esasen sizin de doğrusunun bu olduğunu ve zaman zaman da ödem yapmış, şişmiş bu bünyenin suyunu almayı marifet saymamamız gerekir.

BAŞKAN – Sayın Kutluata, ek süre veriyorum size.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Lütfen efendim.

Delayısıyla burada baktığımız zaman bunun peşinden şimdi başka bir şey çıktı, yani biz büyümeyi düşürdük mü, karşılayabildiğimiz sürece problem olmayan cari açık söz konusuydu madem, karşılanmadığı için mi indi, buna bakmak lazım. Merkez Bankasının benim -kendileri alınmasınlar- "atraksıyor" diyeceğim ve mecburen yaptıkları yani çaresizlikten başvurdukları sık politika değişiklikleriyle bu işlerin önünün alınamayacağı çok açıktır. Ama bir tabir daha türedi, siz de kullanmışsınız: "Enerji dışı cari açık." Bu var. "Enerji dışı denge." desek anlamı olur. Bakın, peşinen "Enerji dışı cari açık." Türkiye ekonomisi niye enerji dışı cari açık veriyor? Enerji dışı cari fazla versin Sayın Bakan. Yani bir ülke üretmediğini ithal eder, ürettikleriyle de karşılar. O zaman biz niye her şeyde açık veriyoruz? Buradan gelirsek, kendisi sebep olduğu... Lütfen bunları polemik konusu olarak almayın ama ekonomimizin genel görüntüsü çok uzaklardan, herkes tarafından, el yordamıyla, görmeyenler açısından da görülüyor.

Bakın, ne diyor Sayın Başbakanımız: "Bu sene kurbanlık ithal etmeyeceğiz." Kurbanlık ithalatına bildiğiniz gibi muhalefet başlamamıştı yani kurban ithal etmek zorunda kalmak, saman ithal etmek zorunda kalmak ve her şeyi ithal ediyor olmak ve dolayısıyla da enerji dışında da cari açık veren bir ekonomi yürütüyor olmanın başarı diye sunulması, en azından sizlerin olgunluğunda ve görgüsündeki insanlar için belki bir genel ifadelerle savuşturulması doğrudur ama başarı hikâyesi olarak takdimi fevkalade yanıltır. Şimdi buradan tahmin ediyorum bu değerli heyet yemeğe gidecek, orada şöyle bir ilgili bir gözle baksanız bütün milletvekillerinin cari açığa kaşık salladığını görürsünüz değil mi Sayın Bakanım? Kimisi mercimek çorbası yiyor, kimisi et yiyor, kimisi bilmem ne yapıyor filan. Bu hâle gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, sürenizi tamamlayabilir misiniz Sayın Kutluata.

Buyurun.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

Yani siz ARGE'nin arttığından filan da bahsetmeye gayret ediyorsunuz orada ama tornavidadan penseye kadar üretim alanlarınızı terk edip, ezdirip, ithalata dayayıp ve üretimi hiç gözletmeyen bir yapının arkasından bizim "Katma değeri artıracağız, şunu yapacağız." diyerek sonuç almamız mümkün değil.

Söylediğiniz bütün bu sunumların içerisinde bir ümit noktası var ve Hükûmet de her zaman buna sarılıyor, bu da "Getirilen teşvik tedbirleriyle ihracatın katma değerini artıracağız." meselesi, bu da malumunuz olduğu üzere zamana yayılı ve çok da net olmayan bir durum. Bu yapı içerisinde maliye gelirlerini elde edecek, dolayısıyla gelirlerini tahmin edemiyor, harcamalarını da tahmin edecek durumda değil.

Zaman böyle olduğu için ancak bu kadarına temas ettim. Ben misafirlere verdiğiniz zamanın az olduğunu gördüm ama müsamahanızın biraz olacağını tahmin ettiğim için böyle sürmüştü oldu.

İlginiz için teşekkür ediyorum. Hoşça kalın.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, Sayın Kaplan, size söz vereceğim. Normalde süreniz beş dakika ama diğer Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan keseceğim; onu kabul ediyorsanız, onu belirterek, on dakika verebilirim, şu anda yerlerinde yok ama.

Buyurun Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, bu çalışmalara emek veren Komisyonun değerli temsilcileri; asıl emeği geçenler sizlersiniz, biliyoruz.

Yine, bu bütçe rakamlarına baktığımız zaman en büyük adaletsizliğin vergi adaletsizliği olduğu hemen rakamlarla karşımıza çıkıyor ve on yıldır AKP İktidarında "Vergi reformunu yapacağız." nakaratını dinledik burada, on yıldır dinliyoruz, daha kaç yıl, 2023'e kadar herhâlde dinleyeceğiz ve dolaylı vergiler konusunda da dünyanın en zalim devleti, "En zalim devleti." diyorum bakın, dolaylı vergiler konusunda dünyanın en zalim devletidir KDV'siyle, ÖTV'siyle...

BAŞKAN – Peki zalim demeyelim ama yüksek olduğunu ifade edelim ama öyle kullanmayalım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır zalim ama. Emekçilerden alıyor sadece, sadece emekçilerden alıyor.

BAŞKAN – Böyle bir ifadeyi kullanmamız doğru olmaz herhâlde

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bakın vergi konusunda zalimdir. Ben iddiamın arkasındayım. Yine kurumsal vergi konusunda da dünyanın en cennet ülkesidir, hiçbir ülkede bankalara, holdinglere ve şey konusunda, özellikle finans kurumlarına, kurumlara yüzde 20 vergi cenneti yoktur. Dünyanın en büyük vergi cenneti de büyük holdinglere, Türkiye'de en büyük gelirini artıran 17 kuruluşa da en büyük cennet Türkiye'dir. Vatandaşın, memurdan, işçiden, stopajdan yüzde 20 vergi alınırken bu kurumlarda da 35'den 20'ye indirilmiştir ve bunlar Türkiye'nin mutlu yüzde 1 azınlığıdır. Bunlar maalesef böyledir.

Asıl, bütçeye baktığımız zaman bizi ürküten bir yanını ifade etmek istiyorum. Sayın Bakan, biz savaşa mı gidiyoruz? Gerçekten bu bütçe bir savaş bütçesi, kalemleri, dilimleri, artışları, artış olan bakanlık ve ilgili kurumlarına baktığımız zaman... Burada demin İktidar partisinin bir konuşmacısı dedi ki: "En yüksek bütçeyi eğitime ayırdık." Hayır kardeşim yanlışınız var yanılıyorsunuz. Siz matematik bilmiyorsunuz, sayı saymasını bilmiyorsunuz. Askerî harcamaları, bakın size basit bir rakam vereceğim, tabii ki bu bütçenin patronu Maliye Bakanı, 99 milyara. Buna kimse itiraz etmiyor,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

buna bir diyeceğimiz yok ama en yüksek bütçe, eğitime değil arkadaşlar, burada yanılıyorsunuz "Burada 47 milyar eğitime ayırdık, en yüksek onundur." dersiniz.

RECAİ BERBER (Manisa) – 68.1 milyar TL.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şunu hesaplamanız lazım, Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Jandarma, Emniyet, Sahil Güvenlik, MİT, MGK, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı ve güvenlikle ilgili örtülü ödenek ve güvenlikle ilgili Sayıştay Kanunu uyarınca, gizli yönetmelik gereğince bizim bu bütçeye dâhil etmediğimiz askerî alım ve harcamaları, Savunma Fonu Harcamaları bunları aldığımız zaman şu an bütçede görünen rakam 47 milyar, askerî harcamalar 47 milyar. Gözükmeyenle beraber...

RECAİ BERBER (Manisa) – Sunumun 51'inci maddesinde var.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, benim burada tespit ettiğim rakam 47 milyar. Buna gizli yönetmelik ve Sayıştayın...

RECAİ BERBER (Manisa) – Millî Eğitimde yüzde 20 artış var.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben okudum, önümde.

RECAİ BERBER (Manisa) – 68.1 milyar yazıyordu burada.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır önümde burada.

Şimdi, buradaki askerî harcamaları kattığımız zaman bu bütçenin güvenlikçi ve savaş bütçesi yanı öne çıkıyor. İçeride savaş; dışarıda savaş. İçeride, sanıyorum gaz bombalarının fişeklerinin bir kısmı Ankara'da ama Doğu'da, Güneydoğu'da yüzde 80'i orada. Bir de gazın derecesi vardır, Sayın Aslanoğlu bilmez onun derecesini. Bizim Şırnak'taki gazdan bir tane yesen bir hafta Meclise gelemezsin. Bizde birde gazın dereceleri var yani ayrıca.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Burada az, orada çok mu?.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, buradan yola çıkarak şunu söylüyoruz. Ciddi bir durumla karşı karşıyayız, kriz durumuyla karşı karşıyayız. Evet, savaş harcamaları, askerî harcamalarda görünmeyen kalemleri bize nasıl göstereceksiniz, Sayın Bakana bunu sormak istiyorum. Bir buçuk senedir sınır ötesi tezkereyi kullanıyorsunuz, kaç sorti yaptınız, binlerce sortinin, uçuşun maliyeti nedir? Bunu bütçede görmek istiyoruz. Atılan bombaların maliyetini görmek istiyoruz. Yine, Suriye'deki SUK'a, Ulusal Kurtuluş Ordusuna ne kadar maaş veriyorsunuz, bu bütçede bunu görmek istiyoruz. Yine, Libya'dan transfer edilen paraların bu bütçeden giriş-çıkışı nasıl oluyor, bunu görmek istiyoruz.

Yani burada bir şeffaflık talebimiz var. Buradan çıkarak, elbette ki Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı geliyor ama ben burada bir şeye dikkat çekmek istiyorum. Arkadaşlar, enerji ithali konusunda bütçemizin temel açık noktası 60 milyar lirayla enerji değil mi, doğal gaz değil mi, akaryakıt alımı değil mi, elektrik değil mi? 600 milyon lira bütçesi olan bir Enerji Bakanlığını kapatın, çantacılık yapmasın, komisyonculuk yapmasın, şirketlere gidip pazarlık yapmasın. Bu Bakanlığa ihtiyaç yok arkadaşlar, Enerji Bakanlığında 600 milyon lira boşuna para veriyorsunuz. Eğer ciddi bir Enerji Bakanlığı olsaydı, o Enerji Bakanlığının bütçesi en az 100 milyar lira olurdu, geliriyle olurdu, gideriyle olurdu. Çünkü Enerji Bakanlığı demek, enerjinin üretilmesini, satılmasını, alınmasını hepsini kontrol edebilmek demektir. 600 milyon liralık bir bütçeyle Enerji Bakanlığını süslü sepetli bir şekilde oraya "Bakanlığımız vardır." diye koymanın ve cari açığımızın da bu yüzden sorumlusu olarak görmenin gerçekten garipliğini yaşıyoruz.

Yine, Dışişleri Bakanlığı bütçesine bakıyoruz, 1 milyar 615. Davutoğlu'na az bu bütçe değil mi? Herhâlde az olduğu için Suriye'yle kapışıyoruz, Irak'la aramız iyi değil, İran'la... İran'da, bakın, 8,5 ton uranyum stoku var şu an İran'ın. İsrail'in ne kadar olduğunu bilmiyoruz, komşu ülkelerin, Rusya'nın ne kadar olduğunu bilmiyoruz ve Türkiye bu adanın içinde eğer savaş harcamalarına gidiyorsa buradaki çabası nedir, bu çabanın bütçede görünümü nedir, bilmiyoruz.

İnsansız hava araçlarına verilen paraları da bilmiyoruz, Predator'lere verilen teklifi de bilmiyoruz, Amerikan Kongresi seçimi sonrasında bıraktık. Uludere katliamının hâlâ insansız hava araçlarından mı, Predatorlardan mı, hangi istihbarattan geldiğini ve oraya kaç lira ödediğimizi, vatandaşın verdiği vergiyle alınan top mermilerinin o vatandaşın tepesine nasıl indiğini hâlâ bilmiyoruz. Bunu bilmek şeffaf bir bütçe olmanın en önemli göstergesidir.

Adalet Bakanlığının bütçesi ile bu kadar adalet dağıtılır. Açlık grevleri bugün 50'nci gününü doldurdu ve bu ülkede cezaevlerinde insanlar yanarak öldüler yakın zamanda, çok yakın zamanda Şanlıurfa'da. Adalet Bakanlığında bir karyolada, bir yatakta 4 kişinin hâlâ yattığı bir durum söz konusu, 130 bin tutuklu ve hükümlünün olduğu bir ülkedeyiz ve yargı konusunda Türkiye çakmış durumda. Adil yargılanmanın koşullarının olmaması için bütçe özellikle ayarlanıyor gibi bir konu var. "Tay"ları sevmeyebilirsiniz, Sayıştay, Yargıtay, Danıştay... E, onlar da 12 Eylül referandumundan sonra ele geçirildi, denetiminde ama "adalet" denilen konuda akçeyi eğer kaçıırırsanız sonra da harcamaları daha çok nereye yaparsanız imamlarla mı koruyacaksınız adaleti? Ben soruyorum size. Benim babam da imamdı, din adamıydı; ben imamlara karşı olduğum için bunu kullanmıyorum, bu söz.

Bakın, MİT'in, istihbaratın bütçesini yüzde bilmem kaçlarda artırarak mı, örtülü ödeneği artırarak mı, karakutusunu devletin güçlendirerek mi, vatandaşın parasını pulunu, verdiği vergisini denetleyip bunun hesabını soramamasını sağlayarak mı bu ülkede adalet, özgürlük, eşitlik sağlanacak? Burada ekonomi eğer bu kadar gaz bombası, bu kadar savaş harcamasıyla bu noktaya geliyorsa, Kızılay'ın meydanında da tabii ki (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet ilave süre vereceğim size, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – ...bu noktaya gelir.

Son olarak bir şey daha söylemek istiyorum Sayın Bakan. Bu, beni değil, Türkiye'yi çok yakından ilgilendiriyor. Bu GAP konusunda benim bir talebim var Hükûmetten, Sayın Başbakan ikide bir "35 katrilyonu bu bölgeye harcadık." diyor. Üç senedir bütçede ben bunun nereye harcandığını istiyorum. Hangi kalemi nereye harcadınız? Cezaevi mi yaptınız, fabrika mı yaptınız? Eğer üretimde bir konu varsa bunun rakamlarını istiyorum ve şunu sormak istiyorum: 96 milyon bütçeyle GAP idaresi, bu kırk yıllık projeyi nasıl bitirecek? diyorsunuz ki 35'inci sayfada "15 baraj yaptık, 300 bin hektar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

suladık.” GAP projesi 1 milyon 862 bin hektar sulama üzerine kuruludur, sadece 280 bini kuruludur. Sizin döneminizde sadece yüzde 6 artış olmuştur, bu yüzde 6 artışla 300 bini bulmuştur. Peki, o 1 milyon 500 bin hektar ne olacak? Mardin Ovasından Habur’a kadar olan bölgedeki sulama ne zaman hayata geçecek? Bu ülkenin ekonomisi, yatırımı, istihdamı, milyonlarca çalışanı demek değil midir? Neden AK PARTİ Hükümeti bu konuda kırk yıllık sulama üzerine kurulu olan GAP projesinde bu kadar yavaş çalışıyor? Niye bunu zamanında bugüne kadar tamamlamadı. Buradan GAP projesiyle ilgili konu, aslında bölgeler arası dengesizliğin giderilmesinin de kilit taşlarından bir emsaldi. 40 yıl önce sulama için kuruldu, 40 yıl sonra Türkiye enerjisinin, elektriğinin yüzde 48’inin alındığı bir proje durumuna geldi. Bu konuda da Sayın Bakanın bir açıklamada bulunacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaplan.

Sayın Sarı Buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Pardon bana sataşma var. Sayın Kaplan sataştı.

BAŞKAN – Ne gibi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Aslanoğlu gazı biraz daha etkilidir dedim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani dedi ki Şırnak... Cahilliğime başışla oradaki daha mı tesirli?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Daha tesirli.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Oradaki gaz fişeklerinin numunelerini getirebilirim ben, ÖTV’si yüksek. Bir de sizdekilerle karşılaştıralım, Başkentin gazları daha light, olay bu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman ben rica ediyorum sizden.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tamam ben getireceğim numuneyi, söz veriyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Onu da sıkacağım Berber’e, onu da sıkacağım.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Onu söylemeseydiniz iyi olurdu, şimdi bize lightını değil ağırını sıkırlar ha. Aşkolsun yani bu hatırlatma olur mu ya.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kendiniz için istemediğiniz şeyi başkasına istemeyiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, önce bana sonra sana. Bana da sana da tamam.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Yani size az sıkırlar, çok sıkırlar mı diyorsunuz yani?

BAŞKAN – Sayın Sarı, buyurun lütfen.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Maliye Bakanlığının değerli bürokratları, Bütçe Komisyonu Başkanı ve değerli üyeler ve değerli basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Sayın Bakan, ben konuşmadan önce baklava dağıttı, tatlı yiyelim, tatlı konuşalım diye ama ben farkındaysanız baklavayı sona sakladım çünkü çok tatlı konuşamayacağım, konuştuğuktan sonra baklavayı yemeyi tercih ediyorum. Öncelikle, sözlerime başlamadan önce, 29 Ekim kutlamasında uygulanan şiddeti kınıyorum. Buna katkı sunan kim varsa hepsini şiddetle kınıyor ve lanetliyorum. Cumhuriyet Bayramlarının halkla kutlanması hiçbir biçimde yasaklanamaz, bundan sonraki süreçte de yasaklanamayacaktır diye düşünüyorum.

Tabii söylenecek çok söz var ekonomiye dair, nereden başlasam çok da emin olamadım ama önce OVP’nin zamanlamasıyla ilgili düşüncelerimi aktarayım Sayın Bakanım. Bu konuyla ilgili siz tabii özeleştiri yaptınız, “Herhangi bir bahanem yok.” dediniz ama bu yine bu yine de gerçeği değiştirmiyor. Türkiye’de gerçekten OVP’nin takvimiyle ilgili çok ciddi sıkıntılar var. Bundan sonraki OVP’lerin lütfen zamanında yayınlansın bunu çok önemsedığimi söylüyorum.

Sayın Bakanım, sunuşa başlamadan önce, muhalefetin bütçeye olan katkısından bahsetti, bunu çok önemsediklerini söyledi ama bu gerçekten bir temenninin ötesine gitmiyor. Geçmiş dönemdeki, geçen seneki bütçede de biz düşüncelerimizi söylemiştik ama inanın muhalefet olarak bu sisteme hiçbir katkıda bulunmadık, bulunmadığımız ortaya çıktı çünkü biz ne söylersek söyleyelim başta kurgulanan bütçe aynen geçti. Ancak ironik bir biçimde görüyoruz ki bizim söylediğimiz her şey gerçek oldu, birazdan bunun ayrıntılarına gireceğim.

2011 yılı bütçesine ilişkin burada, muhalefet sıralarında özellikle Cumhuriyet Halk Partisi sıralarında, makro dengeye ilişkin ne söylediysek hepsinin gerçekleştiğini gördük. Ancak öyle anlaşılıyor ki konjonktürde çok ciddi bir değişiklik olmadığı hâlde, hatta konjonktür daha da kötüye gittiği hâlde, 2013 yılı bütçe tasarısı da bunu tam olarak kavrayamamış. Neyi kavrayamamış? Bir defa küresel dünyadaki gelişmeleri ve süreci tam olarak kavrayabilmiş değil. Bu süreç, küresel kriz ve bu küresel krize müdahale ediş biçimi, dünyada 2010’lu yıllar boyunca çok önemli bir alan açıyor aslında. Yani olağanüstü bir dönemde yaşıyoruz, olağan bir dönemde değiliz. Dolayısıyla, bütçelerimizin ve makro ekonomik dengelerimiz çakılırken de bu olağanüstü gelişmeleri göz önünde bulundurarak bir çerçeve çizilmesinin uygun olduğunu düşünüyorum ben.

Sayın Bakanım sunumunda da söylemişti, dünyadaki toparlanmanın ancak 2018 yılında gerçekleşebileceği öngörüsü var. Gerçektende bu kapitalizmin en büyük krizlerinden biri. Her ne kadar “29 ekonomik bunalımı” kadar çok daha radikal rakamlara ulaşılmamış olsa bile dünyada artık çok büyük büyüme oranlarının geride kaldığını hepimiz kabul ediyoruz. Yani hem gelişmekte olan ülkelerde hem de gelişmiş ülkelerde kriz ilk ortaya çıktığında gelişmekte olan ülkelerin aslında bu sürecin dışında kalacağına ilişkin bir algı vardı, ayrışma kuramından bahsediliyordu ama geldiğimiz noktada gelişmekte olan ülkelerin de bu sürecin dışında kalamayacağı çok açık biçimde ortaya çıkıyor.

Orta vadeli programın tonuna baktığımız zaman orta vadeli programda da aslında konjonktürel gelişmelerin, geçmiş orta vadeli programa göre biraz daha kötümser bir havada ele alındığını görüyorum, dolayısıyla daha kötümser havada ele alınan bir programın ve bir sürecin ya da bir konjonktürün, Türkiye ekonomisinin içinden geçtiğimiz bugünden çok daha iyi bir toparlanmaya işareti nasıl edeceğini de çok anlayabilmiş değilim. Örneğin, büyüme oranlarına baktığımız

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

zaman 2013 yılının, 2012 yılının büyümesinin, en başta kurgulandığından çok daha ciddi şekilde revize edildiğini ve yüzde 3.3'e indirildiğini gördük. Dünya ticaret hacminde de yine önümüzdeki dönemde çok ciddi sıkıntıların olacağını görüyoruz. Özellikle gelişmiş olan ülkelerde çok ciddi bir borç sıkıntısıyla da karşı karşıya kalacağımızı görüyoruz.

Peki Hükümet ne dedi? Yani 2012 yılından farklı bir hikâyeyle karşı karşıya değiliz. Aslında daha radikal bir durumla, daha kötü bir durumla karşı karşıyayız. 2012 yılında, 2012 yılının başında, daha doğrusu 2011 yılının sonunda söylediği neydi Hükümetin yani bu genel düşünce içinde nasıl bir hikâye kurmuştu kendine? Şunu söylemişti: "Türkiye'nin dünyadan ayrıksı bir hikâyesi var, gelişmekte olan ülkelerden ayrıksı bir farklı bir hikâyesi var Türkiye'nin, işte, bankacılık sistemi sağlam, çünkü biz 2001 yılındaki krizde çürük yumurtaları ayıklamıştık, BDDK'yı kurmuştuk, dünyanın büyük ülkelerinde, önemli ülkelerinde bankacılık sektöründeki bankalar bir bir batarken bizim bankalarımız batmıyor." dedi. Hükümetin dayandığı noktalardan biri buydu.

Bir diğeri de çok ciddi bir kaynak ihtiyacının olduğu ve bu kadar ciddi bir cari işlemler açığının bulunduğu bir ortamda ihtiyaç duyduğu parayı sağlayabilmek için özellikle küresel krizinde içinden geçtiği durumu göz önünde bulundurarak ki bu kaynak yaklaşık 200 milyar dolardı yani 60-65 milyar dolar cari işlemler açığı veriyorsunuz, kabaca vadesine bir yıl kalmış olan dış borçlarınızın miktarı da 130 milyar civarında yani 130 milyar dolar kaynağı da çevirmek zorundasınız, kabaca 200 milyar dolara ihtiyaç duyuyorsunuz ama ciddi bir cari işlemler açığınız var, bu ekonomide bir kırılmalık yaratıyor, o zaman bu ihtiyaç duyduğumuz kaynağı nasıl finanse edeceğiz ve yabancı sermayeye nasıl mesaj vereceğiz kaygısıyla daraltılmış, sıkılaştırılmış bir maliye politikası gördük. Ancak bu maliye politikası yani Hükümetin kurduğu bu maliye politikasının da içinde şekillendiği makro dengelerin hedeflerinin hiçbirisinin tutmayacağını biz buradan söylemiştik. Ne demiştik mesela: Büyüme umduğunuz kadar olmayacak. demiştik yani yüzde 8-9 büyüdünüz iki dönem üst üsteki –ki bazıları buna "şişme" diyor- onun üzerine bir de küresel krizin içinden geçtiğimiz konjonktürü de göz önünde bulundurursak, potansiyele yakın bir büyümeyi öngörmenin mümkün olmadığını biz söylemiştik. Nitekim büyüme hedefleri tutmadı. Ne dedik? İstihdam rakamları, istihdam rakamlarının çok ciddi sorunları olduğunu biliyoruz, birazdan bunun ayrıntılarına da gireceğiz.

Cari işlemler açığında, büyümeden yaptığımız fedakarlıkla oranlı bir düşmenin olmayacağını söylemiştik, enflasyon hedeflerinin kesinlikle tutmayacağını söylemiştik. Bu daha senenin en başından belliydi. Bütçenin de bu konjonktüre uygun olmadığını söylemiştik yani böyle bir konjonktür içinde bütçenin aslında biraz daha büyüme dostu, sıkılaştırılmış bir bütçe yerine konjonktürel bir bütçe anlayışı içinde biraz daha gevşek, yatırım harcamaları ve büyümeyi önceleyen ve cari talebe talep unsuru katan bir makro dengenin düzenlenmesinin önemli olduğunu söylemiştik. Şimdi hâlâ aynı yerdeyiz. Öyle anlaşıyor ki Hükümet, gerçekten içinden geçtiğimiz durumu tam olarak kavrayamıyor.

Şimdi, Sayın Berber birtakım açıklamalarda bulundu. Bu açıklamaları da değerlendirerek bu hem 2012 yılındaki gerçekleştirmeleri hem de 2013 yılı bütçesinin değerlendirmek istiyorum müsaadenizle. Şimdi, birincisi, şu yanılgıdan lütfen kurtaralım kendimizi, AKP Hükümetleri dönemi boyunca Türkiye çok büyümemiştir. Bu bir algı ve bu algıyı sürekli işliyorsunuz. Bakın, bütün cumhuriyet tarihi boyunca büyüme ortalamamız yüzde 5'tir bizim. AKP Hükümetleri dönemi boyunca yüzde 5.3'tür. Sadece 0.3 puan fazla büyümüşüz ve dünyanın bütün olağanüstü olumlu konjonktürü içinde, 2000'li yıllar boyunca. Muthiş bir likidite bolluğu ve bu likidite bolluğu içerisinde bütün gelişmekte olan ülkeler bundan faydalandı. Bakın, Sayın Bakan sunuşunda da gösterdi, gelişmiş olan ülkelerle Türkiye'yi karşılaştırdı ve makasın daraldığını söyledi ama gelişmekte olan ülkelerle karşılaştırdığımız zaman Türkiye'nin performansı düşük. Gelişmekte olan ülkelerin bu dönem büyüme ortalaması 6.5. Çin'i ve Hindistan'ı dışarıda bıraksanız bile düşük. Yani Türkiye bütün gelişmekte olan ülkelere paralel bir büyüme sergilemiştir ve bu büyüme gelişmekte olan ülkelerin altındadır. Lütfen bunu bir kabul edin, bunlar devletin resmî rakamları.

Şimdi, bunu böyle algılamamak, 2010'dakiyle 2011'deki yüksek büyüme rakamlarına vurgu yapmak ama 2009 yılındaki sert küçülmeyi görmemek, gerçekten objektif bir yaklaşım değil. Kaldı ki önümüzdeki 3 yılda da büyüme ortalamamızın yüzde 4'lerin altında gerçekleşeceği kesine yakın, onları da koyduğumuz zaman zaten biz potansiyel büyümemize yani Türkiye Cumhuriyeti'nin potansiyel büyümesine eşit bir büyümeyle bu dönemi kapatmış olacağız. Makasın falan kapandığı yok, gelişmiş olan ülkelerde problem olduğu için küresel krize dair sorunlar olduğu için gelişmiş olan ülkelerde bir büyüme performansı kaybı var ama diğer gelişmekte olan ülkeler bu makası çok daha hızlı biçimde kapatıyor. Bunlar devletin resmî rakamları ve lütfen bunları göz önünde bulundurunuz. 2012 yılı büyüme hedefi, geçen programda yüzde 4'tü şimdi yüzde 3.2 oldu ve Hükümet diyor ki: "Bir 0.8 sapmamız var." Hayır arkadaşlar sapma böyle değil. Bakın, niteliğine baktığımız zaman sapmanın ne kadar feci olduğunu görürsünüz. Hükümet ne diyordu. "Biz yurtiçi taleple büyüyeceğiz." Kamuyu sıkıyordu, yurtiçi nihai taleple büyüyeceğini öngörüyordu. Size bir örnek vereyim: "Toplam tüketim harcamaları yüzde 3 artacak." diyordu Hükümet. Kaç oldu, 1. Kamu 3.1 tüketici ekliyordu, kaç oldu? 3.9 yani kamunun tüketimini artırmışız biz. Özel sektör yüzde 3 tüketimde büyümeyecek diyorduk, eksi 0.6, özel sektör çökmüştür. Toplam sabit sermaye yatırımları yüzde 6.2 artacaktı, kaç arttı, eksi 0.5. Kamu 0.6 küçülecekti, kaç arttı? Yüzde 5.4 arttı. Özel sektör 7.7 büyüyecekti, yüzde 1.7 küçüldü. Şimdi, sapma, rakamlara baktığımız zaman, işte 4 ile 3.2'yi karşılaştırıyorsunuz ama içeriğine baktığınız zaman, orta vadede sürdürülebilir bir büyüme politikası açısından sapmanın çok ciddi bir fecaat içinde olduğunu görüyoruz yani kamu burada soğutmaktan bahsediyorsunuz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 15 değil mi?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet, şimdi ona da geleceğim müsaade ederseniz. Geleceğim, sabredin.

Kamu, küçülmedeki, özel sektördeki bu düşüşü gördüğü için harcama yapmak zorunda kaldı değerli arkadaşlar, bırakın bu soğutmayı. Özel sektör, çok hızlı biçimde ve sert biçimde küçüldüğü için kamu bunu kompanse etmek istedi. Açığın önemli bir kısmı buradan kaynaklanıyor ve biz önümüzdeki dönem yurtiçi talebin toparlanacağını düşünüyoruz. Hangi varsayım, hangi mantıkla? Önümüzdeki dönem yurtiçi talebin toparlanması için hiçbir ipucu yoktur bugün Türkiye'de. Dolayısıyla, 3.2'lik ekonomik büyüme hedefinin bu yıl bile tutturulması imkânsızdır. Göreceksiniz üçüncü,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

dördüncü çeyrek rakamları açıklandığında, 3.2'nin de altında gerçekleşeceğiz. Dolayısıyla, önümüzdeki dönem yüzde 4-5 büyümeler hayaldir, lütfen gerçekçi olun.

İstihdama gelince, şimdi, ilginç bir biçimde şöyle bir algı var: "Türkiye'de işsizlik oranları düştü." Evet doğru, düştü. Son dönemde istihdamda ciddi kazançlar var, bunun da biraz değerlendirmesini yapacağız ama bakın arkadaşlar 1980'lerin ve 90'ların işsizlik rakamlarının üzerindeyiz. Hani "AKP çok hızlı büyüdü." diyorsunuz ya, "Büyüme rekorları kırdı." diyorsunuz ya, işsizlik oranımız 80'lerin ve 90'ların üstünde. Size bir örnek vereyim, yine devletin resmi rakamları, 1980'lerde işsizlik ortalaması, yüzde 8.3. 1990'larda 8.2, hani "kayıp yıllar" diyorsunuz ya, koalisyon yılları, hani istikrar sağladık, hızlı büyüdük. 90'lı yıllarda 8.2, siz orta vadeli programda, 2015 yılında bunu 8.7'ye düşüreceğinizi öngörüyorsunuz ve büyüme rekorları kırdığınız bir dönemde, büyüme rekorları kırdığınızı iddia ettiğiniz bir dönemde 8.3 diyorsunuz.

Şimdi, nedense bu istihdam rakamlarında esnekliklerde acayip rakamlar görüyoruz geçmiş dönemlerde. Şimdi, diyorsunuz ki: "Biz 3 yılda 1 milyon 515 bin istihdam yaratacağız." İlginç bir işgücü esnekliğiyle karşı karşıyayız. Bakın, örnek vereyim size; 2002-2007 yılında biz yüzde 6.9 büyümüşüz, istihdam 1.1 büyümüş, esneklik 0.2 yani büyümenin yarattığı istihdamdan bahsediyorum. Mesela, şimdi diyorsunuz ki: "Biz 4.7 büyüyeceğiz, istihdam 2 artacak, esneklik 4.3." İlginç bir rakam daha vereyim size, 2007-2011 yılında ekonomi 3.2 büyümüş, istihdam 3.8, esneklik 1.2. Ne oluyor Türkiye'de? Yani ilginç tarih seyirleri aldığınız zaman ne oluyor da esneklikler bu kadar radikal olarak değişiyor. Dolayısıyla istihdam rakamları sorunludur. Kimse, bu sorunun, istihdam rakamlarının üzerinden kalkıp da istihdamın arttığını iddia etmesin Türkiye'de. Bunun bir iktisadi, sosyolojik anlamı olmalı ve birileri çıksın esnekliğin neden bu kadar kısa sürede, bu kadar radikal iniş ve çıkışlar içine girdiğini açıklasın lütfen, Sayın Bakanım özellikle sizden rica ediyorum.

Orta vadeli program, istihdamın yapısal sorunlarına karşı suskundur. Nereden anlıyoruz, şuradan anlıyoruz: İşgücüne katılım oranı, 2012'de 49.6, 2015'de 49.8, istihdam oranı 2012'de 45.2, 2015'de 45.5. Niçin istihdamın yapısal sorunlarıyla ilgilenmiyorsunuz? Bu kadar az insanın istihdam piyasası içine girdiği bir ekonomi, nasıl OECD ülkeleri içinde, Avrupa Birliği ülkeleri içinde karşılaştırılabilir bir ekonomi olacak? Niçin istihdamın sorunlarına karşı suskunsunuz? Neden yapısal sorunları ele almıyorsunuz?

Bir başka nokta; cari işlemler açığı. Şimdi, öncelikle şunu söyleyeyim: "Cari işlemler açığı düşüyor." diyorsunuz, doğrudur. Yılda 60 milyar dolarla, 78 milyar dolarlık zirveden sonra 60 milyar dolarla tamamlayacağız. 18 milyar dolar cari işlemler açığında düşme olacak ve cari işlemler açığının millî gelire oranında da bir azalma olacak. Bakın ama şöyle bir problem var: Cari işlemlerden, büyümeden yaptığınız fedakarlıkla, cari işlemler açığında elde ettiğiniz kazanımı karşılaştırdığınız zaman Türkiye ekonomisinin yapısal sorunu kabak gibi ortaya çıkar. Biz ne diyoruz, şunu söylüyoruz: "Türkiye ekonomisinin problemi, ithalata dayalı büyüme modelidir." Aslında böyle bir büyüme modeli iktisat literatüründe yok ama AKP hediye etmiştir, daha doğrusu 24 Ocak kararlarıyla başlayan bir süreçtir, AKP'ye de haksızlık etmeyelim ama AKP'nin de derinleştirdiği bir problemdir bu. Yani büyüebilmek için üretim yapmak zorundasınız, üretim yapmak için ara malı girdisi elde etmek zorundasınız, ara malı girdisi elde ettikçe ithalatınız artıyor, ithalatınız arttıkça ihracatla makas açılıyor, dış ticaret açığı veriyorsunuz, dış ticaret açığı verdikçe cari işlemler açığı veriyorsunuz. Yani büyümek için cari işlemler açığı vermek zorunda olan bir ekonomik model, dünyada hiçbir ülkede yok.

Cari işlemler açığınızı da borç yaratıcı kaynaklarla finanse ediyorsunuz. O zaman ne oluyor? Borçlanabildiğiniz sürece büyüyorsunuz. Borçlarınızın çoğu da kısa vadeli -birazdan ayrıntılarına gireceğiz- o zaman ne oluyor? Kısa vadeli kaynak girişlerine dayalı bir büyüme modeliyle karşı karşıyayız. Bu, dışa karşı kanayan, dışa karşı kırılğanlığı yüksek bir büyüme modelidir.

Şimdi, bu büyüme modelinde büyüebilmek için cari işlemler açığı vermek zorunda olduğunuz için küçüldüğünüz zaman da cari işlemler açığınız küçülür. Ancak verdiğiniz cari işlemler açığıyla büyümeniz arasında bir ilişki kurduğunuzda, AKP dönemleri boyunca, bir birim cari işlemler açığı vermek için vermek zorunda kaldığınız cari işlemler açığının büyüdüğünü görürsünüz, çok açık ve nettir. Tersinden baktığınız zaman da şimdi bugün içinde bulunduğumuz hikâyeyi görüyoruz. Büyümelerimiz, yüzde 9'lardan yüzde 4'lere, 3'lere düşüyor yani 3 katı bir büyüme düşüşü var ama cari işlemler açığımız sadece 18 milyar dolar geriliyor.

Önümüzdeki dönemde de büyüme oranlarımız yüzde 4'lerde ve cari işlemler açığımız 60-70 milyar doların altına düşmüyor yani Türkiye ekonomisinin yapısal sorunları devam ediyor. Türkiye ekonomisi dışa karşı kanayan ve kırılğan bir ekonomi, bunun üzerine oturan siyaset de dışa bağımlı bir siyasettir. Bugün içinden geçtiğimiz konjonktürde görüyoruz. Dış ticaret rakamları orta vadeli programlarda çok ciddi sapmalar göstermiştir. Bakınız, diyorsunuz ki -bir önceki programda- Sayın Bakanım: "2013 yılında ihracatımız 165 milyar dolar olacak." Şimdi diyorsunuz ki "158 olacak." 2014'te 185 olacak, şimdi diyorsunuz ki "172 olacak." Topladığınız zaman 19,5 milyar dolar ihracat öngörüsü sapması var üç yılda, ithalatta da 52,4 milyar dolarlık sapma var. Gerçi, ithalat öngörülen altında bir sapmayla söylenmiş ancak bu bir öngörü hatasıdır neticede. Orta vadeli programlar sadece olumlu şeyler içermezler, olumsuz şeyleri de doğru öngörmeleri gerekir.

Ihracat ve ithalat: Önümüzdeki dönemde ihracat ve ithalattaki artış hızlarına ilişkin bir tekâmül durumu olmuş, tebrik ediyorum. Önümüzdeki üç aya ilişkin ihracat artışını bir önceki programda yüzde 11,2 olarak koymuştunuz, şimdi bunu 5,7'ye çekmişsiniz yani başta öngördüğünüzden daha yüksek bir ihracat yapamayacağınızı kendiniz de itiraf ediyorsunuz. Bunu zaten biz söylemiştik, komisyonda geçen sene söylemiştik. Dediğimiz noktaya gelmişsiniz, gerçeği görmüşsünü, teşekkür ederim.

Enflasyon en kanayan yaralarımızdan biri. Bakın, çok enteresan bir şey var, öncelikle şunu söyleyeyim: Hükümet enflasyon konusunda 2001 yılından beri gelen sürece sahip çıktı, tebrik ediyorum. Enflasyon tek haneli rakamlara indi, sizin Hükümetinin döneminde yüzde 30'lardan yüzde 9'lara, hatta 5'lere kadar indi, hatta 4 yanlışı hatırlamıyorsam. 2011 yılının ortalarında ilk defa bir gelişmiş ülkenin, İngiltere'nin bile altında kalan bir enflasyon oranı gördük biz. Ancak sonra ne oldu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

Sonra ilginç bir biçimde fiyatlar reel seviyesi yükselmeye başladı. Burada Merkez Bankasının yanlış politikalarının, belirsizlik yaratan ve kafa karıştıran politikalarının da etkisi var. Ancak gelmiş olduğumuz noktada enflasyon hedeflerinin tutmayacağı, neredeyse kesine yakın olduğu hâlde hâlâ bu enflasyon hedeflerinde ısrar etmek ve bu Orta Vadeli Programa koymak gerçekten piyasayla alay etmek demek. Şimdi ben size örnek vereyim: 2012 yılı hedefiniz 5,2, şu anda Eylül enflasyonunuz 9,2, Merkez Bankası tahmini 7,4 yani Merkez Bankası kendi hedefine inanmıyor: “5,2 hedef koydum ama 7,4 gerçekleşecek.” diyor.

Piyasa beklentisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre vereceğim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben Sayın Kuşoğlu’nun süresini de kullanmak istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Bir miktar süre verdik, buyurun siz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yıl sonu enflasyon beklentisi piyasada 7,3. Bakın, daha bugünden üç ay var ve enflasyon hedefinin tutması imkânsız. Merkez Bankası kredibil olmak istiyorsa, Sayın Hükümet kredibil olmak istiyorsa lütfen enflasyon hedefini revize etsin, lütfen revize etsin ve önümüzdeki dönem enflasyon hedeflerinin tutmayacağı da kesine yakın, yüzde 5’lerde ısrar etmenin çok anlamı yok. Biz söylemiştik bu enflasyon hedefinin tutmayacağını, nitekim öyle oldu.

Sayın Bakan zamlardan hiç bahsetmedi sunumunda ama bu enflasyonun... Çünkü Merkez Bankası hep şunun hesabını yapmıştı: Geçen dönem sonbaharda kurlarda ciddi hareketlenmeler oldu ve geçişkenlik etkisiyle sonbaharda fiyatlar genel seviyesi artmıştı. Şimdi, “Bunlar sepetten çıkacağı için, hesaplamalardan çıkacağı için fiyatlar genel seviyesi aşağı düşecek, ben 6-6,5’u tuttururum.” diyordu ama bütçe açığı zamlarla malul olunca Merkez Bankasının artık yüzde 7’lerde enflasyona ulaşması imkânsız ve çöken bir yurt içi taleple Merkez Bankası enflasyon hedefini tutturamıyor. Biraz önce rakamlarını verdim, yurt içi talep çökmüş durumdadır, negatiftir ve buna rağmen Merkez Bankası hesabını tutturamıyor. Önümüzdeki dönem yurt içi talebin canlanacağını iddia ediyorsunuz. Böyle bir patikada Merkez Bankası yüzde 5 hedefi nasıl tutturacak? Ben bir Merkez Bankası eski çalışanı olarak anlayamıyorum.

Programda bazı varsayımlar var, bu varsayımlar gerçekten çok tartışmalı, örneğin kur varsayımı. Diyorsunuz ki: “2015 yılında kur 1,93 olacak, Türk Lirası döviz kuru.” Yani önümüzdeki üç yılda yüzde 7,8 artış olacak kurdaki, önümüzdeki üç yılda enflasyonun yüzde 20’ye yakın olacağını düşündüğümüz zaman açık bir reel değerlendirme bekliyorsunuz. İşte programın püf noktası da burası. Siz sıcak para girişlerine dayalı bir büyüme modeliyle, bir büyüme modelinin elinde ve kamu maliyesini de buna göre tasarlayarak Türkiye’ye çok ciddi şekilde kaynak girişi bekliyorsunuz ve kur varsayımınızı da buna göre yapmışsınız.

Şimdi gelelim kamu maliyesine; başlangıçtaki noktadayız, geçen sene ne diyorsak yine aynı şeyleri söylüyoruz. Hükümet büyüme dostu bir kamu maliyesi tasarlamak zorundadır çünkü büyüme oranlarının tutturulamayacağı bugünden bellidir. Türkiye’nin büyüme performansına ilişkin en iyimser tahminler Hükümetindir. Hiçbir yabancı kuruluş raporu, ciddi hiçbir yabancı kuruluş Türkiye’nin büyüme oranlarını Hükümetin büyüme oranlarına yakın tahmin etmiyor, hemen hemen hepsi altında, lütfen bunu görün.

Şimdi, bütçede çok ciddi sapmalar oldu Sayın Bakanım. Orta Vadeli Programda eskiyle yeni arasında yani 2012-2014 döneminde bütçe öngörülerini, açık öngörüsü 42 milyar lira sapmıştır. 2012’de eski programda 21,1 açık, “33,5” diyorsunuz şimdi; 2013’te 21,7, şimdi “33,9” diyorsunuz; 2014’te 18,1, şimdi “35,5” diyorsunuz yani bir yıllık bir süre içerisinde, önümüzdeki üç yılda 42 milyar lira öngörü sapması eksisiniz var, dolayısıyla millî gelire oranı da bunun yüzde 2,6. Peki, sapma nereden kaynaklandı? Sapma harcamalardan kaynaklandı, bu daha tehlikeli aslında. Gelirlerden kaynaklanmış olsaydı bunun böyle konjonktürel açıklaması olabilirdi büyümede istediğiniz şekilde. Açıkçası ben büyüme oranlarının bu şekilde gerçekleşmeyeceğini düşündüğüm için, bunun altında gerçekleşeceğini düşündüğüm için gelir hedeflerinde bir problem olacağını düşünmüştüm ancak gelir hedeflerinde bir problem olmadı, bunda zamların etkisi var, bundan bahsetmediniz ama yaklaşık 3 milyar galiba. Birtakım hesaplamalar, son yaptığınız zamların 2012 yılı bütçesine katkısının olacağını söylüyor. Bu zamları dışarıda tuttuğunuz zaman 3 milyarlık bir gelir hedefi kaybı da olacaktı. Ancak bir gelir hedefi kaybının umulduğu gibi olmadığı ortaya çıktı fakat harcamalarda bir sorun olduğu ortaya çıktı. Personel giderleri 5,5 milyar, mal ve hizmet alım giderleri 4,5 milyar ve sermaye giderleri 5,8 milyar umulandan fazla oldu.

Şimdi, burada söylemiştik, demiştik ki: “Sayın Bakanım, bütçeyi daraltmayın, büyüme dostu bir bütçe yapın, cari harcamaları arttırın yani mal ve hizmet alımını arttırın, talep yaratın ve orta ve uzun vadeli büyüme açısından da...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Son birkaç dakika Sayın Başkanım.

“...sermaye giderlerini belirli bir büyüklüğün altına düşürmeyin, hatta bunu zımni, kesin, üstü örtük bir mali kural olarak düzenleyin.” Bunu ben çok önemsiyorum çünkü. Ancak siz bunun böyle olmayacağını söylediniz fakat geldiğiniz nokta bizim geldiğimiz nokta, bizim dediğimiz nokta yani yurt içi talepte hızlı çöküş, özel sektörde hızlı çöküşü telafi edebilmek için kamu maliyesinde yüklenme yaptınız, sermaye harcamalarını arttırdınız, personel harcamalarını arttırdınız, mal ve hizmet alımlarını arttırdınız. Bu güzel bir şey, olumlu bir şey ama bunu niçin baştan bütçeye koymayıp da bunu bu şekilde gerçekleştiriyorsunuz? Kredibilitenizi niye tartışırıyorsunuz? Bu düşündüğüm bir şey, olmasını istediğim bir şey fakat mali uyum süreci içerisinde kamu harcamalarının öngörülenden artıyor oluşunun, kamu gelirlerinin öngörülenden artıyor oluşundan daha tehlikeli bir yanı vardır çünkü bu yapısal bir soruna işaret eder. Ciddi anlamda bir mali disiplin öngörüyorsak önümüzdeki dönem, kamu harcamalarına ilişkin ciddi bir patikayı ve bir kamu harcaması reformunu düşünmenizde fayda var diye düşünüyorum.

Enteresan bir şey, özelleştirme gelirleri; yine burada biz söyledik: “Dünyanın içinde bulunduğu bu konjonktürde bu özelleştirme gelir hedefine ulaşmanız imkânsız.” dedik ama siz “Hayır, şu kadar taahhüt oldu, bu kadar finansman

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

gelecek.” dediniz ve özelleştirme gelirleri hedefinin tutacağını söylediniz ama ne oldu? Sadece 1,4; neredeyse onda 1 kadar. E şimdi de hâlâ iddialı olarak 4 milyar lira özelleştirme geliri hedefi koyuyorsunuz, 33’üncü sayfadaki tabloda bunun aslında 9,5 milyar olduğu ortaya çıkıyor. Oradaki farklılığı da iyi açıklarsanız yani kamunun genel dengesine ilişkin 33’üncü sayfadaki tabloda Orta Vadeli Programda 2013 yılı için 9,5 milyar lira özelleştirme geliri var ama siz bütçe sunuşunuzda bunu 4 milyar olarak öngördünüz -her neyse- her ikisi de tutmayacaktır. Ben yine şimdiden söylüyorum Sayın Bakanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Eğer bizim katkımızı önemsiyorsanız, hani sunuşunuzun başında söylediniz ya “Muhalefetin katkıları bizim için önemli.” Bu konularda katkı yapmak istiyoruz ve gerçekten olağan bir konjonktür oluşsun istiyoruz ama böyle olmuyor.

Son sözlerim Sayın Başkanım, affınıza sığınarak.

Sayın Bakanım, 2013 yılı bütçesi de hedeflerin tutmayacağı bir bütçe. Bunu da yine buradan şimdiden söylüyorum. Önümüzdeki sene bütçeyle ilgili süreçler geldiği zaman önümüze, yine bunu konuşacağız.

Şimdi, bakın, yine büyümeyi algılayamamış ve büyüme dostu olmamış bir bütçe kurgulamışsınız. Mal ve hizmet alım giderleri sadece yüzde 0,1 artıyor yani enflasyon hedefi yüzde 5-5,5, mal ve hizmet alım giderleri yani talep yok kamudan, önümüzdeki dönem talep... Geçen seneki iki ayın aynısı. Sermaye giderleri 0,72 düşüyor, geçen sene de düşüyordu. Şimdi, ben bunun olamayacağını iddia ediyorum çünkü büyüme bu kadar olmayacak ve siz yine buraya yükleneceksiniz ama bunu lütfen gelin, daha gerçekçi bir biçimde olması gerektiği gibi bütçeye aktarın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Son iki cümle.

Bütçe dengesi neredeyse geçen seneyeyle aynı. Ben, harcama hedefleri tutmayacağı için bütçe hedeflerinin de tutmayacağını düşünüyorum.

Vergi gelirleri yüzde 14 artıyor, reel olarak bu neredeyse yüzde 5-6 artış anlamına gelir. Eğer yeni bir vergi yoksa bu açık bir biçimde “zam” demektir, “Önümüzdeki dönem bütçede ciddi zamlar bekleyebiliriz.” demektir. Yanlış yorumluyorsam lütfen düzeltin. Borç stokunun millî gelire oranını da bence gereksiz bir biçimde yüzde 30 bir yere kadar çekiyorsunuz.

Bakın, mali disiplin çok önemli. Özellikle Türkiye gibi ülkeler için de çok önemli ama Türkiye ekonomisinin yapısal sorunları var ve bu yapısal sorunlar için kaynağa ihtiyaç var. Bütçeyi bu kadar çok sıkmanın, bu kadar daraltıcı bir şekilde yapmanın yabancı sermayeye sinyal vermenin ötesinde hiçbir anlamı yoktur ama Türkiye’nin yapısal sorunları ertelenemez. Ben, cesur bir biçimde kamunun harcama yapmasını, yatırım yapmasını öneriyorum. Bunun için borçlanmadan da korkmaması gerektiğini düşünüyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Daha fazla açık veriniz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır yani şimdi bakın, zaten hedeflerinizi tutturamıyorsunuz. Ben, örneğin buraya sermaye giderlerini negatif koyacağınıza pozitif koyun diyorum.

RECAİ BERBER (Manisa) – Gelirleri artıracamız.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Çünkü zaten böyle olacak, öyle oldu zaten, geçen sene öyle oldu. Geçen sene ne dediysek oldu, umarım bu sene dediklerimiz olmaz Sayın Bakanım. Lütfen, bu çerçevede bir değerlendirme yaparsanız bütçenin bundan sonraki süreci için de memnun oluruz.

Sözlerimi çok uzattım. Tahammülünüz için de teşekkür ederim.

Herkese saygılar sunuyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Teşekkür ediyorum Sayın Sarı.

Sayın Gök sırasını Sayın Sarı’ya vermişti.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben teşekkür ederim onun için de.

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun lütfen.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2013 yılı bütçesinin geneli üzerinde söz almış bulunuyorum. Çok kıymetli Komisyon üyelerini, basın mensuplarını, kıymetli bürokratları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, açıkçası Sayın Berber’in ifadelerini tekrar etmemek adına, zamanı da etkin kullanma adına şunu ifade etmek istiyorum: Sayın Berber’in açıklamalarına katıldığımı özellikle ifade etmek istiyorum fakat ben, burada muhalefetten arkadaşlarım konuşmalarını yaparken onlara cevap olsun anlamında herhangi bir kavram kullanmıyorum, sakın ola yanlış anlaşılmasın çünkü Sayın Bakanımız burada zaten bu noktada gereken cevapları verecektir.

Şimdi, baktığımızda, ekonomide zaman zaman birtakım değişiklikler, yıl içerisinde “Küreselleşen dünya.” ve “Bizim öngördüğümüz rakamların sapma oranları.” diye bir kavram kullanırız. Tabii, ben bunu biraz daha basitleştirmiş, biraz daha basite indirgeyerek bir örnekle açıklamak istiyorum. Düşünelim ki yarın sabah saat dokuzda Şanlıurfa’ya kara yoluyla yolculuk yapacağız fakat Şanlıurfa’ya biz yolculuk yaparken var olan şartlarımızı şu an itibarıyla değerlendiriyoruz. Diyoruz ki: “100 kilometre sabit hızla gidersek biz Şanlıurfa’ya şu kadar yakıtla gideriz ve şu kadar süre ile ulaşmış oluruz.” Ancak yola çıktığımız andan itibaren yoldaki her türlü olağanüstü şartları göz önünde bulundurmak kaydıyla da hazırlıklı olmak zorundayız yani biz bugün Türkiye ekonomisindeki her türlü gelişmeyi dünyadaki gelişmelerden bağımsız bir şekilde değerlendiremeyiz çünkü Türkiye ekonomisi 24 Ocak 1980 ekonomik kararlarıyla artık dışa açılmış bir ekonomik modelini tercih etmiştir. Kaldı ki artık dünyamız küreselleşen bir dünyadır. Baktığımızda, küreselleşen dünyada ve küresel finans krizinin ortamında ve problemleri son derece büyük olan komşularla beraber olduğumuzu da unutmamamız lazım. Yani başımızda Orta Doğu’daki hadiselerin cereyan ettiğini unutmamamız lazım, hemen öte tarafta terörle yaptığımız mücadeleyle unutmamamız lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Tabii ki burada çok önemli kavramlar ifade edildi, çok önemli görüşler dile getirildi, çok da önemli teknik konular dile getirildi, son derece önemli, önemsiyorum. Türkiye ekonomisinin iki temel kırılma noktası bahsedildi, ben de altını çizmek istiyorum: Bunlardan bir tanesi cari açık, diğeri de kayıt dışı ekonomidir. Buradaki istediğimiz noktada, istediğimiz anlamda başarıyı elde etmediğimizi vurgulamak istiyoruz ancak kıyasladığımızda geçmiş yıllarla beraber, çok önemli ivmeler kazandığımızı da belirtmek isterim.

Bir diğeri, şu özellikle ifade edildi: Ekonomi yönetimi ülkeyi çok kötü idare etti, onun için "Bugün Türkiye'nin içerisinde bulunduğu ekonomik darboğaz." diye ifade edildi.

Şimdi sormak isterim, acaba on yıl içerisinde küresel krizin ortamında komşularının ve terör hadisesinin bu kadar yoğun olduğu bir atmosferde 23,5 milyar doları devralarak şu anda 1,3 milyar dolara getirmiş olan IMF acaba hangi ekonomik modellerle ödendi? Hangi ekonomik programla ödenmiş oldu?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Derviş...

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederiz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dış borçlar ne oldu, özel sektörün dış borcu?

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Bir diğeri, acaba geldiğimiz noktada cari açık neredeydi, nerelere doğru getirdik?

Bir diğeri, özellikle eğitim, sağlık, savunma harcamaları, bunlar... Rakamlara boğmak istemiyorum. Özellikle bulunduğumuz rakamları da on yıl öncesine götürdüğümüzde çok iyi yerlerde olduğumuzu ifade etmek isterim.

Hepimiz üniversite yıllarında en azından şununla karşılaştık...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hocam, öğrencilik mi, hocalık mı?

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Hocalık da, öğrencilik de.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Onu bilelim de hangisinin olduğunu.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Peki.

Şu anda, özellikle öğrenci katkı paylarının kaldırılması için, IMF'nin ülkeyi terk etmesi için -tabii ki katılırsınız, katılmayız- daha çok sosyal demokrat arkadaşlarımızın, öğrenci arkadaşlarımızın veya öğrencilerin pankartlarla dile getirdiği bir ortamdan, şu anda biz bu öğrenci katkı paylarını kaldırmış bulunuyoruz, öğrenci harçlarını kaldırmış bulunuyoruz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İçeri aldıktan sonra değil mi? İçeri aldıktan sonra kaldırılıyorsunuz.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Bunu da özellikle duymak isterdim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir yıl ama sürekli değil.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Tabii ki muhalefet söyleyecek, ifade edecek, eksikliklerimizi dile getirecek ancak muhalefet bizim artı yanlarımızı dile getirmediğine göre ben de artıları ifade etmek konumundayım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sen eksileri söylemiyorsun ki biz de artıları söyleyelim.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Şimdi, bir diğeri, Sayın Berber'in konuşmasında özellikle tekrar etmeme anlamında konu başlıklarına dikkat etmek istiyorum.

Ekmeğin fiyatının arttığını ifade etti bir değerli arkadaşımız ancak bunun karşısında asgari ücretin yüzde 301 artış kaydettiğini dile getirmedim.

Bir diğer arkadaşımız, ithalata bağımlı olarak bir model geliştirdiğimizi ifade etti ancak ihracattaki gelişmeyi ifade etmedi ve Türkiye'nin siyasetinin dışa bağımlı bir siyaset olduğu kavramı ifade edildi. Acaba IMF'e borçlarını ödeyen, kriz ortamında IMF'den borç almayan, bunun yanında IMF'ye 5 milyar dolar kredi çıkan bir ekonomik model mi acaba dışa bağımlı bir siyaset mi ya da yıllarca bu ülkeyi IMF'e mahkûm edecek boyutta borçlandırarak bir politika, bir siyaset anlayışı mı, dışa bağımlı bir siyaset anlayışı mı? Özellikle bunları bilgilerinize sunmak istiyorum.

Bir diğeri, burada yoksulun enflasyona ezdirildiği ve ezdirilmiş bir politika anlayışıyla yola çıkıldığı ifade edildi. Burada, Sayın Bakanın konuşmasında, sayfa 55'te çok net ifade ediliyor: En düşük BAĞ-KUR esnaf emekli aylığı 2002 Aralık ayında 149 TL iken 2012 Ekim ayında 718 TL'ye çıktı, artış yüzde 382. En düşük BAĞ-KUR çiftçi emekli aylığı 2002 Aralık ayında 66 TL iken 2012 Ekim ayında 536 TL'ye çıktı, artış yüzde 714. 65 yaş aylığı 2002 Aralık ayında 24 TL iken 2012 Ekim ayında 122 TL'ye çıktı, artış yüzde 397, vesaire, diğer rakamlara baktığımızda yoksulun da enflasyona ezdirilmediğini rahatlıkla görüyoruz.

Bu ülkede tarıma verilen destek, hayvancılığa sağlanan destek, sosyal yardımların hiçbir dönem bu kadar artış kaydetmediği bir dönem geçiriyor ülkemiz. Uluslararası kuruluşlardan herhangi bir yardım şu ana kadar almadan 400 milyon, eski parayla 400 trilyonu çadır kentlere harcayan bir ekonomik modeli mi düşünmek istersiniz? İşte şu anda ülkemiz sayıları 100 binin üzerinde Suriye'deki kardeşlerimizi ülkemizde ağırlıyoruz, hiçbir uluslararası kuruluştan bir yardım almadık, bunun adı 400 trilyon gibi bir rakamdır.

Bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesinde maliye politikasının rolü çok önemlidir. GAP projesi son derece önemlidir. GAP projesindeki rakamlar bizim İktidarımız döneminde artış kaydettiği kadarıyla hiçbir dönemde artış kaydetmemiştir. Bir diğer çok önemli proje -özellikle Komisyon üyelerinin de görmesini isterim, gezmesini isterim- Şanlıurfa Suruç'ta tamamen Türk mühendislerinin doneleriyle burada son derece dünyanın da dikkatini çeken bir proje uygulanmaktadır, Suruç Sulama Projesi uygulanmaktadır. Suruç Ovası yıllarca susuz kalmakta. Yaklaşık nüfusu 120 binin üzerinde olan Suruç'un şu anda yaşayan nüfusu 35 bin-40 bin civarında. Neden? Çünkü insanlar orada, o güzelim ovada tarım yapamaz durumdaydı ve su yoktu ancak 2013 Mayıs veya Haziran ayında Suruç Ovası Sulama Projesi hayata geçtiğinde 750 bin dönümü burada yakından ilgilendirecek olan Suruç Sulama Ovası Projesi, ülkemiz ekonomisine -geriye dönüp baktığımızda- bir yıl içerisinde 1,3 milyar dolar bir katkı sunacaktır. Bütün bunlar bölgesel gelişme politikalarında, gerek GAP kapsamında gerekse şu anda proje aşamasında son derece ivme kazanmış olan DAP projesinin bölgeler arası

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

denge-sizliklerin giderilmesinde, ekonomik, politik, sosyal ve siyasal hayatı yakından ilgilendiren hadiselerdir. Ancak bizler, hiçbir zaman, konuşmamın başında ifade ettiğim Şanlıurfa'ya çıkış örneğindeki gibi, Orta-Doğu'daki hadiseleri biz hiçbir zaman bu şekilde düşünmedik. Suriye yanı başımızda komşu ülkemiz; biz bu şekilde düşünmedik. Baktığımızda, ihracatımız, Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde oran düşmüştür, doğrudur, yüzde 38'lere gerilemiştir ancak öbür tarafta, Afrika ülkeleriyle yapmış olduğumuz ticaretin oranında artış kaydettiğini de vurgulamakta fayda vardır.

Tabii ki birçok kavramlar, birçok görüş ve ifadeler dile getirilirken konuşmamın başında özellikle ifade etmek istediğim bir konuya da dikkat çekmek istiyorum. Burada, bizim ülkemizde, tarıma dayalı bir ekonomik modeli öngörmekte fayda vardır. Neden? Dünyanın alan itibarıyla 1 milyon 786 bin dekarıyla Ceylanpınar Devlet Üretim Çiftliği, ülkemiz bu kaynağa sahiptir. Hayvancılık noktasında da, tarımdaki organik tarım noktasında da son derece hayati önemi haiz olan Ceylanpınar Devlet Üretim Çiftliğinde 2013 yılında çok önemli projelerin ülke ekonomisine katkı sunacağını biliyorum. Neden? Çünkü bu projeler yaklaşık üç yıl önce hayata geçmiş ve artık bu projelerin verimliliğini vereceği yıllar itibarıyla değerlendirdiğimizde 2013 yılından itibaren hayata geçecek, istihdam noktasında hayata geçecek.

Baktığımızda, büyümenin istihdamı da tetiklediğini rahatlıkla görüyoruz. Neden? Büyüme rakamlarına baktığımızda, küresel kriz söz konusu iken bugün gelişmiş Avrupa ülkeleri "büyüme" denilen olguyu kendi bütçelerine katmadan... Oysa ki biz Orta Vadeli Programı hazırlıyoruz, yanı başımızdaki dünyadaki tüm gelişmelerin içerisinde biz büyüme rakamı belirliyoruz. Bu da başlı başına bir başarı hikâyesidir ancak biz şunu iddia etmiyoruz: "Biz, ekonomide istediğimiz noktaya, istediğimiz ideal noktaya geldik." demiyoruz çünkü bizim bir hedefimiz var, o hedefimizin adı ilk on ekonomi içerisinde yer almak. 500 milyar dolar ihracatının olduğu ve kişi başı millî gelirinden pay alan yaklaşık 20 bin-30 bin dolarların olduğu bir ekonomik modelden, bir iddiadan bahsediyoruz, iddianın da ötesinde bir program ortaya koyduk. İşte adım adım 2023 vizyonuna doğru ilerliyoruz.

Ben, Sayın Berber'in ifade ettiği kavramları tekrar ifade etmemek üzere, zamanı da etkin kullanma adına sözlerimi burada bitiriyorum.

Sabrınızdan dolayı sizlere teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Gök, çok teşekkür ediyoruz.

Birleşime saat 14.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.57

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.06

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Değerli Maliye Bakanımız ve Maliye Bakanlığımızın ve diğer kamu kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları; 3'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Aslanoğlu, buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, çok Değerli Müsteşarım, Gelir İdaresi Başkanım, değerli bürokratlar, değerli basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Berber burada olsaydı daha iyi olacaktı. Konuşmamın ilk bölümünü Sayın Berber'le karşılıklı konuşacaktım ama Sayın Berber gelirse...

BAŞKAN – Sonra söz vereyim isterseniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok, hayır, ben aşağıya gideceğim. Onun için, ben hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlarımın hepsi makro konuştu, rakamlar konuştu, ben -müsaade ederseniz- biraz mikro konuşacağım ve spesifik konuları dile getireceğim.

Yani biz, bu ülkemizin bütçesine her zaman olumlu katkı vermek zihniyetinde olan kişileriz ama söylediklerimiz mutlaka dikkate alınmalı. Biz, ülkemizi çok seven, bu ülkenin tüm insanların huzur ve mutluluğunu arayan bir yapımız, bir karakterimiz var. Bu açıdan, lütfen bizim sözlerimize kulak verin ve söylediklerimizi uygulamaya çalışın çünkü hepimiz bu ülkenin insanlarıyız, bu ülkedeki insanların huzur ve mutluluğu için biz her şeyi yapmaya hazırız. Yani Sayın Berber dedi ki: "Bütçe başladı, biraz limon sıkıldı." Biz limon falan sıkmayız, sadece düşünkü olay, İçişleri Bakanımızın insanlarımızı, Türk bayrağını sırtına alan ve sekiz yaşındaki çocuk, seksen yaşındaki nine, Cumhuriyet kutlamasına gelen insanlara sıkılan biber gazını protesto etmek ve kınamak amacıyla yapılmıştır. Asla biz Maliye Bakanlığı bütçesini ve bütçenin tümü üzerinde... O gün çok sıcak bir gündemdi, bir gün önce olmuştu, bu nedenle tüm olay bu şekilde, yoksa bizim, Maliye Bakanlığı bütçesine limon sıkmak gibi hiçbir düşüncemiz yok, tamamen İçişleri Bakanlığının yaptığı eylemi kınamak amacıyla yaptık.

Değerli arkadaşlar, derseniz ben satır başlarıyla konulara girmek istiyorum. Sayın Bakanım, Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğünün özelleştirilmesini durdurdunuz ama şeker fabrikaları hâlâ daha Özelleştirme İdaresine bağlı. Yaklaşık yedi yıldır şeker fabrikaları kesinlikle yatırım yapmıyor, bir kuruş harcama yapamıyor, şeker fabrikaları artık çok eskimiş bir teknolojiyle üretim yapmaya çalışıyor. Lütfen, şeker fabrikalarını artık özelleştirme kapsamından çıkarın Sayın Bakanım. Şeker fabrikaları artık kendi ayağı üzerinde duran ve yıllarca bu ülkeye hizmet eden bir kurumdur. Bu nedenle, özelleştirme durdurulduğu için lütfen şeker fabrikalarını özelleştirme kapsamından çıkarın, gerek şeker fabrikaları

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

açısından gerekse pancar üreticileri gerekse şeker fabrikalarının olduğu illerin ekonomisinde çok önemli bir yer tutan bu kurumu kendi başına, kendi özerk yapısına döndürün. Bu açıdan, ben sizden, özelleştirmeye bakan bir Bakan olarak, şeker fabrikalarını artık yatırım yapan, yeni teknolojiyle daha çok üretim yapan bir yapıya kavuşturulması açısından lütfen özelleştirme kapsamından çıkarın, kendi ayakları üzerinde duran bir kurum olsun.

Sayın Bakan, gelir dağılımından bahsettiniz. "Bu ülkede kişi başına düşen millî gelir 10 bin dolar." diyorsunuz ama gelir dağılımına baktığınızda "Rakam, kişi başına 10 bin dolar." diyorsunuz ama ülkedeki gerçek dağılımın bu olmadığını hepimiz çok iyi biliyoruz. Lütfen bakın, özellikle çalışan kesimlere bakın, özellikle çalışan kesimin ödediği muhtasar ve sigortaya baktığınızda çalışan kesimin her yıl asgari ücrete doğru indiğini ve çok önemli, yaklaşık yüzde 85'lik bir kısmın artık asgari ücretle vergi ödediğini ve çalışan arkadaşlarımızın özellikle -özel sektör olsun- özel sektörde tamamen, yüzde 85 civarında bir asgari ücretle çalıştığını mutlaka bilmemiz gerekiyor. Bu, Türkiye'nin en büyük sorunu yani 10 bin dolar dediğiniz olay kişi başı, 4 kişilik bir ailede 40 bin dolardır. 40 bin dolara baktığınız zaman yaklaşık 70 bin lira para eder. 70 bin lirayı böldüğümüzde on iki ay bu ayda 6 bin lira gelir. Siz Batman Milletvekilisiniz. Bakınız, eğer Batman'da kişi başına ayda 6 bin dolar giren kaç ev bulabilirsiniz? Türkiye gerçeği bu değil Sayın Bakanım yani sorun burada yani siz "Kişi başı millî gelir 10 bin dolar." diyorsunuz ama Türkiye'nin yüzde 10'unun dışında ayda evine 10 bin dolar giren bir aile yoktur. Sorun burada, bu sorunu çözmemiz lazım. Yani "Rakamlar bunu gösteriyor." diyorsunuz ama gerçekler bunu göstermiyor. Bu açıdan, Türkiye'nin gelir dağılımında çok büyük çarpıklık var, her geçen gün bu çarpıklık dibe doğru iniyor. Yani mutlaka buna çözüm bulmamız lazım. Buna çözüm bulunduğu takdirde Türkiye'de halkın birtakım huzur ve mutluluğu bu şekilde gelecektir. Bu, Türkiye'nin her köşesinde yani baktığınız zaman doğuda bu hiç yoktur, doğuda ayda evine 6 bin lira giren bir evin olmadığını siz çok iyi biliyorsunuz, batıda da böyle yani bu sorunu mutlaka aşmalıyız. Kişi başına düşen millî gelir kişi başına dağılmıyor. Bu dağılım her geçen gün aşağıya doğru iniyor yani Türk halkının yüzde 10'unun dışında ayda evine 6 bin lira giren bir kesim yoktur Sayın Bakan. Bunu ben bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum.

Bakın sosyal güvenlik primlerine, Sosyal güvenliğe prim yatıran kurumların yüzde kaçını asgari ücretin üstünde prim ödüyor? Bu her geçen gün aşağıya doğru geliyor. Ben bir kez daha bunu dikkatlere sunuyorum.

Ve Türkiye'de en büyük sorunlardan biri, taşeron uygulaması. Taşeron uygulamasında, asgari ücretle gösterilip ama kişilerin eline asgari ücretin çok altında para geçen bir uygulama yapılıyor. Bu taşeron uygulamasının mutlaka sona erdirilmesi lazım. Kurumlar bazı hizmetleri satın alabilir ama kişilere verdiği para asgari ücretin altında oluyor Sayın Bakan. Yani Türkiye'de çalışanların önemli bir kısmı asgari ücretten para almaktadır yani sorun burada, bu sorunu mutlaka çözmek zorundayız.

Bir başka konu, üniversitelerimiz. Üniversitelerimiz çok zor durumda, siz bunu çok iyi biliyorsunuz. Bugün, bir köşedeki sağlık ocağına giden bir hastayla üniversite hastanesine giden bir hastanın, aynı hastadan Sosyal Güvenlik Kurumunun aynı ücreti vermesi üniversiteler açısından bir ayıptır. Üniversiteler araştırma kurumudur, üniversiteler elde ettiği kaynağın önemli bir kısmını araştırmaya vermektedir ama bugün tabii hastaların çok önemli bir kısmı sağlık ocakları yerine üniversite hastanelerine gitmeyi tercih ediyor çünkü kendine çözümü orada buluyor. Bu açıdan, üniversite hastanelerinde bugün, sizin önünüzde bırakın çok uzak üniversite hastanelerini Ankara'daki Hacettepe Üniversitesinin, Ankara'daki Ankara Üniversitesinin açıklarını siz çok iyi biliyorsunuz. Geçen sene ilave kaynak vermek zorunda kaldınız yani aynı sorun büyüyerek devam ediyor. Bu açıdan, Sosyal Güvenlik Kurumunun özellikle üniversite hastanelerine farklı bakması lazım ve üniversite hastanelerinde artık araştırma yerine... Ve kaynak olmadığı için çok önemli sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır, mutlaka buna bir çözüm bulmamız lazım veya sizin, Türkiye'deki üniversite hastanelerine ilave kaynak vermeniz lazım. Bu açıdan, ben bir kez daha bu sorunu dile getiriyorum.

Ayrıca, devlet-vatandaş iş birliği yapılan tüm eğitim kurumlarına Millî Eğitim Bakanlığı kaynak veriyor. Bir vatandaş, eğer "Ben buraya okul yapacağım." dediği zaman veya Sağlık Bakanlığında "Hastane veya sağlık ocağı yapacağım." dediği zaman yüzde 50 kaynağı bir şekilde veriyor ama üniversitelerde yeni yüksek okullar, yeni fakülte binaları yapan hayırseverler var ama üniversitelerin bütçesi olmadığı için o yüzde 50'yi üniversiteler karşılayamıyor. Bu açıdan, Millî Eğitim Bakanlığında ve Sağlık Bakanlığında uyguladığınız devlet-vatandaş iş birliğiyle yapılan okullarda, üniversitelere, yapılan üniversitelere yüzde 50 kaynak aktarmayı mutlaka yapmalıyız Sayın Bakan. Bu açıdan, üniversiteler zor durumda. Şu anda bazı üniversitelerimizde vatandaş, fakülte ve yüksekokul yapmasına rağmen yüzde 50'sini tamamlıyor ama üniversitelerde kaynak olmadığı için binalar yarım kalıyor. Yüzde 50'yi eğer Millî Eğitim Bakanlığında, Sağlık Bakanlığında uyguluyorsanız aynı şekilde, bir şekilde üniversitelere destek olmak zorundayız çünkü bunlar okul yapıyor, fakülte yapıyor, yüksekokul yapıyor. Üniversiteye, bu eğitim kurumları yapan üniversitelere vatandaş yüzde 50 veriyorsa diğer yüzde 50'yi bizim vermemiz şart çünkü bu Sağlık Bakanlığında var, Millî Eğitim Bakanlığında var. Devlet-vatandaşa niye bunu üniversitelere uygulamıyoruz? Bu açıdan, ben bir kez daha bu konuyu dikkatlerinize sunuyorum. Eğer bir üniversite, bir yüksekokul yapıyorsa bir vatandaş, yüzde 50'sini tamamlıyorsa diğer yüzde 50'sine sizin kaynak vermeniz lazım ama üniversitede böyle bir kaynak yok, üniversiteler yüzde 50 kısmını yapamıyor Sayın Bakanım. Ben bunu bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum.

Şimdi, belediyelere girelim. Türkiye'de başından beri bir haksızlık var, onu siz de çok iyi biliyorsunuz. Büyükşehir, şimdi bütün şehir oldu. Verdiğiniz ödeneğin çok önemli bir kısmını büyükşehirler veriyorsunuz, yüzde 4,5 ama diğer il belediyelerine verdiğiniz para 1,5 civarında yani 3 katı fazla bir ödenek veriyorsunuz. Şu anda "bütün şehir" kavramı... Ben bütün şehre son derece karşıyım, büyükşehre aynen katılıyorum ama bütün şehirde il özel idareleri de kaldırılıyorsunuz. Bütün şehirde tüm köyler mahalle oluyor, tüm muhtarlıklar mahalle muhtarı oluyor. Bu açıdan, burada, bütün şehir olmayan belediyelerde yine sorun devam ediyor. Yaklaşık, belde belediyelerinin, özellikle bütün şehir olan illerde tüm belediyeler kapanıyor. Şimdi, bazı iller var, örneğin Antalya. Gazipaşa'nın taa Toroslardaki bir köyünden Kaş'ın bir köyüne kadar artık hizmet götürecek bütün şehirler. Ben bunu sizin takdirlerinize sunuyorum. Bu açıdan, özellikle bütün

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

şehir olmayan diğer illerde, 2 binin altındaki belediyeler kapanıyor ama belediyeler halka hizmet veren önemli bir kurumdur. Burada katılmıyorum. Belki siz Maliye Bakanlığı olarak bu açıdan müdahale edemiyorsunuz ama bu bütün şehir kavramı son derece yanlıştır, büyükşehir olayı son derece doğru bir olaydır ama burada bütün şehir olmayan iller yine haksızlığa uğrayacaktır. Bu açıdan, diğer il belediyelerinin hakkını yemeyelim, diğer il belediyelerine önemli bir katkı sağlamak zorundayız. Biri 4,5 alıyor, biri de 1,5 alıyor. Bazı iller var ki büyükşehir, bütün şehir olmayan iller yaz nüfusu, kış nüfusu çok farklı oluyor. Bu açıdan, il belediyelerinin, özellikle sizin kaynağınızdan alınan kaynağın daha artırılması gerekir, il belediyelerinin...

Sayın Berber, hoş geldiniz. Sizinle başlayacaktım ama sizi bekledim.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kusura bakmayın, biraz geciktim.

BAŞKAN – Estağfurullah efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, siz bir söz verdiniz geçen yılki bütçede. Siz evlatlarınızın bakmıyorsunuz, hiç bakmıyorsunuz. Hazine avukatları, devletin alacaklarını, devletin menfaatini koruyan insanlar. Bu insanları mağdur ediyorsunuz. Hiçbir çalışma yapmadınız, bu insanlar çok mağdur. Devletin her türlü, çok önemli alacaklarını, devletin çok önemli kayıplarını son derece cansiparane çalışarak yapan bu arkadaşlarımıza sahip çıkmıyorsunuz ve bazı kurumlar da bazı alacaklarını dışarıdan belli avukatlık kurumlarına veriyorlar. Onlar bir ücreti vekâlet alırken örneğin, bir davada, aynı davayı hazine avukatları kazandığı zaman sıfır, hiçbir şey vermiyorsunuz ama dışarıdan tutulan, bazı kamu kurumları dışarıdan avukat tutuyor, avukatlık bürolarına veriyor ama onlara öyle bir ücreti vekâlet ödüyorsunuz ki ikisi arasında dağlar kadar fark var. Kamu avukatları kamunun hakkını ve hukukunu koruyan kişilerdir. Bu konuda üvey evlat muamelesi yapıyorsunuz, korumuyorsunuz. Bunlar sizin evlatlarınız ama bu evlatlarınıza sahip çıkmıyorsunuz. Yazık oluyor. Hâlâ daha, buna rağmen yıllardır mağdur olan bu kesim kamunun hakkını her zaman koruyor ve her zaman sahip çıkıyor. Burada bir değişiklik yapmamız lazım. Bu arkadaşlarımız, eğer kamu adına bir görev yapıyorsa, hakkını almalıdır. Örneğin, bazı kurumlar, örneğin, Sosyal Güvenlik Kurumu bazı alacaklarının tahsil için dışarıdan avukat arkadaşlarımıza veriyor ve öyle bir ücreti vekâlet alıyorlar ki hakikaten üzüldüğüm. Aynı alacağı Sosyal Güvenlik Kurumunun kendi avukatları takip ettiği zaman hiçbir şey alamıyor. Bu, örneğin, Maliye Bakanlığı'nda da var. Hazine avukatları mağdur edilen bir kesimdir. Bu mağduriyeti siz gidermediniz, evlatlarınıza sahip çıkmadınız, geçen sene söz vermeniz rağmen hiçbir şekilde bir adım atmadınız Sayın Bakanım. Ben bir kez daha bunu dile getiriyorum.

Bir başka konu, bir polis yani emniyet hizmetleri sınıfındaki bir arkadaşımız, bugün eğer 2.500-2.700 lira maaş alıyorsa emekli olduğu zaman bin lira emekli maaşı alıyor. Mutlaka, özellikle emniyet hizmetleri sınıfındaki çalışan arkadaşlarımızın maaşlarının önemli bir kısmını tazminat olarak veriyorsunuz ve tazminat emekliliğe yansımaması için bu arkadaşlarımız emekliliğinde perişan oluyor. Türkiye'de emniyet müdürlüğü yapan bir arkadaşımı emeklilikten sonra birilerinin çıkarı için onların emrine girip çalışmasını -maalesef diyorum- maalesef ekmek parası için büyük sorunlarla karşılaşiyor. Özellikle yani kamuda başka kurumda da varsa tazminat mutlaka bir şekilde emeklilik şeyine yansımaldır, perişan oluyorlar. Lütfen inceletin, bir emniyet hizmetleri sınıfındaki bir emniyet müdürü, bir ilin emniyet müdürü şu anda kaç para alıyor, emekli olduğu zaman kaç para alıyor? Kamunun diğer kurumlarında bu yok. Mağdur ediliyor bu arkadaşlarımız, emniyet hizmetleri sınıfı perişan ediliyor. Ben bunu bir kez daha İçişleri Bakanlığı bütçe... Ama bunun sahibi sizsiniz Sayın Bakanım. Bu arkadaşlarımızın mağduriyetini önlemek zorundasınız.

Yine, Sayın Bakan, Türkiye sosyal bir hukuk devleti. Bir yaşa takılanlar var, yüz bin kişi Sayın Bakan. Ben size kıymadım ama Çalışma Bakanlığı bütçesinde ben ne yapacağımı biliyorum. Yüz bin kişi mağdur "Kırk beş yaşında yirmi beş yılını doldurdun." diyorlar, "Artık emekli ol." diyorlar ama yaşını doldurmadığı için yani prim ödeme günü tamam ama işte elli üç-elli beş yaşına kadar yedi-sekiz yıl -örneğin, bu 99'da çıkan bir yasa- bir şekilde bu arkadaşlarımızın hepsi mağdur, çocukluğuna karşı çok güç durumlar, çocukları okula göndermekten artık aciz durumlar. Bu yaşa takılanlar konusunda... Ama kamunun sahibi sizsiniz. Sosyal bir devletiz. Ben "Emeklilik yaşını aşağıya indirin." falan diye bir şey asla demiyorum ama bu sorunu geçici olarak çözmek için belli bir kaynak aktarılacaksa bu kaynağı aktarmak zorundayız. Bu yaşa takılanlar tamamen vicdan azabı çekeceğiniz bir yapı. Maalesef, kamu, yani hiçbir bakanlık bunlara sahip çıkmıyor. Bu insanlar Sayın Bakanım, aç, aç, aç. Kimse iş vermiyor bu insanlara, "Artık ben seni almam." diyor. Bu insanlar asgari ücretle bir iş bulsalar gidip çalışacaklar ama iş bulamıyorlar, çocuklarına karşı ekmekleri yok, okula gönderemiyorlar. Ben bir kez daha, bunu Çalışma Bakanlığıyla, bu geçici sorunun bir şekilde çözülmesi gerekir, acil çözülmesi gerekiyor ve eğer istiyorsanız ben bu insanları, yüz bin kişiyi sizin önünüze yığabilirim. Çünkü herkes...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – ...umut bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, ilave süre veriyorum.

Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 20 dakikam doldu mu?

BAŞKAN – Doldu efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Allah Allah.

Yine, teşvikler konusunda Sayın Bakan -Sayın Berber de söyledi- yatırımlar geliyor. Ben Türkiye'de, özellikle Türkiye için katma değer yaratan, üreten, namusuyla, şerefiyle üreten herkese verilen teşvike son derece saygı duyuyorum ama uygulanan teşvik sistemi KOBİ'lere, küçük işletmelere asla yaramıyor. Ancak, belli iller altıncı bölge olarak ilan edildi, belli illere... Burada bir sorun var, çok da gitmiyorlar. Bugün soruyorum, bir yıllık çıktı bu yasa: Acaba kaç tane yatırımcı Hakkâri'ye gitti, kaç yatırımcı Şırnak'a gitti? Var mı, Adil Bey?

ADİL KURT (Hakkâri) – Bakan Bey bilir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Var mı gelen? Hayır, var mı Hakkâri'ye yani bu teşvikten dolayı bir tek kişi geldi mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

ADİL KURT (Hakkâri) – Aynı koşullarda İstanbul'da yatırım yaptıktan sonra niye gelsin?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Onun için, bu bölgeler arasındaki teşvikte özellikle küçük işletmelere yani yerli üretim yapan, yerli kaynağı artıran herkese teşvik vermek zorundayız. Hangi ilde olursa olsun, yani ama siz... Gaziantep'te bugün Türkiye'nin belli dinamları var, Gaziantep, Denizli, belli iller var, bu illerdeki özellikle orta ölçekli firmalar yok ediliyor. Bu, yani kaynağı ithalata dayalı bir sistem değil, kendi değerlerini üreten, buna bir teşvik verin, ülkedeki kaynakları kaynak yapan insanlara teşvik verin Sayın Bakan. Maalesef, Türkiye'de bir teşvik sistemi yoktur, üretim desteklenmiyor, üreten desteklenmiyor, sadece büyük yatırım yapan, 50 milyon dolar, 100 milyon dolar bir yatırım yapacaksın belli illerde... Ama değil Türkiye'nin önemli bir bölümü küçük işletmelerdir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – ...istihdam yaratan kurumlar bunlardır ve her kurum 15-20...

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, ilave süre veriyorum, toparlarsanız lütfen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir 10 dakika verin, 10 dakikada toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, 2 dakika süre veriyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 10 dakika verin efendim, toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Çünkü çok önemli konular var.

Sayın Bakan, Türkiye'de teşvik sistemi yoktur, bunun bir daha gözden geçirilmesi lazım. Her ilde katma değer yaratan, örneğin, siz Karadeniz bölgesindeki Çarşamba veya fındık üreten kurumlar, kendi değerini kendi yaratan insanlara teşvik vermiyorsunuz, bu bizim öz malımız, ithalata dayalı sisteme teşvik veriyorsunuz. Biz önce öz malımızı yani yarattığımız her katma değeri çil çil döviz gelen ürünlere verin. Aksi hâlde ithalat ekonomisiyle bir teşvik sistemi bu ülkeyi batırır Sayın Bakan. Bu teşvik sistemi yerinde değildir, bu teşvik sistemi yürümüyor, ancak yurt dışından gelen çok büyük kurumlara teşvik veriyorsunuz, ülkede üretim yapan namuslu, şerefli, kendi katma değerini yaratan insanlara teşvik vermiyorsunuz.

Sayın Bakan, yurt dışı müteahhitler artık yetim. Bunlara sahip çıkmıyorsunuz. Yurt dışı müteahhitler her yıl... Şu anda 20 milyar dolar yurt dışında taahhütleri var ama bunların sahibi yok ama bunlara bir şekilde, hiçbir şekilde sahip çıkan yok. Örneğin Libya; destek verdiniz, para verdiniz Kaddafi gitsin diye; 300 milyon dolar bu ülke para verdi, Kaddafi gitti. Sarkozy malı aldı gitti, her tarafı aldı gitti Sarkozy. Biz, yurt dışı müteahhitlerimizin hiçbir şekilde... Orada çok büyük parası var, maalesef sahipleri yok, sahip çıkan yok. 20 milyar dolar bir Türk müteahhitlerinin yurt dışında yani özellikle Libya'da veya diğer ülkelerde, örneğin Irak'ta çok önemli alacaklarımız var ama bu insanlar perişan durumda, bu insanlara sahip çıkan kurum yok. Bu açıdan, yurt dışı müteahhitlerin bir şekilde dertlerine sahip çıkacak bir sistemi mutlak kurmamız lazım.

Bir başka konu: Sayın Bakan, bu ülkede sağlık sektörü artık bugün dünyadaki sağlık kurumlarıyla boy ölçüşecek bir yapıya geldi. Bu, hepimizi sevindirmektedir. Türkiye'deki sağlık sistemi yani devletin sağlık sistemi demiyorum, Türkiye'deki özel sektör hastaneleri. Artık Türkiye, dünyada -siz benden daha iyi bilirsiniz- İngiltere'sinden, Amerika'sından, dünyanın her tarafından hasta çekip çok önemli bir gelir elde etmektedir. Bu açıdan sağlık sektörünün özellikle yurt dışından hasta tedavi... Yani sadece hastaneye kalan bir para değil, otellerine, diğer, yani birisi hasta olduğu zaman yanında en az 2-3 kişi geliyor. Türkiye'nin geleceğinde önemli bir yapı ama maalesef sağlık sektörü bu konuda desteklenmiyor. Sağlık sektörünün, özellikle yurt dışından gelen hastalar konusunda daha büyük destek alması lazım. Önemli bir kaynaktır yani artık dünyayla ölçüşecek bir boyuta gelmiştir ama maalesef, burada hiçbir... Bir tek, yurt dışından gelenlere kurumlar vergisinden düşen bir uygulama getirdiniz. Bu yetmez, farklı uygulamalar yapmamız lazım, destek olmamız lazım. Türkiye'nin gelecekte önemli bir kaynağı olacaktır.

Sürem var mı efendim?

BAŞKAN – Var efendim, buyurun. Siz on dakika istediniz, ben verdim; son üç dakikanız kaldı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Peki, efendim. Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, özellikle Türkiye'deki engelliler konusunda belli bir, engellilerin eğitimi konusunda çok büyük bir aşama yapamadık. Özellikle yap-işlet veya devlet-vatandaş iş birliğiyle yapılan uygulamalarda engelli okullarının daha teşvik edilmesi lazım. Yani burada bir farklılık yok. Yani hepimizin engelli çocuğu olabilir ama engelli çocuklarımızın eğitiminde çok bir farklılık yaratmadık. Ben sizden rica ediyorum, özellikle engelli okullarına, devlet-vatandaş iş birliğiyle yapılanların dışında daha büyük teşvik vermemiz lazım çünkü bu çocuklar hepimizin çocuğu, bunlar engelli. Bunlara, gerek ailelerin morali açısından gerekse diğer konularda engelli okullarımıza sahip çıkmamız lazım, engellilere sahip çıkmamız lazım ama biz sahip çıkmıyoruz. Yani bir şekilde belli bir kaynak veriyoruz ama özellikle eğitimleri konusunda çok büyük bir aşama kaydedemedik. Mutlaka, engelli okullarının teşvik edilmesi açısından Türkiye'nin her tarafındaki illerde farklı bir engelli okulu açmamız lazım. Bir engelli normal bir okula gittiği zaman mahcup oluyor, psikolojik olarak çok etkileniyor ve bir şekilde kendini sistemin dışına atıyor Sayın Bakanım ve aileler çok üzülüyor. Özellikle engelli okullarının yapımı konusunda farklı bir yapı getirmemiz lazım, bir şekilde bunları önemli bir şekilde teşvik etmemiz lazım.

Sayın Bakan, daha spesifik olarak çok şeylerimiz var ama ben şunu bekliyorum: Özellikle polislerimizin -emniyet hizmetleri sınıfındaki- sorunlarını, onların mağduriyet sorunlarını mutlak gidermemiz lazım. Ben sizden hassaten rica ediyorum; emekli bir emniyet müdürümüz emekli olduğu zaman bin lira alıyorsa bu hepimizin vicdan azabıdır.

Yine, bilmiyorum, hazine avukatları konusunda yine söz vereceksiniz ama hiçbir şekilde yine eğer bir işlem yapmayacaksanız, tüm sözlerimi geri alayım isterseniz ama bunlara sahip çıkın.

Ben hepinize teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Aslanoğlu.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli bürokrat arkadaşlarım, saygıdeğer basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerimin başında şu kanaatimi ifade edeceğim: Yani Hükûmet, gerek Komisyonu gerek kamuoyunu bilgilendirme konusunda çok istekli ve şeffaf değil.

Sabah konuşaydım şunu ifade edecektim: Kalkınma Bakanlığımız her bütçeyle bu “Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar” kitapçığını bize gönderirdi ama öğleden sonra ulaştı bize.

Yine bir diğer ifade edeceğim konu, Sayıştayın denetim raporları yine yok. Yani yine bütçe hakkımızı layıkı veçhiyle yapamıyoruz. Hâlbuki biliyorsunuz, Sayıştay Kanunu çıkarıldı ve önemli bir reform olarak addedildi -ki katılıyorum- ama uygulamada Türkiye Büyük Millet Meclisine gelen bir rapor yok. Bilmiyorum, Başkanlığa geldi de bize mi vermiyorlar? Gelen sadece bir Genel Uygunluk Bildirimi var. Bundan da Hükûmetin icraatları konusunda bir bilgi edinmek pek mümkün değil.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, Sayın Bakan arada bir şey söylemek istiyor.

Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sadece müsaadenizle, biz özellikle bu sene Maliye Bakanlığı olarak bütün dokümanları ayın 17’sinden önce Komisyon Başkanlığına teslim ettik yani bizim Bakanlığımız ilgilendiren bütün dokümanları. Fakat size dağıtmadıysa bunu bilemem.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Anladım. Sizden zaten Bakanlığımız kastetmedim, Hükûmet olarak dedim.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sadece bilginiz olsun diye söylüyorum. 17’sinde, bütün basılı dokümanların, raporların hepsi teslim edilmiştir fakat anladığım kadarıyla size...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Sayın Bakanım, yani sizi kastetmedim. Yalnız, sizinle ilgili de bu yıl eleştirim olacak. Yani daha önce, gerçekten samimi bir şekilde, şeffaf bir şekilde daha ayrıntılı bilgiler verilirken bu seneki sunumunuzda onu görmedik. Ki anormal değişiklikler konusunda hiç olmazsa, gerekçeleri, bunların neden kaynaklandığı ifade edilebilirdi. Mesela bütçe açığı niye birden pat diye arttı? Vergi gelirlerinde 2013 için çok yüksek bir oran öngörüyoruz. Yani bunu ne yapacağız yani nasıl artıracacağız? Yani bu konularda yeterli bilgi alamadığımız kanaatindeyim.

Bir de değerlendirmelerime başlamadan, Değerli Şanlıurfa Milletvekili Değerli Kardeşim Sayın Gök’ün birkaç konudaki sözlerine açıklık getirmek istiyorum. Dedi ki işte yapılan eleştirilere karşı: “Olumlu gelişmelerden hiç bahsetmiyorsunuz.” Yine, kayıt dışılık ve cari açığın ekonomide kırılganlığı sağlayan, kırılganlığa neden olan iki önemli sorun olduğunu, bunu kabul ettiklerini de ifade etti.

Tabii, buna herhâlde vergi adaletinden bahsedemezsiniz, vergi adaletsizliğini dâhil etmek lazım. Gelir dağılımı eşitliğinden bahsedemezsiniz, bunu dâhil etmek lazım. Üretimsizliği, dışa bağımlılığı dâhil etmeniz lazım. Borçluluğu, hane halkı borçluluğunu dâhil etmeniz lazım. Yoksulluğu, işsizliği dâhil etmeniz lazım.

Yani neticede şunu söyleyeceğim: Yani yeni bir iktidar değil, bir yıllık, iki yıllık bir iktidar değil, tam on yıllık Sayın Bakanım. Yani on yıllık bir iktidar, hem de tek başına. Yani her türlü düzenlemeyi yapma gücüne sahip bir iktidar. Yani mutlaka bu eleştirileri yapacağız. Yani buna karşı bir savunma geliştirmek şu anlama gelir o zaman: “Yani ne yapalım, bizim kapasitemiz bu kadar yani biz bu sorunların üstesinden gelemedik.” anlamı çıkar yani bunun dışında anlaşılacak bir şey yok.

Bir de “Cari açık daha önce neydi, ona bakın.” dedi Sayın Gök. Ben söyleyeyim: 2002 yılında 1 milyar doların altındaydı, 600 milyon dolarlarda ama 2011 yılında 77 milyar dolar.

RECAİ BERBER (Manisa) – 2001...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Sayın Berber, millî gelirin yüzde 10’una hiçbir zaman ulaşmadı. Yani...

RECAİ BERBER (Manisa) – İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 50...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Ama akabinde nereye geldi, ona bakın. Yani geçici bir yıllık bir süreçte...

RECAİ BERBER (Manisa) – Zaten 2001’deki cari açık olsaydı...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Demek ki o zaman şunu kabul ediyorsunuz: O koalisyon Hükûmeti o açığı hızla kapatmasını bildi ama bu Hükûmet maalesef...

RECAİ BERBER (Manisa) – Nasıl oluyor...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Ya, rakamlara bakın...

BAŞKAN – Sayın Berber, lütfen... Sayın Kalaycı görüşlerini ortaya koysun, sonra ben size gene söz veririm.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Şimdi şunu da ifade edeyim: Hani, “2023 hedefi ilk on ekonomi arasına girme.” Aslında bu, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim çok önceden ortaya koyduğumuz bir hedef. Buna ulaşmak tabii bizim de arzumuz, bizim de bu yönde değerlendirmelerimiz, görüşlerimiz var, projelerimiz var ama şunu ifade edeceğim: Yani Sayın Bakanım çünkü sunumunda ifade etti, yani AKP İktidarı döneminde büyüme ortalama 5,3. Orta Vadeli Programa bakıyorsun, o da yani 5.

Yani Sayın Bakanım, yani bilmiyorum, Komisyonun tümüne sorayım, yani yüzde 5 büyümeye 2023 yılında ilk ona girebileceğimizi iddia eden bir kimse var mı burada? 8, 9, 10’la da ortalama büyümemiz lazım ki ilk ona girebilelim.

Yine şunu ifade edeceğim: IMF’ye bir 5 milyar dolarlık borç mevzuğu var, bu sürekli dile getiriliyor. Aslında benim bildiğim, bu kâğıt üzerinde bir borç yani para vermeden borç verdik. Yani biraz öyle görünüyor. Dostlar alışverişte görsün yani biraz züğürt tesellisi, öyle diyeyim. Yani şu anda dış borcumuz 2012 ikinci çeyreği itibarıyla 323 milyar dolar. Ki kamunun dış borcu 90’lardan 111’lere gelmiş AKP döneminde, 111 milyar dolara. Özellikle 40’lardan 212 milyar dolara yükselmiş. İç borcu zaten biliyorsunuz yani 550 milyar lirayı aşmış durumda.

Bir de şunu ifade edeceğim: Şu anda kısa vadeli yabancı sermaye yani sıcak para 130 milyar dolarların üzerinde. Bunu da bu borç hanesine yazmak gerekir. Dolayısıyla yani bu “5 milyar dolar IMF’ye borç veriyoruz.” diye yani

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

afra tavra atmaya gerek yok yani Sayın Bakanım. Eğer o duruma gelecek bir ekonomiye sahip olsak öncelikle bizler gurur duyarız. Ben diyorum ki, öncelikle, sağa sola borç vereceğimize yani bu esnafımıza, sanayicimize, kendi üreticimize destek çıkalım.

Değerli arkadaşlarım, beş yıldır Orta Vadeli Program'ın hazırlanması konusunda AKP hükümetlerinin gerçekten bir ciddiyetsizlik içerisinde olduğunu görüyoruz. Bütün samimiyetiyle Sayın Bakan özür dilediye de bunun bir faydası yok yani gecikme yaşandı. Biliyorsunuz, 5018 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesindeki takvimi değiştirdik, hatta Hükümet kanun hükmünde kararnameyle değiştirdi. Daha önce mayıs ayının sonuna kadar verilmesi gereken, hazırlanıp yayınlanması gereken Orta Vadeli Program'ın eylül ayının ilk haftasına kadar, sonuna kadar yayınlanması öngörüldü. Bakıyorum, ilk hâline göre tam yüz otuz bir gün gecikme, yeni hâline göre otuz iki gün gecikme. Yani 5018'in değiştirdiğimiz hükmüne dahi maalesef riayet etmiyoruz.

Bütün Orta Vadeli Program, Mali Plan, rehberler, hepsi 9 Ekim 2012 tarihli Resmî Gazete'de yayınlandı. Yani bu duruma göre baktığımız zaman, "Bütçe çalışmalarının bir hafta içinde bitirildiği" gibi saçma bir durum ortaya çıkıyor. Bir haftada hazırlanmış bir merkezî yönetim bütçesinden bahsetmek gerekir bu duruma göre.

2013 bütçesinin esasını oluşturan program ve planlar, makro politikalar ve öngörülen temel ekonomik büyüklükler konusunda kamuoyunun zamanında bilgilendirilmediği ortaya çıkıyor. Bu da başta harcama ve gelir tahminleri olmak üzere tüm kurumlar tarafından hazırlanan bütçelerin güvenilirliğinin kaybolmasına neden olmakta. Kurumlar, Orta Vadeli Program açıklanmadan bütçesini hazırlamak zorunda kalmakta.

Bu nedenle, bütçe tahminiyle gerçekleştirmeler arasında sapmalar meydana gelmekte, hatta kaynakların etkin ve verimli kullanılması engellenmektedir. Bu gecikme sonucunda AKP hükümetlerinin hazırladığı plan ve programlarda öngörülen hedefler büyük ölçüde sapma göstermekte, programlar tümüyle anlamını yitirmektedir.

Nitekim, "Kamu ve özel kesim için öngörülebilirliği artırma ve kamu politikalarını şekillendirme" olarak belirlenen ekonominin yol haritası niteliğindeki orta vadeli programlarda şimdiye kadar ortaya konulan makro hedefler ve tahminlerle gerçekleştirmeler arasında önemli sapmalar meydana gelmiştir. Programlarda öngörülen büyüme hızı, enflasyon, dış ticaret açığı, cari açık, bütçe açıkları, işsizlik gibi temel öngörülerin gerçekleşmesi bir tarafa, bazılarında yüzde 100'leri aşan oranlarda hedeflerde sapma meydana gelmiştir.

Son olarak da Orta Vadeli Program ile 2012'ye dönük başlıca makro büyüklüklerde revizyonlar yapıldı. Enflasyon yüzde 7'lerde yükseltildi, büyüme yüzde 3,2'ye düşürüldü, bütçe açığı 33,5 milyar liraya çıkarıldı. Ki yapılan vergi zamlarına rağmen bütçe açığında gerçekten yüksek düzeyde bir artış söz konusu.

Yine, Orta Vadeli Program'da öngörülen hedeflerin tutturulması, makro dengelerin sağlanması yine mümkün görünmüyor. En başta dolar kuru; bakalım Sayın Bakanım: Dolar kuru 2013 yılı ortalaması, bu yılın ortalamasına göre yüzde 1,95 artırmayı öngörüyoruz ama deflatör 5,30. Öbür taraftan, "İhracat 5,69 artacak." diyoruz, "İthalat 5,64 artacak." diyoruz.

Aynı şekilde, 2014-2015 için de benzer bir durum söz konusu. Yani kur artışıyla deflatör ve ithalat ve ihracattaki artışlar arasında bir denge görünmüyor. Yani böyle bir dengenin söz konusu olamayacağını, herhâlde bu konuyla ilgilenen tüm arkadaşlarım bilirler.

Vergiyle ilgili, konuşmamın başında da dediğim Sayın Bakanım, şimdi 2013 vergi gelirleri 317,9 milyar lira öngörüyoruz. Yani 2012 gerçekleşme tahminine göre yüzde 14'ü aşan bir artış öngörüyoruz. Yani büyüme hızının giderek yavaşladığı, ithalatın düşük seyrettiği, iç talebin giderek daraldığı böyle bir durumda bu vergi gelirlerini nasıl artıracamız Sayın Bakanım? Yani buna ben sunumunuzda bir şey göremedim yani bunu cevaplayacak bir değerlendirme göremedim.

Aklıma şu geliyor: Hani yeniden değerlendirme oranı, güncelleme, Bakanlar Kurulu yüzde 50 artırımlı mı yapacak bunu Sayın Bakanım? Yani yüzde 8 falan dersek bu ekim enflasyonu ile birlikte yeniden değerlendirme oranını yani yüzde 12'lerde herhâlde bir güncellemeyle karşı karşıya kalacağız. Ki Sayın Babacan'ın yaptığı açıklamalar, sizin yaptığınız ya da yapmadığınız açıklamalar biraz da buna işaret ediyor açıkçası.

Türk sanayisi, KOBİ'lerimiz ve esnafımız çok sıkıntılı bir dönemden geçiyor. Piyasalarda durgunluk hâkim. Sanayimizin lokomotif sektörlerinden olan otomotiv sanayi, yine hizmetler, perakende ticaret ve inşaat sektörü gerçekten büyük sorunlar yaşıyor, gidişat çok da iyi görünmüyor.

Ekonomiye duyulan güven azalmakta, reel kesim güven endeksi altı aydır gerilemektedir.

Yine açılan, kapanan şirketlerle ilgili bir durumu da Komisyonun gündemine taşımak istiyorum. Biliyorsunuz, Odalar ve Borsalar Birliği her ay bu istatistikleri yayınlıyor. Bu yılın ilk dokuz ayında 29.452 şirket kuruluşu gerçekleşmiş, bu dönemde 9.813 şirket de kapanmış. Yani buna göre, kurulan her 100 şirkete karşılık 33 şirketin kapısına kilit vurulmuş.

Bir önceki yıl aynı dönem itibarıyla her 100 şirkette 23 şirket kapanmış yani açılan her 100 şirkete karşılık 23 şirket kapanmış. Bir önceki, daha önceki yıla bakarsak da 2010 yılına, 100 şirkete karşı 22 şirketin kapandığını görüyoruz. Yani tablo bir geriye gidişi ortaya koymakta. Artık girişimcilerin şirket kurmak için, yeni bir iş kurmak için pek istekli olmadığını ortaya koymakta. Hâlbuki yeni bir teşvik mevzuatı da uygulamaya konuldu. Ki önemli avantajlar da var bu teşvik mevzuatında ama nedense yani piyasada -tabiri caizse- yaprak kıpırdamıyor.

Yine, karşılıksız çıkan çeklere baktığımız zaman, bu yılın dokuz aylık döneminde yüzde 50'ye yakın arttığını görüyoruz. Bu da ekonomideki yaşanan sorunun, piyasadaki durgunluğun, açıkçası, net göstergesi.

İktidar olduğu dönemde ülkemizi her yönüyle açık bir pazar hâline getiren AKP, uygulamakta olduğu büyüme modeliyle Türkiye'nin değil, daha ziyade küresel sermayenin üretim ve istihdam artışına katkı yapmıştır. Bu dönemde işsizlik kronikleşmiştir. Sürdürülebilir büyümenin en önemli yapıtaşlarından biri olan tasarrufların düzeyi AKP iktidarı döneminde sürekli olarak düşmüştür. Bu nedenle, ülkede dış tasarruflara bağımlı bir yapı oluşmuştur. AKP iktidarında dışarıdan döviz getirip Türkiye'de değerlendirenler, diğer ülkelerde çok uzun yıllarda alabileceği getiriyi ülkemizde çok kısa sürede elde etmişlerdir. Bu yolla Türkiye ekonomisinden dışarıya önemli boyutta bir kaynak transferi yapılmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

AKP İktidarının bugüne kadar uyguladığı ekonomi politikasında üretim perspektifi yoktur. Üretim yerine tüketimi, ihracat yerine ithalatı, rekabet yerine tekelleşmeyi, tasarruf yerine borçlanmayı teşvik etmiştir.

Üretim ekonomisi için yapısal çözüm tedbirlerinin uygulamaya konulması ve cari açığa karşı önlemler alınması konusunda Milliyetçi Hareket Partisi olarak yaptığımız uyarıları hiç dikkate almayan AKP hükümetleri iç talebi artırmaya ve tasarruf açığını kapatma konularıyla bu yıla kadar ilgilenmemiştir. Nihayet, Sayın Başbakan Yardımcısı Sayın Babacan, bu yılın ilk aylarında katıldığı bir toplantıda “Bizim geçen sene yatırımlarımız millî gelirimizin yüzde 22’si, tasarruflarımız yüzde 12’si, aradaki fark yüzde 10 cari açık. Yani cumhuriyet tarihimizin en düşük tasarruf oranını 2011’de gördük. İşte buna dikkat etmemiz gerekir.” diyor Sayın Babacan. Doğru, geç de olsa Hükümet onuncu yılda bu konuya vâkıf olmuştur. Bu, Hükümetin benimsediği ithalata dayalı büyüme stratejisinde iflas ettiğini ortaya koymaktadır.

Sayın Başbakanın da bu borçlularla ilgili bir açıklaması olmuştur: “İmkân olmadığı hâlde borçlanmak suretiyle sıkıntıya girip ondan sonra ‘Kredi kartı mağduru oldum.’ diyenler çıkıyor. Cebindeki para kadar harca kardeşim.” diyor Sayın Başbakan. Yani güzel bir uyarı da vatandaşın cebinde para kalmadı, ne yapın? Aylık geliri yetmeyen vatandaşımız geçimini borçla sağlamaya çalışmaktadır. Son yıllarda vatandaşlarımızın borcu çok yüksek oranda artmıştır. Geliri düşen vatandaşlarımız banka tüketici kredilerine ya kredi kartlarına yüklenmiş ve toplam borçları 245 milyar lirayı aşmıştır. Tüketici kredisi ve kredi kartı borçları toplamı 2002 yılına göre tam 38,5 kat artmıştır. Vatandaşlarımızın geleceği ipotek altına alınmış, gelecek yıldaki gelirlerini şimdiden tüketmişlerdir.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre ülkemizde nüfusun yaklaşık üçte 2’si ciddi finansman sıkıntısıyla karşı karşıya bulunmaktadır. 17 Eylül 2012 tarihli Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması’na göre maddi yoksunluk oranı 2011 yılında yüzde 60,4 olarak hesaplanmıştır. Nüfusun yüzde 61,8’inin konut borcu dışında taksit ödemesi ve borçları bulunmaktadır. Hane halkı tüketim harcamalarının büyük bir kısmını kredilerle finanse ederken hane halkı yükümlülüklerinin millî gelire oranı da 2002-2011 döneminde 10 kat artarak yüzde 19,5’a yükselmiştir.

Bu oranının üzerinde başka ülkeler olduğu gerçek Sayın Bakanım. Yalnız, burada dikkat etmemiz gereken konu şu: Genelde bu borçluluk oranı yüksek olan ülkelerde borçlular uzun vadeli konut kredileri ağırlık teşkil etmekte, biz de ise üçte 2’si kısa vadeli krediler, konut ve taşıt kredileri üçte 1’ine anca tekabül etmektedir.

Merkez Bankasının finansal istikrar raporlarına göre 2002 yılında 143,8 milyar lira olan hane halkı harcanabilir geliri, 2011 yılında 487,2 milyar liraya yükselmiştir. Buna karşılık 2002 yılında 6,7 milyar lira olan hane halkı yükümlülüğü 2011 yılında 251,9 milyar liraya ulaşmıştır.

2002 yılında 2,5 milyar lira olan hane halkı faiz ödemeleri de 2011 yılında 23,1 milyar liraya ulaşmıştır. Dolayısıyla, AKP İktidarı boyunca hane halkı harcanabilir geliri 3,4 kat artarken hane halkı yükümlülüğü 37,6 kat artmıştır. Hane halkı faiz ödemeleri de 9,2 kat artmıştır.

2002 yılında yüzde 4,7 olan hane halkı yükümlülüğünün hane halkı harcanabilir gelire oranı 2011 yılında yüzde 51,7 oranına ulaşmıştır. Yani 100 liralık gelirin yarısından fazlası, 51 lira 70 kuruşu borca gitmektedir hâlihazırda.

Değerli arkadaşlarım, AKP Hükümeti bir taraftan ekonominin iyi durumda olduğundan ve millî geliri 3 misli artırdıklarından bahsederken asgari ücrete, çalışana ve emekliye zamma gelince, bütçe imkânlarının yetersizliğini bahane etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun, ek süre veriyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Bir defa AKP Hükümetinin bütçe imkânları yetersizliğini bahane etmeye hakkı yok çünkü on yıldır iktidarda. Bu imkânsızlık varsa bu imkânsızlığın sorumlusu ne çalışanlardır ne emeklilerdir. Bu imkânsızlığın sorumlusu, elbette ki AKP Hükümetidir.

2013 yılı programına göre asgari ücretin 2013 yılı Ocak-Temmuz aylarında yüzde 3 oranında, SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarının ise bir önceki altı aylık enflasyon tahminine göre ocak-temmuz aylarında sırasıyla 5,32 ve yüzde 2,34 oranında artırılması öngörülmektedir. Hâlâ 739 lira olan asgari ücret ocakta 761 liraya yükselecektir.

TÜRK-İŞ tarafından yapılan Açlık ve Yoksulluk Sınırı Araştırması’na göre 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken harcama tutarı yani açlık sınırı 2012 Ekim ayı itibarıyla 958 liradır. Buna göre, asgari ücretlilerin tamamı ile emeklilerin tamamına yakını açlık sınırının altında aylık almaktadır.

Memurlar ve memur emeklileriyle sözleşmelilerin 2013 yılında maaş artışı ocak ve temmuz aylarında yine aynı oranda, yüzde 3 oranında artacaktır.

Grev hakkı bulunmayan toplu sözleşme hakkının bir anlam ifade etmediği ve referandum sürecinde insanımızın nasıl aldatıldığı yaşanan toplu sözleşme sürecinden anlaşılmıştır. Bir toplu sözleşme olayına inanmış, sonuçta Hükümetin istediği olmuştur, enflasyon kadar zam. On yıldır olduğu gibi, yine büyümeden pay verilmeyecek.

Memur maaş katsayısı sadece memurlar ile memur emeklilerini değil, yaşlımızı, muhtarımızı, engellilerimizi, gazilerimizi ve köy korucularımızı da ilgilendirmektedir. Bu kesimlerin maaş artışı da memur maaş katsayısındaki artışa bağlıdır.

Sayın Bakan sunumunda “2002’ye göre maaşları 300, 500 artırdık.” diye saydı. Yabancı biri duysa, bu kesimleri milyoner falan yaptınız sanacak Sayın Bakanım. Mesela “Altmış beş yaş aylığını yüzde 397,3 artırdık.” diyorsunuz. Bu kadar artırırsınız da kaç lira olmuş? 122 lira. Yani aferin mi diyelim?

Dolayısıyla, aynı şeyleri söyleyip durmanın bir anlamı yok. Esasen, verilen sözlerin arkasında durulması gerekmektedir. Referandum sürecinde ne söz verildi, yaşlımıza, engellimize, gazilerimize, şehitlerimize, dul yetimlerine ne yapıldı? Yani referandum sürecinde verilen sözlerin birer palavra olduğu da böylelikle anlaşıyor.

Hükümet tasarruf artışını tüketimi kısarak sağlamayı hedeflemektedir. Hükümetin, bırakın refah artışından vatandaşa pay vermeyi, tasarruf tedbirleri yönüyle vergi artışları ve zamlarla vatandaşın mevcut refahından bile pay almayı hedeflediği görülmektedir. Elektrikten doğal gaza, benzinden mazota, telefondan alkol ürünlerine, vergilere,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

harçlara, aklınıza ne gelirse her şeye yağmur gibi zam gelmekte ve gelmeye de devam edeceği anlaşılmaktadır. Fakir vatandaşın evinde kullandığı mutfak tüpü 75 liraya kadar çıkmış. Bulgurdan pirince, şekerden yağa her şeye zam gelmiş. Enflasyon ortalaması düşük görünüyor ama özellikle gıda maddelerindeki artışlar Türkiye İstatistik Kurumumuzun yaptığı araştırmalarda da ortaya koyuyor, belli ürünlerde yüzde 20'nin üzerlerinde artış oranları var.

Ülkemizde enflasyonla mücadelenin temel aracı olarak ücret politikaları kullanılmaktadır. Asgari ücret başta olmak üzere bütün ücretleri ve buna bağlı olarak da emekli aylıklarını enflasyon düzeyinde artırmak, ekonomik bir tercih olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum çalışanların ve emeklilerin satın alma gücünü zaman içinde eriterek zayıflatmış, enflasyon ile mücadelenin en ağır yükü çalışan ve emekli kesimin üzerine aktarılmıştır.

Her fırsatta kendi Hükümetleri döneminde millî gelirin artmasıyla övünen AKP, bu tercihiyle gelir dağılımında çalışanların ve emeklilerin aleyhine ciddi bir bozulmaya neden olmuştur.

Sözünü daha uzatmayacağım, son olarak şunu ifade edeceğim: Sayın Bakan, bütçe sunumunun sonunda "Bu bütçe her kesimi gözetken bir bütçedir." dedi. Ben kendi kanaatimi söyleyeyim: Bu bütçede esnafımızın, çiftçimizin, sanayicimizin, KOBİ'lerimizin adı yok yani onlara mevcut sorunlarına çözüm getirecek maalesef bütçede bir düzenleme yok, gerekli tedbirler yok. Yine bu bütçe emeklileri, çalışanları, asgari ücretliyi süründürecek bir bütçe.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Son cümlem...

Yine Sayın Bakan dedi ki: "Bu bütçe vatandaşımızın bütçesidir." Ben de diyorum ki: "Bu bütçe vatandaşa zulüm bütçesidir. AKP Hükümeti, öngörülen vergi zamlarıyla vatandaşın ümûğüne çökmektedir."

Ben her şeye rağmen bütçenin hayırlara vesile olmasını diliyorum, teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Güneş buyurun lütfen, süreniz beş dakikadır, hatırlatayım.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Peki, isterseniz üç dakikaya bile indirebilirsiniz, burada kral, patron sizsiniz.

BAŞKAN – Nasıl olsa beş dakika içerisinde veciz bir biçimde toparlarsınız düşüncelerinizi.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Yok yok, bana fazla güveniyorsunuz siz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz baba dostusunuz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Evet, şimdi, Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Plan Bütçe Komisyonu üyeleri; size ikişer sayfalık bir şey dağıttım, onu açıklayacağım ama öncelikle sanıyorum en doğrusu şu 2013 bütçesinin temel özelliklerini bir irdeleyelim. Her bütçenin bir ruhu, bir özelliği vardır yani bütçenin bir amacı vardır, bir şeyi gerçekleştirecektir, bir sorunu aşmaya çalışacaktır yahut da bir yeniliği, bir başarıyı getirecektir.

Şimdi, ben 2013 bütçesine bakıyorum "Nedir bu 2013 bütçesinin bize sağlayacağı?" diye. Mesela, 2013 bütçesinde genel makroekonomik tasarıma, mimariye baktığımız zaman daha yüksek bir büyüme var mı geçmiş yıllara göre? Tabii, bütçede hedef yoktur yani biz büyüme hedefi koymayız, büyüme tahmini koyarız, son dönemde enflasyon hedefi koyuyoruz para politikası çerçevesinde ama büyüme tahmini koyuyoruz ama o tasarımdan bir büyüme çıkması gerekiyor. Şimdi, burada konulan büyüme yüzde 4, hâlbuki bir yıl önce yüzde 3 civarında bekleniyor büyüme, benim tahminim 2,8 olacak ama varsayalım Hükümetin tahmini gibi 3,2 çıksın, onun üzerine eğer yüzde 4 düşünülüyorsa bu yüksek bir büyüme değildir ki -biraz önce benden önceki konuşmacılar da söyledi- bu büyüme yani 2013'ün büyümesi baz düşünülüğünde oldukça düşük demektir. Kaldı ki onun mekanizmasının nasıl olacağı da muğlaktır.

Şimdi "Bütçe açığı ortadan kalkıyor mu?" diye bakıyoruz çünkü 2012'nin bir özelliği var, 2012'nin özelliği ne? Artan bütçe açığı. Peki bütçe açığı daralıyor mu? Hayır, orada da çok ciddi bir daralma yok. Dış açık sorunumuz var. 2011 yılında çok yüksek bir dış açıkla karşılaştık, dünyanın en büyük dış açığıydı, 77 milyar dolar, Türkiye'nin millî gelirinin yüzde 10'u kadar, nominal rakam olarak Amerika haricinde -Amerika'yı dışarıda bırakmak gerekir- dünyanın en büyük, millî gelire oranla ise yine dünyanın en büyük dış açığını vermişiz. 2012 yılında onun tedbiri olarak büyümeyi küçülterek, ciddi biçimde düşürterek bir mesafe almaya çalışıyoruz. Gelinek nokta, millî gelirin yüzde 7,5'u civarında bir dış açıktan sonra 2013 yılında yüzde 6,5'luk, tahminen millî gelirin yüzde 6,5'u gibi bir dış açık olacak. Orada da bir iyilik yok. Şimdi, "İşsizlikte 2012 yılında iyi gelişmeler oldu." deniyor. Şimdi, bu tartışmalı bir konu -birazdan açıklayacağım- çünkü Türkiye'deki işsizlikle Batı'daki işsizlik aynı yöntemlerle hesaplanmıyor. Arada çok ciddi tanımsal hesap farklılıkları var. Bunları göz ardı ederek Başbakan Yardımcısı Sayın Babacan'ın dediği gibi "OECD'de en düşük işsizlik noktasına geldik." sözü asla doğru değildir. Nitekim -aynı OECD'den işte size bir tane dağıttım, aynı OECD ve tercüme de etmedim, grafiği de değiştirmedim- OECD'nin en yüksek genç işsizliği Türkiye'dedir. Türkiye, işsizlik sorununu yakın dönemde aşmadığı gibi uzun vadede yani 2000 öncesine, krizli 2000 öncesine baktığımız zamanda hâlâ yüksekteyiz. Türkiye ciddi bir işsizlikle karşı karşıyadır. Türkiye dünyanın en büyük cari açıklarından biriyle yine karşı karşıyadır ve 2013 bütçesinin ruhunda, amacında bunların hiçbirisiyle ilgili bir çözüm de yoktur.

Şimdi, efendim, ekonomi arabaya benzer; gidecek, yürüyecek. Nereye yürüyecek? Büyümeye, refahın artışına doğru gidecek. Şimdi, araba gider de eğer araba hızlı giderken bir yere çarpma, kaza yapma olasılığı yahut arıza yapma olasılığı varsa bu kötü bir şeydir, değil mi? Yani arabanızın arıza yapmasını istemezsiniz, kaza yapmasını, duvara çarpmasını istemezsiniz. Peki, duvara çarpma nedir? Mali krizdir. Yahut nedir? Olağanüstü cari açıktır. Yahut nedir? Enflasyonun alıp başını gitmesidir. Şimdi, anlaşıyor ki bu araba hızlı gittiği zaman -özellikle 2011 yılı sonrası bu anlaşılmış, 2011 yılının ikinci yarısında anlaşılmış- çok yüksek dış açık veriyor. O zaman bizim bu arabayı yavaşlatmamız lazım. Ee o zaman hedeften çıktık demektir. Önemli olan, hızlı giden bir arabanın güvenli, kaza yapmaz, risksiz ve içinde yolcu olanlara da konfor sağlayacak, güvenli biçimde seyahat yapmasını sağlamaktır.

Şimdi, 2012 yılında yüzde 3,2'ye düştünüz. Niye düştünüz? Ee bir önceki yıl yüzde 8,5'tu. 5 puanın üzerinde büyümeyi düşürdünüz, ne için? "Cari işlemler açığı yüzde 10'a gitti, biz bunu finanse edemeyiz." diye bankaların kredi hacmini yavaşlatmak için Merkez Bankası frene bastı. Sonuç, büyüme 5 puan düştü. Ee bu iyi bir şey değil. Yani cari

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

işlemler açığı olmayacak fakat ekonomi hızlı büyüyecek, hedefiniz bu değil mi? Bir taraftan da işsizlik azalacak. Şimdi, Hükümet küresel ortamı bahane ediyor ama aynı Hükümet diyor ki: "2008, 2009'da işler çok kötüydü, biz iyi gittik, hemen, çabuk toparladık." İşte o zaman, şimdi bahane geçerli mi, değil mi? Küresel ekonomide sıkıntılar olduğu doğru ama 2008, 2009 ortamında değiliz, daha iyi bir ortamdayız. O zaman niye gelişmekte olan diğer ülkeler –gelişmiş ülkeleri bir tarafa bırakalım- daha yüksek büyümesine rağmen Türkiye yavaşlamak zorunda kaldı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Şimdi Hükümet şunu açık bir biçimde ifade etmiş değil.

BAŞKAN – Sayın Güneş, ilave süre veriyorum, buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) –Biz neden daha yavaş büyüme zorunluluğuyla karşı karşıya kaldık? Bunun açıklaması yapılmış değildir. Kamuoyu bunu merak ediyor, akademik çevreler merak ediyor, iş dünyası merak ediyor: "Niye Türkiye daha yavaş büyümek zorunda kaldı ve önümüzdeki yıl niye tekrardan yüzde 8-9 büyümeye yeniden geçemiyoruz?" "Efendim, olumlu göstergeler var, yatırımlar önümüzdeki yıl yüzde 7 büyüyecek." Hayır, bununla ilgili güven indekslerine baktığımız zaman böyle bir işaret görmüyoruz, 2013'le ilgili henüz olumlu işaretler gelişmiş değil. "Efendim, biz ekonomik istikrarı sağlayacağız, ekonomik istikrarı sağlarsak ekonomi hızlı büyür." Bu da doğru değil.

Bakınız, ben size fiyatlarla ilgili bazı rakamlar vereceğim. 2006 yılı bence kritiktir. Akademik çevreler Hükümeti – meslektaşlarım... 2006 yılındaki küresel likiditenin en yüksek olduğu işlerinin en ciciim olduğu yıllardı- uyarmaya başladılar. O tarihlerde enflasyon hedefi şaşmaya başladı. Bakın, 2006'da enflasyon hedefi yüzde 90 şaşırmış, 2007'de yüzde 110 şaşırmış -yani çok önemli dediğiniz ve varsayımınızın olduğu enflasyon hedefi üzerinden hareket ediyorum-. 2008'de yüzde 153 şaşırmış, 2009'da şaşırmamış. -Niye? 2009'da küresel krizle karşılaştık ve ciddi bir deflasyon oldu, durgunluk oldu, orada şaşırmamış- 2010'da şaşırmamış -1,6; şaşırmamış sayalım, yüzde itibarıyla- 2011'de yüzde 89 şaşırmış, 2012'de yüzde 80 şaşırmış. Ee şimdi birilerinin dönüp... Bu Merkez Bankası kime karşı sorumlu? Hükümete karşı sorumlu. Ee yani niye? Çünkü Hükümet de topluma karşı, kamuoyuna karşı sorumlu. Enflasyon da kötü gittiğiniz ortada. Dolayısıyla, başarılı değilsiniz.

Şimdi, iki tane ciddi sorunumuz var: Bunlardan bir tanesi dış açık –söyledik, orada iyi bir şey yok- diğeri işsizlik, açıklayacağım. İşsizlik de iyi değil. Neden? (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Çünkü Türkiye'de işsizlik verileri, evet, yüzde 8'lere filan iniyor ama şunu unutmayalım...

BAŞKAN – Sayın Güneş, ilave süreniz de bitti ama bir kez daha bir dakika vereceğim. Lütfen toparlayın, buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Peki.

Türkiye'de iş bulma umudunu yitirmiş 600 bin kişi var, iş aramayıp çalışmaya hazır 1,9 milyon kişi var ve Türkiye'de kadın iş gücü yüzde 30'larda oysa İspanya'da yüzde 50. Şimdi, bu hesapla tabii işsizlik düşük çıkar ama bunları eklediğimiz zaman -ki Türkiye'de tahmin üzerine işsizlik hesaplanıyor- işsizlik yüzde 20'yi geçiyor. Türkiye'de işsizlik yüksektir, elinizdeki OECD tablosu da gençlerin işsizliğinin yüzde 30'a vardığını söylüyor. Yani şimdi Türkiye ekonomisinin daha iyiye gittiğini söylemek mümkün mü?

Şimdi, dış borç oranıyla ilgili söyleyeyim. Diyorsunuz ki muhalefete karşı: "Dış borç oranı, öyle dış borçlar sizin dediğiniz gibi çok artmadı, millî gelir oranıyla..." Millî geliri Türk lirası cinsinden hesaplıyorsunuz, millî geliri TL üzerinden hesaplayıp bir de dövizli reel tartılı efektif kurla götürün, 2006'dan bu yana dış borçlar bir oran olarak artıyor, iyi gitmiyor. Kısa vadeli borçlar Merkez Bankası döviz rezervleriyle karşılaştırıldığı zaman ilk defa yüzde 100'leri geçti, riskli ortama geldi, o da kötü gidiyor.

Bir başka konuyu daha söyleyeceğim: İktidara geldiniz, 2002 yılı, ihracatın millî gelir oranı yüzde 19'du, bugün de yüzde 19. Nerede Türk ekonomisi dışa açıldı? Hiçbir biçimde açılmadı, boş bir şehir efsanesi "Ekonomiyi dışa açtık." diye, hâlâ aynı.

Tarımsal desteklerle ilgili bir şey söyleyeyim: "Dünya ortalaması" yazmışsınız orada, okudum, "Tarımsal destekleri artırıyoruz ama kusura bakmayın yüzde 1'i bulmuyor." diye. Niye bulmuyor? Bu kadar borç dinamizmini iyileştirdiğinizi söylüyorsunuz, bütçe açığını düzelttiğinizi söylüyorsunuz. Niye tarıma daha büyük destek vermiyorsunuz? Tarım çökmüş hâlde, pamuğu biliyorsunuz, nar şimdi ortaya çıktı. Türkiye'de tarımsal hasıla millî gelir içinde sürekli düşüyor ve hızlı düşüyor. Yani Türkiye'nin tarımda bir reforma ihtiyacı yok mu? Efendim, söylediniz... Gerçekten vergi reformuyla ilgili getirdiğiniz yasa tasarısını tebrik ediyorum, sadeleştirmişsiniz, madde itibarıyla sadeleştirilmiş, o da çok güzel. Ee peki ve aynı zamanda sayın üyelerden biri de söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – "Biz IMF'yle anlaşmadık." dedi. Doğrudur ama bir şey daha söylemem gerekiyor. Siz IMF'yle niye anlaşmadınız? Çünkü...

BAŞKAN – Sayın Güneş...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Müsaade edin toparlayayım.

BAŞKAN – Sayın Güneş, müsaade edin. Bir dakika daha süre vereceğim ve lütfen toparlayın.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Peki.

Niye anlaşmadınız? Çünkü IMF size "Vergi idaresini özerkleştirin." dedi. Şimdi, ben size söylüyorum: "Reformun içinde vergi idaresinin özerkleşmesi var mı?" Sayın Bakan -siz eski bir ekonomistsiniz- piyasaların da istediği, iş dünyasının da istediği vergi idaresinin özerkleşmesidir. Batılı dünyada da böyledir, Batı dünyasında da böyledir. Niye özerkleşmiyor? Vergide eğer gerçekten hasıla artışı istiyorsanız, kayıt dışının kayıt altına girmesini istiyorsanız en önemli tedbirlerden biri o olacaktır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

Değerli üyeler, bu makroekonomik model son yıllarda çökmeye başladı, çalışmıyor. Bu model 2000 yılında, 2001 Şubat krizinde getirilmiş bir modeldir ve bu küresel likidite iklimine ve yeni dünyaya göre uygun bir model değildir. Artık bu makroekonomik model, gördüğünüz üzere, son yıllarda tökezleyerek gidiyor: Bir yüksek büyüme oluyor, bir düşük büyüme oluyor, yüksek cari işlemler açığı veriyor ve işsizliği çözmiyor. Bu modelle devam etmek mümkün değildir, yeni bir modele ihtiyaç vardır. Böyle bir birikiminiz var mı? Bence olması gerekir. On yıllık iktidar olan bir partinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – ...böylesi bir birikiminin olması gerekiyor. Bu makroekonomik dizaynın da tasarımın da değişmesi gerekiyor. Aksi hâlde, sizi ikaz ediyorum, Hükümeti de ikaz ediyorum, 2013'te yahut da 2014'te girilecek yerel seçimlere yavaş bir büyümeyle, kötü bir ekonomik konjonktürde girersiniz ve iyi neticeler almazsınız. Türkiye ekonomisinde işaretler artık birkaç yıldır kötü gidiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güneş, yalnız ucu bana ve meslektaşlarıma da dokundu, ekonomistin eskisi olmaz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sizin de kurşun kaleminiz bana battı ya.

BAŞKAN – Siz “eski ekonomist” falan dediniz de ekonomistin eskisi olmaz. Onun için bu düzeltmeyi ben yapmış olayım.

Sayın Türel, buyurun lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ben bugünkü konuşmamı ağırlıklı olarak orta vadeli program ve ona dayalı olarak çıkan orta vadeli mali plan ve bütçe ve program üzerinde yoğunlaştırmak istiyorum ama üç yıllık bir perspektife bakmayı özellikle tercih edeceğim çünkü bir yıl çok kısa bir zaman, üç yıllık bir dönem... Zaten artık, biliyorsunuz, üç yıllık yapıyoruz bütçeleri yani bunun da mantığı bu değil miydi? Öyle bir bakalım.

Önce, ben de bir araba benzetmesinden başlayayım. Tabii, bu çok tartışıldı basında da “Gaza mı basalım, frene mi basalım?” Bir gazcılar var, bir frenciler var. Tabii, sürüş teknikleri önemli. Sürücünün ustalığı da elbette önemli. Bunlara itirazımız yok. Nerede gazı basacağınızı bileceksiniz, nerede frene basacağınızı bileceksiniz yani işte karda dikkat edeceksiniz, yağmurda dikkat edeceksiniz ama bunlar kadar önemli olan bir konu da arabada hiç problem yok mu? Türkiye, araba örneğinden devam edersek, arabanın motoru su kaynatıyor, rotu, balansı bozulmuş, lastikler hava kaçırıyor. Bunlarla söylemek istediğim Türkiye ekonomisinin yapısal problemlerinin olduğudur. Yoksa bu işi yalnızca basitçe gazı mı basalım, frene mi basalım noktasında algıyorsak son derece sığ bir sınır içinde, dar bir alan içinde tartışmış oluruz.

Nedir bu yapısal problemler? Söyleyeyim: Bir tanesi, yurt dışı tasarrufların yetersizliğidir ve buna dayalı olarak da Türkiye ekonomisindeki büyümenin dış tasarruflara bağımlı bir yapı içinde gelişmesidir. AKP döneminde bu konuda atılan adım nedir? AKP döneminde yurt dışı tasarruflar konusunda katedilen bir aşama yoktur, tam tersine yurt dışı tasarrufların millî gelir içindeki payı düşmüştür. 1990'lı yıllarda millî gelir içindeki pay olarak yüzde 23'ler civarında olan yurt dışı tasarruflar –biliyorsunuz- 2010-11'li yıllarda yüzde 13'lere kadar düştü, şimdi de yüzde 14'ler civarında bir rakam söyleniyor.

Gene başka bir problem, yükselen bir cari açık vardır. Elbette, bu cari açığın içinde enerji fiyatlarının, temel mal ve hizmet, yurt dışından özellikle uluslararası mal ve emtia fiyatlarının payı vardır, ona itirazımız yok ama biz şunu da biliyoruz: Bütün enerjiyi koyduğunuz da yani 27'nci faslı koyduğunuzda, yalnızca petrol, doğal gaz değil, bunun ithalat içindeki payı zaten ortalama yüzde 20'dir yani beşte 1'idir. Ee onun dışında demek ki cari açığın başka problemleri var, o da şudur: AKP döneminde Türkiye'nin hem üretim hem ihracat yapısının ara malı ithalatına olan bağımlılığı hızlı biçimde artmıştır ve bunun sonucunda da ekonomi yavaşlasa bile cari işlemler açığı beklediği kadar düşmemektedir.

Üçüncü bir konu, kamu kesimi dengeleri sürdürülebilir değildir. Ekonomik büyümeye aşırı duyarlı bir bütçe yapısı var. Yüksek bir kayıt dışılık, vergi sistemi ciddi anlamda dolaylı vergilere dayalı. Böyle bir yapıyla gidebilmek mümkün değil. Bir de biliyorsunuz bu kamu kesimindeki performans, bütçe açığının daraltılması Hükümetin en çok övündüğü konulardan bir tanesiydi ama şunu görüyoruz ki bu övündüğünüz konuda da bu içinde yaşadığımız bu seneki krizle birlikte görüyoruz ki performans açısından olumsuz bir noktaya gelinmiştir.

Gene başka bir konu, istihdam piyasasıdır. İş gücüne katılım oranları ve istihdam oranları çok düşüktür, yüzde 50'lerin altındadır. Şimdi, OECD ile kıyaslıyoruz, diyoruz ki: “OECD ülkeleri içinde en düşük işsizlik oranı olan ülke Türkiye.” İyi ama müsaade edin, OECD ülkelerinin iş gücüne katılım oranı ortalaması yüzde 70'tir yani çalışma çağındaki nüfusun yüzde 70'i iş gücüne katılmaktadır, biz de ise yüzde 49 küsurlardadır. Ee öyle olursa tabii olur yani biraz daha düşürün hatta daha da -ona bakarsanız- işsizlik azalsın Yani, bir anlamda baktığınızda... Ayrıca başka kategoriler de var tabii -biliyorsunuz işte, iş gücüne dâhil olmayan grubun içinde, aslında çalışmaya hazır ama iş bulma ümidi olmayanlar gibi değişik kategoriler- bunları kattığınız zaman zaten şu andaki işsizlik oranları 5-6 puan kadar yıllar itibarıyla değişiyor, yükseliyor. Ama bu kadar düşük... Bu bir yapısal problemdir yani Türkiye insan kaynaklarının ancak yarısını kullanmaktadır.

Gene başka bir nokta, çok iddialı bir enflasyon hedeflemesi yürütmektedir. Tabii Merkez Bankası bağımsız ama Hükümetle bir uyum içinde yürütülen bir enflasyon hedeflemesi var; önce örtük, sonra açık olarak başladı. Ama sonucunda geline nokta, belli bir noktanın altına kadar enflasyon gelip daha aşağıya doğru onu indirmek mümkün değildir yani enflasyonda, fiyatlarda aşağıya inişte ciddi katılımlar ortaya çıkmıştır, daha aşağıya düşürmek mümkün değil. Buna ilişkin de AKP döneminde yapılan herhangi bir uygulama, bir mikroform, bir şey görmüş değiliz şu ana kadar. Varsa da zaten orta vadeli program içinde de buna ilişkin ipuçlarını da aradık ama bulamadık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

Gene başka bir konu, imalat sanayisindeki teknoloji yoğunluğunun çok düşük olmasıdır. Yani OECD'nin bir ayrımı var, bizim 2013 yılı programında da yer alıyor, dörtlü bir ayrımı var –biliyorsunuz- yüksek teknoloji -ortayı ikiye ayırırlar- ortanın üstü, ortanın altı ve düşük diye. Ona baktım ben yeni, şimdi, biraz önceki programa baktım, toplamına 100 dediğimizde ihracat için söyleyeyim, 2002 yılında yüksek teknoloji ürünlerin, sektörlerin payı toplam içinde yüzde 6,2 iken 2011 yılında yüzde 2,8'e düşmüş. Aynı şekilde, ortanın üstüne de baktığınızda 2007 yılına kadar giderken bir iyileşme var yani 2002-2007 arasındaki döneme bakıyorsunuz, belli bir göreceli bir iyileşme görüyorsunuz ama 2007 sonrası dönemde de ciddi biçimde bozuluyor. Tamam, kriz var 2008, 2009'da, onu biliyoruz ama 2010 ve 2011 yılı da sizin en çok büyüme performansıya övündüğünüz dönem yani çok yüksek büyüme hızlarına ulaştı ekonomi yüzde 8,5, yüzde 9,2 gibi. Bu açıdan da baktığınızda, Türkiye'nin imalat sanayisi, teknoloji yoğunluğu açısından benzer ülkelerle bu yapı içinde rekabet edebilme şansı hemen hemen hiç yoktur.

Biraz orta vadeli programa gideceğim. Tabii, takvimde bir gecikme oldu ama arkadaşlarım değişti. Ben ona tekrar girmeyeyim. Şöyle diyeyim: Bu biraz öncede bahsettiğim yapısal problemler var diye konuştuk, AKP döneminde de ağırlaştı. Peki, önümüzdeki OVP döneminde, 2003-2015 döneminde OVP'nin bunları gidermeye yönelik olarak bir vizyonu, ortaya koyduğu somut bir perspektifi var mı? İnanın ben bulamadım. Geçen seneki orta vadeli programla bu seneki orta vadeli programı yan yana getirin, iddia ediyorum ki ikisi hemen hemen birbirinin aynısıdır; amaçları da aynıdır, varsayımları da aynıdır, makroekonomik politikaları da aynıdır. Ben anlayamıyorum yani. Yüksek büyümeden geliyorsunuz -geçen sene yüksek büyüme vardı- OVP hazırlıyorsunuz; düşük büyümeden geliyorsunuz OVP hazırlıyorsunuz ama şey aynı. Yani bir vizyon yok, mevcuttaki, şu ana kadar uygulanan politikalar aynen devam ettiriliyor. Yani şu bekleniyor: "Bir biçimde bir şey olsun, bir sihirli değnek Türkiye'ye dokunsun dünya ekonomisi yeniden canlansın, biz eski modele devam edelim." Böyle bir lüks yok arkadaşlar.

OVP'nin amaçları, temel amaçları... Temel amaçlara baktım, aralarında ciddi çelişkiler var, diyor ki: "Cari işlemler açığını daha da azaltmak, enflasyonu düşürmek" lyi ama cari işlemler açığını azaltmak için yüksek kur vermeniz lazım, yüksek kur da enflasyonu yükseltiyor. Gene "Kamu mali dengelerini iyileştirmek, enflasyonu düşürmek" Ee nasıl yapacaksınız? Zam yapıyorsunuz kamu mali dengelerini bugünkü mevcut yapı içinde düzeltmek için. Bu da ne yapıyor? Enflasyonu talep enflasyonu yönünden artırıyor. Gene aynı şekilde "Yurt dışı tasarrufları arttırmak, potansiyel büyüme seviyesine ulaşmak" diyoruz. Yurt dışı tasarrufları arttırsak potansiyel büyüme seviyesini yukarıya çekeriz ama ben OVP'de tekrar görüyorum ki 4, 5, 5 gibi klasik bir modelle gidiliyor gene. Ee bununla potansiyel büyüme hızının zaten artmadığını, artmayacağını siz söylemiş oluyorsunuz. Çünkü ta 1970 yılından beri yapılan çalışmalar var. Onlara da baktığınızda, Türkiye'nin potansiyel büyüme hızı zaten yüzde 4,5-yüzde 5 arası; isterseniz trend metotlarıyla isterseniz üretim fonksiyonları metotlarıyla bakın, Cobb-Douglas'la, CES'le, hepsiyle bakın, yüzde 4,5-yüzde 5 arası; ee geldik buraya aynı, yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5, aritmetik ortalaması yüzde 4,7. Varsayım seti geçen dönemki OVP'nin hemen hemen aynısı: "Dönem içerisinde küresel büyümenin tedrici olarak artacağı, ticaret ortaklarımızın dağılımlı büyüyeceği, yükselen piyasa ekonomilerine sermaye girişinin devam edeceği, ihracat ve ithalat fiyatlarının yatay bir seyir izleyeceği..." Yani eğer bir kriz varsa -bu kriz, tabii, onun küresel boyutları da var, Avrupa ekonomilerindeki kriz bizi ciddi anlamda etkiliyor bizim ticaret partnerimiz ama- o zaman bunu dikkate alacak bir varsayım setine ihtiyaç vardı, burada o yok.

Makroekonomik politikalara bakıyoruz, politikalar arasında ciddi çelişkiler var, politikaların nasıl uygulanacağı belli değil ve dediğim gibi, birçok politika geçen sene OVP'den aynen alınmış. Şimdi, bir de makroekonomik denge kısmına girmek istiyorum. Büyüme temeli geçen senenin aynısı. Bakın, geçen sene ekonomi gerçekleşme tahmini - 2011 için söylüyorum- yüzde 7,5'muş, yüzde 8,5 olmuş. 7,5 dediğimizde ilerleyen, izleyen üç yıla yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5 demişiz büyümeye. Bu sene yüzde 3,2 diyorsunuz, gene bakıyorsunuz yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5. Yukarıdan da gelse aşağıdan da gelse ısrarla ekonomiyi 4, 5, 5 patikasına ittiriyorsunuz ama bunun gerçekliği yok, bunun olması mümkün değil. 2012 yılı büyümesine ilişkin baktığımızda, çünkü sunuşunuzda da iki şey var: Birisinde işte "yumuşak iniş süreci" diyorsunuz bu yaşananlara, bir de işte "Büyüme hızında ciddi bir sapma yok." diyorsunuz 4 3,2 olmuş diye ama talep unsurları itibarıyla baktığınız zaman müthiş bir sapma var. Yani, daha önceki yıllarda biz biliyoruz ki ekonomideki büyüme çok büyük ölçüde yurt dışı talepten kaynaklanır, net ihracatın katkısı yoktur. Neden? Çünkü büyüme aynı zamanda ithalatı da uyardığı için, ithalat artışı ihracat artışını geçer ve tamamen yurt dışı talep kaynaklı bir Türkiye'nin büyümesi var. Bu sene ne oldu ilk yarıda? Tam tersi oldu. Ne demişiz biz geçen sene OVP'de bakıyoruz; 3,9 dediğimiz yurt dışı talep ilk yarıda eksi 1,9 olmuş. Hemen hemen sıfır noktasında dediğimiz, 0,1 dediğimiz net ihracat ise yüzde 5,1 olmuş, pozitif. Böyle bir şey yok yani bunun olabilmesi zaten mümkün gözüküyor bu açıdan. Yani bu açıdan bu yüzde 4 değil, 3,2 oluyor, bilmem 0,8 puan bir sapma değil, bu müthiş bir sapma. Ve bu yetmiyor gibi, bakıyoruz 2013, 2014, 2015 modelinde de tamamen gene eski modele geçmişsiniz, gene büyüme 4, 5, 5, gene tamamıyla yurt dışı talepten kaynaklanıyor, net ihracatın katkısı sıfır. Yani 2012 yılını aldınız bir parantezin içine koydunuz sanki hiç yaşanmamış gibi, hiç orada yaşananandan, hiç oradaki perspektiften bir ders almadan aynı şeyi tekrar getirip önümüze koymuşlar, 4, 5, 5 ve tamamen gene yurt dışı talebe dayalı. Mümkün değil böyle bir şeyin olması. Ve aynı şekilde -bu konu soru olarak da yönelteceğim ama şimdi de söyleyeyim- bu ihracatın katkısı içinde de altın ihracatı var; onu çıkardığımızda da biliyorsunuz 1,5 milyar dolarlardan 8,5 milyar dolara çıktı, onu çıkardığımızda da zaten net ihracatın büyümeye katkısı ciddi anlamda azalıyor. O zaman, aslında bu büyüme 3,1 değil; büyüme aslında çok daha aşağılarda gibi gözüküyor ama yoksa başka bir şey mi var, SSA'ya göre başka hesaplar mı var, onu da bilmek isterim açıkçası. Çünkü altını ithal ediyorsunuz, bir taraftan da ihraç ediyorsunuz -büyük ihtimalle de işte İran'dan alınan doğal gaz ve enerjiyi ödemek için, biliyorsunuz, altınla ödendiği söylendi, kamuoyunun da gündemine geldi, sanıyorum Sayın Ali Babacan da galiba bunu kabul etti bu şekilde, ifade etti- Bu nasıl bir şey? Çünkü normalde ithalat zaten millî gelir hesabına girmez.

Peki, bu büyümeyle bu cari açık uyumlu mu? Mümkün değil çünkü bakıyoruz 2013-2015 dönemine, yurt dışı talep artacak, gene eski modele dönüyoruz. Ee TL'deki reel değerlendirme de devam ediyor, kurdaki nominal artış yurt içi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

fiyatların hatta şöyle daha sofistike söylersek yurt içi-yurt dışı fiyat farkının altında. Ee ne olacak? O zaman reel değerlenme var. Bu mevcut yapı olursa ne olur? Yani ekonomi yeniden böyle büyürse 4, 5, 5'lik büyümede yurt dışı talep kaynaklı, bu şu demektir: "İthalat gene alacak başını gidecek." Çünkü yapı bu. Bu yapıyı değiştirmek için yapılmış bir şey yok ortada ve zaten bunu kısa dönemde değiştirmek de mümkün değil. O zaman ne olacak? Buradaki 2013, 2014, 2015 cari açıklarının hiçbir geçerliliği yoktur. Gene cari açıkları göreceksiniz bu yapı içinde, gene yüzde 10'lara doğru âdeta kar topu gibi büyüyecek, bunu da aşağıya indirmek mümkün olmayacak. Nitekim OVP'de de zaten bunun şeyi var, bakın, OVP'nin 8'inci sayfasında yazıyor: "OVP döneminde reel ithalat yüzde 5,4 artacak, reel ihracat yüzde 5,7 artacak." diyor. Reel ihracat, reel ithalattan daha fazla artıyor. Böyle bir şey mümkün değil, zaten bütün Türkiye ekonomisinde, geriye doğru 75'e kadar gittiğiniz zaman böyle bir şey olmamış. Ekonominin büyüdüğü ve yurt dışı talep kaynaklı büyüdüğü bir yapının içinde reel ithalattaki artış reel ihracatı ciddi anlamda geçecek. Aynı şekilde küresel anlamda da, Avrupa'da da bu krizin devam edeceği öngörüsü altında da baktığımızda bunun olması mümkün değil. Yani, 2013-2015 döneminde bu büyüme yapısının, büyüme oranlarının ima ettiği, işaret ettiği cari işlemler açığı çok daha yüksektir. O yüzden, cari işlemler açığında da problem çözülmüş gözüküyor.

Büyüme-istihdam ilişkisi, şimdi, bu problemleri bir iş. Yani, biz şunu biliyoruz: "Türkiye ekonomisinin, uzun dönemde istihdam artışının büyümeye olan esnekliği yüzde 0,35-0,40'lar seviyesinde." Bu 2003-2007 döneminde 0,20 - yani aslında en çok hızlı büyüdüğü ve AKP yönetiminin de, Hükûmetinin de performansı ile övündüğü dönemde- ama sonra birdenbire 2008 yılından itibaren istihdam rakamları anormal bir noktada şaşmaya başlıyor: 2008'de artıyor; 2009'da kriz var, ekonomi küçülüyor, gene artıyor; 2010'da artıyor; 2011'de artıyor. Yani ekonomide, ekonomi büyüye de küçülse de devamlı, ısrarlı biçimde artan bir istihdam var. Bunu anlamak mümkün değil. Bunu zaten alt detayı itibarıyla girdiğiniz zaman, belli bir kısmının tarımdan kaynaklandığını görüyoruz. Buralarda ciddi problemler var yani bunun düzeltilmeye ihtiyacı var. Biraz önce söyledim, zaten yüzde 50'nin altındaki, yüzde 49'luk iş gücüne katılım oranlarıyla sizin "İşsizlik oranını yüzde 8'e indirdim." diye övünmenizin bir anlamı yok. Zaten çok düşük iş gücüne katılım oranları var ama bunun içinde bile, bugünkü yapı içinde bile bu istihdam oranları mantıklı gözüküyor.

Bütçe dengesi açısından da baktığımızda -tabii Maliye Bakanlığı bütçesinde de ayrıntılı tartışacağız bunu- mesela, bir noktaya işaret edeyim: Kamu sabit sermaye yatırımlarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı AKP döneminde düşmeye devam etmiş; 2002 yılında yüzde 4,9'muş, kamu için söylüyorum. Bunlar genel dengeden alınmış rakamlar. 2011 yılında yüzde 4,1'e düşmüş, 2012 yılında da yüzde 4,3'e düşmüş. Bu, şunu gösteriyor: Kamu sektörü ciddi anlamda yatırımlardan çıkıyor. Belli alt yapı sektörlerinde var ve işi bir ölçüde de özel sektörün üzerine yıkan bir yapı var. Oysa hep şunu söylüyoruz, diyoruz ki: Özel, kamu; alt yapı yatırımlarında kamu odaklanmalı. Özel sektörün işi, dış ticarete konu olan sektörler dediğimiz -ağırlıklı olarak imalat sanayi başta olmak üzere- imalat sanayi sektörlerinde uzmanlaşmak, üretim yapmak ve ihracat yapmak. Yoksa öbür türlü, kamunun boşalttığı, bıraktığı boşluğu özel sektörle doldurmaya kalkarsanız, o zaman ciddi anlamda bir başarı söz konusu olmaz. AKP döneminde de 2003 yılından 2015 yılına kadar, OVP döneminin sonuna kadar büyüme hızı yıllık ortalama yüzde 5 oluyor yani 2012, 2013, 2014, 2015'i de kattığımızda yüzde 5'lik bir büyüme var.

Şimdi, gelelim 2023 hedeflerine. Arkadaşlarımız da değindiler "2023'te Türkiye dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri olacak, kişi başına düşen gelir 25 bin dolar olacak." diye. Şimdi, ben şunu merak ediyorum: Böyle bir analiz mümkün olabilir mi? Yani şu anda 17'nci sıradasınız, "2023'te 10'uncu sırada olacağız." diyorsunuz. İyi de bunu nasıl yapıyorsunuz? Hayır, şunu bilebilirsiniz: Çok iyi bir planlama sistemi içinde her yıl ne kadar büyüyeceğinizi öngörürsünüz, planlarsınız ve diyelim hiçbir şaşma da olmadı, bunu da yaptınız; iyi ama rakiplerinizin yüzde kaç büyüyeceğini, nasıl büyüyeceğini nereden biliyorsunuz? Böyle bir analiz olur mu? Yani siz büyürken öbür tarafta Çin de büyüyor, Endonezya büyüyor, Hindistan büyüyor yani sanki kâhin gibi bunların nasıl büyüyeceğini öngörüyorsunuz yapının içini ve diyorsunuz ki: "Biz 2023'te 17'nci sıradan 10'uncu sıraya geleceğiz." Hiçbir inanılabilirliği yok, hiçbir ciddiyeti yok. Böyle bir analiz sistemi olmaz bir kere.

Sonra "Kişi başına düşen gelir 25 bin dolar olacak." Ben bir çalışma yaptım, kendim hesapladım. Şimdi biliyorsunuz, millî gelir TL cinsinden hesaplanıyor, ondan sonra onu dolara çeviriyoruz ve nüfusa bölerek de kişi başına millî geliri buluyoruz. Dedim ki: "Nominal kur artışıyla yurt içi fiyat artışını karşılaştırayım." Ya da şöyle diyebiliriz: Yurt içi-yurt dışı fiyat, enflasyon farkları da olabilir ama işi daha basitleştirelim; kur artışı olsun bir tarafta, bir tarafta da yurt içi fiyat artışı olsun ve belli bir şeyle, yüzde 1, yüzde 1,2, yüzde 1,1'le arttıralım nüfus artış hızını, 2023'e kadar çekelim. Eğer nominal kur artışı yurt içi enflasyon kadar artarsa, 2023 yılında millî gelirin 25 bin dolar olması için Türkiye ekonomisinin yüzde 10 büyümesi gerekiyor 8 yılda, yüzde 10, birinci senaryo.

İkinci senaryo: Eğer nominal kur artışı enflasyondan fazla olursa yani bu şu demek: Yüksek kur, kurun artması demek yani bir anlamda gerçekçi kur, o zaman mümkün değil. Yüzde 15-20 de büyüsünüz mümkün değil çünkü sonuçta paydada payda rakamlar var, alıyorsunuz, hesaplıyorsunuz, kura bölüyorsunuz, mümkün değil.

Üçüncü bir senaryoda da kurun enflasyondan daha düşük artması yani TL'nin değerli hâle gelmesi yani uzun zamandan beri uygulamakta olduğumuz bu politika çerçevesi içinde baktığımızda ne oluyor? O zaman da -tabii değişir, ne kadar değer kazandığına göre değişiyor- en az yüzde 8, yüzde 9. Şimdi, burada soruyorum: Biz hep şunu söylemedik mi yani değerli TL'nin Türkiye'nin rekabet gücünü yitirdiğini, Türkiye ekonomisinin dengesini bozduğunu, yüksek cari işlemler açığı verdiğini söylemedik mi? Böyle bir modele hiçbir şey değiştirmeden devam edecek zaten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türel ilave süre veriyorum.

Buyurun.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

O zaman bunun ne anlamı var? Buradan gözüken şu ki 2023 yılına ilişkin hedeflerin hiçbir inandırıcılığı, hiçbir gerçekçiliği yok. Ha, bu şu demek değil: Elbette hedeflerimiz olur. Ben de planlama kökenliyim yani yapacağız hesaplarımızı kitaplarımızı ama bunu nasıl yapacağımızı, buna nasıl ulaşacağımızı bilmemiz gerekiyor ve ben diyorum ki: Hükûmetin sorumluluğunda hazırlanan –elbette bürokrasi hazırlar ama biliyorsunuz- Hükûmetin hazırladığı dokümanların hiçbirinde Türkiye ekonomisinin içine girdiği problemleri çözebilecek, Türkiye ekonomisinin farklı bir yapı içinde yer alabilmesini sağlayacak bir vizyon ne yazık ki ortada yok. O zaman bu şunu gösteriyor: Bu yapı böyle beklenecek bir biçimde, Türkiye ekonomisi gene yabancıların “the boom and the boost cycle” dedikleri hikaye olacak, ekonomi büyüyecek, büyüdüğü zaman cari açık patlayacak, üç dört yıl, beş yıl büyüyecek, ondan sonra yeniden küçülecek, yeniden büyüyecek, yeniden küçülecek. Böyle bir yapıda bunu değiştirmeye yönelik yapılmış, alınmış birtakım tedbirler yok. Hâlbuki böyle bir tedbirin olması, bunun farklı bir vizyonu ortaya koymasını beklerdik, bekliyoruz.

Evet, soru kısmında da tekrar bazı konuları gündeme getireceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Türel.

Sayın Yüksel, buyurun lütfen.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, çok değerli Maliye Bakanlığı bürokratları, çok değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bütçenin hazırlanışında emeği geçen, başta Sayın Bakanımız olmak üzere Maliye Bakanlığımızın değerli bürokratlarına ve çalışanlarına emeklerinden dolayı teşekkür ediyorum. Tüm bütçe boyunca bizimle beraber gece gündüz beraber olacak olan yine Komisyondaki değerli çalışan arkadaşlarımıza da şimdiden teşekkür ediyorum. Ben konuşmamı iki bölüm üzerinde yapmaya çalışacağım, bir genel değerlendirme, bir de kısa olarak birkaç konu üzerinde teknik bir değerlendirme yapmaya çalışacağım.

Şimdi, 2008 Ekim ayından itibaren net olarak hissedilmeye başlayan global krizin yine dünyadaki önde gelen ekonomik kuruluşların da yaptığı açıklamalara göre varsayılıyor ki 2018 yılına kadar devam edeceği, süreceği öngörülmekte. Böyle bir ortamda biz gerçekleşen 2012 bütçesini ve 2013 tahmini bütçesini ve hedeflerini değerlendirmeye çalışıyoruz. Bu arada, yine muhalefetten çok değerli milletvekili arkadaşlarımızın ve iktidardan çok değerli milletvekili arkadaşlarımızın önemli katkıları ve konuşmalarından da iyice, güzelce yararlandığımızı söylemek isterim.

Global kriz öncesinde baktığımızda, ülkemizin ihracat potansiyelinin ağırlığı Avrupa Birliği ülkeleri ve bu oran neredeyse yüzde 60'ları bulmakta ancak global krizden sonra en ağır darbeyi alan bu ülkelerle olan ihracatımızı değiştirmek, yeni farklı ülkelere doğru ihracatımızı geliştirmek anlamında, sektörler bazında, firmalar bazında önemli çalışmalar yapılmış ve Avrupa Birliği ülkeleri dışında Kuzey, Güney Afrika ülkeleri, Orta Doğu ülkeleri, Türki cumhuriyetleri ve dünyanın diğer ülkelerine doğru bir yönelim başlamıştır ancak bu yönelim için mutlaka bir zamana ihtiyaç vardır ve zira ihracatta müşteriyle olan kontak, firmalar arası ilişki öyle kısa sürede gerçekleşen bir ilişki değildir. Bir anda ülkeler arası ihracatın yer değiştirmesi de hemen kısa sürede olacak iş değildir. İşte, ülke olarak, Türkiye olarak bizim içinde bulunduğumuz durum da budur. Bu anlamda, ihracatımızdaki arkadaşlarımızın yaptığı eleştirilerde 2002, 2000'den önceki ihracatla şu andaki ihracat arasında, ithalatla dengeler arasında çok büyük bir fark olmadığını söylerken yaşanan da budur. Aslında, şu anda Türkiye bu arada çok hızlı bir değişimi sağlamış, bilhassa özel sektörün, değerli firmalarımızın zamanı çok iyi değerlendirerek, olayı çok önceden görerek ülkeler arasında yeni değişimi sağlayabilmiş olmaları ve farklı ülkelere doğru ihracatımızı yönlendirmeleri de ihracatta beklenen düşüşü engellemiştir.

Türkiye'nin ekonomik anlamda, mali anlamda, tarım sektöründe ve diğer sektörlerde, muhalefetteki arkadaşlarımızın da ortak paylaşımı olan ve bir gerçek olan yapısal sorunlarımızın var olduğudur. Hepimiz bu konuda, her konuşmacı bu konuda yapısal sorunun var olduğunu söylüyor. Evet, işte bu yapısal sorunlarla biz bir taraftan boğuşurken, bir taraftan da ülkenin kalkınmasında ve hedeflerin ulaşılmasında Hükûmet olarak gayret göstermekteyiz. Ben, bu yapısal sorunlardan çok sık bahsedildiği için sadece tarım sektöründen örnek vermeye çalışacağım. 2002'de tarım sektöründe 1,7 milyar TL olan destek 2012'de 7,12 olarak gerçekleşmiş, faiz ve dolaylı desteklerle birlikte bu 10 milyar TL'yi bulmuştur. Ayrıca, yine Tarım Kredi Kooperatiflerinde dolaşan 8 milyar TL'lik de bir kredi desteği vardır. Toplam 18 milyar TL'nin dolaştığı tarım kesiminde, baktığımızda hâla sektörde memnuniyetsizlik vardır fakat burada göz ardı etmememiz gereken şey yapısal sorunun unutulmaması gerektiğidir. Sadece destek vermekle tarım sektörünü ayağa kaldıramıyorsunuz.

Bu arada, çok önemli unsurlardan bir tanesi olan toprakların toplulaştırılması konusu vardır; bu, hızla tamamlanmaya çalışılmaktadır. “Vahşi sulama” dediğimiz, dededen, atadan kalma, ne kadar çok su verisen daha iyi verim alacağımız gibi sakat ve yanlış düşünceden çark edilmesi ve dünyanın şu anda geldiği noktadaki basınçlı su sistemi, kapalı su sistemi, damlama, yağmurlama su sistemine süratle geçişin sağlanması daha bir zaman olacaktır. Bunlara falan baktığımız zaman, bir de ayrıca tarım sektöründe 2005 yılında yine Hükûmetimizin bu sektörde devrim niteliğinde olacağını umduğumuz, bildiğimiz TARSİM tarım sigortasını uygulamaya koymuştur. Bu konuda da tarım sektöründe sigorta işi yaygınlaşmaya başlasa da henüz tam şuurlu bir bu konuya yönelme yoktur yani biz ne zaman tarımda sigortalamada yüzde 100'lere vardığımızda, bu ayak da tamamlanmış olacaktır yani yapısal sorunların bir tanesi de sona ermiş olacaktır ancak bu toplulaştırmayı, tarım sigortasını, sulama sistemlerini ve destekleri bir bütün olarak düşündüğünüzde, hepsi tam tamamlandığında ancak bu sektörden gerçek verimliliği, gerçek üretimi, verdiğiniz destekleri karşılığını ancak bu şekilde alabilirsiniz. Bu anlamda pek çok sektörde bu yapısal sorunları çoğaltmak, anlatmak mümkün.

İşte, Türkiye bir taraftan yapısal sorunlarımızı en aza indirmek, bir taraftan da dünyadaki her alandaki rakiplerimizden ve her alandaki sektörlerdeki rakiplerimizden geriye düşmemek ve öne geçmek için mücadele verirken ve dünyadaki olumlu veya olumsuz gelişmelerin negatif etkisinde kalmadan ekonomiyi ve mali politikayı yönetmek zorundasınız. Bu durumda, siz ne kadar iyi niyetle hedefler koyarsanız koyun, sadece ülke olarak sizin alacağınız kararlar tek başına bir şey ifade etmiyor çünkü artık Türkiye Edirne'den Liris'da ticaret yapan bir ülke değildir. Mutlaka dünyadaki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

gelişmeler de sizin iyi niyetle hazırladığınız ve tüm dünya ve ülke gerçeklerine göre öngörerek hazırladığınız hedeflerden sapmalar ve zaman zaman gelişmiş ülkelerde dâhi yaptığı gibi bu hedefleri revize etme durumunda kalabiliyorsunuz. İşte bu gerçekler ışığında değerlendirmelerin yapılması daha doğru olur diye düşünüyorum.

Bu arada, yine yapısal sorunların bir tanesi işsizlik sorunu çok gündeme getirildi. Evet doğru, işsizlik konusunda bakıldığı zaman bir, iki, üç, dört çeşit belki işsizlik vardır ama özellikle mevcut işsizlik yani rakamlara yansıyan işsizlik, bir de gizli işsizlik dediğimiz, hane halkında var olup da henüz iş arama kervanına katılmamış, iş kurumuna müracaat etmemiş ama potansiyel olan işsizlerimiz de vardır. Bunlara bakarsanız elbette rakamlar çoktur. Bu, dünden, bugünden değil, çok önceki zamandan beri Türkiye'nin bir yapısal sorunudur. Daha önceki dönemlerde ailelerimizde, hele hele bazı mutaassıp ailelerde, bazı bölgelerde kız çocuklarını okula dâhi göndermek istemeyen aileler, bugün o kız çocuklarını fabrikalarda veya herhangi bir yerde işe sokmak için, iş sahibi yapabilmek için, gelir elde edebilmek için, aileye katkısını sağlamak için, ekonomik özgürlüğünü sağlamak için işe katmak için uğraşmaktadır. Dolayısıyla, bu gizli işsizliğe de bakıldığında şu anda Hükümetimizin, bundan önceki hükümetlerin çok büyük, önemli sorunla karşı karşıya olduğunu ve bu sorunla mücadele ettiklerini göz ardı edemeyiz. Bakın, şu anda dâhi biz genç nüfusa sahip olmakla övünen bir ülkeyiz ama bu genç nüfusumuza mutlaka iş ve aş temin etmek zorundayız. Bu da bizim Hükümetimizin görevidir ancak bir taraftan her yıl en az 750 binle 1 milyon genç çocuğumuz iş kervanına, iş arama kervanına katılırken, bir tarafta mevcut olan işsizliğin kervanını, yığını azaltmak zorundasınız. Buna baktığımız zaman, bu verilerin çok çok iyi olduğunu, en azından pozitif olduğunu düşünmek zorundayız. Yeterli olmadığını ancak yine de mevcut işsiz yığınının azaltılması, bir taraftan da her yere ilave olunan en az 1 milyon gencimizin iş sahibi edilebilmesi konusundaki mücadele, bu oranda da işsizlik oranının aşağı doğru inmiş olması aslında pek göz ardı edilmemesi gereken konudur.

Bir diğer konu da –yine yapısal sorundur bu- kayıt dışılık, maliyede, ekonomide, ticarete kayıt dışılık. Maalesef bu da sadece bugünün bir sorunu değildir, yıllardan beri gelen bir sorundur ve bir günde, bir anda yok olması da mümkün değildir. Bununla da yine Hükümetimiz ve mali teşkilatımız mücadeleye devam etmektedir ve burada en önemli şey de bu mücadeleyi yaparken yıkıcı olmadan, tam tersine sektörü incelerken, denetlerken yol gösterici olmak da birinci şiarımız olmalıdır diye düşünüyorum.

Teknik olarak birkaç konuya değinmek istersem, yine günümüzde başarılı ekonomi yönetiminin en önemli kriteri mali disiplindir. Bunu da muhalefetten ve iktidardan pek çok arkadaşımız gündeme getirdi ve mali disiplin burada ön plana çıkmıştır. Dünyadaki pek çok ülkenin bütçe açığı ve kamu borç yükü nedeniyle kriz içinde olduğu göze önüne alındığında, Türkiye en başarılı politikaların uygulandığı ülkelerin başında gelmektedir arkadaşlar. 2005 yılından 2012 yılına kadar geçen dönemlerde bütçe açığı, gayrisafi yurt içi hasıla oranı Maastricht kriterlerinin çok altında kalmıştır. Yalnızca uluslararası finansal kriz yılları olan 2009 ve 2010 yıllarında arkadaşlarımızın bahsettiği gibi, Maastricht kriterlerinin biraz üstünde kalmıştır. 2013 yılı bütçe taslağında bütçe açığı gayrisafi yurt içi hasıla oranı yüzde 2,3 olarak veya yüzde 2,2 olarak öngörülmüştür. Bu da bütçemizin Maastricht kriterlerine göre sağlıklı, mali disipline uygun olarak hazırlandığını göstermektedir.

2013 yılı bütçe taslağındaki önemli, olumlu bir gelişme de faiz dışı fazla konusundadır. Faiz dışı fazla gayrisafi yurt içi oranı yüzde 1,2 olarak hedeflenmiştir. Bu önemli hedef kamu borç stokunun finansal piyasalarda güvenin artmasını sağlayan ideal büyüklüğe ineceğinin bir göstergesidir. Borç stoku, gayrisafi millî hasıla oranı 2013 yılında yüzde 36,5'a, 2015 yılında da yüzde 31'e düşürülmesi hedeflenmiştir. Bu, Avrupa Birliği ülkelerinin borç stoklarıyla karşılaştırıldığında, bu konuda da başarılı bir maliye politikası uygulandığı anlaşılmaktadır.

Mali disiplin ekonomilerin en önemli hastalığı olan enflasyonla mücadelede en önemli enstrümandır, en önemli araçtır. 2013 yılı bütçe hedefleri belirlenirken enflasyon oranının yüzde 5,3 olacağı öngörülmüştür. Enflasyonun hâla önemli risk oluşturduğu ülkemizde mali disiplinden vazgeçilmez. Orta vadeli plan hedeflerine göreyse 2014 ve 2015 yıllarında enflasyon oranı yüzde 5 oranına düşürülecektir. Ben burada biraz daha radikal düşünüyorum. Enflasyon oranının 2013 yılında yüzde 5, 2014 yılında yüzde 4, 2015 yılında yüzde 3'e düşürülmesinin hedeflenmesinin daha yararlı ve uygun olacağı kanaatindeyim. Enflasyon oranını aşağı çekmeden faiz oranlarını daha da indirmek yeni sorunlar yaratacaktır çünkü faiz oranı olarak reel faizleri dikkate olmak gerekmektedir. Piyasadaki gösterge faiz oranını ele alırsak reel olarak sifıra yakındır. Piyasadaki gösterge faiz oranı yüzde 7,5 civarında, enflasyon oranı da yüzde 7,4 civarında. Negatif reel faiz düzeyini hedeflemek ekonomimiz için sağlıklı olmayacaktır çünkü tasarruf oranımız çok düşük orandadır. Bu konuda da bütün arkadaşlarımız hemen hemen aynı kanaatte. Tasarruf oranımız şu anda yüzde 12, yüzde 13'lere düşmüştür. Negatif faizler tasarrufu vuracaktır, tüketim harcamalarını aşırı noktalara taşıyacaktır, yatırım artışı için gerekli olan istikrarı bozacaktır. Bazı gelişmiş fakat resesyon içindeki ülkelerin faiz politikası Türkiye için uygun değildir, olumsuzdur. Türkiye, istikrar içinde büyümesini sürdürmekte olan bir ülkedir, resesyondan uzaktır.

Türkiye'nin büyüme potansiyelinin yüzde 4'den fazla olduğunu düşünüyorum ve 2013 yılında bu hedefi aşacağımızı bekliyorum. İthalatın yüzde 9 civarında artış göstereceği öngörülmüş, ihracatın ise yüzde 5 civarında büyüyeceği, buna baktığımızda da cari açığın hâla 2013 yılında yüzde 60,7 milyar dolar olacağı hedeflenmiş, buna karşın da büyüme oranı yüzde 4 öngörülmüştür. Bu hedeflerle birlikte düşünüldüğünde çok ihtiyatlı davranıldığı kanaatindeyim. 2012 yılında ihracat artarken ithalat azalmaya başlamıştır, ihracatımız artmaya devam ederken ithalat artışı tersine dönmüştür. Bu gelişmenin üzerine gidilerek bir ileri aşamaya taşımak tarihî bir dönüşüm olacaktır. Cari açık ve kronikleşmiş problemlerinden kurtulmuş olmak en büyük hedefimizdir. İhracata dayalı büyümenin, bugünkü kriz ortamında da sağlanmasının mümkün olduğu aşîkârdır.

Eximbank kredileri olağanüstü artırılarak ve erişimini kolay ve ucuz duruma getirilerek ihracat artışının getireceği büyüme ve hareketlilik vergi gelirlerini de sağlam biçimde arttıracaktır. 2013 yılı bütçe taslağında bütçe gelirleri yüzde 12 artış öngörülerek 370 milyar TL'ye, bütçe giderleri ise 404 milyar TL olarak bağlanmış, 2012, 2013 yılı bütçesi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

gelirlerinin gayrisafi yurt içi hasıla oranı da her iki yılda da yüzde 25 civarlarında kalmıştır. Maliye politikasına baktığımızda, hedefleri incelediğimizde ekonomimizin ana sorunlarına çözüm getirmeyi hedeflediği görülmektedir.

Bu düşünce ve duygularla ben de 2013 bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yüksel.

Sayın Gümüş, buyurun lütfen.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın üyeler, değerli bürokratlar ve değerli basın; ben dünyadan Türkiye'ye doğru bir geliş yapacağım.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinin yeni parasal politikaları ortaya konulunca dünya ekonomisini yeniden ve 2008'dekinden daha sert bir mali şoka doğru ilerlediğini söylemek mümkün olabilecektir. Bu konudaki yorumlar çoğalmaya başlamıştır ancak dünyada ne yazık ki kaynağı üretimde, kârlılıkta, rekabet gücü ve yeteneğinde yatan bir durgunluk ortamı, yine dünyada para basarak, batık bankalar kurtararak kredi türev piyasaları şişirilerek aşımaya çalışılmaktadır. Buna rağmen piyasalardaki durgunluk daha derin bir resesyona doğru ilerlemeye devam etmektedir. Bugünkü gidişat dünyayı 2008'e taşıyan şartlara benzediği gibi, daha da ağır koşullarda kendini göstermeye başlamaktadır. Verilen kredilerle piyasalardaki likidite ve kredi türevleri arttırılmaya devam edilmektedir. Piyasalarda kredi almaya istekli firmalar bulunabilmektedir fakat asıl sorun şuradadır: Bankalar aynı zamanda krediyi en uygun bir şekilde kullanabilecek riski düşük olan müşteriler istemektedirler. Bankalar riski düşük projeler konusunda sıkıntı çekmektedirler. Dünyadaki paradoks buradadır. İşte, bu noktada riskli ve kötü yatırımlar artmaya devam etmektedir. Bu durumda, en son yaşanan ve kredi balonunun patlamasıyla ortaya çıkan 2008 krizinden tehlikeli bir ortama girilmesine dair veriler hızla çoğalıyor diyebiliriz.

Dünyadaki bu manzaranın geçici bir dönem olmadığını anlıyoruz. Önce kriz geldi, sonra "W" diye ikincisi ulaştı, şimdi de bir çok daha beklenmektedir. Bu durumda artık W değil, testere etkili bir ağır resesyon dönemine girilmiştir çünkü dünyadaki bu kriz geçici, devresel bir özellikte değildir, daha da derinleşmesi beklenmektedir. Yaşanan kriz dünyada yapısal sorunlar olduğunu, yeni dünya şartlarında bölgeler arası ekonomik güç ve rekabet yeteneği değişimlerinin bu krizin ana nedenlerini oluşturduğunu göstermektedir. İşte, sözünü ettiğimiz sorunlar karşısında yeni şartlar değerlendirilerek tüm dünyada yeni bir ekonomik yapılanma ve bölgeler arası yeni bir dengelenmenin düşünülüp uygulamaya sokulması gerekmektedir. Gelişmekte olan ülkeler açısından bakarsak, bu ülkeler içinde bulunan ağır resesyon döneminin devam edeceğini, hatta ağırlaşacağını göz önünde bulundurmalarıdır. Gelişmekte olan ülkelerde görülen yavaşlama sürecinde de bir devamlılık olacağı beklenmelidir. İhracata yönelik büyüme konusunda ağırlık vermeyi sürdürmek isteyen bu ülkeler, gelecekteki sıkıntılı süreçleri göz önüne alarak ve gelişmiş ülkelerdeki daralmalar karşısında dayanıklı olabilmeleri için ekonomilerini, üretim yapılarını yeniden ele almalıdırlar, yeniden yapılandırmalıdırlar.

Türkiye de bu ülkeler arasındadır. Hükümet, süper güçlerin bölgedeki politikalarının Orta Doğu'daki en büyük savunucu ve iş birlikçilerinden olarak yabancı sıcak para ve likidite imkânlarından yararlanmış, geçtiğimiz dönemi görece olarak daha az sıkıntıyla geçirmiştir ama asla sıkıntısız bir dönemden geçilmemiştir ancak içine girdiğimiz dönemde sıkıntılar daha hissedilir olmaya başlayacaktır. "Hükümetin çeşitli gerekçelerle getirdiği vergiler bununla ilgili midir?" diye düşünüyoruz.

Yaklaşan dönem büyük risklerle doludur. Savaş riski de bunlardan biridir. Biz savaş riskini Hükümet sayesinde, kraldan çok kralcı olma anlayışıyla daha yakına çekmiş bulunuyoruz. Bizim burada endişemiz, bölgesel sorunlarla başlayabilecek, önce bölgeyi, sonra dünyayı sarabilecek bir ateştir. Bu konuda çok dikkatli olunmalıdır. Türkiye, rakamlara bakarsak görece olarak rahattır deniliyor. Şöyle bir bakalım tabana, "Siz hiç tabana inmiyor musunuz?" diyorum. Yediveren ovalarda tarlalar yıllardır nadastadır, çoğunluğu nadastadır. Pamuğu bile Yunanistan'dan, bizim verimli ovalar dururken Yunanistan'ın taşlı tarlalarından alıyoruz. Tarım yapılmadığı için hayvancılığa giren çiftçiler borç batağındadırlar. Ben Balıkesir milletvekili olarak, o bölgede yüzde 40 civarında tarıma bağlı insan var, bunların tamamına yakını hayvancılık yapıyorlar ve önemli borç batağı içindeler. Bu konuyu, çok acı çekildiğini, çok sıkıntılar içinde olduğunu belirtmek istiyorum. Hayvancılık ve hayvan üreticileri iflas noktasına gelmişlerdir şu anda. Nüfusun yüzde 40'ı derken –tarımla uğraşan önemli bir kısmı hayvancı- bunun esnafa yansıyan bölümünü de hesap ettiğiniz zaman çok büyük bir bölümün ağır risk altında olduğunu size söylemeliyim yani bununla ilgili size birkaç örnek vereyim: Samanın kilosu ekinin kilosundan daha pahalıdır şu anda. Bunu, ben tarihte samanın kilosunun ekinin kilosundan pahalı olduğunu hiç duymamıştım yani biz Balıkesir'de şunu söylüyoruz: "Sakla samanı, gelir Tayyip zamanı" diye. Arkadaşlar, ben çocukluk döneminde anlayamadığım bu atasözünü şu anda çok iyi anlamış bulunuyorum sayenizde, onun için sizlere teşekkür borçluyum.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Kaç yıllık atasözü o. Atasözü yıllara dayanır.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Ama daha yeni anladım sayenizde.

Şimdi, mantığı size söyleyeyim, bu ekonomik durum nasıl: 1,5 kilo sütle 1 kilo yem alınabiliyor. 1,5 kilo sütü satıyorsunuz, 1 kilo yem alıyorsunuz ama 1 kilo yem yediğinde hayvan 1 kilo süt vermiyor, ekonomi bunun için bozuk.

Bir de kredi politikalarında ayarsız kredilendirmeler var, aracılardan aldığı bir sürü, ta bakanlıklara dayanan meseleler var, çok acı şeyler yaşanıyor. Onun için, siz hangi büyümeden bahsediyorsunuz, kimin büyümesini anlatıyorsunuz, ben pek anlayabilmiş değilim. Nüfusun önemli bir bölümü sıkıntı içindedir.

Gelelim bütçe görüşmelerine. Burada ülkemizin 2013 yılının bütçesini konuşuyoruz. Peki, sormak istiyorum, nedir bütçe, tanımı nedir? Bütçenin tanımını nasıl yaptığınız, aslında onu nasıl kullanacağınıza dair ipuçları verir. Bütçe bize göre şöyle tanımlanabilir: Bütçe, başta vatandaşlardan ödeme gücüne göre alınması gereken vergiler olmak üzere, tüm kamu gelirleriyle yaratılan kaynakların nasıl değerlendirileceğinin vatandaşların ortak ihtiyacını karşılamak için var olan devlet tarafından, yine milletin iradesini temsil eden Meclisten aldığı harcama yetkisi ile planlamasıdır. 2013 yılı için

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

Hükümet tarafından önümüze getirilen bütçeye baktığımızda ise bu tanımımıza uymayan ciddi farklar görüyoruz. En önemli hususlardan biri vergiler konusudur. Maliye Bakanlığının açıkladığı verilere göre, 2012 yılının Ocak-Eylül ayları arasında 41 milyar TL gelir vergisi toplanmıştır. Aynı aylar içerisinde başta özel tüketim vergisi olmak üzere tüm dolaylı vergileri topladığımızda ise 80 milyar TL gibi ciddi bir rakam karşımıza çıkıyor. Bu, 2012 yılında vatandaşın toplanan her 3 liradan 2'sinin gelirinden bağımsız, dolaylı yolda toplandığı anlamını gelir. Yani, bütçenin en önemli gelir kalemi olan vergilerin vatandaşın ödeme gücüne göre toplanmadığı açıktır ve bu haksız vergi toplama usulü artık alışkanlık yaratmış, gelir vergisini ikiye katlamıştır.

2012 yılında vergi gelirleri toplamının 286,1 milyar TL olması bekleniyor. Hükümetin çok iyimser bulduğumuz büyüme oranları dikkate alınarak yapılacak bir hesaplama, 2015 yılında bu miktarın 328 milyar TL'ye ulaşması gerekirken -ki tekrar ediyorum, bu hesap Hükümetin iyimser büyüme rakamlarına göredir- orta vadeli program ile 2015 yılına kadar kademeli artışlarla vergi gelirleri toplamının 389,7 milyar TL olacağı beklenmektedir. 328 milyar nerede, 389 milyar nerede?

Sayın Bakan, bu muazzam artışı nasıl elde edeceksiniz? Merak içindeyiz. Lütfen, üç yıl içerisinde normal vergi gelirlerinize ilaveten toplanacak 214 milyar TL'nin nereden geleceğini açıklayınız? Üstelik bu vergileri toplarken enflasyonu düşüreceğinizi iddia ediyorsunuz, bunu hangi ekonomik analizle temellendirdiğinizi dinlemek isteriz.

Hükümetinizin bütçe zararı tahminleri de yanlış çıkmıştır. 351 milyar TL olarak öngörülen giderlerin 363 milyar TL civarında olacağı anlaşılmaktadır. Gelirlerin ise 330 milyar TL'nin altında seyredeceği düşünülmektedir. Bütçe zararlarının sürekli devreden niteliği gözetildiğinde kalıcı çözümler ile halledilmesi gereken bir mesele olduğu çok açıktır. Ancak, Hükümetinizin bütçesinde kalıcı bir çözüm yoktur, varsa yoksa ek zam, ek vergi, ek özelleştirme gibi geçici çözümler ile sorunu öteleme tedbirleri vardır. Bu öteleme çabalarının tamamı ekonomik krizi davet etmektedir ya da beriye çekmektedir.

Hükümetin 2012 yılı için ifade ettiği yüzde 4'lük büyüme bir hedef küçültme iken o dahi gerçekleşmemiştir. Büyüme 3,2'lerde, yani Hükümetin öngörüsünün yüzde 20 gerisindedir. Sayın Bakan, hangi faktörler bu duruma neden olmuştur ve bunlar için Hükümetiniz tarafından öngörülebilmiştir?

Enflasyon tahminleri de yine aynı başarısız öngörülür sonucu hayal kırıklığıdır. Yüzde 5,2'lik enflasyon tahmini şu anda Hükümet tarafından yüzde 7 olarak revize edilmiştir. Şunu ifade edelim, bu revizyon da realistik değildir. Dünyada doğal gaz fiyatları yüzde 25-30 civarında düşerken siz doğal gaza yüzde 35 zam yapacaksınız, sonra istatistiki çabalarla enflasyonu yüzde 7,4 hesaplayacaksınız! Bu hayal gibi gözüküyor.

Sayın Bakan, kamu emekçilerinin enflasyona endekslediğiniz maaş zamları ne olacak? Yüzde 5,2 ile belirlediğiniz ücret zamları, gerçekleşen yüzde 10'lar civarında reel enflasyonun çok altında kalmamış mıdır? Bu durum milyonlarca kamu emekçisine yapılan bir haksızlık değil midir? Kamu emekçilerinin maaşlarını sadece enflasyona endeksli bir konu yapmak haksızlık değil midir? Bu ülkede üreten, çalışan, alın teri dökme insanların ekonomik büyümeden de pay almaları en temel hakları değil midir?

Sayın Bakan, bütçe gerçekleşme rakamlarında özellikle eylül ayına dikkat çekiliyor. 2011 yılı eylül ayında 1,9 milyar TL açık veren bütçe, 2012 yılı eylül ayında 5,8 milyar TL açık vermiştir, yani bir önceki yıla göre eylül ayının zararını Hükümet olarak dörde katlamışsınız. Bu durum Suriye meselesiyle ilgilidir tahmin ediyoruz. AKP Hükümeti yoksuldan, emekçiden, işçiden, çalışandan topladığı vergilerle savaş hazırlıklarını yürütmüş ve bu macera bütçemize pahalıya patlamıştır. Bari kraldan çok kralcıyız, hiç olmazsa bir at pazarlığı görseydik! Öyle diyorlar bize, geçmişte öyle dediler.

Suriye politikaları sadece mal ve hizmet alımındaki muazzam gider kalemi artışına değil, ciddi gelir kaybına neden olmuştur. İthalattan alınan katma değer vergisindeki yüzde 15'lik azalma da sınır kapılarının kapatılması ile zarar gören Suriye ile bağlantılı ticaretteki düşüş nedeniyledir.

Rusya meselesi... Suriye meselesinde karşı karşıya geldik Rusya'yla. Ticaret hacmimiz 30 milyar dolardır. Rusya'nın, Putin'in orada ne dediği ve buradaki kamuoyuna açıklanmayan, yansıtılmayan beyanatlarını kamuoyu duysaydı ne derdi acaba? Bunların saklandığını, bunların kamuoyuna verilmediğini biz biliyoruz.

Bütün bunlara Libya ve Suriye'deki paralı asker ve militanlara örtülü ödenekten aktarıldığı iddia edilen paralar, artan askerî trafiğin ekonomiye getirdiği fatura, artan askerî harcamalar, dış ticaret zararları, sınır ticaretinin durması nedeniyle bölge ekonomisinin uğradığı zarar ve mülteci kamplarının maliyetleri eklendiğinde tablo daha net ortaya çıkacaktır.

Bu can yakıcı konu göstermektedir ki iyi bir bütçe yapmanın yolu, tutarlı bir stratejisi olan bir devlet politikası izlemekle mümkündür. Aksi takdirde, rakamlar yanıltıcı olur ve tıpkı bugünkü gibi, Hükümet, bugünkü Hükümet gibi hayal kırıklığına yol açar. Elbette geçtiğimiz yılların analizini yapmak, doğru ve sağlıklı bir bütçe yapmak için elzemdir. Ancak, bütçe daha çok geleceğe dair tahminleriniz risk faktörü beklentileriniz ve fırsatlarla ilgilidir. Bu sadece ulusal ölçekte bir gelecek kurgusu değil, uluslararası küresel koşullara dâhil olmalıdır, bunlarla ilgili olmalıdır.

Buraya gelmeden, geçen sene bu salonda neler söylemiştim, tekrar bir gözden geçirdim. Hükümeti 2012 yılı bütçesini yaparken ciddi küresel işaretler noktasında uyarılmış, bütçenin bu küresel koşullar göze alınmadan yapıldığı müddetçe gerçeklikten uzak olacağını belirtmiştim. İçinden geçtiğimiz bir yıl içerisinde Hükümetin bu uyarıları yeterince dikkate aldığını söylemek ne yazık ki oldukça güçtür. Bugün önümüze getirilen bütçe kanununa baktığımızda şunu söyleyebiliriz: Hükümet ne yazık ki geçen yıl olduğu gibi dünyanın yönelimlerini doğru analiz edememektedir. Bu nedenle hazırlanan bütçenin başarılı olması, üzümlere ifade ediyorum ki, çok zor bir iştir.

Sayın Bakan, geçen yıl da buradan ifade etmiştim, siz vardınız, "Yeni küresel dengeler konusunda hangi taşı kaldırsak, altından Güneydoğu Asya ülkeleri ve genel olarak BRIC ülkeleri çıkıyor." demiştik. Piyasalar bu ülkelere gelen mallara teslim olmuş vaziyettir. Örneğin, Güneydoğu Asya'nın yarattığı talep, bu temele dayanan ölçek ekonomisiyle düşük ücretler dengesi, Batı'nın tüm dengesini bozmuş vaziyettir. Zira, rekabet, verimlilik, riskli krediler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

meseleleri birbirine zincirleme bağlı konulardır. Şimdi buradan çok net soruyorum: Bu duruma dair tedbirleriniz, mali politikalarınız, stratejileriniz var mıdır, yok mudur? Biz de bilelim, ona göre kendi iktidar hazırlıklarımızı şekillendirelim diyorum. Zira, geçtiğimiz yıl buradan yaptığımız uyarılara kulak asmadınız ise ve strateji geliştirmediniz ise, üzülerek söylüyorum ki, sevgili ülkemizi zor günler beklemektedir, bu zorluğun altında biz değil, siz kalacaksınız.

Dünyada güç sahipleri bozulan mali dengenin yeniden, nasıl ve nerelerde kurulacağını hesaplamaktadırlar, tedbirlerini ve çalışmalarını ona göre yürütmektedirler. Bu durum bütçemizle direkt olarak ilgili bir durumdur. Güçlü bölgesel ekonomik entegrasyon alternatifleri bu mali dengenin yeniden barışçı yolla tesisi için -Türkiye'deki değil, dünyada- en iyi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerin dünya krizinden en az hasarla, hatta fırsatla yararlanarak çıkmasının yolu bir araya gelebilecekleri birlikler kurmaktan geçmektedir. Burada, gelişmekte olan ülkelere, sanayisi olan ve bu sanayisini daha ileri taşıma zorunluluğu ve arzusu olan ülkeleri kastediyorum, yoksa ekonomisi başta petrol, doğal gaz olmak üzere yer altı zenginliklerine dayalı, üretimsiz ve görece kaygısız, zemini kaygan ekonomiler ülkemizin birlik ve entegrasyon ihtiyaçlarını karşılayamazlar, sosyal yapıya da zarar verirler.

Doğrusu merak ediyorum, Türk dış politikasına yön veren Sayın Davutoğlu, ülkemizin yüzünü Orta Doğu'ya çevirirken işin bu yönünü nasıl hesap edemez? Doğu Avrupa'da, kuzeyde ve Orta Asya'da bize birlik olacak, ekonomik entegrasyon projeleri yapabilecek onca yetenek olarak hazır ülke varken neden Orta Doğu bataklığına saplanmak için bu kadar hevesli olunmaktadır? Ölçek ekonomisi ile rekabetin yolu üretim ölçeğini büyütmekten geçer, Hükûmetin acilen, girdiği bu hatalı yönelimden vazgeçerek, samimi bir şekilde, bölgesel ekonomik entegrasyonların ve ortak sanayi üretiminin önünü açılması gerekmektedir.

Bugünün dünyasında güçlü bir bölgesel politika için güçlü bir ekonomi şarttır ve ne yazık ki AKP Hükûmeti 2001 krizi sonrası alınan ekonomik tedbirlerin meyvelerini yiye yiye tüketmiş ve sona getirmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak önümüze getirilen bütçeyi halkı ihtiyaçları ve öncelikleri gözetilerek hazırlanmış bir tasarı olarak görmediğimizi ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gümüş, ilave sürenizi veriyorum.

Buyurun lütfen.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – AKP Hükûmetinin hatalı iç ve dış politikaları sonucu geline ekonomik sıkıntıların faturasının ağır vergi yükleriyle halka fatura edilmeye çalışıldığını görüyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi her fırsatta, hazırlanan bütçenin halka karşı hazırlanmış olduğunu ifade edecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gümüş.

Sayın Kurt, buyurun lütfen.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlarımız, değerli basın mensupları; hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Eğer dün burada olmuş olsaydı muhalefet partisi milletvekili arkadaşlarıma sadece limonun gazdan korunmak için yeterli bir araç olmadığını ifade edecektim. Dışarıda bir eylem, bir etkinliğine gittiğiniz zaman, cebinizde şeker bulundurmayı ihmal etmeyin. Şeker en güçlü panzehirdir gaza karşı, o tecrübeyi edindik. Cebinizdi mutlaka şeker bulundurun.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Tecrübe konuşuyor diyorsun.

ADİL KURT (Hakkâri) – Tecrübe konuşuyor burada, onu söyleyeyim, ifade edeyim. Ama hakikaten dün tabii ki gelişmeleri burada, Komisyonda izlemedik ama aşağı yukarı burada nelerin tartışıldığını, nelerin konuşulduğunu dün, bugün bir şekilde takip etmeye çalıştık.

Üzülerek ifade ediyorum, bugün, işte açlık grevlerinin 50'nci gününde biz bugün para pul meselesini konuşuyoruz Türkiye'de, Türkiye'nin bütçesini konuşuyoruz. Böyle bir acı tablo içerisinde bugün işte 50'nci günü dolduran açlık grevindeki tutuklulardan birisinin benim çalışma, mesai arkadaşım olduğunu ifade edeyim. Yani, hasbelkader milletvekili olmamış olsaydım ya da kendisi milletvekili olmuş olsaydı bugün rollerimiz değişiyor olabilirdi, bugün açlık grevini sürdüren kişi ben olabilirdim ve böylesi bir ortamda özellikle Hükûmetin duyarsızlığı dikkat çekicidir. Bizlerin bu insanların açlık grevi gerekçelerine sahiplenişimiz, insanları açlık grevine teşvik ediyor gibi lanse ediliyor ama bunu lanse edenlerin de gerçeğin bu şekilde olmadığını bildiklerini biliyoruz en azından.

Bu kadar insani talepler, yani o açlık grevi gerekçelerinden bir tanesi insanların ölmemesi üzerine kurguludur, insanlar ölmesin. Biz de aynı şeyi söylemiyor muyuz? O zaman bir çözüm bulmamız gerekiyor, çözüm üretmemiz gerekiyor bu konuda. Eğer bunu üretmiyorsak, çözümü üretmiyorsak dün hemen hemen bölgenin bütün illerinde, Türkiye'nin bütün metropollerinde bir kaos durumu vardı, bu kaos durumunun giderek şiddetleneceğini de öngörmek hayalci değildir.

Bugün üzerinde konuşacağımız, üzerinde fikirlerimi ifade edeceğim bütçe de esasında böylesi bir kaos durumuna endeksli bir bütçe yapısı. Adını koymak lazım, Sayın Güneş demin ki konuşmasında -kendisi şu anda yok burada- bütçenin ruhundan söz etti, bu bütçenin bir ruhunun olmadığı, bir hedefi olmadığını ifade etti. Ben katılmıyorum, bu bütçenin bir ruhu var, bu bütçe militarist bir bütçe, bu bütçe savaş bütçesi. Bu şekilde tanımlayarak, adını koyarak gitmemiz lazım.

Şimdi, cari açıktan söz edeceğiz, enflasyon rakamlarından söz edeceğiz, işsizlik rakamlarından söz edeceğiz, bölgelerarası gelişmişlik farkından söz edeceğiz. Emin olun, adını doğru koymadığımız zaman bu söyleyeceklerimizin hepsi boş, havada kalır; adını koymak lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

Şimdi, son dönemlerde dünyadaki ekonomik gidişatla ilgili çokça duyduğumuz bir kavram var: Dünyada işler yolunda gitmiyor. E, doğrudur, dünyada işler yolunda gitmiyor. En son 2009 yılında yaşadığımız global krizin etkileri tam telafi edilmeden yeni ekonomik krizler yolda, yeni ekonomik kriz dalgaları yolda. On yıllık toparlanma süreci, hedefi konuldu, bu on yıllık toparlanma sürecinde maalesef bir toparlanma söz konusu olmadığı gibi, geriye gidiş söz konusudur.

Şimdi, küresel krizin etkilerini ya da geleceğe dönük, ileriye dönük etkilerini tam olarak hesaplamadan, üzerinde durmadan, sağlıklı bir bütçe, sağlıklı bir bütçe analizi yapma şansına sahip değiliz. Yani, toplum ilişkisi, toplumsal ilişki ve toplumsal güç ilişkisi dengeleri üzerinde kurgulanmış bir bütçe hesapları ya da dünyadaki ekonominin gidişatı, ne yazık ki, tam hesaba katılarak yapılan bir çalışma yok orta yerde.

Şimdi, bugün bile hâlâ yüz yıl öncenin ekonomik argümanlarıyla krize çözüm bulunmaya çalışılıyor. Yani, yüz yıl önce ekonomistlerin ortaya koydukları çözüm formülleri yüz yıl sonra tekrarlanıyor. Yüz yıl öncenin koşulları ile bugünün koşullarını fark edemeyecek durumdaysak bütçe yapmayalım. Hâlâ Keynes'ten esinlenerek bir bütçe yapıyorsak, ekonomik gidişatı programlamaya kalkışıyorsak yazık olur, kaybederiz. Bu sadece, benim ifade ettiğim şeyse, yani bu yüz yıldır, özellikle neoliberal ekonomilerde tekrarlanan bu retorik, sadece bu Hükümetin sorunu değildir, yani ta 24 Ocak kararlarına kadar da götürülebilirsiniz, o günden bugüne kadar hükümetler değişmiş olabilir, şoför değişmiş olabilir ama araba aynı kalmış, o araba ilerlememiş.

İlerlemeyi tanımlarken bir pencereden bakıyor olmanız gerekir. Şimdi, dersiniz ki yirmi yıl önce, on yıl önce Türkiye'deki milyarder sayısı 5'ti, şimdi 28'dir. Bu bir pencereden bakışınızı tarifler, bir tanım koyar ama milyarder sayısının çoğalmasını ülkenin zenginleşmiş olması anlamında değerlendirerseniz, bu yanılgıya düşersiniz. Kişi başına düşen gelir farkını, millî geliri siz her gün reklamlarda izlediğiniz iş adamlarına göre hesaplıyorsanız, bir yanılgıya düşmüş olursunuz. Bakınız, iller bazında bile Türkiye'nin batısı ile doğusu arasında yaklaşık 4 katı kadar fark vardır. Bu şekilde devam ettiğiniz zaman -ki, çok seviyorsunuz o tarihi- 2023'te bu fark 10 katına çıkacak. Bitlis'teki bir insanın, bir yurttaşın bugünkü değerlerle gayrisafi hasıladan elde ettiği kişi başına düşen geliri 3.500 dolar civarındadır, Marmara'da yaşayan, sanayi bölgesinde yaşayan bir vatandaşın bugünkü kişi başına düşen geliri yaklaşık 17 bin dolardır, aradaki farkı hesaplayın. Bu fark tabana nasıl yansıyor? Yoksulluk olarak yansıyor. Bu gelişmişlik farklarını ortadan kaldırmadan siz nasıl bir ekonomik refahı tabana eşit düzeyde yansıtıyorsunuz iddiası içinde olabilirsiniz? Bu mümkün değildir.

Çokça üzerinde durulduğu için uluslararası küresel krizin etkileri ve bugün güncel yaşama, günlük yaşama yansımaları üzerinde ayrıca durmayacağım, çokça konuşuldu çünkü bu ama bizim yaşantımıza yansımaları üzerinde durmak durumundayız.

Şimdi, geçen sene, yani geride bıraktığımız yıl içersinde teşvik yasası çıkarıldı, bölge bazlı teşvik yasası çıkarıldı. Bakın, Hükümet öyle bir hile yaptı ki, Hakkâri'deki bir iş adamı ya da Van'daki bir iş adamı, Şırnak'taki bir iş adamı dedi ki: "Vallahi biz çok süper koşullardayız, altıncı bölge kapsamına girdik, bizden iyisi yok." Ama kurnazlık şuradaydı: Hükümet öyle bir kurnazlık yaptı ki, o şekilde öyle bir güzel kamufle etti ki, Şırnak'a yapılacak stratejik yatırımı, eğer ki Konya'da yaparsan, eğer ki Balıkesir'de, Bursa'da, İstanbul'da yaparsan -birinci bölge kapsamındaki illeri sayıyorum- bu illerden birinde yapacak olursan Şırnak'taki yatırım, yani altıncı bölge teşvik kapsamına girebilecek.

Şimdi, kusura bakmayın, vallahi sermayedar enayi değil, çok zeki ki para kazanıyor. İstanbul'da kazanacağı parayı, Adana'da kazanacağı parayı, bu koşullarda nasıl götürsün Şırnak'ta, Van'da ya da Bitlis'te, Hakkâri'de, Muş'ta yapsın.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Hepsi değil, sadece birkaç sektör.

ADİL KURT (Hakkâri) – Zaten, siz, özellikle bölgeye, Kürtlerin yaşadığı bölgeye yönelik teşvikleri kurgularken stratejik bazı sektörler hesaba katılarak yapıldı. Stratejik bazı sektörler...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Hepsi değil. Yanlış anlamışsınız.

ADİL KURT (Hakkâri) – Hepsi için böyle geçerlidir.

Şimdi, özellikle teşvikte Hükümetin, Sayın Başbakanın çok sevdiği bir kavram var, "Çinleşme" kavramı.

AHMET BAHA ÖĞÜTKEN (İstanbul) – Ne kavramı?

ADİL KURT (Hakkâri) – Çinleşme kavramı.

AHMET BAHA ÖĞÜTKEN (İstanbul) – Çin...

ADİL KURT (Hakkâri) – Çin, evet. Çok kullanılıyor, "Çinleşme" kavramı.

Şimdi, hakikaten merak ediyorum hiç irdeleniyor mu bu "Çinleşme" kavramı ne anlama geliyor? Ucuz iş gücü anlamındadır bu, ucuz iş gücüdür, insanları karın tokluğuna çalıştırma kavramıdır. Çin odur çünkü. İnsanları sadece besleyerek, yani üç öğün yemek yedirerek çalıştıran bir sektörden söz ediyoruz, Çin sektörü. Türkiye'nin Çinleşmesi bu. Ne yazık ki, hem geride bıraktığımız süreç hem özellikle önümüzdeki döneme ilişkin olarak önümüze konulan perspektif, bütçe perspektifi bu Çinleşme argümanının çok güçlü bir şekilde uygulanacağını gösteriyor.

İki boyutlu bir tehlikeyi beraberinde getirir bu, bu tehlikelerden bir tanesi, bakınız, ülkenin doğusundan batısına göç eden ucuz emeği Türkiye'nin batısında yaşayan insanlarla karşı karşıya getirir bu. Bu çok basit bir grev kırıcılığı hilesidir, iş gücünü ucuzlatma hilesidir bu. Süre içerisinde bu toplumsal ayrışmayı beraberinde getiriyor. Şimdi, Balıkesir'de yaşayan bir köylü 15 liraya, 20 liraya yevmiyeyle çalışabilir konumdayken Van'dan ya da başka bir yerden oraya gelen iş gücü eğer 10 liraya çalışır duruma getirilirse bu 2 köylüyü karşı karşıya getirir.

Bu "Çinleşme" kavramı bu kadar tehlikelidir ve üzerinde durulması gerekir, bu argümandan vazgeçilmesi gerekir. Yani, bu argümandan vazgeçilmesinden kasıt, bu tarz bir ekonomik politikadan vazgeçmesi gerekir. Ucuz emekten yararlanarak, ucuz iş gücünden yararlanarak siz büyüyemezsiniz. Kusura bakmayın, yapacağınız büyüme, milyarder sayısını 28'den 30'a çıkarabilir ama ekonomik refahı tabana yayma şansına sahip olamazsınız. Böylesi bir durumda karşılaşılabileceğiniz tablo toplumsal ayrışmanın kendisidir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

Uygulanan ekonomik politikalar, işin özü itibarıyla toplumsal ayrışmayı artırıyor. Daha birçok örneğini verebiliriz, inşaat sektöründen turalım da tarım sektörüne kadar birçok alanda bunun örneklerini verebiliriz ve son dönemlerde, özellikle Türkiye'nin batı kesiminde, en son da Bursa'da tekrarlanan vaka sadece bir etnik ayrışmadan kaynaklı bir kutuplaşmanın olduğu şeklinde yansıtılıyor ama bu yeterli bir okuma değildir. Bakınız, bu ekonomik yaklaşımın, ekonomik okumanın da buraya etkisi vardır, insanları karşı karşıya getiriliyor.

Şimdi, mesela GAP Eylem Planı'nı size anımsatmak istiyorum. Bakan yok ama sanırım bürokratlarımız kendilerine iletecekleri bunu. Şimdi, 2008 yılında GAP Eylem Planı'yla ilgili olarak denildi ki: "27 milyar lirayı GAP Eylem Planı için, o projenin nihayete erdirilmesi için ödenek ayırıyoruz ve bir yıl içerisinde bitiriyoruz." Üzerinden dört yıl geçti, beşinci yıla girdik. Kırkıllık projenin enerji üretimi dışındaki kısmının sadece dörtte 1'ini hâlâ yapmışsınız. O sözü verilen yatırım ya da oraya ayrılan para aktarılmadı. Niye aktarılmadı, kim engelledi? Yani, Sayın Başbakanın 10 bakanla birlikte Diyarbakır'da şişirdiği o balon patlamayacak mı zannedildi? E, patladı. Daha birçok şey söyleyebiliriz. Deniliyor ki işte: "IMF'den artık para almıyoruz. IMF'ye muhtaç değiliz, IMF bize muhtaç hâle geldi, biz IMF'ye para veriyoruz." Öyle Türkçede başka bir karşılığı yok ama kusuru bakmayın, bu yalandır. Yani, tabirin kaba kaçtığıнын farkındayım ama başka bir karşılık yok.

Türkiye'deki enerji yatırımlarının tamamı, Türkiye'deki ulaşım yatırımlarının tamamı uluslararası fonlardan sağlanan borçlarla yapıldı. Eskiden bir IMF'ye karşı borçludunuz, bugün uluslararası finans kuruluşlarının hemen hemen tamamına karşı borçlusunuz. Bu benim rakamım değil, Sayın Babacan'ın burada verdiği rakam. Enerji ve ulaşım sektöründe yapılan yatırımların yüzde 35'ini Amerikan fon şirketlerinden sağladığınız fonlarla, yüzde 22'sini Avrupa'dan sağladığınız borçla, yüzde 7'sini Orta Doğu, yüzde 7'sini Uzak Asya ülkelerinden sağladığınız fonlarla gerçekleştirdiniz. Yani, bugün Anadolu'ya döktüğünüz asfaltın hepsi Türkiye'de yaşayan insanların ensesine dökülmüş borçtur. Herkes borçlandı. Yani yolların yapılmasından, yolların güzel olmasından haz almıyor muyuz? Haz alıyoruz. Ama bunu yaparken borçlandığınızı gizlemeyin lütfen, "IMF'e borcumuz yoktur." demeyin lütfen. Eskiden bir IMF'ydi, şimdi onlarca IMF başımızda bekliyor, daha başka örnekleri de var bunun. İlgili bakanlar geldiğinde belki üzerinde daha ayrıntılı konuşma şansına sahip olacağız ama şimdi, ben özellikle bir ukde de ifade ediyorum, konuşulurken veya da biz, iktidar partisi muhalefet partilerinden farklı olarak Türkiye'nin gerçeklerine farklı bir pencereden bakarak gerçeklerini ifade etmeye çalıştığımız zaman bölücülükle yaftalanıyoruz, biz bölücü oluyoruz. Ama bakın arkadaşlar, bu bütçe bölücülüğün daniskasını yapıyor, bu bölücü bir bütçedir. Bakın nasıl olduğunu size söyleyeyim: 1 Ocaktan itibaren üç parti... Bakınız, bakın, ben size bir şey söyleyeyim, soru sordunuz, cevap vereyim: 1 Ocak'tan itibaren 143 milyar TL...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Adil Bey ek sürenizi veriyorum, buyurun.

ADİL KURT (Hakkâri) – ...parayı kendi aranızda pay edeceksiniz, hazine yardımı. Eğer seçim olursa yani 2013'te seçim olma ihtimali olursa 290 milyar lirayı kendi aranızda pay edeceksiniz. Bu kendi aranızda pay ettiğiniz parada BDP'ye oy veren 2,5 milyon insanın vergisi yok mu? Örnek mi istiyorsunuz, daha vereyim örnekleri. Yani ünlü bir şairin bu konuda söylediği bir laf var, der yani işte: "Yiyin efendiler!" der başka bir şey değil, devamını getirmeyeceğim. Bu, işte "bölücülük" diyorsanız, budur. Siz hepiniz 2011 seçimlerinde devletten hazineden para aldınız partiler olarak.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – BDP, BDP olarak mı girdi seçime?

ADİL KURT (Hakkâri) – Bakın, biz 2011 seçimlerinde devlete, hazineye para ödedik, aramızdaki fark bu. Siz para alarak seçime girdiniz, biz para vererek seçime girdik.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Siz zenginsiniz.

ADİL KURT (Hakkâri) – Gönlümüz zengin, elhamdülillah gönlümüz zengin. Bu konu da şey yok ama şeydir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niye şikâyet ediyorsunuz?

ADİL KURT (Hakkâri) – ...doğrusu şudur, doğrusu şudur: Gelin, mademki kendinize çok güveniyorsunuz yüzde 50'de oy almışsınız hodri meydan. Eskiden grubu olan partilere bütçeden, hazineden pay ayrılırdı, ödenek yapılırdı. Sırf biz almayalım diye yüzde 7 baraj getirildi bu noktada yani...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kurt çok teşekkür ediyorum. Bir dakika daha vereyim size.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bir dakika daha lütfen.

BAŞKAN – Buyurun.

ADİL KURT (Hakkâri) – Yani bunları biliyorsunuz. Sırf biz yararlanmayalım diye yüzde 7 şartı getirildi ama gelin - biz talip değiliz- bütçeden para almayalım. Siz de önümüzdeki bir seçimde para almayın, tek bir seçimde. Tek bir seçimde bunu almayın, o zaman görürüz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – O para yine halka dönüyor merak etme. O para ekonomiye dönüyor.

BAŞKAN – Son yirmi beş saniye lütfen vaktini çalmayın Sayın Kurt'un.

ADİL KURT (Hakkâri) – O kadar çalındı yani Başkan şimdi.

BAŞKAN – İşte onun için çaldırtmıyorum sizin vaktinizi hakkınıza sahip çıkıyoruz, buyurun.

ADİL KURT (Hakkâri) – Yani karayollarına dökülmüş asfalt gibi oldu benim sürem vallahi bilmiyorum. Daha çok konuşacağız. Son bir dakika hakkımı kullanayım Sayın Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL KURT (Hakkâri) – ...sıkmayacağım ama temenniler için lütfen.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun açtım, bir sorun yok.

ADİL KURT (Hakkâri) – Ben karamsar olma taraftarı değilim yani mizaç olarak da, dünya bakış açısı itibarıyla da karamsar olma taraftarı değilim, karamsar değilim. Düzelecek, mutlaka bir şeyler düzelecek yani bu kervanın bu şekilde yürümeyeceğini biliyorum. Bu gidişatın gidişat da olmadığını biliyorum. Ama mutlaka Türkiye'de insanların sağduyusu,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

halkların sağduyusu bu gidişata dur der. Burada yani bu umudumu ifade ederken emin olun Hükümetten umutlu olduğum için ifade etmiyorum. Ben halkların sağduyusuna inanıyorum. Bu çerçevede işlerin iyiye gideceğine de olan inancım vardır.

Son bir cümle ifade edeyim: Dün çok polemîği yapıldı, bayrak polemîği yapıldı. Hakkâri üzerinden bu polemîğin sürdürülüyor olması beni çok üzüyor. Eğer, hakikaten haberim olmuş olsaydı, önceden haberim olmuş olsaydı -bugün Hakkâri'den geliyorum- hem iktidar partisine hem muhalefet partisine Hakkâri'den bayrak getirirdim, emin olun. O bayrak ne iktidar partisinin bayrağıdır ne de muhalefetin bayrağıdır, Türkiye'de yaşayan herkesin bayrağıdır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kurt, sağ olun.

Sayın Şahin, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakika.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle ben hepinizi saygıyla selamlıyorum. 2013 bütçemizin şimdiden de hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Biliyorsunuz 2008 yılında dünyada çok büyük bir global kriz, mali kriz meydana gelmişti ve birçok ülkenin de istikrarı, mali disiplini bozulmuştu. Gelişmiş ülkelerin birçoğunda ekonomik istikrar sağlanamamış, artan kamu borç krizi güven ortamının oluşmasını engellemişti. Bu durum, ekonomik büyümeleri zorlaştırmış buna paralel olarak işsizlik oranları sürekli artmıştı, bunu hepimiz çok yakından takip ettik. O dönemde de Sayın Başbakanımızın tabiriyle, bu ekonomik kriz hakikaten bizi "teğet" geçmişti. Çünkü en az etkilenen ve mali disiplin sayesinde de ülkesinde ekonomik hasarın en az oluşmasını sağlayan kamu mali yönetimi bizdeydi. Ben bu manada da Maliye Bakanımıza ve Maliye Bakanlığımızın bürokratlarına şükranlarımı sunmak istiyorum.

IMF'nin yayımladığı raporlarda ekonomik büyüme tahminleri özellikle 2008 mali krizinden sonra mali disiplini sağlayamayan ülkelerde sürekli aşağıya doğru revize edilmektedir. Dünya ekonomik yapısının yüzde 21'ini oluşturan Amerika Birleşik Devletleri, kısmi iyileşme olmasına rağmen büyüme beklentilerinin hâlen altında seyretmektedir. Yine, dünya ekonomisinin yüzde 19'unu oluşturan avro bölgesi sorunlarla boğuşmakta, büyüme yavaşlamaktadır. 2007'e göre, ekonomiler toplamda yüzde 2'ye yakın bir oranda küçülmeye gitmektedir. Çin ve Hindistan gibi ekonomik büyüklükleri bir hayli olan dünyanın en hızlı da büyüyen ekonomileri yavaşlamaya başlamış, büyüme oranlarında yüzde 9-10 gibi büyürlerken yüzde 5 ve 7 gibi oranlara düşmüşlerdir. Bu dünyadaki global krizin etkilerinin devam ettiğinin de göstergesidir. Tüm bu durumda dünyada ticaret hacminde daralmaya yol açmıştır. Gelişmiş ekonomilerde büyüme zayıf seyrederken işsizlik son on yılın en yüksek seviyelerine çıkmıştır. Avro bölgesi işsizlik oranı ortalama yüzde 7,4 iken 2012 yılında yüzde 11,2'ye yükselmiştir, 2013 yılı beklentisi ise yüzde 11,5 civarındadır. Hatta bu oranlar İspanya, Yunanistan gibi Avrupa Birliğine sonradan girerek, en son giren ülkelerden olarak yani özellikle 80'li yıllarda girerek ekonomilerini hızla büyümüş iki ülke ekonomide çok ciddi yaralar almış, işsizlik oranları yüzde 25 nispetlerine kadar çıkmıştır. Dünyanın en gelişmiş ve en büyük ekonomisi ABD'de, 2007'de yüzde 5 olan işsizlik oranı şu anda yüzde 8'in üzerindedir. Tüm dünyada bunlar olurken Türkiye'de, ülkemizde 2009 yılı büyüme oranlarının düşmesine rağmen hemen sonra uygulanan başarılı ekonomik politikalar ile 2010 yılında pozitif duruma çevrilmiş ve dünyada en başarılı büyüme oranını sergileyen ilk üç ülke arasında yer almıştır ülkemiz. Bu büyümenin ana motoru iç talepteki artış olmuş ve yüzde 10,3 nispetinde büyümeye katkı koymuştur. Aynı zamanda, yurt içi tasarrufların yetersiz olması ve yurt dışı finansmana erişimin kolay olması cari açığı da yüksek seviyelere çıkartmıştır, böyle olumsuz bir durumu da ortaya çıkartmıştır. Fakat, ülkemiz maliye politikası ve Maliye Bakanımız ve yetkili bürokratlarımız cari açığı kontrol altına almak için 2011 yılında çok önemli adımlar atmışlardır. Merkez Bankası para politikasını sıkılaştırmış, ithalatın hızını sınırlayan bazı vergisel önlemler alınmış, BDDK da makro ihtiyati uygulamalar ile bu sürece pozitif destek sağlamıştır. Ülkemiz maliye yönetimi cari açık gibi bir sorunu krize dönüştürmeden başarılı bir şekilde yönetmiştir. Yüksek seviyelere ulaşan cari açık uygulanan doğru ve başarılı makro ekonomik politikalar ile kontrol altına alınmıştır. 2011 yılı Ekim ayında zirve yaparak 78,6 milyar dolara kadar yükselen on iki aylık cari açık, bu yılın Ağustos ayında 59 milyar dolara gerilemiştir. 2012 yılının son çeyreğinde de iç talepteki toparlanmaya bağlı olarak cari açığı düşük yönündeki eğilim 58 milyar dolar seviyesine düşmesi beklenmektedir. Millî gelire bağlı oran olarak da yüzde 7,3 olması beklenmektedir.

Şimdi, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, bunları Maliye Bakanımız dün çok güzel rakamlarla teknik olarak, hepimize anlattılar. Buradan ben bir kez daha teşekkür ediyorum. Ama ben size bir iş adamı olarak iş âleminin içerisinde yaşayan birisi olarak özellikle son yirmi yılın ilk on yılında iş adamlarının ne tür sıkıntılar yaşadığını ve son on yılda ülkemizdeki değişen ekonomik yönetim anlayışıyla iş adamlarının ne kadar rahatladığını ve ülkemizi nereden nerelere getirdiğimizi dilimin döndüğü kadar anlatmak istiyorum. Özellikle, 1991 seçimlerinden sonra ülkemizde koalisyonlu yönetimler iş başına gelmiş ve bu koalisyonlu yönetimlerle, ekonominin özellikle çeşitli farklı partilerde, ekonomi yönetiminin farklı partilerde, farklı ellerde olmasından dolayı bir türlü istikrar sağlanamamış, büyüme oranları maalesef bütün dünya ülkeleri hızla büyürken, dünyada ticaret hacmi hızla büyürken ülkemiz yeteri derecede bundan istifade edememiştir. Özellikle, 1994 yılında, Ocak ayında başlayan hiç de dünyayla ilgisi olmayan -bütün dünya ülkeleri büyürken- ülkemizin kendi siyasi istikrarsızlığından kaynaklanan bir ekonomik kriz yaşadık hepimiz. Ve bu ekonomik krizle birlikte birçok firma, özellikle 1980 sonrası büyümeye başlamışken birden bir gecede iflas etti. Birçok firma iflas ederek kapısına kilit vurdu ve buna bağlı olarak da birçok çalışanını işsiz bıraktı. Aynı durum 2001 yılında da zuhur etti ve ülkemizde bu yaşanan, iç dinamiklere bağlı olarak yaşanan krizden ülkemizde yeniden yeşermeye başlayan, kendine ekonomik yapıda kâr üzerinden kâr elde ederek büyümeye çalışan firmaların nedense çeşitli sebeplerden dolayı önüne geçilerek, ekonomik kriz oluşturularak büyümeleri engellenmiş ve birçok firma da bu sebeple iflas etmiştir yine, yine birçok insanımız işsiz kalmıştır. Ama 3 Kasım 2002'den sonra iktidara gelen AK PARTİ Hükümetinin uygulamış olduğu maliye politikalarıyla artık iş adamımız istikrarlı bir şekilde önünü görmekte, ne kadar borçlanabileceğini şu anda hesaplayabilmekte, yatırımı ne kadar zamanda yapabileceğini hakikaten önüne koyduğu programlara ve maliye yönetiminin özellikle Maliye Bakanımızın,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

ekonomiden sorumlu bakanlarımızın ve Başbakan Yardımcımız Ali Babacan'ın vermiş olduğu çok doğru ve dürüst bilgilerle önüne koyduğu işlerini kendi planlamasını da yaparak uygulamaya geçirmektedir. Bu durumdan da ülkemiz pozitif büyüme olarak faydalanmıştır ve vergi gelirlerimizde de ciddi oranda artışlar sağlanmıştır ve özellikle de işsizliğe bu konuda çok büyük destek sağlanmıştır, işsizliğin düşmesine. Bunu niçin anlatıyorum? Çünkü istihdamın içerisinde, iş dünyasının içerisinde olan biri olarak, eğer, siz ülkenizde faizlerin düşük olduğunu, borçlanma maliyetlerinin düşük olduğunu ve krediye ulaşımın kolay olduğunu bilerseniz ve size sağlanan özellikle devletin çeşitli kaynaklardan aktarmış olduğu -buna teşvik paketleri de dâhil edilebilir, ARGE destekleri de dâhil edilebilir- önünüze yatırım yapmak istediğinizde sunulan kolaylıklardan da istifade ederek hem kendi ekonominize hem de ülke ekonominize fayda sağlamış olursunuz. Bu son on yıldır sadece 2009 yılında küresel krizden meydana gelen bir inkitadan kaynaklanan bir küçülme, ekonomideki küçülme haricinde devamlı bu şekilde seyretmiştir ve biz bu konuda iş adamları olarak özellikle maliye yönetimine ve Hükümetimize müteşekkir olduğumuzu müteaddit defalar bildirmişizdir. Bu konuda en büyük teşekkürü de Odalar Borsalar Birliği yönetimi ve Türkiye'nin en büyük iş adamı dernekleri, kuruluşları çeşitli toplantılarda dile getirmişler ve bu konuda Hükümetimizin her zaman destekçisi olmuşlardır. Ben Hükümetimizin maliye politikalarının böyle devam ettiği müddetçe de bu durumun devam edeceği ümidini taşıyorum ve taşımaktayım.

Sayın Başkanım, özellikle bu ekonomik politikadaki tutarlı davranış ve oluşturulan mali disiplin, ülkemizde belki de hiç olmadığı şekilde yatırımların da insanımıza hizmet olarak aktarılmasını sağlamıştır. Biliyorsunuz, 2001 yılında Genel Başkanımız partimizi kurduğu zaman "15 bin kilometre duble yol" diye bir programla yola çıktığında birçok kurum, kuruluş, o zamanın hükümetinde bulunan devlet adamları buna inanmamış, bunun hayal olduğunu belirtmişlerdi ama gördüğümüz gibi hayal olanlar gerçek olmaya devam ediyor. Uygulanan başarılı politikalarla 15 bin kilometre duble yol bitirilir ikinci 15 bin kilometre duble yola başlanabiliyor. 2002'den önce birçok insanımız hastanelerde rehin kalırken bugün hastaneye gittiğinizde bütün hizmeti neredeyse bedelsiz olarak size sunulmakta ve sağlığınızın ne kadar kıymetli olduğunu, sizin verdiğiniz vergilerle size sağlanan hizmetlerden aktarıldığını görmektesiniz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Milletvekili olarak giderseniz öyle.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Herkese öyle. İnanın gittiğimiz her yerde çarşıda, pazarda, köyde insanlarımız...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir de beraber gidelim!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Maliye Bakanı burada kaç kişiyi icraya verdiklerini söylesinler.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Yok, her yerden biz teşekkür alıyoruz, herkesten teşekkür alıyoruz. "Daha önceden böyle değildi. Şimdi gittiğimiz zaman doktorlarımız bizi güler yüzle karşılıyor, hizmeti sunmak için âdeta birbirleriyle yarışıyor." diye teşekkür de alıyoruz. Bunu bizim yüzümüze diye değil birçok yerde anlatıyor insanımız. Hastanelerimiz artık özel hastane mantığıyla çalışıyor, hizmeti vermek için, gece gündüz hizmet vermek için mücadele ediyorlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kesinlikle katılıyorum! Beraber gidelim, ilaç alamıyorlar ilaç!

BAŞKAN – Arkadaşlar birbirinize müdahale etmeyin lütfen, konuşmacı bitirsin konuşmasını rica ediyorum. Ama yani bakın siz gelene kadar biz çok iyidik yani üstat. Genel Kurula çeviriyorsun burayı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teklif yaptım. Biz iyiyiz, yine iyiyiz.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sadece hastanelerde değil artık insanımıza evde bakım hizmetleriyle dahi hizmet vermekteyiz. Bu konuda özellikle Sosyal Politikalar Bakanlığımızın ve Sağlık Bakanlığımızın ne kadar ciddi bir performans sağladığını hepimiz görüyoruz. Yapılanı görmek lazım, yapılanı hakikaten söylemek lazım. Çünkü insanımızın bunun tezahürü olarak da bize -bunu da söylemekten biz hakikaten gurur da duyuyoruz ama size zor geliyor- yüzde 50 nispetinde de oy vermiştir, oy vermeye de devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından "Kızdırmadan üstadım" sesi)

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Bunları kızdırmak için söylemiyorum, bunlar yaşananlar. Gerçekten bizim vatandaşımıza sunduğumuz hizmetlerdir. Ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız vasıtasıyla da özürlerimizin gerçekten hayata tutunduğunu, hayata tutunarak ailelerine de yeniden yaşama tutunmalarını sağladıklarını biliyoruz. Geçen yıl 8,8 milyar bütçe ayırdığımız Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımıza bu yıl 14 milyar lira bütçe ayırdık. Bunun için insanımızın evinde daha huzurlu bir ortam oluşsun, müreffeh bir toplum yapısına kavuşalım diye. Spor Bakanlığımıza aktardığımız bütçelerle artık olimpiyatlara aday olduğumuzu deklare ediyoruz, UEFA Kupasına ve Dünya Kupasına statlarımızla, yaptığımız altyapı çalışmalarıyla aday olduğumuzu belirtiyoruz. Bunlar da nasıl gerçekleşiyor? Özellikle, bakanlıklarımıza aktardığımız bütçelerin uygulamaya, icraata dönüşmesiyle.

Ben, birçok hizmet var tabii yaptığımız veya yapa geldiğimiz. İnsanımız bize hakikaten müteşekkir. Biz bu müteşekkir olmanın da hazzını ve mutluluğunu özellikle seçim bölgelerine gittiğimizde bize edilen şükran teşekkürlerinden anlıyoruz. Biz hizmet etmeye devam edeceğiz. Biz ülkemizde hiçbir yeri, hiçbir bölgeyi, hiçbir sektörü, hiçbir kitleyi ayırmadan hizmet ediyoruz, bu anlayışla çalışıyoruz, bu anlayışla da çalışmaya devam edeceğiz.

Özellikle, Adil Bey gitti ama "Bu bölücü bir bütçe." dedi. Biz o bölgede bölücü yapılanmanın sona erdirilmesi için bize destek vermelerini, oraya yapılan hizmetleri de görmelerini ve onlara da sahip çıkmalarını arzu ediyoruz. Bu konuda Hükümetimiz özellikle güneydoğuya ciddi yatırımlar yapmakta ama bölge insanımız bunları ihtiyaç olarak bizden talep ederken bazı gruplar maalesef baltalamak için ellerinden geleni de yapmaktan geri kalmıyorlar. Teşvik politikalarıyla bölgesel ayrımı ortadan kaldırmak istiyoruz. Özellikle, beşinci ve altıncı bölgede çok ciddi teşviklerimiz var. Bu konuda da iş adamlarımızın... Yine, tabii, bölücü yapılanmanın burada bizi sıkıntıya soktuğunu da belirtmek istiyorum. Eğer, bize bu konuda da destek verilerse bizim gibi onlarda hakikaten samimi iseler görecekler bölgesel yapılanmadaki -bu az önce verdiği rakamlar- bölgesel yapılanma farklılıkları da ortadan kalkacaktır. AK PARTİ Hükümeti elinden gelen tüm gücüyle çalışmaya devam ediyor, çalışmaya da devam edecek. Özellikle mali disiplinden taviz vermeden ve denileni zamanında yaparak, söz verdiğini yerine zamanında getirerek ülkemiz insanına hizmet etmeye devam edecektir.

Ben Maliye Bakanımıza ve Maliye Bakanlığımızın bürokratlarına 2013 bütçesini hazırlarken yapmış olduğu emeklerinden dolayı kutlayarak şükranlarımı sunuyorum. Bütçemizin de hayırlara vesile olmasını diliyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Sayın Çetin buyurun lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi selamlıyorum

BAŞKAN – Sayın Çetin bu arada da Komisyonumuza hoş geldiniz yani onu da söyleyelim.

Buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, dün Sayın Bakanı dinlerken ve bugün de iktidar partisine mensup milletvekili arkadaşlarımı dinlerken gerçekten her şey bu kadar iyi, bu kadar güzel de benim mi haberim yok yoksa ben farklı bir ülkede yaşıyorum, arkadaşlarım ve Sayın Bakan farklı bir ülkede mi yaşıyor diye düşünmeden edemedim. Tabii, siyaset elindeki araçları kullanarak illüzyonlar yaratabilir. Zaman zaman bu yarattığı illüzyonlara halkı inandırabilir de ama kötü olan kendisinin de inanmış olmasıdır. Kim istemez ki ülkesinin iyi olmasını, halkının mutluluğunu, refahını. Hepimizin ortak arzusu bu, siyasetin de amacı halka hizmet etmek. Bir yıllık bir kanun, Bütçe Kanunu. Hem yaşanan yılın kesin hesaplarını hem de geleceğe yönelik tahminleri değerlendiren bir Kanun, Bütçe Kanunu, onu görüşüyoruz. Gerçekten üretim ve bölüşüm ilişkilerinin topyekûn değerlendirildiği bir ortamdayız. Yani, burada sadece ekonominin, dünyadaki gelişmelerinin, dünyadaki krizlerin birer bahane olarak sunulması, onunla Türkiye’de yaşananların kıyaslanması, karşılaştırılması yapılabilir ama zamanın büyük bir bölümünün gerçeklerden uzak, halkın yaşadığı sıkıntılardan, sorunlardan uzak bir şekilde bütçedeki gelirlerin ve elde edilen gelirlerin yani üretilen değerlerin nasıl bölüşüleceğini, hangi kesimler arasında bölüşüleceğinin sağlıklı bir değerlendirmesi yapılmadan doğru sonuçlara varılamaz. Gerçekten biz bu Komisyonunda Maliye Bakanımızın ve bürokratlarının hazırladığı bütçeye katkı yapma arzusundayız. Ben bu kısacık süre içerisinde hem Orta Vadeli Program’a bir göz atma imkânı buldum hem de 2013 yılı programını inceledim. Daha önceki programlarla şöyle bir birkaç sayfasını karşılaştırdım sadece güncellemeler dışında hemen hemen metinlerin aynı olduğuna tanıklık ettim. Örneğin, daha başta büyüme ve istihdamla başlayan bölümden başlayarak amaçlar hep aynı ama o gerçekleştirmeler hep farklı. Örneğin, Orta Vadeli Program’da -zannediyorum 28’inci sayfadaydı- hâlâ bundan yirmi yıl evvel duyduğum ve hâlen on yıldan bu yana iktidar olarak sizin bulunduğunuz benim de iki dönemdir ,22 ve 24’üncü Dönem parlamenter olarak, aynı şeyleri sürekli duyuyorum. Burada deniliyor ki: “KİT’lerin sürekli zarar eden ve kâra geçmesi mümkün görülmeyen işletme birimleri tasfiye edilecektir. KİT’lerde nitelikli personel ihtiyacının karşılanması için gerekli tedbirler alınacaktır.” On yıl önceki ya da sekiz yıl önceki ya da beş yıl önceki bütçe programlarınıza da bakın aynı vaatler, aynı sözcükler oralarda da mevcut. Programda da, “Yurt içi tasarrufların artırılması için tüketim, gelirle dengeli bir şekilde büyümesini sağlayıcı politikalar uygulanacaktır.” Buna benzer cümleleri aynen on yıl evvel de, sekiz yıl evvel de, beş yıl evvel de, bugün de duymanız mümkün. Yani siz iktidarsınız, artık, ne olur bunları vaat olarak bu metinleri kitaplarda kes yapıştır yöntemiyle bir önceki yılı aynen alarak değil biraz daha gerçekçi olarak bakarsak herhâlde daha iyi sonuçlara ulaşırız. Şimdi, ben bu bütçenin 45 ve 46’ncı sayfalarında amaçlarına baktığım zaman “Mali disiplin ve makro ekonomik istikrarı korumayı amaçlayan, büyümeyi ve istihdamı destekleyen, toplumsal refahı gözetken, ekonominin verimliliğini ve üretken yapısını destekleyen, yatırımları teşvik eden, altyapıya öncelik veren, sağlık, eğitim ve sosyal nitelikte harcamalara ağırlık veren, toplumun yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan bir bütçedir.” diyoruz.

Şimdi, Sayın Bakan, toplumun yaşam kalitesini yükseltmenin yolu, yöntemi nedir? Yani toplumun yaşam kalitesini arttırmak için onun elde edilen gelirlerden adil bir pay almasını sağlamaktan geçer. İster tarımda, ister sanayide, ister hizmet sektöründe olsun çalışanların elde edilen gelirlerden adil bir biçimde payını alabilmesinden geçer. Bakınız, hepimiz biliyoruz, 2011 yılı TÜİK’in Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırma Raporu yayımlandı. O raporda -arkadaşlar da değindi- toplumsal kesimler arasında, dilimler arasında gelir dağılımı adaletsizliği dünyada en bozuk ülkelerden birisiyiz biz. Burada yüzde 20’lik rakamlar baz alınıyor ama eğer bu rakamlara -yüzde 20’lik, tabii ki, OECD’nin ve dünya standartlarında herkes, bütün ülkeler onu baz alıyor- yüzde 10’luk dilimler arasında bir değerlendirme yapılacak olursa gelir uçurumunun ne kadar bozuk olduğunu görebiliriz. Arkadaşlar rakamları verdiler, ben tekrar o rakamlara girmek istemiyorum.

Tabii, şimdi, konuşmanızın pek çok yerinde bazı konuları anlatırken tek yanlı olarak değerlendirdiniz ve sadece oranlar verdiniz. Örneğin, dediniz ki 21’inci sayfada: “AKP hükümetleri öncesi hem borcun faizi hem de faiz ödemelerinin bütçe içindeki payı çok yüksekti. Mali disiplin sayesinde reel faizi sıfırlarken bütçeden faiz harcamalarına ayrılan payı yüzde 14,9’a düşürdük.” diyorsunuz. Şimdi, Sayın Bakan, tabii, Türkiye sizden önceki seksen yılda toplam brüt iç ve dış borç stoku olarak 242,7 milyar dolar borçlandı ama sadece, sizin on yıllık iktidarınız döneminde bu borç 2 katından fazlaya çıktı ve 530 milyar TL’ye varan bir boyuta ulaştı. İç borç stoku da 149,9 milyar TL’den 384,9 milyar TL’ye çıktı. Türkiye, 1979’dan 2003 yılına kadar toplam 135 milyar lira faiz ödemesi yaptı, 2003-2011 yıllarında, dokuz buçuk yılda, siz, 501 milyar TL faiz ödemesi yaptınız. Yani, topluma ve toplumsal kesimlere verilmesi gereken payın büyük bir bölümü sadece faiz ödemelerine gitti döneminizde ve ekonomi çarkı borçla döndü, borçla dönüyor. Ülke... Arkadaşım biraz evvel söyledi, “Duble yollar yaptı. “, doğrudur yani hakikaten duble yollar yapıldı, gözle görülür bazı iyileştirmeler oldu, iyi olan her şeye “iyi” demek bizim de görevimiz, biz onlardan mutluluk duyarız, bunda hiçbir beis görmüyorum yani bu konuya değinmekten ama bu kadar fazla faiz ödenmiş olmasına rağmen, bu faiz harcamalarına ayrılan payın sadece oranını verip rakamlarını düşürdüğünüz zaman pek de doğru bir yaklaşım içine girmiyoruz. Yani, on yıllık dönemde, bir başka söylemle, işte, bugünkü 2013 bütçe hedeflerine baktığımız zaman, neredeyse 1,5 trilyon liralık bir bütçe bağlıyoruz. Bunun neredeyse 500 milyarı, üçte 1’i kadar, on yılda, bir faiz ödemesi yapmışız. Bu, alın terimizin bir diğer kesime aktarılması anlamına gelir. Eğer bu kadar faiz ödemiş olsaydık, bugün, çalışanları, Mecliste bile çalışanları, 4/C’li, 4/B’li, sözleşmeli, gündelikçi, şu ya da bu biçimde, düşük ücrete mahkûm eden uygulamaları yaşama geçirmezdik. Örneğin -getiremediniz geçtiğimiz

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

dönemde, bundan önceki Parlamento döneminde- PTT AŞ'yle ilgili bir yasa tasarısı hazırladınız. O tasarıda, "Bu kurumda çalışanlar 657 sayılı Yasa'ya tabi sözleşmeli personel değildir. Bunlar aynı zamanda... O zaman, 4857 sayılı İş Yasası'na da tabi değildir." diyerek kanunsuz çalıştırma kanunu çıkartmaya çalıştınız. Yani, bir bakıma, bastırarak, kanunla, çalışanları baskı altına alıp, onların elde etmesi gereken gelirleri başka kesime aktardınız.

Şimdi de, mesela, yine, bir kanun çıkaracaksınız. Çalışma Bakanı hazırlık yapıyor, yarın, bu konuyla ilgili toplantı yapacak. Taşeron uygulamasına ilişkin kanun yapıyorsunuz. Sayın Bakan, şimdi, güvencesizliğin hukukunu yaratıyorsunuz. Taşeron uygulamasına ilişkin kanun yapmak demek, çalışanların zapturapt altına alınabilmesi için hukuksuzluğu hukuk hâline getirmek demektir. Orada, taşeron olarak çalışanların ana işveren yani asıl işverenin sorumluluğu ya da asıl işverenin işini yapmış olmaları nedeniyle eklenecek bir "ve/veya" kelimesiyle oraya dâhil olması mümkünken, taşeron çalıştırma kanunu çıkartmak demek, çok açık bir şekilde, güvencesizliği, hukuksuzluğu hukuk hâline dönüştürme çabası demektir. Bunu niçin söylüyorsunuz? Bu da doğrudan doğruya bölüm ilişkileri içerisinde, çalışanların haklarını talep etmelerinin önünün kesilmesi, yasayla engellenmesi anlamına gelir ki... Biraz evvel arkadaşlarımdan biri, konuşmasında, Çinleşmeden söz etti. "Bugün Türkiye'de -biraz evvel, yine, arkadaşlar, hepsi hemen söyledi- büyüme, düşük büyümenin nedeni, büyümenin gelişmemesinin nedeni, yurt içi tasarrufların yetersizliğidir." dedi. "Yurt içi tasarruflar neden yetersizdir?" sorusunu hiç kimse sormuyor. Niçin yetersiz yurt içi tasarruflar? Çünkü, elde edilen gelirler geçimi sağlamıyor, geçime yetmiyor. Örnek olarak vereyim: Bugün "Emeklilerin durumunu iyileştirdik." diyorsunuz. Memur emeklileri, işçi emeklileri ya da BAĞ-KUR emeklilerinin hiçbirinin, hiçbir emeklinin, döneminizde aldığı emekli aldığı, normal olarak sadece gıda giderlerini bile, insani yaşam endekslerine uygun bir biçimde karşılamaya yetmiyor, yoksulluk sınırının çok çok altında kalıyor. Yani, yoksulluk sınırı, 4 kişilik bir aile için hesap ediliyor, bunları 1 kişi için bile yeterli olmuyor. Böyle gelire sahip emekli veya asgari ücretle çalışan, neredeyse çalışanların yüzde 45'i, 5,5 milyon insan, hatta asgari ücreti bile bulamadığı için çalışırken o ücreti azami ücret gibi gören çalışan nasıl tasarruf edecek? Memurlar, sayıları 3 milyona geliyor, ortalama gelirleri, -siz benden daha net olarak biliyorsunuz- 1.600 lira kabul etsek, 4 kişilik bir aile için yoksulluk sınırının altında. Dolayısıyla orada tasarruf yapıp bir sonraki yıl, bir sonraki dönemde ülke ekonomisine katkı yapacak, tasarrufu yatırıma dönüştürecek hareketlerin içine girmesinin olanağı yok.

Sayın Bakan, biraz evvel, orta vadeli programda özelleştirmeden söz ettiniz. Gerçekten, burada okudum demin, "KİT'ler sürekli zarar ediyor, özelleştirilmelidir." diye. Siz de konuşmanızda dediniz ki: "Özelleştirme gelirlerinden bu yıl içerisinde şu kadar gelir elde ettik, önümüzdeki yıl 4 milyar TL'lik gelir öngörüyoruz." diyorsunuz. Sayın Bakan, bir kere, özelleştirme, devletin yıllar süren çabalarıyla oluşturduğu varlıkların kişilere aktarımı demektir. Bölüşüm ilişkilerinde, siyaset kurumunun, iktidarın, bir tek kalemle, doğrudan doğruya, tüm halkın topyekûn katlandığı çilenin bir kişiye peşkeş çekilmesi anlamına gelir. Yapılan özelleştirmeler orta yerde yani hükümetleriniz döneminde, Türkiye, en çok satışları gerçekleştirdi. Siz iktidara gelirken iki şeyin üzerinde çok yüksek sesle konuşarak geldiniz. Sayın Başbakan dedi ki: "Yasakları kaldıracacağız. Yolsuzluğu engelleyeceğiz. Yoksulluğu çözeceğiz." Şimdi, sizin de konuşmanızın içerisinde dün var, diyorsunuz ki: "Yolsuzluklarda, işte, 183 ülke içerisinde 61'inci sıraya yükseldik." Ya kaldıracaktınız yolsuzlukları. Yoksulluk, 16,5 milyon insanımızın yoksulluk sınırı altında yaşadığı bir dönem geçiriyoruz.

Yasaklar, ben, tekrar oraya dönmek istemiyorum, o konu açılsın da istemiyorum ama daha dün, bayram kutlamalarının bile bastırılmaya çalışıldığı bir Türkiye'de yaşıyoruz. Bütün bunlar, adaletsizliğinin, gelir adaletsizliğinin, bölüşüm ilişkilerinin topluma yansımalarının doğal sonuçları. Dolayısıyla, bu bölüşüm ilişkilerinde... Hiç kimse üzerinde durmuyor, Türkiye, evet, duble yollar yaptı, evet, çalışanların elinden hastanelerini aldı, piyasalaştırdı; iyi mi oldu, kötü mü oldu şimdi bir bakın. O günkü Çalışma Bakanınız bile, hastanelerin tek elde toplanmasının sakat olduğunu bildiği için oturumlara katılmadı, ben de o komisyonun içindeydim o günlerde. Şimdi, iyi olduğuyla övünüyorsunuz ama sağlık, alabildiğince paralı hâle geldi. Ben gidiyorum, görüyorum. Hastaneleri zaman zaman dolaşıyorum, zaman zaman pazarları dolaşıyorum. Yani, sizin çok iyi niyetle belki -biraz evvel söylediğim- toplumun yaşam kalitesini yükseltme sevdanızın bu bütçeyle gerçekleşme olanağı yok. Bunu, çok açıkça, rakamlarla da görebiliriz.

Şimdi -arka taraftan, biraz evvel arkadaşım söyledi, kendisi burada yok, tabii eleştirecek değilim, sadece o söz ettiği için- burada, kalemler içerisinde eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik harcamalarıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçelerinde bir artış var, gözüküyor. Tabii, bu arada da en çok payı, diğer kesimlere bakıldığı zaman, Diyanet İşleri Başkanlığı alıyor. Millî Savunma, Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçelerine bir bakıldığı zaman, o bütçelere giden kalemlerin hiçbir şekilde tasarrufla ilişkisi yok. Yani, bütçenin bir büyük bölümünün savaş bütçesi olabileceği gözüküyor. Ülkemizde bugün 11,5 milyon sendikalaşabilir insan var, resmî rakamlar, Çalışma Bakanlığının. 3 milyon civarında da, şu ya da bu biçimde memurumuz var, kamu çalışanlarımız var. Bunların ücretlerinin, eğer demokratik bir ülke olsak, demokrasiyi içimize sindirebilen bir ülke olsak, özgür bir ortamda, toplu sözleşmeler kanalıyla belirlenmesi gerekirken, Sayın Bakanımızın çıkıp burada "Eğer ücretler enflasyonun altında kalırsa enflasyon farkını vereceğiz." sözü asla doğru bir söylem değildir. Bu, doğrudan doğruya, kamu toplu sözleşmelerine ve diğer toplu sözleşmelere müdahale edeceğiz anlamına gelir. Bırakınız, sendikalar bir dönem düşük ücrete mahkûm ediyorsa üyelerini, haklarını koruyamıyorsa, geliştiremiyorsa, bir sonraki dönemde üyeleri onların cezasını versin, verir, iyi bir yönetici seçer, gelir. Yani, bir Bakan, hem özgür toplu sözleşmeden söz eder hem de "Enflasyon farkını vereceğiz." diye hâlâ düşünüyorsa, demokrasi algısının -özür dileyerek söylüyorum- tam yerinde olmadığı anlamına gelir. Bundan kaçınmanızı rica ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir diğer konu, tabii, Türkiye'de, yine Sayın Bakanımız konuşmasında, bankacılık sektörünün sağlamlığından söz etti, çok haklı olarak. "Ağustos 2012'de bankacılık sektöründe bilanço büyüklüğü 1,3 trilyon TL'ye, kredilerse 749 milyar TL'ye yükselmiştir." dedi. Şimdi, değerli arkadaşlar, kabul etmek gerekir ki, Türkiye'de, hakikaten, o krizlerde bankacılık sektörümüz ayakta kaldı. Tabii, temelleri 2000-2001 krizleri döneminde, AKP'den önceki dönemde atıldı ve AKP hükümetleri de o politikaları aynen sürdürdü ve ülke de bir bakıma büyük çapta etkilenmedi fakat bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

dönemde, hem ekonomik krizler toplumun bütününe etkiledi hem ücretler bastırıldı yani çalışma ilişkilerinde kuralızsızlık yasallaştırıldı, kural hâline getirildi ama AKP döneminde, ekonomik büyüklükte, vatandaşların borçları büyüdü. Yani, tasarruf, yurt içi tasarruf nasıl olacak? Vatandaş borçlanıyor, geçimini sağlamak için borçlanıyor. 2002'de 6,5 milyar olan vatandaşların bankalara borcu, 2011 sonu itibarıyla 223,4 milyar, Ağustos 2012 sonu itibarıyla da bu borç 248 milyar TL'ye çıktı. Bu seviye 2002'nin 38 katı Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, süreniz bitti, ek süre veriyorum iki dakika, lütfen toparlarsanız.

Buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Vatandaşın borcu, gelirinin ancak yüzde 52'siyle karşılanabiliyor, diğer 48'iyle geçimini sağlıyor. Tüketici kredi borçları sayısı da bu arada 8 kat arttı. 2002 yılında 1 milyon 655 bin kişinin tüketici kredi borcu vardı bankalara, haziran 2011 sonu itibarıyla bu rakam, 2012 sonu itibarıyla 13 milyon 231 bine çıktı. Batık tüketici kredisi ve kredi kartı borçları da 28 kat arttı. Yani, bütün bunları söylememdeki neden, özellikle emeğiyle geçinen kesimler yoksullaştı ve giderek, işte -biraz evvel- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesindeki büyüme zorunlu hâle geldi. Niye? Artık... Eskiden "yoksulluğun yönetimi" diye bir kavram yoktu. Örgütlü toplum varsa –biraz evvel söylediğim- eğer sendikalar toplu sözleşme kanalıyla üyelerinin hak ve çıkarlarını koruyabilir durumdaysa, toplum örgütlüyse pek sorun yoktu. Çünkü, orada eylem de yapsalar, miting de yapsalar liderine bakar, başındaki başkanı nereye yönlendirirse kitle oraya gider ama açlık ve yoksulluk, dünyanın pek çok yerinde -Brezilya'da, Şili'de, 2000'li yıllarda gördük, yakın zamanda komşumuz Yunanistan'da gördük- sokağa çıkıyor insanlar ve kontrol edilmesi güç kitleler hâline dönüşüyor. Onun için yoksulluğun yönetimi bir algı hâline geldi ve o kavram sayesinde de yaşamını idame ettirecek kadar birtakım yardımlar zorunlu hâle geldi. Bütün bunlar, yurt içi tasarrufları olumsuz etkileyen faktörler... Tabii, Sayın Bakan, ben bir başka konuya daha girmek istiyorum ama zamanımız herhâlde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, çok teşekkür ediyorum ben.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Peki, ben çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Zaten görüşmelerimiz devam edecek, o süreç içerisinde devam edeceğiz.

Sayın Aslan, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakika.

AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, değerli üyeler, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcileri, basınımızın güzide mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2013 mali yılı bütçesinin tabii ki hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Ben doğrusu teknik ayrıntılara girmeyeceğim. Ancak, arkadaşların konuşmalarından tespit ettiğim birkaç şey var ki, onları ben de geçmişteki kendi tecrübelerimden yoğunlaşarak bir yorumlama yapmak istiyorum. Mesela bir örnek: Günü kurtarmaya yönelik politikalar ve seçim ekonomisi uygulanmasından bahsedildi. Benim kanaatim ve geçmiş bürokrasi tecrübemden edindiğim şu ki, seçim ekonomisi uygulamanız için kısa süreli hükümet etmeniz lazım. Zira, bir seçimde bütçeye yüklenmeniz lazım, belki seçmeni memnun etmeniz lazım ancak daha sonraki olumsuz etkilerini ve yansımalarını da hükümette olmadığınız için görmemeniz lazım. Hâlbuki on yıldır AK PARTİ Hükümetleri iktidarda ve bütçeleri buna göre hazırlıyor. Özellikle yatırım programlarını da buna göre belirliyor. Ben, yatırımcı bir kuruluşun genel müdürlüğünü yaptığım da bunu ziyadesiyle gördüm. Zira, geçmiş hükümetler döneminde, özellikle seçim ekonomisi uygulamak adına, karşılığı var veya yok, yatırım programına birçok proje konmuş ve belki on yıl, on beş yıl, yirmi yıl süren projelere ben şahit oldum. Ancak, şimdi, görüyoruz ki artık yatırım programına konan projelerin ortalama tamamlanma süreçleri üç buçuk – dört yıla geldi. Seçim ekonomisi uygulayan bir hükümet bunu yapmazdı.

Yine, günü kurtarmaya yönelik politikalar uygulayan bir hükümet, günü kurtarmaya çalışır, ihtiyaç olan, asıl olan, gerekli olan işleri değil, günü kurtarmak adına, günübirlik politikalar adına yatırımlar yapar, işler yapar, işlemler yapar. On yıllık bir Hükümet ve 2023 hedeflerini ortaya koyan bir Hükümetin günübirlik politikalar uygulamaya ve seçim politikaları uygulamaya hem şansı yoktur hem geçmişteki uygulamalarla bunları zaten kanıtlamış, bunların böyle olmayacağını da özellikle ortaya koymuştur.

Yine, dendi ki: "Kriz teğet geçti. Krizin etkilerinden yara almayacak yeni bir cephe açmak lazım." Küreselleşen dünyada, global ekonominin herkesi etkilediği bir yerde, yabancı yatırımcıyı çekmeye çalıştığınız bir ortamda, yurt dışında iş yaptığınız veya yaptırdığınız bir ülke iseniz, dış ticaretinizi bunlar şekillendiriyor ise eğer, siz, dünyanın her tarafını kasıp kavuran bir krizden etkilenmeyecek yeni bir cephe yaratabilir misiniz? Bu, herhâlde hayalcilikten öte bir şey değil. Ancak bir gerçek var ki, mevcut yapı içerisinde, uluslararası bir krizden etkilenmemek adına, Türkiye elinden gelen her şeyi yapıyor, yeni cepheler de yaratıyor, yaratmıyor değil. Avrupa Birliğiyle ve etrafımızdaki ülkelerle yaptığımız dış ticaret hacmini, daralan dış ticareti kıyasladığınızda, biz yeni cepheler açmış olmalıyız ki ihracatımız gittikçe artıyor ve yeni, ihracat potansiyeli olan ülkelerle ilişkileri gittikçe geliştiriyoruz.

Yine, dün, bütçe açılış konuşmaları yapıldı. "Basında yer almadı." dendi. Ben bunu şuna bağlıyorum: Eğer siz, uzun ve orta vadeli planlarınızı sağlıklı yapıyor iseniz, şeffaf bir şekilde bunları herkesin görebileceği şekilde kamuoyuna açıyor iseniz, kamuoyu zaten bunlardan haberdar, uzun vadeli politikaların ne olduğunu kamuoyu da biliyor, basın da biliyor. Hâlbuki geçmişte böyle değildi. Geçmişte, akşamdan sabaha kararlar alıyordunuz, kısa vadeli programlar yapıyordunuz, seçim ekonomisi uyguluyordunuz, günü kurtarmaya yönelik politikalar yapıyordunuz ve hâl böyle olunca da ertesi gün çıkıp sürpriz açıklamalar yapabiliyordunuz. İşte, o zaman da kamuoyu o gün bilgilendirilmiş oluyordu ve o günkü bilgilendirilmeyi, dönüp, basında, medyada veya vatandaş kendi arasında çok dillendirip çok konuşabiliyordu. Ben bunu da bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

uzun vadeli, şeffaf, sağlıklı planlamalara dayandırarak, artık günübirlik olarak basının bu işi çok önemsemediğini düşünüyorum, özellikle buna bağlıyorum.

Yine, tabii ki bütçeler, hele mali boyutları, belki rakamlarla oynamak veya rakamları işinize geldiği gibi sunmak sonuçlarını doğrular. Siz bir yıllık hükümet ediyor iseniz bu rakamlarla istediğiniz gibi oynayabilirsiniz ancak on yıldır hükümet ediyorsanız ve bu rakamlar, bunların göstergeleri olan grafikler hep yukarı doğru çıkıyorsa, bu demektir ki rakamlarla oynama şansınız yok. Rakamlarla oynayanlar bir örnek verdiler, dediler ki: "Çalışana yüzde 4+4 veriyorsunuz ve bu yüzde 6 ediyor." E bir rakamı bu kadar tersten okuyabilmek de bir maharet herhâlde? Biz biliyoruz ki bu yüzde 8,16 ediyor ve yine bir gerçek var ki bir sonraki yıl siz ücret artışı verirken yüzde 8,16'nın üzerine yeni bir artış veriyorsunuz, yüzde 6'nın üzerine vermiyorsunuz. Açıkçası bunları, hem geçmişteki tecrübelerimi hem yaklaşık bir buçuk yıldır Meclisteyiz, biz de milletvekili olarak ikinci bütçenin içerisinde yer alıyoruz, bunlarla kıyasladığımda çok da insafla bağdaştırır şeyler olarak görmüyorum. Özellikle bu tip birkaç tespiti yapmak ve arkadaşlarla paylaşmak istedim.

Bu anlamda, bütçe süreçlerinin zorlu olduğunu, yorucu olduğunu biliyorum. Kamu kurum ve kurumlarının temsilcileri ve Bakanlığımız, eminim ki günlerdir, belki de aylardır gece gündüz çalışıyorlar, emek veriyorlar. Emegi geçenlere, bu anlamda, teşekkür ediyorum. Meclisimizde de özellikle ve öncelikle Plan Bütçe Komisyonumuzda olmak üzere, katkı verecek herkese şimdiden teşekkür ediyorum.

2013 mali yılı bütçemizin de ülkemize, insanımıza ve bizlere hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum, kolaylıklar diliyorum. İZZET ÇETİN (Ankara) – 4+4'ün 8 etmeyeceğini toplu sözleşmelerde ben izah edeyim. Onun 8 yapmayacağını matematiksel olarak izah edeyim size. Altı ay yüzde 4 alıyor...

AHMET ARSLAN (Kars) – Altı ay yüzde 4 alıyor, ikinci altı ayda yüzde 4 alıyor, bir sonraki yıl...

BAŞKAN – Evet, Sayın Tanal, süreniz beş dakikadır. Biliyorsunuz, alınan karar gereği, ben size direkt olarak on dakika süre vereceğim, on dakika sonra keseceğim. Konuşmanızı ona göre ayarlarsanız sevinirim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri, Değerli Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan süremizin on dakika olduğunu söyledi. Tabii, hepiniz, çoğu arkadaşımız ekonomist, aranızda hukukçu olan bir arkadaşınızın. Sizin bu uygulamanız Anayasa'nın 10'uncu maddesinin eşitlik ilkesine aykırılık teşkil eder. Milletvekilleri arasında aslık, üstlük olmaz. Benim Komisyonunuzun üyesi olmamam, sadece, sizde oy kullanmamam ve kanun teklifimi vermemem şeklinde bir kısıtlama... Tüzük'ün 31'inci böyle emreder. Bunun dışında, bir milletvekili olarak, diğer Komisyon üyelerinden benim hiçbir hak ve hukukumun kısıtlanmamasını sizden istirham ediyorum.

Konuya gelince, konuyla ilgili, tabii, söylenilecek çok şey var. Hemen, başta şunu söyleyeyim: Bütçede insan unsuru yok. İnsan unsuru neden yok? Çalışan, işçi, köylü, memur, çiftçiye hiç yer verilmemiş durumda. Bütçe nedir? Bütçedeki, bugüne kadarki bütçelerdeki savurganlık ilkeleri aynen korundu ve savurganlık aynen devam ediyor. Bütçe disiplini bugüne kadar sağlanmadı. Bunu söylerken –hepinizden özür diliyorum- yuvarlak laf söylemiyorum, ben bir hukukçuyum, belgeyle konuşmak zorundayım. Neden belgeyle konuşmak... Savurganlığı, hemen örnekle size ispatlayacağım ben. Anayasa Mahkemesi Başkanı, Yargıtay Başkanı, Danıştay Başkanı 2011 model S600 Mercedes ve 760 BMW Long tipi araç kiralanmıştır. Aylık kirası nedir? Bu kimin yazısı? Başbakanlık İdari İşler Amirinin bana vermiş olduğu cevap. Kaç yıllığına kiralanmıştır Değerli Bakan, Değerli Başkan ve milletvekilleri? Verilen cevap: Üç yıllığına kiralanmıştır. Üç yıllığına kiralanmıştır, aylık kirası kaç paradır? Aylık kira bedeli bu araçların 7.600 eurodur. 7.600 TL değil değerli milletvekilleri, 7.600 euro. Üç yıla çarptığımız zaman, 272.300 euroya tekabül etmektedir. Bu araçları gidin, Borusan'dan sorun, araçların sıfırı 278 bin eurodur. Size savurganlık bir.

Savurganlık iki: Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir yıldan beri, bir buçuk yıldan beri ben milletvekiliyim. Burada hemen size, komisyonlarla ilgili, bugüne kadarki, araçların kullanmış oldukları akaryakıtların ne kadar savurganca kullanıldığını söyleyeceğim. Komisyon başkanlarına araç niçin tahsis edilir? Pazara gitsin diye değil, çarşısı gezsin diye değil. Burada, görevle bağdaşır bir vaziyette kullanması için gerekir 236 sayılı Araçlar Kanunu uyarınca. Ancak, bakın, Anayasa Komisyonu Başkanı, 12 Temmuz 2011 tarihinden 3 Temmuz 2012 tarihine kadar, Anayasa Komisyonu Başkanı 10.844, Adalet Komisyonu 11.199, Millî Savunma 18 bin, İçişleri Komisyonu 18 bin... Sayın Bakan, çok önemli bir hususa değineceğim. İçişleri Komisyonu Başkanı ve bir komisyon başkanımız daha var burada, eski emniyet müdürü, bunların bir de kurumdan tahsis edilen araçları var. Bir insana görev yaptığı her kurumdan ayrı ayrı araç tahsis edilirse, bu araçların akaryakıtı, yazık günah değil mi kamu gelirlerinden harcarsın ve karşılansın? Ve bu iki komisyon başkanı da -geleceğim diğerine- biri evet, Millî Savunma Komisyonu Başkanı Oğuz Kağan Köksal ve İçişleri Komisyonu Başkanı Muammer Güler, ikisinin de hem kurumlardan tahsis edilen araçları olduğu şeklinde bize duyumlar geldi ve hem de komisyonların... Birisinin harcadığı 18 bin, diğerinin 18.293. Dışişleri Komisyonu 8.840, Millî Eğitim 24.663, Bayındırlık 21.486, Çevre Komisyonu 7.814, Sağlık, Aile, Çalışma, Sosyal İşler 19 bin, Tarım Orman İşleri 14 bin, Sanayi, Ticaret 21 bin –küsurları okumuyorum- Dilekçe Komisyonu 18 bin, Sayın Plan Bütçe Komisyonu Başkanı 20.464, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu 18 bin, İnsan Hakları İnceleme Komisyonu 16.852, Avrupa Birliği Komisyonu 6 bin, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği 17 bin, Avrupa Parlamenti Konseyi 10 bin, NATO 12 bin, Parlamentolararası Birlik Grubu 14 bin, Karadeniz Ekonomik İşbirliği 13 bin, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Komisyonu 16 bin, İslam Konferansı Örgütü 10 bin, Asya Parlamentoları Asamblesi 14 bin, Akdeniz İçin Birlik Parlamenti Asamblesi 30.887.

RECAİ BERBER (Manisa) – Kilometre mi bunlar, anlayamadık.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bunlar, bu süre içerisinde kullanılan akaryakıt ücreti beyefendi.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Neyini eleştiriyorsunuz bunun?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Akdeniz Parlamenti Asamblesinin 25 bin, Türkiye Avrupa Birliğinin 14 bin, Plan Bütçe Komisyonu Başkan Vekilinin de ayrıca -Plan Bütçe Başkanı ayrı, Başkan Vekili ayrı- 15.464. Yani, bu araçlarla bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

komisyon başkanlarının... Gerçekten, bir görev tanımı vardır bu araçların, Taşıtlar Kanunu'nun bir görev tanımı vardır. Bu araçların, israf, savurganlık amacıyla kullanılmaması lazım. Telefon ücretleri de, ayrıca, o da bende, onlar da apayrı rakamlar, onlar da yine bundan aşağı değil. Yani, öncelikle Sayın Maliye Bakanlığından istirhamım, bunun, savurganlığın önlenmesi açısından zapturapt altına alınmasını istirham ediyorum.

Bütçe Kanun Tasarısıyla ilgili baktığımız zaman yine, şu, Sayın Bakanın dünkü bize sunuş konuşması, bu da geçen seneki sunuş konuşması. İkisini de ben karşılaştırdığım zaman sayfa ve numaralarla birlikte hemen size takdim edeceğim.

Evet, dünkü sunuş konuşması 29, önceki sayfa 14, birebir aynı; kes, yapıştır.

Dünkü, 31, önceki yılın sayfa 12.

Dünkü, 33, bir önceki yılın sayfa 11, sadece rakam değişiklikleri var.

Dünkü, sayfa 34, bir önceki yıl sayfa 11, AR-GE ili ilgili.

Dünkü, sayfa 35, bir önceki sayfa 13.

Yani, bu şekilde sayfaları değişik, bu dün okuduğunuz, bu da bir önceki yılın ve netice itibarıyla kes, yapıştır, kopyayla aynı şeyler yazılmış durumda.

Gelelim, Bütçe Kanun Tasarısı ve Maliye Bakanlığına verilen yetkilerle ilgili geldiğimiz zaman, 2013 Yılı Merkez Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı'nın 5'inci ve 6'ncı maddeleri Maliye Bakanlığı ve dolayısıyla yürütme organına verilen yetkiler, bütçenin bir yasa olma özelliğiyle bağdaşmamakta, Anayasa'nın 162'nci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan bütçe hakkı ortadan kaldırılmaktadır. Çünkü bütçe hakkı, Anayasamızın 87 ve 88'inci maddesi uyarınca parlamentoya verilen bir yetkidir. Parlamentonun bütçe hakkının ortadan kalkması, demokratik devlet ilkesiyle, parlamenter rejimi, adı olan fakat kendisi olmayan bir duruma düşürmektedir. Bütçe hakkına sahip çıkmayan bir parlamento düşünülemez. Çünkü, parlamentolar, savurgan ve keyfi harcamalarda bulunan yürütme makamlarına karşı verilen siyasal mücadelenin sonucunda ortaya çıkmıştır.

Bütçe hakkı, parlamentoların varlık nedenidir. Maliye Bakanlığına verilen söz konusu yetkiler 5018 Sayılı Kanun'un 21 ve 23'üncü maddeleriyle bağdaşmamanın yanında, Anayasa'nın 163'üncü maddesine de aykırılıklar taşımaktadır. Anayasa'nın 163'üncü maddesinde "Merkezi yönetim bütçesiyle verilen ödenek harcanabilecek miktarın sınırını gösterir. Harcanabilecek miktar sınırının Bakanlar Kurulu kararıyla aşılabileceğine dair bütçelere hüküm konulamaz. Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararnameyle bütçede değişiklik yapmak yetkisi verilemez." hükmü de verilmiştir ve kanun hükmünde kararnameye bakarken, Sayın Bakan geçen sene, kanun hükmünde kararname, 35 tane kanun hükmünde kararname çıkarıldı. Kanun hükmünde kararnameler, takdir edersiniz yine Anayasamızın 91'inci maddesinin son fıkrası uyarınca ivedilikle ve öncelikle parlamentoya gelmesi gereken bir kanun olmasına rağmen ve bununla dört tane bakanlık kuruldu, bu dört tane bakanlık geçen sene bütçesi görüşüldü ve bu sene aklanacak ve tekrar görüşülüyor. Bu bakanlıkların kuruluş yasası ve bu bakanlıklar, Anayasa'nın 91'inci maddesinin son fıkrası uyarınca hâlâ parlamentoya gelmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Tanal, on dakikalık süreniz doldu, size son bir dakika süre veriyorum ve keseceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İstirham edeceğim, üç dakikaya uzatabilir misiniz?

BAŞKAN – Yok, buyurun efendim.

Son bir dakikanızı buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, ben o zaman vazgeçeceğim,

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyorum size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hoş bir hadise değil bu. Sizi eşitlik ilkesine uymaya davet etmeye çalışıyorum. Neden? Bakın saat 10'dan beri burada nezaketle dinliyorum. Ben kendi adıma çok yararlandım.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz sabırla dinlediğiniz için.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu anlamda, söylenecek şeyleri ben kendi adıma söylemiyorum.

BAŞKAN – Bakın Sayın Tanal, müsaade ederseniz ben bir şey söyleyeyim, siz ondan sonra devam edin.

Bakın, sizin hakkınızda komisyon üyesi olup sabahtan beri, 10'dan beri burada bekleyen arkadaşlarımız var hâlâ konuşma almadılar aynı şekilde ve komisyon dışından gelen milletvekillerine, aslında en son sırada söz verilmesine ilişkin talep, sizin parti grubunuzdaki arkadaşlarınızdan gelmiştir ama buna rağmen, bu karar alınmış olmasına rağmen yine Başkanlığımız buna uymamıştır, gereken nezaketi göstermiştir.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi Sayın Başkan, çok özür dilerim. Ben söyleyeceğim, yine devam edecekse vermeyin.

BAŞKAN – Ben bir dakikanızı vereyim. Bakın, o bir dakikayı arada konuştuk zaten.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi Sayın Başkan, ben tabii burada bu söyleyeceklerim 74 milyonun belki yararlanması açısından Sayın Bakanlık, Sayın Hükümet belki bundan faydalı olabiliriz diye ben söylüyorum. Eğer bunlar size fuzuli gelecekse konuşmam ben ama eğer bu anlamda, faydam dokunma anlamında yine söz verecekseniz ise...

BAŞKAN – Bakın, Başkanlık konuşmanızın içeriğini değerlendirmez.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama diğerlerine daha sıra gelmedi ve komisyon üyelerinizin tamamı konuştuğundan sonra o zaman ben sonuna kadar beklemek isterim.

Tekrar bana söz vermeyi taahhüt ediyor musunuz?

BAŞKAN – Yok, hayır öyle bir şey yok, hakkınızı kullandınız, çok teşekkür ediyorum size.

Evet, Sayın Feramuz Üstün.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

Buyurun lütfen.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, kıymetli arkadaşlarım, ben de 2013 bütçemizin milletimize, vatanımıza hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Tabii bütçeyle ilgili, biraz önce arkadaşlarımızın eleştirileri kes, yapıştır, kopyala şeklinde, bütçede rakamlar değişir, hakikaten, değişecek öngörüler vardır. Rakamlar değiştikten sonra metinle ilgili çok şeyler...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Cümleler aynı...

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Tanal, metinle ilgili çok takıntı yapmamak lazım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz konuşmacımızı dinleyin daha sonra bakalım .

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Şimdi, bütçeler ve genelde iktidar ve muhalefet ayrı yerlerden bakmaları kadar normal bir şey yoktur, bu böyledir. Muhalefetin görevi, olumsuz yönlerini görmek, iktidar da daha olumlu şekilde sunmaya çalışmaktır, bu normaldir ve Plan Bütçe Komisyonunda hakikâten arkadaşlarımız muhalefetiyle, iktidarıyla güzel bir uyumumuz var, ahenk içerisinde bir çalışmamız var. İnanın, aşağıda da, salonda da aynı duyguları hissediyoruz arkadaşlarımızı Komisyonla gördüğümüz zaman, aşağıda gördüğümüz zaman da aynı aile ortamı şeklinde bir çalışma sistemimiz var. Bunu, bazen özellikle komisyon üyesi olmayan arkadaşların bozmasından dolayı da rahatsız oluyoruz hakikaten.

Şimdi, bütçeyle ilgili, ben bir mali müşavirim, yirmi beş yıldır da Ankara’da mali müşavirlik yapıyorum. Aşağı-yukarı geline bütün yirmi yıllık, yirmi beş yıllık süreci çok siyasetin içinde olmasak dahi biliyoruz. Herhâlde ilk defa, son zamanlarda ülke kendi kendine, bakanlık bürokratları, siyasetimiz kendi kendine bütçe yapıyor. Mesela burada maliye bürokratlarının hepsine “Carlo Cottarelli kim?” desem hepsi bilir. O dönemin bakanını bile bilmezler. Gelirdi, bütçeler önümüze kalem kalem müdahaleler yapıldı “Şu bütçe şuraya yapılacak, şu bütçe buraya yapılacak.” On yıllık süreçte âdeta hiçbir gelişme yapılmamış gibi bir eleştiriye tabî tutulması, çok da sağlıklı gelmiyor bana. Çünkü, ülkedeki krizden bahsediyoruz, son beş yıldaki özellikle dünyanın gelmiş geçmiş en önemli krizlerinden birisini yaşıyoruz. Dünya ekonomisinin yüzde 21’ine sahip olan Amerika’daki durum ortada, Asya’daki durum ortada, Avrupa Birliği yüzde 19’luk ekonomik hacme sahip olan euro bölgesindeki durum ortada. Buna rağmen, borçlanma faizi, bütçede bir kalem var “Faiz giderleri 53 milyar.” diyor. Borçlanma faiz oranları da yüzde 6 civarında. Herhâlde, on yıl önce yüzde 70’lerdeydi, demek ki şu anda -on katı olmuş olsa- 300-500 milyar TL civarında sadece faiz giderimiz olacaktı.

Ekonominin, bütçenin en sağlıklı yürüdüğü ortamlar istikrarın ve güvenin olduğu ortamlardır. Şu anda da ülkedeki on yıllık dönemde, belki çok başarılı muhalefet tarafından görünmeyebilir ama bu millet bu işe kararını verdi, bu millet bu istikrarın sürmesini... Hatta bazı yerlerde vatandaşlarla karşılaştığımız zaman tek tesellileri de inanın şu oluyor, şu dönemde, şu dünyadaki krizin olduğu bu dönemde “AK PARTİ iktidarı da olmasaydı şu anki durum ne olurdu?” diye hakikaten bizler de mesleğin içinde olan insanlar olarak, esnaflarımızla, işverenlerimizle oturduğu zaman belki milletin tek tesellisi şu anda güçlü bir iktidarın ve istikrarlı bir Hükûmetin olmasıdır.

Dolayısıyla, “Ülke yerinde sayıyor.” diyen arkadaşlara soruyorum. 40 milyar dolarlık ihracattan, eğer duruyorsa 140 milyar dolara nasıl çıktı? İhracat bu aşamaya nasıl geldi? Üreten bir ekonomi olmamış olsa, muhakkak ki sıkıntılarımızın varlığından hepimiz haberdarız ki en önemli ve en yapısal problemimiz şu bütçede de gözüktüğü gibi enerji ithalatına bağımlılığımızdır. Yerel enerji, belirlediğimiz alanlarda yatırımlarımızı arttırmamız gerektiğini düşünüyoruz. Bu, hepimizin ortak problemidir.

Bütçelerle ilgili bütün eleştirilerinize ben teşekkür ediyorum ama bu saygılı, seviyeli tartışmanın sonuna kadar devam edeceğinden de tereddüdüm yoktur.

Hepinize saygılar sunuyorum, bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Ben, özellikle beş dakikada toparladığınız için size teşekkür ediyorum Sayın Üstün.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Rica ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Plan Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok saygıdeğer yöneticileri, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 2013 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı ve uğurlu olmasını, vatandaşlarımızın refah ve mutluluğunu arttırmasını temenni ediyorum.

Toplumsal yaşamın farklı alanlarında kendini gösteren krizler, bizlere, tarihsel koşulların ve toplumsal değişimlerin anlaşılmasına önemli ip uçları sağlar. Kriz durumları, derinleşen sorunların keskinleştiği momentleri ifade ettiği kadar, bu sorunların üstesinden gelme araçlarının da ortaya çıktığı dönemlerdir. Derinleşen sorunlar kadar çözüm alternatiflerinin belirginleştiği durumlardır. Dolayısıyla, egemen sistem bir yandan bunalımın nefesini ensesinde hisseder, diğer yandan egemen sistemin kendini yenileme fırsatları en çok bu dönemde somutlaşır.

Kriz dönemlerinde kapitalistlerin kendi aralarında ve kapitalistlerle geniş toplumsal kesimleri ve özellikle işçi ve emekçiler arasındaki ilişkileri gerginleştirir. Her toplumsal kesim, maliyetin üstlenmesi konusunda isteksiz olacaktır, bu açıktır. Dolayısıyla, işçi sınıfları ve burjuvazi başta olmak üzere toplumsal sınıfların birbirleriyle ve devletle ilişkilerinin gerçek neticelerinin açık bir biçimde görülmesi için koşullar olgunlaşır. Bizler bu süreçleri çok iyi biliyoruz. Daha yakın zamanda AKP Hükûmetleri döneminde yaşadık.

Hatırlayın, 2008 krizi geniş halk kesimleriyle, bir avuç zengin arasındaki çelişkiyi derinleştirmiştir. Sermaye sahipleri, para babaları, rantiyeler bir tarafta, sınırlı geçim imkânlarına sahip milyonlarca yurttaş bir tarafta olmak üzere çıkarlar çatışmıştır. Bu durum, sadece ülke içiyle sınırlı da değildir. Yurt içinde işçi sınıfıyla burjuvazi, tüm emekçi ve izleyenlerle egemen sınıfları arasındaki derinleşen çelişkiyi, uluslararası düzeyde ise emperyalist blok ile yine emekçi yığınlar arasında yansımasını bulmuştur. Derinleşen kriz, egemen sınıfları ve onların iktisadî, politik kurum ve örgütlerin krizden daha etkilenmek için krizin yükünü başkalarına aktarmak amacıyla politikalarını gözden geçirme ihtiyacını

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

doğudur. Güçlüler, güçsüzlerin karşısına yapısal oyun programlarıyla, kemer sıkma politikalarıyla, sosyal güvenlik reformlarıyla çıkar. Sadece güçlülerin ayakta kalacağı ve güçsüzlerin kaybedeceği bir mücadele başlamıştır. Bu esnada kimi sektörlerde irili ufaklı işletmelerin diğerlerine kıyasla daha fazla zarar etmesi, iflasa sürüklenmeleri ve batmaları oyunun kuralını değiştirmez. Aksine, güçlülerin güçsüzleri yok etme olanakları kriz nedeniyle daha da genişler.

Güçlüler, kendi çıkarları konusunda çok hassastır. Kendi sınıflarının mensuplarının bu süreçte kurban verilmesi, yalnızca onların iştahını daha da artırır. Sanki her sınıf aynı ölçüde bedel ödüyor muşçasına krizi fırsata çevirmenin peşine düşerler. Bunun yolu ise onlarca malumdur. Çoğu durumda, kendi yol açtıkları krizin yükünü olanaklı olduğunca geniş halk kesimlerine, işçi sınıfına, emeğiyle geçinenlere, üç kuruşluk emekli ödeneğiyle hayatını sürdürmeye çabalayanlara aktarılmasından geçmektedir. Kitlese işten atmalar, düşük ücret dayatması, çalışma süresinin ücret karşılığı olmaksızın düşürülmesi ya da kimi işletmelerde daha az işçinin daha fazla sürede çalıştırılması, sosyal hakların kriz gerekçesiyle tümüyle gasbedilmesi, emekçilere bindirilen vergi yükünün artırılması gibi yöntemlerle bu politika uygulama geçilmektedir.

Sosyal haklara saldırılar bu kadarla kalmaz. Emekli maaşları, insanca hayat sürdürülmesine engeldir. Çalışanların ücretleri her geçen gün gittikçe düşmektedir. Asgari ücretin insanca bir yaşam için olmadığı açık ve net bir şekilde göstermektedir. İşsizlik fonu gibi dayanışma fonlarının, sermayenin hizmetine verilmesi, ikramiye, fazla mesai, bayram ödemelerinin ortadan kaldırılması, üretici kredilerinin sınırlandırılması ve faizlerin artırılması, yatırımların ve toplumsal hizmetle harcamaların sınırlandırılması, sendikal taleplerin reddi bu politikanın gerekleri arasında görülmektedir. Biz bunları biliyoruz. Türkiye’de sağ iktidarlar hep aynı iktidarları uygulamaya koydular.

Sayın Bakanım, sunumunu yaptığınız 2013 yılı Hükümet bütçesine de küresel krizin etkilerine önemli bir yer ayırdınız. Bunun sorumlusu herhâlde emeğiyle geçinenler değildir, geniş halk kesimleri değildir. AKP iktidarının beceriksizliğini ve basiretsizliğinin sorumluluğunu başka yerde aramanıza gerek yok. Kendi dışınızdaki kurum, kuruluş ve gelişmelere suç atmak AKP Hükümetini aklamaya yetmez. Bu iktidarın en büyük mirası, yapılan her kötülüğü, hiç sorumlu olmayanların sırtına yükleyip ülkenin her başarısını ise kendi başarısıymış gibi göstermesi olacak, bu açık. Maalesef görülüyor ki, sunuşunuzdan da ilk bakışta anlaşılan odur. Geniş halk kesimleri, emekçiler, memurlar, çiftçiler, üreticiler, emekliler, küçük esnafımız, gençlerimiz, yani gerçek Türkiye; her gün işine ekmek parası için gitmek zorunda olan milyonlarca yurttaş, 2013 yılı bütçesinden hak ettiklerini alamayacaklardır.

Sayın Bakan, Orta Vadeli Program’la ilgili birkaç başlığı söylemek isterim. Hükümetinizin hazırlamış olduğu 2012-2013 Orta Vadeli Program, rakamsal veriler dışında hemen hemen 2012-2014 OVP’yle aynıdır. 2013-2015 OVP’si bir Hükümet programından çok, seçim bildirgesi niteliğini taşımaktadır. Hükümet, 2013-2015 OVP’sini daha ilk cümlesinde neleri yapacağını taahhüt etmekten ziyade, neleri yapmayacağını ilan etmektedir. 2013-2015 OVP’si, AKP’nin her zaman olduğu gibi yapamayacağı işleri, kendi dışındaki kurum ve kuruluşları yüklemekte “Büyüme hedefine ulaşamadık, çünkü dünya ekonomisinde durgunluk var.”

Programda en önemli unsur olan büyüme hedefi, 2012’de yüzde 4 öngörüldüğü hâlde yüzde 3,2 olarak revize edilmiştir. Programın sosyal içerikli bölümüyse gerçekçi Hükümet uygulamalarının anlatıldığı projelerden çok, siyasi içerikli genel ve parlak cümlelere ayrılmıştır. “Gençlik hizmetleri ve spor faaliyetlerinin güçlendirilmesi maddesi -fıkra üç- uluslararası düzeyde başarılı sporcuların yetiştirilmesi için gerekli alt yapı ve üst yapı geliştirilerek giderilmektedir.” Bazı bölümlerde ise çelişkili ifadeler yer almaktadır. 2013-2015 kültürünün korunması, geliştirilmesi ve toplumsal diyalogun güçlendirilmesi maddesi -fıkra bir- “Toplumda dayanışma, uzlaşa ve hoşgörü kültürünü besleyen toplumsal kurum ve kaynakların tespiti ile bu kültürü zayıflatan etkenlerin ortaya çıkarılması yönündeki sosyal araştırmalara öncelik verilecektir.” denilmektedir. Oysa, kendi varlığından toplumsal ayrıştırmaya ve hoşgörüsüzlük üzerine kurmuş bir başbakanın bu koşulları yerine getirme olanağı asla mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, bu bütçe, Sakarya’nın Pamukova ilçesinde temmuz 2004’te meydana gelen, bir hızlandırılmış tren kazasını, kendi proje ve uygulama eksiklikleri yerine, iki makinistin üzerine atan, bu yıl Samsun’da TOKİ konutlarını dere yatağına yapılması sonucunda yoğun olarak yaşanan yağmurun bir sel felaketine dönüşmesiyle, vatandaşlarımızın hayatlarını kaybetmesine neden olan ve bunu orada çalışan mühendislerin üzerine atarak, on yıllık iktidarında da beceriksizliklerini dış konjonktüre, küresel finans krizlere, dünya ekonomisindeki istikrarsızlıklara bağlayan bir iktidarın bütçesi görünümündedir. 2013 AKP Hükümeti bütçesi, gelişmiş yada gelişmekte olan ülkelerin kendi ekonomilerine yaptığı aşağı yönlü revizyonlardan doğrudan etkilenmiştir. Tüm ekonomik faaliyetleri dışa bağımlı olan Hükümetiniz de zorunlu olarak kendi bütçesinden benzer revizyonlara gitmiştir. Bu revizyonlar, Hükümetiniz tercihlerinden çok, ülkemize getirdiğiniz sömürge konularını göstermektedir.

Sayın Bakan, Financial Times dergisinde yayımlanan bir makalede, Türkiye’de mevcut, ekonomik model sorgulanırken şu ifadeye yer verilmiştir: “Ancak Türkiye Başbakanı, cumhuriyetin 100’üncü yıl dönümü olan 2023’e kadar, başlıca on ekonomiye katılma hedefi konusunda ciddi ise ekonominin başkalarının tasarımlarıyla montaj yapmanın ve inşa etmenin çok öteye gitmesi gerekir.” denilmiştir.

Sayın Bakan, bütçenizin ilk bölümünde, Hükümetinizin yerine getiremediği vatandaşın refahına yönelik uygulamalarınızı, dış ülkelerdeki ekonomik durgunluklara bağlayarak büyük bir maharetle açıkladınız. Bütçenin ikinci bölümünde ise, işçinin, emekçinin, memurun ücretlerine yaptığınız ufak-tefek iyileştirme girişimlerini parlak ve boyalı cümlelerle sunma başarısı göstermiş bulunmaktasınız.

Başarısızlık, elbette ki Hükümetinize ait olamaz ancak en ufak olumlu bir gelişmeyi, sonuna kadar sahiplenmeniz, örneğin akaryakıt fiyatlarına zam yaparken, hep dış unsurların etkisini vurgulamanız, nadiren de olsa fiyat indirimi yaptığınızda da bunu Hükümetin dünya çapında gösterdiği bir başarı gibi sunmanız, Hükümetinizin tutumunu göstermek açısından anlamlıdır. Ben şahsen, çoğunlukla yapamadıklarınızı açıklama yeteneğine hayran kaldığımı ifade etmek isterim. Elbette dünyadaki kapitalist ve emperyalist düzenin bir uzantısı olarak Hükümetiniz bazı gelişmiş ülkeler hapşırıldığında zatürre olacaktır ancak ülkemizde üretim süreci içinde bulunan, işçinin, köylünün, memurun, esnafın ve tüm

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

insanların bu ülkenin birer vatandaşı olduğunu unutmayınız. Size oy veren, vermeyen tüm vatandaşlarımız sizden beklentilerini bu vahşi sömürü düzeninde sadece insanca ve hakça yaşamak olduğunu aklınızdan çıkarmayınız.

Sayın Bakan, bir televizyon konuşmanızda bütün bakanları uyardığınızı, bu sene bütçenin durumunun iyi olmadığını ifade etmenize rağmen bir çok bakanın sizi dinlemediğini belirtmeniz, bu bütçenin kapağını açarken bile çeşitli sorular uyandırmıştır. Burada sunduğunuz bütçenin olumlu yanları bulunsa bile kabine arkadaşlarınızla aranızdaki karşıtlıklar bütçenizin kamuoyu üzerindeki güvenini nasıl sağlayacaktır? Esasında bütçe yapmak, yani kamu gelirlerinin toplanması ve toplanan gelirin nasıl kullanılacağına karar verme yetkisi halka aittir. Demokrasilerde bu hakkı, halkın temsilcilerinin oluşturduğu meclis kullanır. Meclisin kamu harcamaları ve gelirleri üzerindeki denetimin kaynağını bütçe hakkı oluşturur. Yasama organları, demokratik ülkelerde yetkinin meşru kaynağı olan vatandaşın iradesini temsil eder. Vatandaşın iradesinin meclise en önemli yansıması ise meclisin bütçe hakkından kaynaklanan yetkilerini etkili bir şekilde kullanmasında görülür. Bütçe, meclisin Hükûmet üzerindeki denetiminin bir aracı olmakla birlikte, ekonomi politikalarının uygulanmasında, kamu yönetiminde verimlilik ve etkinliğin sağlanmasında önemli bir araçtır. Bu nedenle bütçelerin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme süreci, ekonomi ve kamu yönetimi açısından da değerlendirme ve eleştirinin yapılmasını vesile olmaktadır.

Türkiye, ekonomi yönetimi açısından ilginç bir dönemden geçiyor. Öncelikle Hükûmetin ekonomi yönetimiyle ilgili yapılanmasına bir göz atmalıyız. Hazineden Sorumlu Başbakan Yardımcımız var, Maliye Bakanımız var, Ekonomi Bakanımız var, Kalkınma Bakanımız var; bu bakanlarımız çok hayati konularda birbirinin tümüyle karşılıklı fikirlere sahip olduğunu defalarca gördük. Merkez Bankası faiz indirsin mi, yoksa yükseltsin mi? Türk Parası değer kaybet sin mi, yoksa etmesin mi? Gaza mı basalım, frene mi basalım, yoksa debriyajla mı gitsek anlaşmazlıkları saymakla bitmez.

Yaşadıklarımız, ekonomi yönetiminde çok büyük bir zafiyet bulunduğunu gösteriyor. Özellikle şu gaza mı basalım, frene mi basalım tartışmasına bir bakalım. Ekonominin yönetimindeki bakanlar ikiye bölünmüş. Bir kısmı "gazla" diyor, bir kısmı "frenle" diyor. Vatandaş ne yapacağını şaşırmış durumda. Ama hakkını yemeyelim, Hükûmet hem gaza hem de frene basıyor. Benzine, mazota, doğal gaza, elektriğe, ekmeğe, suya, vergiye zam yapma konusunda sonuna kadar gaza yüklenen Hükûmetin; sıra işçiye, memura, esnafa, emekliye, çiftçiye bir şeyler vermeye geldiğinde sonuna kadar frene asıldığını açık ve net bir şekilde görüyoruz.

Türkiye 1990-2000 yıllarının başında çok zor yıllardan geçti. Ekonomiyi düzeltmek için Türk halkı büyük bedeller ödedi. Ödenen bu bedellerin getirisinin alınacağı dönemde ise AKP iktidara getirildi. IMF'nin baskısıyla, özelleştirmelerle, zamlarla bütçe dengeleri iyileştirildi. Ödenen bu büyük bedellerin arkasından bütçe açığı 2005 yılında 7 milyar, 2006 yılında 5 milyara kadar indi. Bunca bedel ödendikten sonra bu düzeylere inmiş bütçe açığını aldınız, 2009 yılında cumhuriyet tarihinin rekoru olan 53 milyara çıkardınız. Vergi artışıyla, akıl almaz zamlarla, rekor kıran ithalattan alınan vergilerle 2011 yılında 18 milyara kadar yeniden inen bütçe açığı bir bakıyoruz 2012 yılında 34 milyara çıkmış. 2013 yılında, bu rakamın da üzerine çıkacak.

Bütçe açığı patladığında Hükûmetin tek bir reçetesi var. Özel tüketim Vergisi'ne yap zammı, kurtar günü. Otomobilin vergisini arttır, benzinin vergisini arttır, doğal gazın vergisini arttır, beyaz eşyanın vergisini arttır, Hükûmet üyeleri, devletin gelirleriyle giderleri arasındaki açığı kendi cebinden karşılayamayacağına göre borç alacaktır.

Bütçe açığı demek, borç demektir. AKP döneminde bütçeler toplam 256 milyar lira açık vermiş, 2002 yılı sonunda 243 milyar lira olan devletin borcu da Ağustos 2012 sonunda 528 milyara yükselmiş. Bütçe açığına bağlı olarak 528 milyarın bu yıl sonunda 550 milyara yaklaşacağını tahmin ediyorum. Böyle bakınca 2012 yılı sonuna kadar olan on yılda devletin borçlarının yaklaşık 300 milyar lira artış gösterdiği ortaya çıkıyor. Yani, borç on yılda iki buçuk kat büyümüş, yakında üçe katlanacak. 250 milyar lira bütçe açığı veriyorsun ama borcun 300 milyar lira artıyor. Borç, bütçe açığından niçin fazla artıyor? Sanırım Sayın Bakan bu konuda bizlere bir şeyler açıklayacaktır.

Sayın Başbakan, sürekli "IMF'ye olan borçları ödedik." diye övünüyor. Olabilir, IMF'den alınan borcun bir vadesi vardı, vadesi geldikçe de ödendi. Ama nasıl? Hazine Müsteşarlığının açıkladığı dış borç istatistiklerine bakıyoruz. Merkez Bankası da dâhil kamu sektörünün 2002 yılı sonunda 86 milyar dolar dış borcu vardı, IMF'ye olan borç da bunun içinde. 2012' de bu borcu 111 milyar dolar olmuş. Kamunun dış borcu da 24 milyar dolar artmış. IMF'nin borcunun başka yerden yani yeni dış borç alarak ödemişsin, üstüne de 24 milyar dolar da yeni dış borç almışsin, borcu borçla çevirmişsin, övünecek bir konu mudur? Bir borcu, başka bir yerden aldığı borçla kapatıyorsun, borçlanmanın övünecek bir yanı var mıdır?

Borcun bir maliyeti vardır. 2012 yılı bütçesinde devlet 49 milyar iç-dış borç faizi ödemiş. Nereden baksan her 100 liralık bütçe gelirinin 15 lirası faiz ödemesine gitmiş. AKP iktidarından önceki on yılda devletin ödediği faiz 135 milyar, AKP döneminde ödenen faiz bu yıl sonunda 501 milyar liraya ulaşacak. Bu cümleden sonra diyeceksin ki: "Biz geldiğimizde faiz oranları yüzde 50'yd i, 60'tı, şimdi yüzde 10'a indi." Size sorarım, yüzde 10 faizle övünecek bir dönemde miyiz? Dünyada faiz mi kaldı? Krizde dediğiniz Amerika'da on yıllık tahvilin faizi yüzde 1,5'e inmiş, Japonya'da 0,7'ye gerilemiş, Almanya yüzde 1,5'le borçlanıyor, Türkiye bu ortamda bile faizi en yüksek beş, on ülkeden biri konumunda bulunuyor.

Türkiye gibi sıcak paranın cenneti olmuş bir ülkede faiz oranlarına , Türk Lirasına verilen faiz olarak bakmak bizi çok doğru yerlere götürmez, dolar cinsinden bakmamız lazım. Basit bir hesap yaptım. Bizim Hazinesinin çıkardığı tahviller, bu yılın ilk dokuz ayında Türk lirası bazında yüzde 9 kazandırmış. Aynı dönemde Türk lirası yüzde 5,5 oranında değer kaybetmiş. Yatırımcı gelmiş, 31 Aralık 2011 günü kurdan 1 milyon dolarını bozdurup, 1 milyon 889 Türk lirası alarak devlet tahviline yatırmış. 30 Eylül 2012 günü bu para yüzde 9 faiz kazandığında 2 milyon 59 bin liraya çıkmış. 30 Eylül 2012 günü dolar kuru 1,78 liraya inmiş. Böl 2 milyon 59 bin lirayı 1,78'e, 1 milyon 153 bin dolar eder, temiz para. Dolar bazında yüzde 15 faiz eder arkadaşlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

Gerek geçmiş yılın bütçe uygulamaları, gerekse de önümüze gelmiş olan 2013 bütçesi AKP iktidarının ekonomiyi yönetmediğini, aksine ekonomi tarafından yönetildiğini ortaya koyuyor. Mali disiplin deniliyor, bakıyoruz gerçekten disiplin olduğunu söyleyebileceğimiz yıllarda IMF, Hükümetin üzerine büyük bir baskı kurmuş, yoğun özelleştirmeler yapılmış ve mali aflar çıkarılmış. Özelleştirme gelirlerinin bir kısmı bütçeye gelmiş, bir kısmı başka işlerde kullanılmış, özelleştirmenin de bir sonu var. Devletin bütün varlıklarını satmaya kalkışsanız bile bir gün derenin suyu kurur. Nitekim son yıllarda öyle büyük özelleştirme yapılmadığı için de bütçe açığı almış başını gidiyor. Sonra gelsin vergi artışları, gelsin zamlar.

Özelleştirme konusunda üzerinde biraz durmak istiyorum. Bir aile düşünün, ailenin bir yerde varlığı var, evi var, arabası var, arsası var. Bir taraftan da borcu var. Borç sorun olunca aile evlerden birini satar borcunu kapatır, ailenin varlığı azalır. Yani azalan varlığı kadar da borcu azalır ama biz devlet olarak bunun tam tersini yapmışız. Elimizde, avucumuzda ne varsa satmışız. En kârlılarından başlayarak. TÜPRAŞ'ı satmışız, ERDEMİR'i satmışız, Türk Telekom'u satmışız, Halk Bankasının bir bölümünü satmışız, PETKİM'i satmışız, limanları satmışız, TEKEK'in sigara bölümünü satmışız, TEKEK'in içki bölümünü satmışız, elektrik santrallerini satmışız, elektrik dağıtımını satmışız, satmışız da satmışız. Hem bunları satmışız hem de yeni borç yapmışız. Böyle bir yapı sürdürülebilir mi arkadaşlar? Tabii ki sürdürülemez. Yeni bir Türk Telekom, yeni bir TÜPRAŞ, yeni bir PETKİM kurmanızı sizden beklemiyoruz, buna vizyonunuz da misyonunuz da yetmez ama bu milletin varlığını satıyorsanız bari onunla yeni bir varlık edinin, yeni bir yatırım yapın, bunları da yapmıyorsanız hiç değilse borcu ödeyin. Milletin varlığını, birikimini azaltıp, borcunu artırıyorsunuz, buna "ekonomi yönetimi" demek benim içimden pek gelmiyor.

Özelleştirmelerin sonuna geldik, artık satacak hiçbir şey kalmadı, sadece oto yollar var, Millî Piyango var, Loto var, Toto var, at yarışları kaldı. Fazla bir şey kalmadı ve bütçe açığı elinizde patladı. Bir mucize olmaz ise 2013 yılında bu programda yer alan rakamdan daha büyük bütçe açıklarıyla karşı karşıya kalacağız.

Tabii ki bunları söylerken içimin ne kadar acıdığını, bunların tüm maliyetinin yine bu ülkenin işçilerin, köylülerin, emekçilerin, dul ve yetimlerin, gençlerin ödeyeceğini bildiğim için de içim cız ediyor bunları söylerken ama bunları söylemek de muhalefet partisi milletvekilleri olarak bizim asli görevlerimizden biri olduğunu altını çizmek isterim.

Mali disiplin masasının bir başka ayağını da mali aflar oluşturdu. AKP Hükümetleri her seferinde "Bu son." diyerek on yılda yedi mali af çıkardı. Neredeyse bir buçuk yıla bir af düşüyor. Adına süslü olsun diye "Yeniden Yapılandırma" denilmesine bakmayın, bu aflar günü kurtarmaya yönelik aflardı. Faizler silindi, cezalar kaldırıldı, bütçeye bir defalık gelirler sağlandı, en son aftan 19 milyar lira geldiği hâlde 2012 yılında bütçe açığı yine patladı. Bu paralar alındı, çarçur edildi.

Şimdi görüyoruz ki bu aflar da vergi ahlakını bozmak dışında hiçbir işe yaramamış. Verginin yükünü düşürecek, vergiyi tabana yayacak, dolaylı vergi azaltacak reformlar yapılmadığı için aflar, vergisini düzgün ödeyen mükellefi "Nasıl da af çıkıyor, ben de ödemem." noktasına getirdiler.

Sayın Bakan, açıklamalarınızda asgari ücretin de yükseltildiğini, insanların insanca yaşadığını söylüyorsunuz. Bakınız arkadaşlar, 2011 Temmuz-Aralık brüt asgari ücret 837 lira, neti 658 lira. Bu yılın ocak ayında, 2012 Ocak-Temmuz brütü 886 lira, neti 701 lira, toplam zam 42 lira. Günlüğü de 1 lira 42 kuruş arkadaşlar yani bir gün için 1 lira 42 kuruş zam yapılmış. 2012 yılının yani bu yılın Temmuz ile Aralık ayı, yani önümüzdeki aya kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, süreniz bitti, ilave süre veriyorum. Biraz çabuk okursanız, lütfen...

MUSA ÇAM (İzmir) – Brüt 940 lira, net 739 lira, zam 38 lira arkadaşlar, günde 1 lira 28 kuruş.

2013 Ocak, önümüzdeki birkaç ay sonra zam beklentisi brüt 990 lira, neti de 779 lira olacak, zam da 39 lira olacak. Günlük artış da 1 lira 35 kuruş olacak arkadaşlar. Bir otobüs bileti bile değil. 2013'ün Temmuz-Aralık zam beklentisi de 1036 lira, neti 797 lira, zam aylık 18 lira olacak, günde de 0,61 kuruş olacak arkadaşlar. "İşsizliği azalttık." diyorsunuz ama hem Türel, hem Sayın Sarı, hem Hurşit Güneş arkadaşlarımız bunun sanal olduğunu ve artık iş bulma umudunu kaybetmiş insanların istatistiklerin dışında kaldığını ve bu nedenle gözükmediğini söylemek istiyorum.

Size ilginç bir rakam söyleyeceğim: TÜİK'in enflasyon rakamlarına bakın, AKP döneminde fiyatı en fazla artan mal ve hizmet ne, biliyor musunuz? Resmî evrakla ilgili hizmetler arkadaşlar. Resmî evrak için ödenen para 2003 yılı başından bu yana tam yüzde 1.200 oranında artmış. Bence bu rakam bile "Ceberut devlet" diye diye iktidara gelen AKP'nin nasıl ceberutlaştığını ortaya koyuyor. Artırdığınız her kuruş vergi, yaptığınız her kuruş zam vatandaşın cebinden çıkıyor. Zengin vatandaşla bir şey olmaz, o tasarrufundan fedakârlık eder ama kıt kanaat geçinen sabit gelirli vatandaş bu vergileri, zamları ödeyebilmek için sağlığından, yiyeceğinden, çoluğunun çocuğunun nafakasından, giyeceğinden fedakârlık ediyor. İnsafsızlık değilse bu, nedir?

Sayın Başkan, söz hakkım bitti mi?

BAŞKAN – Evet, süreniz tamamlandı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şöyle toparlamak istiyorum:

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan, değerli üyeler; bütçe kamu gelirlerinin yeniden dağıtıldığı bir araçtır. İş yerlerinden ve piyasalardan oluşan ilk gelir dağılımı sırasında oluşan dengesizlik ve eşitsizlikler bütçeler yoluyla düzeltilir çünkü ancak bu yolla toplumda iç barış ve huzur sağlanabilir, devlete olan güven artar. Bu nedenle, bütçeler piyasa mekanizmasının bir aracı değil piyasaya toplum çıkarları için müdahale etmenin temel yoludur.

Aç, açık, yoksul kimsenin kalmadığı, deprem ve doğal felaketlere karşı yurttaşların can ve mal güvenliğinin sağlandığı, eğitim düzeyi yüksek, sağlıklı bireylerden oluşan -bitiriyorum Sayın Başkan- bir toplum yaratmak bütçenin temel amacı olmak zorundadır. Üzülerek belirtmeliyim ki, 2013 bütçesi bu nitelikte bir bütçe değildir. Gerek amacı gerekse kaynak dağıtım sistemi de toplumsal amaçlara değil sermayeye ve iktidar yandaşlarının yararlanmasına yöneliktir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

Son söz, ülkemizin zengin kaynaklarını ülke, kamu ve toplum lehine değerlendirecek, orta ve uzun vadeli uluslararası stratejiler benimsenmeli, bütçeler de bu çerçevede yatırım, sosyal devlet gerekleri ve sosyal toplumsal gereksinimler esas alınarak düzenlenmelidir. Yüksek gelir gruplarının lehine vergi afları son bulmalı, finansal işlemler ve faiz gelirleri üzerindeki vergiler artırılmalı, çalışanlar ve KOBİ'lerin vergi yükleri azaltılmalı, halkı bunaltan dolaylı vergiler düşürülmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum.

Sayın Bakan, çıkarmış olduğunuz son kitapta 2013 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi Kanunu Tasarısı bağlı cetvellerin 227'inci sayfasında (K) cetvelinde "Saatlere bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personel" diyor. Bugüne kadar bunlardan sizin kurumunuz ve kurumunuza bağlı tüm kurumlarda 657'ye bağlı güvenlikçi memurlar vardı, bunu buradan çıkarmışsınız. Türkiye çapında yaklaşık 5 bin kişiyi ilgilendiren böyle önemli bir konuda bu arkadaşlarımızı devre dışı bırakmanız sizin kendi memurunuzla karşı bir haksızlık ve bir adaletsizliktir. Bunun da bu bütçe döneminde düzeltileceğine inancım...

Değerli milletvekilleri, son cümle, halkın ve emekçilerin çıkarlarına öncelik veren, yoksulluğu ortadan kaldırmayı amaçlayan bütçelerin Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında hazırlanacağına olan inancım hepimize saygılar ve sevgiler sunuyorum, süremi aştığım için de Sayın Başkan sizden özür diliyorum.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Bağcı, buyurun lütfen.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; ben de 2013 bütçesinin ülkemizin kalkınmasına ve demokrasimizin gelişmesine katkı sağlaması dilekleriyle sözlerime başlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sabahdan beri bütün konuşmacıları takip etmeye çalışıyorum.

Sayın Bakanımızın dünki sunuşunda da ve bugünkü konuşmalarda da bütçenin olması gereken yönü, büyüme, istihdam, işsizlikle mücadele, cari açık, kamu borçları, vergilerin genişletilmesi gibi bütün yönlerini ele aldılar.

Tabii ki, bütçe bir bütündür, bunu hepimiz kabul ediyoruz ve Sayın Oral'ın ve bazı arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, bütçe hazırlanırkenki süreçlerde görüşe açılması, birtakım ilkeleri... Hazırlık sürecindeki ilkeler ve süreçler tıpkı geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yılda da eminim bu hazırlanma sürecinde, bu ilkelerle bu bütçe yüce Parlamentonun önüne getirilmiştir.

Ben konuşmamda bütçenin büyüme, istihdam ötesinde ne kadar sosyal bir bütçe olduğu yönüne değinmek istiyorum. Bazı arkadaşlarım değindiler ama ağırlıklı olarak bütçenin olmazsa olmaz niteliği veyahut da özelliğinin sosyal bir bütçe ve sosyal harcamalar konusundaki yönünü de ifade etmek gerekir, o yönüne de bakmak gerekir düşüncesindeyim.

Bütçemizin ne kadar sosyal olduğunu görebilmek için istihdam yaratabilme kapasitesi, gençlerimize ne kadar umut olabildiği, bu bütçe içerisinde gençlerin, yoksulların, esnafın, çiftçinin, yaşlıların, özürülülerin, dezavantajlıların ve iş gücü piyasasında yer alma arzusunda olan kadınlara ne kadar çareler sunuyor, sunmaktadır, bu yönüne bakmak gerekir düşüncesindeyim.

Gençlerin iş bulma umudu nedir? Geçtiğimiz on yılda büyüme ülkemizde ne kadar istihdama katkı sağlayabilmiştir, sağlamıştır? Bütün bu rakamlar, detaylı bir şekilde Sayın Bakanın sunuşunda yer alıyor.

Esnafın işini geliştirme imkânları nedir? Yine az önce de ifade ettiğim gibi, kadının iş gücü piyasasındaki katılımı ne düzeyde gerçekleşmektedir? Bunları bu bütçe içerisinde aradığımızda karşılıkları, karşısında verilen rakamlar bütçenin ne kadar sosyal olduğunun da bize bir izahıdır.

Bütçemizin ne kadar sosyal bir bütçe olduğunu anlayabilmek için sanıyorum, en başta sağlık ve eğitim harcamalarına bakmamız gerekir.

Bütçe sunuşundan anlaşılan o ki, sağlıktaki yüzde 30'luk bir artışla ve 2,2 milyarlık yatırımla sağlıkta önemli bir... Sağlıktaki yatırımların yüzde 30 oranındaki artışıyla bu alandaki Hükümetin çabalarının, sağlıktaki iyileştirme çabalarının devam etmekte olduğunu görüyoruz.

Aynı şekilde, eğitimdeki yüzde 34'lük artışla ve 8 milyar TL'yi aşan bir bütçeyle gene sosyal yönü güçlü bir bütçe olduğunu görmekteyiz.

Tarıma verilen desteklerde -ki, hepimiz biliyoruz, az önce de ifade edildi- bu seneki yaşanan sıkıntılara değindi bazı arkadaşlarımız, haklılar, tarımda ve özellikle hayvancılıkta temel girdilerin ve besin kaynaklarındaki artışları ifade ettiler. Bu, bu yıla özgü bir sorundur. Elbette ki Hükümetimiz bu sorunun üstesinden gelmek için ek, ilave tedbirler almaktadır, alacaktır ama sizler de çok iyi biliyorsunuz ki, tarımdaki destekler her geçen gün artmaktadır ve 7,2 milyarlık bir destekle çiftçinin toprağa ayağını bastığı andan itibaren ambarına kadarki süreçte, hasat sürecinin bütün aşamalarında desteklerin var olduğunu bilmekteyiz. Sadece tek göstergenin mazot fiyatlarındaki artış olarak ele alınması da sağlıklı bir değerlendirme olmasa gerek çünkü tarımda Avrupa'da 1'inci ve dünyada da 7'nci konumda olan bir ülkenin tarımındaki gelişmeleri de takdir etmek lazım. Bu yönüyle bakıldığında, tarımdaki iyileşmeler ve tarımsal destekler de gene bütçenin sosyal yönünün güçlü olduğunu bize göstermektedir.

Son on yıldaki net asgari ücretteki artış bize sosyal bir bütçe yönünü vermektedir.

Gene aynı şekilde en düşük memur aylığı ve BAĞ-KUR esnaf emekli veyahut da BAĞ-KUR çiftçi emekli aylıklarındaki artış, muhtar aylıklarındaki artış, altmış beş yaş muhtaç aylıkları ve...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

MUSA ÇAM (İzmir) – Hocam, ne kadar artmış? Onu söylesene.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Söyleyeceğim. Söyleyeceğim, merak etmeyin.

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyelim. Lütfen...

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Bütün bu artışlara ilişkin değerlendirmeler Sayın Bakanın sunuşunda yer alıyor ama ben size şunu söyleyeyim: Bu dönemdeki enflasyondaki net artış yüzde 136 iken az önce saydıklarımdaki artışların minimum yüzde 300 düzeyinde gerçekleştiğini sizler de biliyorsunuz. Tabii ki, bütçe imkânları çerçevesinde Türkiye'nin büyümesindeki artışın bu alanlara yansımalarının da çok daha yüksek olacağını biliyoruz.

Değerli arkadaşlar, yaşlılar, engelliler, yoksullara yönelik politikalarımız dünyada sayılı örneklerden ve dünyada uygulamayı çok az gerçekleştiren nadir ülkelerden birisiyiz ve bütün dünyada da örnek alınan konumdayız.

Sosyal hizmetler ve sosyal yardım harcamalarının 2013 bütçesindeki oranında yüzde 25'lik artış yani 26,4 milyarlık bir bütçe ayrılması, bu yönüyle gene sosyal bir bütçe özelliğini göstermektedir.

Engelliler için eğitim desteği, taşıma, evde ya da kuruluştaki bakım için ayrılan para 5,3 milyar TL'dir.

Aynı şekilde, TOKİ'nin kentsel dönüşüm uygulamaları ve sosyal konut projeleri tek başına gene önemli bir sosyal bütçe özelliği sunmaktadır.

Merkezî yönetim bütçesinden kırsal kesimin altyapısına ayrılan paylar bize gene sosyal bir bütçe yönünü vermektedir.

KÖYDES, SUKAP, SODES kalkınma ajanslarına ayrılan payın 2 milyar TL'nin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu yönüyle, kırsaldaki altyapının iyileştirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılması yönündeki çabalar sosyal bütçenin güçlü bir yönünü bize vermektedir.

Değerli arkadaşlar, sosyal harcamaların bütçedeki karşılıkları ile işlevlerini iyi analiz etmek durumundayız. Sosyal harcamaların işlevleri, sosyal gereksinimleri karşılama ve sosyal sorunlara çözüm getirme çerçevesinde ele alınmak durumundadır. Ayrıca, sosyal gelişmeyi ve iyileşmeyi sağlama da sosyal harcamaların işlevleri arasındadır.

Bütçeye bir başka açıdan bakmak gerektiğini düşünüyorum, bu da cinsiyete duyarlı bütçelemedir. Son dönemde, gerek Avrupa Birliği müktesebatı gerekse dünya uygulamalarında bütçelerin cinsiyete duyarlı olması yönündeki eğilimin Türkiye Cumhuriyeti bütçesinde de karşılık bulunduğunu görmekteyiz.

Kamu harcamaları ve kamu gelirleri açısından erkek ve kadınlara her alanda eşit bir şekilde davranılmasını değil erkek ve kadınların önceliklerine göre kamu harcamalarını ve gelirlerini organize ederek cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasının amaçlanması da esas olmalıdır.

2013 bütçesinin hazırlanmasında emeği geçen tüm Maliye Bakanlığı ve kurumların çalışanlarını kutluyorum ve ülkemizin gelişmesine, kalkınmasına ve demokrasisine katkı sunması dilekleriyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum Sayın Bağcı.

Sayın Susam, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ne kadardır?

BAŞKAN – Beş dakika.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Beş dakikalık sürede tabii ki...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beş dakika değil, on dakika.

BAŞKAN – Süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Neyse... Ben konuşayım, beş dakika içerisinde anlatmaya çalışacağım.

BAŞKAN – Süreniz geçiyor.

Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, yeniden başlatın.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, ben de süremi verimli kullanmaya çalışacağım.

Öncelikle...

BAŞKAN – Sayın Susam, bakın, söz talebiniz yokken biz sorduk yani orada bir sıkıntı yok.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Ben konuşmamı bir tamamlayayım Sayın Başkan. Daha bir kelime söyleyemedim, sürekli müdahale ediliyor.

Bir dakika müsaade edin de söyleyeyim.

BAŞKAN – Etmeyin Sayın Aslanoğlu.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Ben katkı koymak ve bu bütçede genel bir değerlendirmenin ötesinde, pratikte yaşadığımız bazı sorunların çözümü konusunda Sayın Bakanı ve bürokrat kadrosunu burada bulmuşken bazı önerileri de getirmek istiyorum ama öncelikle bir şey söyleyelim:

Sayın Feramuz Üstün'ün ülkede istikrar olmasından dolayı halkın teşekkür ettiği konusundaki değerlendirmesinde eksik bıraktığı bir yanını söyleyeyim. Muhakkak ki, istikrarı herkes ister, özellikle ticari hayatın istikrara çok ihtiyacı vardır. İstikrar önemlidir, istikrar olmalıdır ama o istikrar birilerinin çok zenginleştiği birilerinin yok olduğu bir istikrar olmamalıdır. O istikrar içerisinde herkes adil, eşit o istikrardan yararlanmalı ve katkılar konmalıdır. Ülkemizde bugünkü istikrarda dengesizlik vardır. Bu dengesizlik küçük işletmeler, tarım adına gerçekten çok kendini hissettirmektedir Sayın Bakan. Esnaf ve sanatkârimız ve KOBİ'lerimiz bu anlamıyla piyasanın şu an içinde bulunduğu durumda çok zorlanmaktadır.

Önce, onlar adına bir teşekkür edeyim. İki tane konuda yaptığınız düzenleme çok önemlidir. Gerçek usuldeki mükellefin basit usule dönme konusundaki bugüne kadar gerçekleşmeyen uygulama özellikle de gerçek usuldeki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

insanların alım güçlerinin ve piyasada küçülmelerinden kaynaklanan basit usule geçme ihtiyaçlarını karşılayan bir düzenlemedir. Bu anlamıyla, teşekkür ediyorum.

İki, bazı esnaf ve sanatkârların gerçekten vergi muafiyetinin içine alınması ve bunun vergi muafiyeti içerisinde değerlendirilmesi gene Bakanlığınızın son dönemde o kesim için yaptığı uygulama olarak önemli ve teşekkür edilmesi gereken uygulamalardır.

Ama bu küçük uygulamaların ötesinde, esnaf ve sanatkâr çok ciddi sıkıntıdadır, KOBİ'de çok ciddi sıkıntılar vardır.

Bu nedenle,

1) Yapılandırma konusunda yeni bir tarih, en azından bu tarihi yıl sonuna kadar uzatabilme imkânı varsa, kanunda bir boşluğunuz varsa yapılandırma tarihini uzatmanız gerekmektedir. Bu konuda çok net bir ihtiyaç vardır.

Size bu yapılandırmalar çıkarken söylemiştim Meclis görüşmelerimizde, piyasadan çekeceğiniz paranın miktarını söylemiştim, yeni borçları da ödeme koşullarını koyduğunuz zaman toplam piyasanın nakit ihtiyacında çok ciddi daralmalar olduğunu söylemiştim. Bugün yeniden yapılandırma yapmak zorunda kalmamız bunun bir gereğesidir. Yapılandırmada tarih uzatmanıza ihtiyaç vardır.

2) Alkollü içecekler ve tütünde kayıt dışılığı azalttığını söylemek mümkün değildir çünkü alkole ve sigaraya yapılan zamlarla ciddi bir şekilde hem kaçak tütünü hem kaçak sigarayı ve kayıt dışı içkiyi ciddi bir şekilde teşvik ettiğiniz açıktır. Bakkalları çok iyi tanıyan ve o piyasanın içinde bulunan bir insan olarak bunu çok samimiyetle görüyor ve açıkça bu ticaretin yapıldığını gözlemliyorum, hatta hatta bir Güneydoğu Anadolu ilimize yaptığım genel ziyarette kurulmuş tezgâhlarda, cadde üzerinde açıkça kaçak sigaraların satılabildiği bir ülkedir Türkiye şu an.

Sayın Bakan, burada söylediğiniz, engelliler için yapmış olduğunuzu söylediğiniz bir konu var: "Engelliler için eğitim desteği, taşıma, evde ve kuruluştaki bakım kapsamında 2013 yılı bütçesinde yüzde 26'lık artışla 5,3 milyar ödenek öngördük."

Gerçekten, en çok desteğe ihtiyaç olan kesimlerden bir tanesidir ama bakınız, bu destek verilirken sonuç alınmalıdır. Ben, küçük katkılarımı bu kesimlerden engellilere bir okul açmış ve onların sorunlarını çok yakından bilen bir insan olarak söylüyorum: Bu konuda, evde bakımı veya özel okulları teşvik etmekten daha çok devlet bu alana okul yaparak yatırım yapmalıdır. Şimdi yeni Millî Eğitim Kanunu'ndaki değişikliklerle de yirmi bir yaşının üzerindeki okullaştırmadan uzaklaştırdık, Halk Eğitime açtık. Müthiş bir sıkıntı var.

Sayın Bakanım, engelli bir çocuğun evde ailesi tarafından bakılması demek hem çocuğun eve mahkûm hem ebeveynlerin eve mahkûm olması demektir. O çocukların okula geldiğinde sosyal anlamda gelişmelerini ve değişimlerini gözlemlemiş biri olarak söylüyorum: Bu alanda para yerine okullaşma yapmak çok önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Susam, ilave süre veriyorum.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Ben, eğitimde bu anlamıyla, özürülere ayrılan bütçenin bu şekilde yapılması gerektiğine inanıyorum.

Bir de elektronik haciz işlemini başlatarak yapmış olduğunuz işlem, belki bir yanıyla çağın gereklerini içeriyor ve bir ihtiyaçtan doğuyor ama kayıt dışılığı ve insanların banka üzerinden işlem yapmaktan ciddi şekilde kaçtığı bir noktaya gidiyor. Bizim amacımız bu olmalıdır, insanları kayıt dışına itmek değil kayıt içine almak. Bu konuda çok küçük paralar için elektronik hacizler yapılması ve bundan dolayı da insanların, borçlu olan insanların çekindiği bir noktaya gelmiştir. Bunda yeni bir tedbir almaya ihtiyaç vardır.

Bir son noktayı söyleyeyim. Büyük işletmeler olarak bugün ülkede ölçek ekonomisine büyük değer veren ekonomiler küçük işletmelerin bu ülkeye katkılarını görmeyerek bu bütçede de hep büyüklerden söz edilmiştir. AR-GE'de vermiş olduğunuz destekler maalesef hâlâ binde 8'ler düzeyinde kalmaktadır. Ben beş yıldır milletvekiliyim. Beş yıl önce bütçede görüştüğümüzde binde 8 hedefini binde 15'e çıkarma hedefimiz vardı, bugünkü bütçede hâlâ binde 8 noktasında kalmış olması ve AR-GE desteklerinden büyük oranda da büyük işletmelerin 50 çalışanlı olarak yararlanmış olması, bu anlamda da küçük işletmeleri ve KOBİ'leri çok zor durumda bırakmaktadır.

Ben bütçenizin bu kısa sürede, bana verilen sürede bu konulara değinerek hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. Değindiğim konular üzerinde bürokrasinizin hassasiyetler durmasını rica ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Susam, çok teşekkür ederim.

Sayın Aydemir, buyurun.

Süreniz beş dakika.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, çok değerli bürokratlarımız; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Bütçemizin hazırlanmasında emeği geçen başta Bakanımız olmak üzere tüm arkadaşlarıma ve bundan sonra emeği geçecek olan herkese de ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ben teşekkür etmek için söz aldım ama birkaç hususu da belirtmek istiyorum.

AK PARTİ'yle birlikte Türkiye'ye bir siyasi istikrar gelmiştir. Siyasi istikrarla birlikte ekonomik istikrar da gelmiştir. Bununla birlikte, Türkiye, her geçen gün büyümüşür, her geçen gün gelişmiştir. Tabii ki, büyüyen ve gelişen ülke daha sonra ne olmuştur, dışarıda itibarlı bir ülke konumuna gelmiştir. Bugün, artık Türkiye'nin dışarıda bir itibarı vardır. Bunu kimler söylüyor? Bunu yabancı devlet adamları söylüyor, bugün, Türkiye'ye gelen yatırımcılar söylüyor, bugün, yurt dışında çalışan ve yurt dışından ülkemize gelen her vatandaşımız bunu kendi gözlemleriyle, gelerek, bizzat bize teşekkür ederek söylüyor. Bundan dolayı Hükûmetimize çok teşekkür ediyoruz. Sağ olsunlar, var olsunlar. Ama büyüyen ve gelişen

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

Türkiye'nin büyüdüğünü burada görmeyerek sadece bir algı olduğunu söylemek bence Hükûmetimize bir haksızlıktır, ülkemize bir haksızlıktır veya gelişen ve değişen Türkiye'nin değişimini görmeyerek bunu sadece illüzyon olarak anlatmak, bahsetmek, burada yapılan arkadaşlarımıza, Hükûmetteki arkadaşlarımıza bir haksızlık olduğunu zannediyorum yani bugün, Türkiye'de bölünmüş yollarla seyahat ederken, yollarda seyahat ederken, bölünmüş yolun, duble yolların 21 bin kilometreye çıktığını gördüğümüzde, gözlemlediğimizde bunu sadece illüzyon olarak bence algılamak; bu da yanlışlıktır. Türkiye'nin 1 trilyon 500 milyar lira gayrisafi millî hasılaya ulaşması; büyümesi bence rakamlarla da Türkiye'nin büyüdüğünü her seferinde görüyoruz.

Bakınız, bugün sağlıkta geline nokta ortadadır. Genel Sağlık Sigortasıyla herkes sağlık güvencesi altına girmiştir, hiç kimse dışarıda kalmamıştır. Sağlıkta âdeta parçalanmış yapıya bizimle birlikte son verilmiş ve kapı kapı hastalarımızı gezdiren bir durumdan, bir noktadan kapı kapı gezip hastaları arayan ve hastaların ayağına doktor gider duruma bizimle birlikte ülkemiz gelmiştir ve bunlar, hakikaten bence bir algılama değil bunların hepsi birer olgudur, bunlar gerçek bir vakadır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye 170 bin derslik de bizim dönemimizde inşa edilmiştir. Bizimle beraber ülkemizde 357 bin öğretmen atanmıştır yani "Atanamayan öğretmenler" kavramı, evet bizimle birlikte gündeme gelmiştir ama...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – O fark bağışçılardan olmuştur.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii ki, bağışçılar da bu ülkenin vatandaşlarıdır. Bu ülkede demek ki, vatandaşlarımızla devlet arasındaki uçurum kalkmıştır, devletle millet barışmıştır, milleti hayır yapmaya yönelten gene bu Hükûmetimizdir. Bunu için de tebrik etmeniz lazım. Bir taraftan, fakir ülke, yoksullaşmış ülke derken bir taraftan, vatandaşlarımızın hayır yapması da bence önemli bir olgudur yani demek ki, vatandaşlarımızın da parası var, hayır kapılarını bizimle beraber açmış. Buradan, hayır yapan tüm vatandaşlarımıza da ayrıca teşekkür ediyoruz. Yani bu, devletle milletin buluşturulmasıdır. Bundan dolayı bütün vatandaşlarımıza bence teşekkür etmek lazım, tebrik etmek lazım, Hükûmetimizi de tebrik etmek lazım bence. Niye? Vergi muafiyeti getirdik vatandaşlarımıza yani hayır kapılarının yollarını bizimle beraber ne oldu, açmış olduk. Her vatandaşımızı artık ne yapıyoruz, hayra teşvik ediyoruz. Bence bununla gurur duymak lazım, bundan onur duymak lazım.

Değerli arkadaşlar, ilk ve ortaöğretimdeki öğrencilerimize burslarımızı 12 kat artırdık. Bence bunlar illüzyonist bir durum değildir, bunlar rakamlar, bunlar gerçekler.

Bizimle beraber üniversitedeki öğrencilerimizin bursları 45 bin liradan 260 bin liraya çıkmıştır. Bizimle beraber her ilimizde artık üniversite kurulmuştur.

Değerli arkadaşlar, gittiğimizde üniversitesi olmayan bir il var mıdır? Yoktur. Her ilimize üniversite yapılmıştır. Bence bunlar sevinilecek durumdur, sevinmemiz de gerekir. Bunları söylemek lazım, gurur duymak lazım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Üniversite var da üniversite binası yok.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Giderseniz görürsünüz üniversite binalarını da.

ADİL KURT (Hakkâri) – Ben gittim oraya, gördüm.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bakınız, bizimle beraber, söyledik, ülkemiz bölünmüş yollarla, otoyollarla döşenmiştir âdeta. Bence, bu otoyollarla, asfaltlarla gurur duymak lazım Sayın Adil Bey yani otoyolları muhafaza etmek lazım, otoyollara bomba koymamak lazım. Doğu illerimize gelen yatırımlarımıza sahip çıkmamız lazım. Doğu illerimize gelen yatırımlara sahip çıkmazsak Hakkâri'deki vatandaşımız çalışmak için Balıkesir'e gelmek zorunda kalacaktır. Eğer Balıkesir'deki vatandaşlarımızla... İşte o zaman halk arasında bölücülük olacak diyorsak ne yapmamız lazım, Hakkâri'deki yatırımları başta kendimiz korumamız lazım. Eğer oradaki yatırımları yakarsak...

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Balıkesir'e yollama hemen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yok, Adil Bey söylediği için söylüyorum, Sayın Hemşehrim, sana söylemiyorum, Adil Bey öyle telaffuz ettiği için söylüyorum.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Sen Manisa'ya al önce, hemen Balıkesir'e yollama.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizim herkese kapımız açık, buyursun gelsinler.

Eğer Hakkâri'deki vatandaşlarımızı il il gezdirmek istemiyorsak ne yapmamız lazım, oradaki vatandaşlarımıza sahip çıkacağız, oradaki yatırımlarımıza sahip çıkacağız, oradaki altyapıya sahip çıkmamız lazım, yatırımlara sahip çıkmamız lazım. Daha sonra da gelip vatandaşları...

ADİL KURT (Hakkâri) – Çok kişi çalışmıyor maalesef.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çalışırlar. Eğer yatırımlara sahip çıkarsak hepsi çalışırlar. Gelen yatırımları eğer ortadan kaldırmazsak, yakmazsak, hepsi, öyle zannediyorum ki, orada çalışırlar, herkes de gurur duyar. Türkiye zaten gelişir, Türkiye değişir.

Bakınız, Türkiye hakikaten... Siz dediniz ki: "Türkiye finansmanı dışarıdan sağlayarak, para bularak asfalt yapıyor." Bu yollara sahip çıkmak lazım. Biz o paraları borç bularak yapıyorsak, onları niye patlatalım, bombalayıp patlatalım? Gelin, hep birlikte sahip çıkalım. Bakınız, hepimizin, 70 milyonun orada emeği var, alın teri var, hep birlikte o yollara, yatırımlara, havaalanlarına sahip çıkmak lazım. Bu paralar kolay kazanılmıyor değerli arkadaşlar.

ADİL KURT (Hakkâri) – Karakol yapmak yatırım değil ama.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, bakın, yolları bombalayan terör örgütü. Lütfen, Adil Bey'e karşı böyle konuşmayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, ben Adil Bey'e söylemiyorum, ben oradaki altyapıya sahip çıksın diye söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye bizimle beraber hızlı trene kavuştu. Evet, hızlı treni belki illüzyonist olarak görebiliriz. Hızlı tren hayaldi ama hayaller gerçek oldu. Artık Türkiye hızlı trenle buradan Konya'ya, buradan Eskişehir'e gidiyor, inşallah, daha da sayıları artacak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Bu yapılanları, tabii ki, yeterli görmeyebiliriz, yeterli de olmayabilir ama önce, marifet iltifata tabidir, yapılanlara teşekkür etmek gerekir diye düşünüyorum yani bu işleri yapanlar da bizim kendi ülkemizin insanları, kendi vatandaşlarımız, kendi bakanlarımız, kendi evlatlarımız, kendi öz kardeşlerimiz yapıyor. Türkiye'yi on yılda bu noktaya getirmek yani Avrupa krizine rağmen, ülkeler batarken Türkiye'yi parmakla gösterilen bir ülke konumuna getirmek bence tebrik edilecek ve teşekkür edilecek bir durumdur.

Değerli arkadaşlar, tarıma gelince, bakınız, hakikaten Türkiye'nin nüfusunun belki büyük çoğunluğu tarımla uğraşılıyor. Her ilimizde çiftçilik yapan kardeşlerimiz var. Tarıma bizimle beraber ayrılan destek 1,8 milyardan bu sene 9 milyar liraya çıkıyor. Bizden önce ne kadardı? 1,8 milyar. Şimdi, bu sene uygulanan 7,2; 2013'te de 9 milyar hedefliyoruz. Değerli arkadaşlar, bu rakamlar kendiliğinden artan rakamlar değil. Bunlar çiftçimizi sevdiğimiz, tarımı kolladığımız, gözettiğimiz için bu rakamları biz çiftçilerimize, kardeşlerimize ayırıyoruz. Bakınız, Türkiye tarımda bizden önce dünyada kaçıncıydı, şimdi kaçıncı? 7. idi, şimdi Türkiye dünyada 4'üncü. Avrupa'da 4'üncüydü tarımda, şimdi 1'inci konuma gelmiştir. E, durup dururken tarımı desteklemezseniz nasıl birinci olacaksınız? Demek ki Hükümetimiz tarıma elinden geldiği, bütçenin el verdiği şekilde destek veriyor değerli arkadaşlar. Türkiye, on yılda 230 milyar liradan 1 trilyon 500 milyar dolara gayrisafi millî hasılamızı getirdik. Yani krize rağmen Türkiye'yi büyüttük, krize rağmen tarımdaki vatandaşlarımızı destekliyoruz. Krize rağmen çiftçimizi destekliyoruz. Bakınız, yazın herkes seçim bölgesine gitti, esnaf kefalet kooperatifinin seçimleri oldu hepimiz gitmişsinizdir, davetlisinizdir. Oradaki esnafımızı gördük yüzde 47 faizlerden yüzde 5'lere, yüzde 7'lere faiz, esnafımız artık kredi kullanır duruma gelmiştir ve geri dönüşüme baktığınız zaman yüzde 98, yüzde 99'un tamamı geriye dönüyor kredilerimizin. E, bu nedir? Çiftçimizin yanımızda olduğunu gösteriyor ve bizim dönemimizde ilk defa, on yılda bizim Hükümetimizde vergi artışı hiçbir kalemde gözükmemiştir değerli arkadaşlar. Ben de mali müşavirim ama eskiden nasıldı? Her maliye bakanı lügatimize yeni bir vergi ismi koyardı. Net aktif vergisi, ekonomik denge vergisi, aklınıza ne gelirse. İsim kalmamıştı artık. KDV oranlarında artışlardan üst sınıra yaklaşmıştık. Son on yılda hangi katma değer oranını biz yükselttik, bir bakın. Yani esnafımızın yanında olmak demek bu demektir. Vergiyle esnafımızı biz ezmedik. Esnafımızı biz ezdirmedik, evet. Bugün hakikaten eğer hâlâ vergi oranlarını bugün düşürüyorsak, kurumlar vergisini düşürdüysek, gelir vergisini düşürdüysek, katma değer oranlarının bazılarını sıfırlayıp, bazılarını yüzde 8'lere, 1'lere çektiysek bu nedir? Esnafımızın yanında olduğumuzun göstergesidir değerli arkadaşlar.

Ben bu düşüncelerle bu bütçenin hazırlanmasında ve bundan sonra katkı sağlayacak tüm arkadaşlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum. 2013 yılı bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

Sayın Koca, buyurun lütfen.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakanım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; ben de sözlerime başlarken 2013 yılı bütçemizin ülkemiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Evet, ekonomiyle ilgili eleştirileri yaparken gerek bölgemizdeki gerekse dünyadaki mevcut ekonomik fotoğrafları da göz önünde bulundurmamız gerektiğini düşünüyorum. AK PARTİ'nin ekonomi politikalarını eleştirirken özellikle iki noktada kıyas yapmanın daha sağlıklı olacağını düşünüyorum. Bunlardan birincisi, dünya ekonomisi. İkincisi de, 2002 yılı öncesi Türkiye ekonomisi. Sayın Bakanımız dün dünya ekonomisine yönelik detaylı bir şekilde açıklamalarda bulundu. Bu açıklamalarda da yer alan gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler ile Avro Bölgesi ekonomilerine dair vermiş olduğu rakamları iyi analiz etmemiz gerekiyor. Bunun yanında AK PARTİ'nin iktidarda olduğu süre zarfında ekonomide sağlanan gelişmeyi rakamlar çerçevesinde değerlendirmemiz gerekiyor. Bu on yıllık sürede yaşanan gelişmenin net bir şekilde algılanması için Türkiye'nin 2002 yılına kadar olan ekonomi fotoğrafı ile AK PARTİ dönemindeki ekonomi fotoğrafını analiz etmemiz gerekiyor. Ancak bu şekilde gerçekçi, doğru bir değerlendirme yapmamız mümkün olacaktır. 2001 yılına baktığınızda dünya ekonomisinde bugünkü yaşadığımız krizler yok iken Türkiye'de bir anayasa kitapçığının masa üzerinde yer değiştirmesiyle birlikte ekonomik krizin baş gösterdiğini hepimiz biliyoruz. Bu krizin devamında otuzun üzerinde banka batması...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hikâye anlatıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı metne benziyor.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Hoş geldin Başkan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynı metne benziyor, bir anda hatırladım da.

BAŞKAN – Sayın Koca, lütfen devam edin.

Arkadaşımızın konuşmasını lütfen hikâye olarak da değerlendirmeyelim, hakikaten arkadaşımızın emeğine saygısızlık oluyor.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sabahtan beri sen yoktun, burada yazdım. Ne diyeceksin?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, ben benziyor dedim.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sen hafızanı yenile Başkan.

BAŞKAN – Sayın Koca, buyurun lütfen, devam edin.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Bu krizin devamında otuzun üzerinde banka batması, IMF'ye olan borcumuzun nereden nereye geldiğini hepimiz biliyoruz. 25 milyar dolarlar civarında olan ihracat seviyesi ekonomik küçülmenin yüzde 9,4'lere ulaşması, yüzde 68'lerde seyreden enflasyon oranı, gecelik faizlerin yüzde 7.500'leri görmesi. Merkez Bankası döviz rezervlerinin 22 milyar dolarlara kadar düşmesi, kişi başına millî gelirimizin 3 bin dolarlarda seyrettiği ve işsizliğin tavan yapması gibi ekonomik bir tabloyla karşı karşıya olan bir ülke. Bu Türkiye fotoğrafında, bu tablo nedeniyle bütçede kamu yatırımlarına sadece 8,7 milyar dolarlar, eğitime 6,5 milyar dolarlar ve sağlığa 2,9 milyar dolar pay ayrıldığını hepimiz biliyoruz. Bütün bu tablo neticesinde ekonomik manada Türkiye kamu borçlarının sürdürülebilir olmadığı kanısı hakim olmuş, ekonomik anlamda güven kalmamış bir ülke.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

Bugüne geldiğimizde, tablonun durumuna az önce verdiğim rakamları, 2012 rakamlarıyla kıyas ederek vermek istiyorum. Evet, o gün 25 milyar dolar olan IMF borcumuzun bugün sıfırlandığını, yüzde 68'lerde olan enflasyonun yüzde 10'un altına düştüğünü yani tek hanelerde seyrettiğini biliyoruz. Yine ihracat rakamlarının 25 milyar dolarlardan 145 milyar dolara çıktığını, yıllık 9,4 küçülmenin 8,4 büyümeye olarak yansıdığını, kişi başına millî gelirin 10 bin dolarları geçtiğini ve 22 milyar dolar olan Merkez Bankası döviz rezervlerimizin 114 milyar dolara kadar çıktığını görüyoruz. Yine günlük faizlerin tek haneli rakamlarda seyrettiğini biliyoruz.

Şimdi, ekonomide gerçekleşen bu ilerleme sayesinde bir de yapılan yatırımlardan kısaca bahsetmek istiyorum. Kamu yatırımları 8,7 milyar dolar iken bugün 39 milyar dolarlarda, eğitime ayrılan bütçenin 11 milyar liradan 56 milyar liraya çıktığı kısaca sağlık başta olmak üzere her alanda ayrılan bütçenin nereden nereye geldiğini biliyoruz. Hükûmetimizin yapmış olduğu duble yolların 3 katına eriştiğini bu dönemde hepimiz biliyoruz ve 500 binin üzerinde toplu konutun bugün teslim edildiğini hep birlikte yaşıyoruz. Artık gelmeyen kara trenleri değil yüksek hızlı trenleri kullanıyor, kara tren hatlarını yerine hızlı tren konforunu yaşıyoruz. Evet, sağlanan makroekonomik istikrar ve güçlü büyüme sayesinde bankaların sağlıklı bir yapıya kavuşmasını ve Türk bankacılık sisteminin kriz sonrasında daha da büyümesi sağlanıyor. Bugün dünyada yaşanan büyük buhranlara karşı Türkiye'de akılcı ekonomik politikalar uygulayarak ülkemizi en az zararlı düzeye çıkardığını tüm dünya konuşuyor. Kamu borç stokunu sorun olmaktan çıkarıp Maastricht Kriterleri'nin ve OECD ortalamasının çok çok altında seyrettiğini görüyoruz. Uluslararası piyasalarda borç alan bir ülkeyken borç veren bir ülke konumuna geldiğimiz hepimizin malumu. İktidarımız döneminde sağladığımız ekonomik istikrarı ve güçlü büyümeyi gerçekleştiren siyasi istikrar, uygulanan doğru makroekonomik politikalar ve yürütülen yapısal reformlara borçluyuz. Bugün basına yansıdığı şekliyle Almanya Başbakanı Merkel'in ifadelerini hepimiz belki de okuduk. Merkel, özellikle Suriye sığınmacılarına karşı Türkiye'nin takınmış olduğu tavırdan dolayı Türkiye'ye teşekkür ettikten sonra Türkiye'deki ekonomik durumun çok iyi olduğunu belirterek "Euro Bölgesinde de keşke Türkiye'deki bu dinamik gelişme olsaydı." şeklindeki Türkiye'yle ilgili ekonomi alanındaki ifadeleri kullanıyor. Bugün ülkemizin imkân ve ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan bu bütçe ile 2023 hedeflerine daha da yaklaşacağımızı, yatırımları öngörmesi, istihdamı desteklemesiyle işsizlik oranlarını daha da azaltacağımızı ki yine bugün ajanslara düşen haberde de bu konuda özellikle AB İstatistik Kurumu Eurostat Avro Bölgesi'ndeki işsizlikle ilgili olarak rakamları açıkladı, eylül ayında yüzde 11,6'yla tarihinin en yüksek seviyesine ulaştığını belirtti. Yine, Meclisimizde hazırlanan özellikle temel ekonomik göstergeleri veren araştırma merkezinin de verilerine göre, yayınladığı verilere göre Türkiye'deki -2012 Haziran ayı itibarıyla- 7,7'lik işsizlik oranının AB ülkeleri, euro alanı, OECD ülkeleri, ABD ve Japonya gibi ülkelere daha düşük rakam olduğunu verilen bu tabloda da görebiliyoruz. Küresel Rekabet Gücü Endeksi sıralamasında 144 ülkenin arasında ülkemizi 43'üncü sıraya çıkartarak en hızlı yükselen ikinci ülke unvanımızı uygulayacağımız ekonomi politikalarıyla sürdüreceğimizi, Yolsuzluk Algılaması Endeksi'nin en yüksek olan yüzde 50'lik grubunda en düşük üçte 1'lik gruba girmemizi sağlayıp bunu daha da yükseklerle taşıyacağımızı, ekonomik global büyüme liginde yine üst sıralarda yer almamızı sağlayacağımızı hazırlanan bu 2013 bütçesinde görüyoruz.

Bu ekonomik fotoğrafı kısaca sizlerle paylaştıktan sonra dünkü Maliye Bakanımızın sunumlarında da gördüğümüz gibi, çok kapsamlı ve her detayın düşünüldüğü bir 2013 bütçesi var önümüzde. Özellikle, ülkemizin imkân, ihtiyaç ve orta vadeli hedeflerini esas alarak hazırlanmış olan bu bütçede mali disiplini güçlendiren, reel ekonomiyi destekleyen, toplumsal refahı gözetken ve ülkemizin ihtiyaç duyduğu yatırımlara kaynak ayıran bir bütçe olması sebebiyle her şeyden önce IMF'ye bağlı olmadan hazırlanmış bir bütçe olması hasebiyle ve bizi cumhuriyet tarihinin en büyük ekonomik krizinden çıkarıp bugün dünyanın sayılı büyük ekonomilerinden biri hâline getirecek bir bütçe olması hasebiyle başta Başbakanımız, bakanlarımız ve bu konuda emeği geçen bürokratlarımıza huzurlarınızda teşekkür ediyor, 2013 yılı bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Koca.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bütçemizin de hayırlı olmasını baştan temenni ediyorum.

Tabii, arkadaşlarımız uzun çalışmalar yaptı, Sayın Bakan yine dedi baştan "Ama biz yine yetişemedik." diye. Değiştirdik eylül oldu, ona da yetişemiyorsunuz, bari 17 Ekim yapalım da Sayın Bakanım sizi bir dahaki sıkıntıdan kurtaralım. "Bütçeyle beraber verilir." diyelim, bu işten kurtulalım. 15 Eylül de yetişmedi herhâlde. Son anda yani ne yapalım söyledik...

BAŞKAN – Biz bu konuyu geçtik ama az önce.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama ben geçemediğim için, henüz Sayın Bakan da cevap vermedi.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Bunlar konuşuldu, tekrar oluyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir tek seninki tekrar olmasın, bizimki de olsun yani. Salih Bey sağ ol.

Şimdi, Sayın Bakanım, akşamın bu saatinde öncelikle aşağıda koşuşturmacada olduğum için kusura bakmayın, sizin söylediklerinizi dinleyemedim, aslında aydınlatıcı konuşmalar olmuştur, eminim ama aşağıda da EXPO 2016 Kanunu geçiyor ve maalesef nedense bu Meclisin çalışma şeklinde Sayın Bakanım bütçe geldi mi ikisini, üçünü yarın da finansal kuruluşlar var, öbür hafta... Bütün Plan Bütçeden geçen ne kadar kanun varsa arkadaşlar herhâlde "Hızlı geçsin, onlar yukarıda uğraşırken, aşağıda ya da yukarıda konuşmasınlar, ikisinden birinden fedakarlık etsin." diye mi yapıyor? Vallahi arka arkaya üçü birden geliyor. Yani bir tane gelse -teker teker gelin demiş ya- teker teker de gelmiyor dolayısıyla arkadaşların konuştuğunun bir kısmını dinleyemedim, tekrarlar olabilir ben de çok uzatmadan birkaç tespiti sizlerle paylaşacağım. Yine...

BAŞKAN – Yani yasamayı durdurmamız mümkün değil Sayın Günal. Tekrar edersiniz yani onun için...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Durdurmayın canım, başka yasamalar var yani özellikle bir kasıt unsuru arıyorum artık, yani bu kadar tesadüf olması mümkün değil Sayın Bakanım.

Şimdi, tabii gecikmesi bir tarafa da, o artık biz alıştık ona. Şimdi, bu çok şey gibi geliyor, onu da söyledim şimdi işte, finansal kiralama kısmı var. Yani böyle bir sanki bütçe artık “Ya rakamları çatalım, derleyelim, aman yetiştirelim, bir şey verelim.” gibi olmaya başladı. Yani yoksa önceden bunları vermediğimiz zaman, onu söylüyoruz, amacımız onları birkaç gün önceye alırken -hadi artık üç-dört ay beş ay diyorduk önce de- bir bilgilendirme, kamuoyunu aydınlatma olarak, yatırımcılara bir ön fikir veremeydi amacımız, ona göre de belki yatırım kararları alır diye düşünüyorduk, Salih Bey demin “Konusuldu.” dedi ama bu önemli olduğu için söylüyoruz. O amacı güttüğü için öne alınması, ondan kaybetmiş olduk yani vatandaşlar şimdi bütçeyi gördü ancak o zaman OVP işte ekimin neredeyse bir hafta öncesinde çıkıyor. Bir de asıl bana komik gelen hepsinin aynı anda aynı Resmî Gazete’yle çıkması, hiç olmazsa birini üç-beş gün önce, şu çağrılar bari önceden yapsanız da görüntüyü kurtarsak yani birileri üç-beş gün bakmış gibi olsa diye de düşünüyorum açıkçası çünkü öyle bir şey geliyor ki üçü birden aynı Resmî Gazete’de birinde yazıyor işte “Bütçe çağrıları var.” öbüründe diyor “Esasları şunlardır.” diğeri de bütçenin tamamının temel rakamlarını koyuyoruz, yani hiç olmazsa ondan kurtulalım birer hafta arayla falan hele üç gün arayla mı yapalım? Yani dışa karşı bir şeyi kurtaralım yani hakikaten düşünüyorum ya da yapmayalım komple bütçeyle beraber verelim öyle bir sıkıntı olmasın, hepsini beraber çıkaralım.

Şimdi, burada doğru söylüyor Mustafa Bey, geçen sefer “Öne alın, yetiştiriyor.” dedik aldılar ama yani şimdi tüyo verme diyor da Sayın Kalaycı ama bu hakikaten bir vaka onun için öyle söyledik. Sayın Bakan da baştan teslim ettiği için ben çok fazla üstünde durmak istemiyorum.

Asıl şimdi, tahminlere bakıyoruz Sayın Bakanım. Geçtiğimiz yıl baktım söylediğimiz şeyler, aşağı yukarı konuştuğumuz şeyler bire bir, yani sizin eylül ayında zamları açıklarken söylediğiniz şeyleri bir önceki yıl gene söylemişiz sadece bütçe açığındaki miktarı farklı, o zaman 5,5’miş şimdi 8,5 yapmışız falan, ağustos ayı itibarıyla açıkladığınız rakamlardan bahsediyorum ama yine zammın gerekçesini açıklarken aynı şeyleri söylemişiz ve biz size yine onları söyleyerek demişiz ki “Sayın Bakan bu gelir hedefleri gerçekçi değil, gider hedefleri de gerçekçi değil; bu şekilde yaparsanız...” demin ondan dedim sanki böyle bir “Mizan, tablo tuturalım, sonra bakarız.” gibi algılanıyor. İnanırlılığımız, güvenilirliğimiz kayboluyor, kaygımız ondan. Bir yerde gider olacaksa yapalım, gelir lazımsa bakalım nereden yaratıyoruz ama bu sefer geliri hep vur abaliya tarzı yani o zamlar ve vergi artışları tamamıyla dar gelirli vatandaşın üzerinden doğrudan değil dolaylı vergiyle alıyoruz, vergi adaletsizliği oluyor sıkıntımız burada. Maliye Bakanı olarak sizin göreviniz Anayasa’da herkes yani yükü nispetinde o vergi yükünü tanımlarken “Kaldırabileceği kadar vergi alınır. diyor. E, şimdi bakıyoruz, hâlâ vergiyi tabana yaymaktan, vergi reformundan bahsediyoruz, kurumlar gelir vergisi, siz güzel söylediniz “Yazıyoruz.” dediniz ama yani gidiyor, yani adamların dayanacak hali kalmadı yani yazmak güzel ona katkımız varsa yapalım, eksiği varsa tamamlayalım, yeniden yazalım doğru söylüyorsunuz ama bu arada yeniden sıkıştıkça siz de artık kibarca söylemişsiniz yani “Bazı bakanlara ben söylüyorum ama dinlemiyorlar.” diye yanlış hatırlıyorsa 8’inci maddede mi, nerede bir yerde de düzenleme olacak diye sizin açıklamanıza binaen basın yazmış yani ödeneklerin artışını önceden engellemeye yönelik. Bu şu demek tabii: Bütçe disiplinine uyamıyoruz, ne yapalım yani açıkladık, o zaman yani denk bütçe işte illaki sıfır anayasaya koyalım tarzı değil ama sizin kontrolünüzü arttıran bir şeyler yapmamız lazım veya hakikaten lazımsa arkadaşlarımız onu önceden gelip burada sizlere, bizlere ödenek artışında bir şey varsa ama dediğiniz gibi kaynağını bulamazsak ne yapacağız? Dönüyoruz yine vergi artışı, zam artışı. Şimdi, sıkıntımızın temeli bu. Eğer makroekonomik hedefleri doğru yapmazsak, işte kamuoyuna iyimserlik aşılayalım diye üç olacak büyümeyi dört yaparsak gelir hedefi de yüzde 25 fazla o zaman gelir vergisi koymuş olacağız. Kabaca söylüyorum yani. O zaman ne olacak? Onu tekrar döneceğiz, kimi bulursak ondan alıyoruz. Tabii siz de haklısınız, gelir vergisi bekleyeceksiniz, tahakkuk edecek, tahsil edeceksiniz yani bu şeyi besler gibi, ölme eşiğim ölme hikâyesi gibi Nasrettin Hoca’nın affedersiniz yani yaz gelsin yonca vereceğim. Şimdi diyeceksiniz ki: “Ya Hocam, bize bir sürü para lazım, sizin dediğiniz martta, nisanda gelecek biz onu KDV’ye tak koyduk mu ay sonu tahsilatlara bakınca hemen geçecek.” Yani size de acil para lazım, bir şey demiyoruz. Doğrudan hemen gelecek yere yapışıyorsunuz oradan, ÖTV’den KDV’den alıyorsunuz. Ama bir noktadan sonra artık dayanılmaz hâle geliyor. Bir an önce bu adaletsizliği giderecek düzenlemeler yapalım, sizin yaptığınıza da hemen katkıda bulunalım, bir an önce geçirelim yani daha adil bir vergileme olsun, tabana yayalım, denetimde sorun varsa onlara da destek olalım hiçbirine itirazımız yok. Harcama yapılması gereken yer varsa, işte her ne kadar DPT öldü Allah rahmet eylesin ama yine de Kalkınma Bakanlığında arkadaşlar uzman olarak devam ediyor, sektörel öncelikler belli, Türkiye’nin öncelikleri belli. O olaydan başlamak üzere yapalım ve memleketimizdeki insanların asgari refah düzeyinde gelir elde etmesini, alt kesimdeki insanların da biraz daha refah düzeyini yükselterek ama üst gelir düzeyindekilerden de vergi alarak, adil bir şekilde o sosyal adaleti temin edecek şekilde, bizim dinimizde de var, inançlarımızda, töremizde de yardımlaşma var. Zekât yöntemi, fitre yöntemi var. Onun ötesinde bir de vergisini alalım ki oradan aldıklarımızla harcamayı alt gelir düzeyindekilerin refah seviyesini asgari düzeye getirmeye kullanalım. Bizim bütün bütçeyle ilgili kaygımız bu. Onun dışında tabii siz kitapçıkta birtakım şeyler söylediniz. Şimdi, ters bir şey oluyor yani KDV’yle ilgili artışı yani işte bu sene BOTAŞ vergi verecek ondan dolayı ithalden alınan vergiyle ilgili kısa bir dipnot düştünüz ama yine de baktığımız zaman öyle bir hâldeyiz ki büyümeye endeksli gidiyoruz, onun için büyüme tahmini önemli diyorum. E, iç talep eğer düşüyorsa, tamam cari açık düşün diye önlem alıyoruz. Bu sefer iç talep düştüğü zaman beş hedeflediğiniz yer dörde, dört hedeflediğiniz üçe düşerse vergi gelirlerimiz o kadar azalıyor. “Şimdi bunu nasıl telafi edeceğiz?” kısmı önemli oluyor. Yani cari açık tamam ama otomatik olarak kendiliğinden düşmesi ayrı, öbür taraftan bekliyoruz Sayın Çağlayan bize girdi tedarik sisteminden bahsetti neredeyse iki sene olacak hani somut olarak birtakım malların içeride üretilmesinin teşvikiyle ilgili tek tek tespit ettikleri hoşumuza gitti, söyledik de yani. Yapılırsa faydalı olur. Kökleyen burada birtakım yerli ham madde ve ara malını kullanır hâle gelirsek o zaman biraz daha ithalata bağımlılığımız düşecek. E, enerji diyoruz, hâlen daha işte bütün varsayımların aynı sizin de Merkez Bankasının da işte “Şu kadar lira ortalama enerji fiyatı aldık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

vallahi yukarı çıkarsa karışmayız, aşağı düşerse ne âlâ.” Yani o tamam ama bir taraftan da bu bağımlılığımızı azaltacak kabaca bir şey yapmazsak... Enteresan, burada sizin söylediğiniz rakamlara baktım, tam açıkla söylediğiniz biri 58,8 birisi 58,7 yani tamı tamına iki açığın birbirine yakın olarak örtüştüğünü gördüm. Bir fark var, bu birebir o değil ama tevafuk olmuş yani açığımız orada, beri taraftaki açığımız da tam ona denk geliyor. İçinde başka şeyler var. Dolayısıyla “Biz şimdi bunu nasıl gideririz?” için bir an önce öyle veya böyle nükleer enerjide, diğer enerji dallarında önemli bir şey... Öbür taraftan sosyal güvenlik açıklarında -söylüyorsunuz- sürekli olarak bir şeyler tespit ediliyor, transferlerimiz aynı şekilde yani biz de iyi olsun istiyoruz. Söylediklerimiz, eleştirmek için değil ama durum tespitini yaparak amacımız bunun üzerinden siyaset yapmak değil ama vatandaşlarımızın da durumunu dile getirmek durumundayız. Eğer hedeflerimiz gerçekçi olmazsa, gerçekleştirmelerde hedeften sapma çok büyük oluyor ve bir şekilde siz de doğal olarak onu tutturmak için bir yerden ya kamu mallarına zamlar ya vergi harç artışıyla bir şekilde sağlamak zorunda kalıyorsunuz yani size o konuda “Niye yapıyorsunuz?” demiyoruz ama başlarken bunları daha gerçekçi yapalım, bütün kurumlar gelsin, efendim işte deflatör oranına göre ya da yeniden değerlendirme değer artış oranına göre herkes bütçesini yapmasın. Öncelikli olan o sene neyse, daha önce bir denedik biliyorsunuz biz başlatmıştık sonra arkadaşlar devam etti, bir proje stokunu elden geçirdik. Yani yeniden bir daha gerekirse bunlar elden geçirilsin, acil olanlar bakılsın, iz bedeliyle bilmem neyle duran projelere ayırmayın ödenek yani öncelikli olan neyse önce onları bitirelim işletmeye alınsın, hiç olmazsa oradan kazanacağımız şeylerle veya geri dönüş olacaksa onları önce bitirelim diğerlerini bir sonraki seneye bitirelim eğer acil değilse.

Dolayısıyla, her ne kadar burada biz fren-gaz tartışmasının tarafı değilsek de yerine göre frene ya da gaza basılabilir. Ben hep şunu söylüyorum: Frenlerden gazdan daha ziyade direksiyon önemli Sayın Bakanım. Yani dün, önceki gün arkadaşlara söyledim yani hem direksiyonda boşluk varsa hem de direksiyonda o duran kişi ağır vasıta kullanıyor ama B sınıfı bizim gibi otomobil ehliyeti varsa o sıkıntılı iş yani. Onları neyse, tamir ettiğimizi düşünelim de asıl fren ve gaz işi şoförün işi, yani o koordinasyonu sağlayamadığımız zaman biraz hızlı gidersek bu sefer savrulma ihtimalimiz var, Allah göstermesin ama burada ben günah keçisi aranmasını doğru bulmuyorum yani bu anlamda sizi de tenzih ederek söylüyorum ama bazı birtakım haberlerde işte “Şu frençi, bu gazcı.” diyorlar, bizim derdimiz şu: Türk milletinin genel olarak refah düzeyinin yükseltilmesi, dar gelirli vatandaşlarımızın yukarı doğru, asgari refah düzeyine doğru yaşam seviyesinin çekilmesi bunun için de az kazanandan az, kazananandan da yerine göre çok vergi alınmasıyla hak edenden hak ettiği şekilde vergilendirilmesi ve desteklerin sağlanması. Ha, bunun için ne yapacağız işte, üretim ekonomisine geçmemiz lazım Sayın Bakanım. Kalkıp da Merkez Bankası Başkanı “Faizleri indirmiyor, işte döviz kurunu şöyle yapıyor.” demenin bir anlamı yok. Siz arada dediniz 112 mi oldu, ne oldu? Yani, rezerv gene arttı diye... Bu klasik alışkanlık oldu, herkes “Güvenilir hâle geldik.” Ben hep soruyorum: Bu rezervleri kaçtan değerlendiriyorsunuz? Bunun bir optimum rezerv seviyesi var, bunun sosyal maliyeti nedir? Onu hakikaten tutmak doğru mudur, yanlış mıdır? Ne kadar tutacağız? Hangi oranda tutacağız? Ha, müdahale ederken alabiliriz, geçici olarak işler ama o seviyede eğer duruyorsa ve biz o rezervleri daha yüksek maliyetle topluyor ama yüzde 1 ile yatırırırsak, yüzde 6-7 ile 8 borçlanıyorsak, bize maliyeti 2-3 mislinden daha fazla demektir. Dolayısıyla, bu gibi şeyler üzerinden siyaset yapmak yerine, optimum rezerv düzeyini ülkenin ihtiyaçlarına göre belirleyip, rezerv yönetimini Merkez Bankasına bırakıp, fazla da “Bunun üstünden çıkardık, düşürüydük.” diye siyaset yapmamak lazım. Yani, günah keçisi olarak Merkez Bankasını belirlememek lazım. Çünkü, daha önce de söyledim: Kur rejimini belirlemek size ait, onlar kur politikasını uygulayabiliyorlar. Siz “Tam serbest kur” dersiniz, tabii düşük tutuyor, örtülü bir sabit kur rejimi uyguluyor Türkiye’de. Yani, onu kontrollü bir şekilde rekabetçi bir tur düzeyine getirmesek o zaman ne oluyor, yine kontrolümüzden çıkıyor ve ithalat artmaya başlıyor, ithalatı teşvik etmiş oluyoruz.

Dolayısıyla, onu, bunu suçlu göstermeden ama doğru olanı yaparak, ekonomi bilimleri arasında da koordinasyonu sağlayarak... “O suçludur, bu suçludur.” Şimdi kötüye gidince herkes suçlu aramaya başlar, iyiye giderken herkes “Aman benden oldu.” diye bakıyor, kötüye gittiği zaman “Kusura bakmayın, bizden olmadı.” Önce kriz vardı, sonra, “Vallahi biz yapmadık, şu bakan yaptı, şu başkan yaptı.” demeye başlıyor, bu olmaz. Yani, topyekûn, varsa bir sorumluluk üstleneceğiz. Biz de muhalefet olarak yapmamız gereken neyse, destek olmamız gereken bir şey varsa yapacağız.

Onun için, burada bir çok ayrıntı var. Hakikaten cari açıkla ilgili de siz zaten niye birazcık şey olduğunu daha ihtiyatlı bir şekilde söylemişsiniz. Yani, itiraflar var, neden talebin gerilediğini, alınan önlemlerden de bizlere kısa kısa bahsettiniz. Biz istiyoruz ki: Burada bir üretim-yatırım seferberliği başlatacak bir çalışma yapılsın, teşvikler yeniden buna göre dar bölge sektörel olarak düzenlensin.

Bugün, ben, sabah Kocaeli Ticaret Odasının misafiriydim. Orada da arkadaşlarımızın talepleri oldu, konuştuk onlarla da. En büyük sanayi, ticaret kentimiz, biliyorsunuz. Dolayısıyla, oradan öğlen gelip, koşturarak buraya, aşağıya yetiştim ama bu şeyden çok muzdaripler, teşvik sisteminin bir daha revize edilmesi ve amaca yönelik... Yani, işte şu bölgede şundan ziyade... O bölgenin içinde on tane ayrı şey olabiliyor. İşte “Stratejik teşvik” diyorsunuz ama onun için çok büyük miktarlarda yatırım yapmak gerekiyor, öyle bir yatırımı zaten bir ya da iki firma yapıyor Türkiye ölçeğinde. Geçen sene konuşurken de ifade etmiştim, Meclis kapanmadan. Örnek, işte bizim bölgemizde turizm yatırımları var, ben diyor onu koydum, baktım 500 milyon dolar. 500 milyon dolarlık Türkiye’de hangi turizm yatırımı var? Yani, bir taraftan burada hastane ve eğitimle ilgili şeyi isterken... Sizler de önce itiraz etmişsiniz hatırlarsınız yap-kirala falan kısmıyla ilgili. Şimdi orada diyor ki: “Bu çok, ee 100 milyona düşürelim.” dediler. Önce 1 milyardı şimdi bunu 100 milyona düşürüyoruz ama teşvik ederken stratejik yatırım 500 milyon. Şimdi, nasıl bulacaksınız, yani, kaç tane firma yapacak. Yani bunları bir...

Bir de böyle bölge teşvik sistemi artık yani, tek bölgeye şunu verelim Sayın Bakanım artık kaldırmıyor. Yani, Antalya’nın örneğin Gündoğmuş ilçesinde turizm teşviki, sadece dağ turizmi. İki tane jeep, safari gelirse, derenin kenarında o var ama orada arıcılık olabilir, hayvancılık olabilir, üzümçülük gibi birtakım şeyler... Çünkü, yapılıyor, güzel şeyler var ama aşağıya indiğiniz zaman Manavgat’ta başka bir şey var, Kemer tarafında daha başka bir turizm tarzı var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

Dolayısıyla, bunları da böyle çok şey yapmadan, bölge, spesifik birtakım esneklikler sağlamak gerekiyor. Bu, artık bölge kalkınma ajansları aracılığıyla da belki daha küçük alt birimler hâlinde bir şeyler uygulanabilir. Bizim tavrımız, hakikaten doğru yere, doğru şekilde, o üretimi artırmaya yönelik. Söylediğimiz teşvik, üretimi artırsın, ondan sonraki süreçte de istihdam yaratsın. Yoksa, geçici olarak verdik işte, geldi, o zaman bakıyoruz “Ee biz teşvik yapıyoruz ama istihdam yaratmıyor.” Niye? Doğru yerde yapamıyoruz veya emek yoğun sektörleri belli alanlarda önceliklendiremiyoruz gibi.

Dolayısıyla, bu teşvik sisteminin de üretimi artırmak için, sadece istihdam primleri üzerinden istihdam yükünü hafifletmek belki bir şey ama o tamamıyla yatırım kararlarını doğrudan etkilemiyor. Zaten, bir şekilde yatırım yapmış, oradan da maliyetini düşürecek bir şey oluyor. Yatırım kararlarını etkileyebilecek tarzda bir teşvik sisteminin hep beraber getirmemiz lazım. Vergi düzenlemeleri yaparken -şimdi yapacaktıysınız madem- o çalışmalarda biraz da... Bir de şunu istihdam ediyorum Sayın Bakanım, lütfen, o kanunu yaparken, “Bu yapılanların dışında hiçbir şekilde muafiyet ve istisna getirilemez.” diye bir şart koyun. Her kanunun son maddesine, geçici maddesine eklemekten gına geldi, yani biz Maliye bürokrati gibi olduk burada. Normal şartlarda Maliye bürokratları “Etmeyin, yapmayın.” der, biz de “Etmeyin, yapmayın.” demekten bizi de maliyeci tipine soktular, bütçedeyiz ama. Yani hakikaten sürekli olarak her şeyin arkasında bir geçici muafiyet ya da istisna maddesi geldi. Bu olmaz. Yani vereceğimiz şey neyse hakikaten oturalım düzenleyelim, vereceğimiz bir şey varsa da hepsine verelim, makulse tartışalım, özel sektöre danışalım...

BAŞKAN – Doğru, doğru, çok doğru Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hakikaten her seferinde geliyor.

Onun için bunları da hazır siz madem taslak çalışıyorsunuz, yani onun için de bir şey yapalım, ülkemize yakışır şekilde, bütçede açık varsa da -disipline de hakikaten uymazsak olmuyor, biz o konuda sizin arkanızdayız ama- tabii, baştan doğru koyarsak o zaman uyma şansımız var. Baştan eğer gelir ve gideri yanlış koyarsak zaten uyamayacağız, bir yerden patlayacak demektir. İnşallah, bu söylediklerimiz, bir an önce belli eksiklikler giderilir, yanlıştan dönülerek düzenlemeler daha sağlıklı şekilde yapılır.

Oradan o bakana veya o başkana söylemek yerine, hep beraber bir koordinasyon içerisinde, yani direksiyondan da sağlam, yerine göre gaza da basılır, yerine göre frene de basılır, ama arabayı sağlıklı bir şekilde hedefe götürmek gerekiyor. Onun için hep beraber, yolcular olarak biz de, yani bizim de hayatımız var, yani sadece direksiyona geçene gazı freni söylemiyoruz, devrildiği zaman hep beraber gideceğiz, onun için de sağlıklı olmasını istiyoruz, hepsinin balatalarını da sıyırmadan gitmesini istiyoruz, gazın da belli ölçüde kullanılmasını yerine göre, ama en önemlisi direksiyon hâkimiyetini bırakmamak gerektiğini düşünüyorum.

İnşallah, bu uyarılarla beraber daha bu önlemleri de alacak yeni düzenlemeler gelir, daha iyi şeyler yaparız. Amacımız, hep beraber ülkemizi 2023'te lider ülke konumuna, 2053'te de süper güç diyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günal, bitti, zaten aşağıda EXPO bitiyor, hani...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitiriyorum Başkanım.

Hâlâ aşağıda konuşmalar devam ediyor Sayın Başkan, polemige onun için girmeyeceğim, işim var.

Şimdi, hakikaten 2053'te de biz Türkiye'nin süper güç olmasını istiyoruz, ona göre öngörülerimiz de, düzenlemelerimiz de, önce 2023'e göre, sonra da uzun vadede 2053'e göre bütün yatırımlarımızı, altyapımızı, enerji yatırımlarımızı şimdiden planlayıp yapmamız gerekiyor, kaynaklarımızı doğru kullanıp israf etmeden, çünkü tasarruf açığını burada söylemişsiniz, artıra artıra, 1 puan, yarım puan, işte, o da özel sektöre bel bağlıyoruz, oraya bel bağlıyoruz, maalesef diştten tırnaktan -diyorlar ya- artırarak yapacağımız için dikkatli harcayalım, dikkatli toplayalım ve adil yapalım.

Çok teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Günal.

Sayın Genç, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, sayın basın mensupları; hepinize saygılar sunuyorum.

Tabii, beş dakikalık bir vakitte ne konuşacağım, çok zor da...

Şimdi, değerli milletvekilleri, gayriciddi bir Hükûmetin gayriciddi bir bütçesini müzakere ediyoruz. Bir defa, eskiden Maliye Bakanlığı dendiği zaman bir bakanlık ciddiyeti vardı. Şimdi, bakanlık var, bakan yok.

Şimdi, Türkiye'de hukuk uygulanmıyor, askıya alınıyor. Anayasa diyor ki: “Herhangi bir gider artırıcı bir kanun teklifi geldiği zaman bunun kaynağının gösterilmesi lazım.” Maliye Bakanı eskiden komisyonlardan gelecek böyle teklifleri reddediyordu, bugün maalesef yok.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'uncu maddesine bir istisna getirdiniz, bundan sonra kişiler gelir vergisinde istedikleri ibadet yerlerine yaptıkları bağışların hepsini vergiden istisna ederler. Önümüzdeki sene göreceğiz bakalım kimse gelir vergisi verecek mi? Böyle bir bakanlık olur mu? Böyle bir önerge kabul edilebilir mi?

Kurumlar vergisini yüzde 30'dan yüzde 20'ye indirdiniz. Bir Telekomun buradaki katrilyon seviyesinde vergi muafiyetini sağladınız.

Yabancıların eline geçen bankalardaki kurumlar vergisinin yüzde 30'dan yüzde 20'ye indirilmesinin kime faydası var? Dolayısıyla, vasıtasız vergileri bu kadar etkisiz hâle getirince hep vasıtalı vergilere bindirdiniz. Bütçeniz doğru dürüst ciddi rakamlar şey etmiyor. Baştaki Tayyip Erdoğan ile Abdullah Gül istedikleri gibi harcama yapıyorlar. Şimdi, çıkmışlar diyorlar ki “Efendim, Cumhuriyet Bayramı'nda Abdullah Gül Ankara Valisini çağırması, kendisine talimat vermiş.” Yok böyle bir şey. Tayyip de diyor ki “Efendim, bakın, görüyorsunuz ya, memlekette 2 kişi olursa iki başlılık olur.”

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

BAŞKAN – Sayın Genç, “Gül”, “Tayyip”, ayıp biraz, biz size “Sayın Genç” diye hitap ediyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – İşte, Cemil Çiçek de diyor ki “İşte, görüyor musunuz, hemen anayasayı yapalım, ondan sonra Başkanlık sistemi bu memlekette olmazsa olmaz.” Bunlar hep Karagöz Hacivat oyunudur.

Arkadaşlar, yani bunlar danışıklı dövüştür. Gündemi kendilerine göre, yani Tayyip Erdoğan kendisine göre Başkanlık sistemi yaratmak için Abdullah Gül’le paslaşıyor. Böyle gayriciddiyet olmaz ya! Böyle şey olur mu? Onun için, bunlar hepsi şu ülke için yapılan en büyük kötülüklerdir.

Şimdi, Suudi Arabistan ve Katar’dan para alınmış. Tamamen... Libya’ya çantadan 300 milyon para gönderdik. Kime verdiniz? Cebinize mi attınız, oraya mı gönderdiniz? Katar’dan kaç milyar dolar aldınız, Suudi Arabistan’dan kaç milyar dolar aldınız? Bu paralar nereye gitti, kimin cebine gitti? Bunlar çok önemli şeyler.

Beyler, Türkiye’de denetim sistemini kaldırdınız. Denetim diye bir şey yok. İhalelerde denetim yok, ihalelerin yüzde 90’ı özel pazarlıkla yandaşlarınıza veriliyor. TOKİ’nin yaptığı soygunlar ortada. Bursa’nın içine gittiğiniz zaman yapılan o devasa yapılardaki soygun açıkça ortada.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Bir tane de doğru bir şey söyle! Bir tane de Allah rızası için doğru bir şey söyle!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, denetimi kaldırmışsınız, istediğiniz gibi harcamaları yapıyorsunuz, ondan sonra yandaşlarınızı zengin ediyorsunuz, öte taraftan fakir fukaranın boynuna biniyorsunuz.

Türkiye’de Büyük Millet Meclisi diye bir Meclis yok. Bekir Bozdağ şimdi Almanya’da, dün buradaki Meclis soruşturmasında oy kullanıyor. AKP’liler hacca gidiyor, Mecliste oy kullanıyor. Ya, bundan daha büyük sahtekârlık var mı arkadaşlar? Lütfen, bunun neyine güveneceğiz? Tayyip Erdoğan kendisi Almanya’da, yanındaki bakanlarla beraber burada gizli oy kullanıyor.

Arkadaşlar, ya bir Mecliste ciddiyet varsa o Meclis itibar sahibi olabilir. Bir Mecliste gayriciddiyet... Bunlar ciddi şeyler, bunların hepsi şimdi olur mu? Yani orada, Mecliste ne İç Tüzük uygulanıyor ne Anayasa uygulanıyor, tamamen Karakuşi hükümlerle devlet yönetiliyor. Böyle devlet yönetimi bir yere varamaz.

Şimdi, AKP’liler Türkiye’yi o kadar güzel gösteriyorlar ki. Biz de isteriz, bu memleket bizim, keşke böyle olsa, ama borçlarınız ne safhada? Ama örtülü ödeneğe başta kaç lira ödenek veriyorsunuz, sonra kaçta gidiyor? Bu örtülü ödeneği kimler harcıyor? Şu anda Arabistan’dan getirdiğiniz El Kaide’den, Libya’lılardan, Müslüman Kardeşlerden kaç kişi var Türkiye’de? Bunlara ne para ödeniyor? Suriye’yle niye bu kadar sıkıntı yarattınız? Yarın Türkiye ile Suriye arasında bir savaş çıktığı zaman bunun sorumlusu kim olacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Genç, süreniz bitti, ilave süre veriyorum, iki dakikada toplayın lütfen.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Evet, şimdi, Amerikalılar, Amerikan Cumhurbaşkanı diyor ki “Biz İsrail ve Türkiye’yle beraber Suriye planlamasını yapıyoruz.” Niye siz inkâr ediyorsunuz?

Arkadaşlar, yalancılıkla, sahtekârlıkla bir yere varılmaz. Devlet yönetiminde ciddiyet önemli, ciddiyet. Yani şimdi Bekir Bozdağ Almanya’da olacak, burada soruşturmada oy kullanacak. Böyle bir şey olmaz yani ya! O zaman neyinize inanayım? Tayyip Erdoğan diyor ki “Benim PKK’yla görüştüğümü ispat etmeyen şerefsiz ve alçaktır.” görüştüğü ortaya çıkıyor. Yani bir insanın sözüne güvenilmedikten sonra biz onun neyine güveneceğiz?

Burada getirilen bütçede de neyinize güveneceğiz? Yani Maliye Bakanı diyor ki “Bakanların harcamasına engel olamıyorum.” O zaman istifa et kardeşim, bütçe harcamalarını ciddi disiplin altında tutan kişilikli bir bakan gelsin oraya. Böyle olmaz ki. Yani bu devlet böyle kendisini idareden aciz kişiler tarafından yönetilmez ki. Türkiye Cumhuriyeti devleti büyük bir devlettir. Bu devlet, maalesef, sizin yönetiminizde itibarını kaybetti. Bugün dış devletlerde itibarı yok. Siz bakmayın, bilmem Avrupa’da birtakım size yağ çeken şeyler var. Arkadaşlar, biz de gidiyoruz oralara. Biz de gidiyoruz. Vatandaşın yüzü gülmüyor. Vatandaş büyük bir sefalet içinde.

Siz Diyanet İşleri Başkanlığına verdiğiniz ödeneğe bakın ya! Bu memlekette Diyanet İşleri Başkanlığından fetva almadan ciddi bir kanun teklifini getirmiyorsunuz. Alevi vatandaşların en kutsal yeri olan cemevini, yani ibadet yerini ibadet yeri saymıyorsunuz. Böyle bir şey olur mu? Yani ikiyüzlülük yapmaya gerek yok. Çıkın, deyin ki kardeşim, tamam o zaman... Diyanetten niye siz fetva alıyorsunuz? Sizin aklınız ızanınız yok mu? Diyanet ille size fetva mı verecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Onun için, kendi iradesiyle devleti yönetemeyenlerin zaten getirdikleri bütçe de ciddi değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Genç.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasimizin değerli mensupları, basın mensupları; hepinize saygılar sunuyorum, iyi akşamlar diliyorum ve geçmiş Kurban Bayramı’nı ve Cumhuriyet Bayramı’nı tekrar tebrik ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ben konuşmama Yusuf Has Hacıb’in Kutadgu Bilig’inde geçen hakanla yurttaş arasında, tabii, o gün kul veya tebaa, ama bugün itibarıyla yurttaş veya vatandaş arasında bir diyalog vardır.

Devlet adına hakan ile yurttaş arasındaki sözleşmede karşılıklı olarak üç şart koşulur. Hakan der ki vatandaşa “Yasalarına uy, vergini öde, dostumu dost, düşmanımı düşman bil.”

Bu sözleşmenin karşı tarafı vatandaş cevap verir ki sözleşme tamamlanabilsin.

“1) Yasalarına uyarım, ama adil olsun.

2) Vergimi öderim, ama gümüşün ayarını bozma.

3) Dostunu dost, düşmanını düşman bilirim, ama can ve mal güvenliğini sağla.”

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

Binlerce yıldır, hangi coğrafyada, hangi tarih kesitinde ve rejimi ne olursa olsun bütün insanların devletten beklediği üç temel konu vardır ki hiç değişmemiştir, bugün de aynıdır ve Türkiye Cumhuriyeti için de geçerlidir bu, vatandaşın devletten beklediği, bir güvenlik, iki adalet, üç refahtır.

Bu beklentilere baktığımızda, Adalet ve Kalkınma Partisinin on yıllık iktidarını dikkate aldığımızda, güvenlikte, adalette, refahta bir iyileşme sağlanabilmiş midir? Bu önemli bir sorudur. Bugün Türkiye'nin huzur ve güvenliği tahrip edilmiştir, can ve mal güvenliği kalmamıştır, ülkenin bazı yörelerinde devlet otoritesi Hükümet eliyle acze uğratılmıştır. Hükümet bugün kara yoluyla asker sevkiyatını bile yapamamakta, sevkıyatı hava yoluyla gerçekleştireceğini övünerek söylemektedir. Bu konuda Ulaştırma Bakanının sözleri utanç vericidir. Bu sözler, PKK'nın yöredeki hâkimiyetini âdeta beyan eden dolaylı da olsa ve Hükümetin teröre, teröriste teslim olduğunun itirafıdır. Yöre insanı bu hususta ne düşünecektir, Ulaştırma Bakanının bu açıklamaları karşısında? Bu tutumla terörün ekmeğine yağ sürülmektedir. Bu tablo, maalesef Hükümetin düştüğü zilleti göstermektedir, Hükümet bazı yörelerimizi âdeta teröriste teslim etmiş, acz içinde, teröristle pazarlık yaparak, gizli kapaklı görüşerek, anlaşarak, taviz ve rüşvetle terörü önleyebileceği yanılgısı içerisinde.

Sayın Başbakan diyor ki bunlara "Efelik yapıyorlar." Estağfurullah efendim, terörist efelik yapmaz, efeliği bu milletin efeleri yapar. Terörist çalı kakıcıdır. Bu terminolojiyi Sayın Başbakan ve devlet yöneticileri lütfen iyi okusunlar. Efelik farklı şeydir, çalı kakıcı, eşkıya, kan dökücü ve soyguncu takımı kötü sıfatlarla bu halk tarafından sıfatlandırılmıştır.

Ve on yıllık AKP dönemi adalet kavramının en fazla zedelendiği ve siyasallaştığı dönem olmuştur. Bu dönemde suçlu ile suçsuz, haklı ile haksız, doğru ile yanlış aynı kefeye konulmuş, gizli ve yalancı tanıklarla, belgesiz ve ispatsız isnatlarla, açık tanıklar dinlenmeden, sanıkların lehine olan deliller dikkate alınmadan, polis, kriminoloji, TUBİTAK ve Adli Tıp raporları dikkate alınmadan suçsuz, günahsız pek çok insanın hayatı karartılmıştır.

Ve on yılda ülkemizin hiçbir temel ekonomik sorunu maalesef çözülmemiştir. Üretim, cari açık, yoksulluk, gelir dağılımındaki sorunlar çözülememiş, üretim yerine tüketim, ihracat yerine ithalat, rekabet yerine tekelleşme, tasarruf yerine borçlanma anlayışı hâkim kılınmıştır. Ülkemiz cari açığın yanı sıra bütçe açığı ve tasarruf açıklarıyla daha derin bir şekilde muhatap olmaya başlamıştır. Hane halklarının borçlarının hane halkı geliri içerisindeki payı artmakta ve tasarruf oranları maalesef düşmektedir.

Şimdi, Orta Vadeli Program açıklandı. Bu süreci burada tekrarlayarak zaman da kaybetmek istemiyorum, ancak şunu söylemek istiyorum: Hükümetin kendisinin ciddiye almadığı bir çalışmayı bizim burada ciddiye alıp tartışmamız doğru olur mu? Kendi getirdiği kuralları ciddiye almayan ve bu kurallara uymayan bir Hükümet var. Dolayısıyla, Orta Vadeli Program ciddi ve samimi değil, öngörülerini ve hedefleri de tutmamaktadır geçmiş yıllardan bu yana. Dolayısıyla "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz." diyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde kanunlar sanki uyulmamak için çıkarılıyor. OVP ve bütçe tahminleri ve hedefleri tutmamak üzere yapılıyor, eskaza tutarsa "Biz yaptık.", tutmazsa "Dünyanın hâli bu." deniliyor.

Ekonomi özellikle 2012'nin ikinci yarısından itibaren belirgin bir inişe geçmiştir. 2010 ve 2011'deki yüzde 9'luk büyümeden yüzde 2,5-3'lere doğru bir düşüş yaşanmaktadır. 2012'nin büyüme hedefi yüzde 4'tü, şimdi yüzde 3,2 revize edildi ve yıl sonunda 2,5-3 arası gerçekleşirse âdeta sevineceğiz, 2013 büyümesi yüzde 4, sonraki yıllar için de bildiğiniz üzere yüzde 5 öngörülüyor. 2010 ve 2011 için de yüzde 3,5 hedef belirlenmişti, ancak dış kaynak girişlerindeki büyük artışlar nedeniyle büyüme yüzde 9'u buldu, sevindik ve gereken söylendi, ancak bu arada cari açık da millî gelirin yüzde 10'una ulaştı. Oysa 2013 ve takip eden yıllar için büyük bir dış kaynak girişi olmayacağını Avrupa ve dünya ekonomisinin seyrini dikkate aldığımızda söyleyebiliyoruz.

Ve Türkiye büyüme için tüketim ve özel sektör yatırımlarına dayandıran anlayışın sonuna gelmiştir. İç tüketim artmamaktadır. Özel kesim borçlanmak için artık daha temkinli olmaya başlamıştır ve özel yatırımlar da belirli sabit bir seviyeye gelmiştir, sanayi üretimi verileri de bu görüşümüzü teyit etmektedir.

Sanayi üretimi 2011 Ağustosuna göre yüzde 1,5 düşmüştür. Bu 2009'dan bu yana neredeyse ilk düşüştür. Stoklar doldu ve üretim de azaldı. Bu durumu dayanıklı tüketim mallarında ve sermaye malları üretimindeki azalmalarda da görebiliyoruz. İhracata dönük otomotiv üretiminde yüzde 22 oranındaki düşüş önemlidir. Bu mobilya sanayisinde yüzde 11, plastikte yüzde 5, makine, tekstil, deri sanayileri üretimi geçen yılın altındadır. Ayrıca, özel yatırımların kesilmesi, sermaye malı üreten sanayileri de olumsuz etkilemektedir.

Sanayi üretimi büyümenin baş göstergesidir. Sanayi düşüşe geçtiği için, yılın ikinci yarısındaki büyüme de bundan nasibini almaktadır ve sermayenin seyri cari açığa da, bütçe açığına da ayna gibi yansımaktadır.

Geçen yıl hazırlanan Orta Vadeli Program ile bu yıl hazırlanan programda 2012 beklentileri karşılaştırıldığında, 2012 için yüzde 4 hedeflenen büyümenin yüzde 3,2 olacağı, 5,2 olarak hedeflenen TÜFE'nin yüzde 7,4 olacağı, yüzde 7,7 oranında artması öngörülen özel sektör sabit sermaye yatırımının 1,7 oranında azaldığı, 3,9 oranında artacağı öngörülen yurt içi talebin de azalma gösterdiği görülmektedir.

Bu rakamların gölgesinde sadece sekiz günde hazırlanan bütçenin güvenilirliği de maalesef tartışmalıdır, çünkü 2013 yılı bütçesinin temelini oluşturan program güvenilir öngörülerden oluşmamaktadır.

Tabii, vaktimiz yeterli olmadığı için maalesef kamu harcamalarına ayrıntılı olarak giremiyoruz, yalnız dikkat çekici bir iki hususu dile getirmek istiyorum.

Şimdi, tarımsal desteklerin 9 milyar civarında olduğu, buna karşılık sosyal yardımların da 8 milyar Türk lirası civarında olduğu bir bütçede, Hükümetin üretimi mi desteklediği, yoksa yine üretimi desteklemeyi yeterince önemsemediğini mi konuşacağız, takdirlerinize bırakıyorum, ama maalesef bu bütçe üretimi desteklememektedir.

Ve israf vardır, artık Hükümetin israf ettiği konusundaki kanaatler vatandaşımıza yerleşmeye başlamıştır. Atatürk Orman Çiftliği'nde yapılan ve adına da Beyaz Saray denilen Başbakanlık, uçak alımları, ne bileyim, örtülü ödenekteki yüksek harcamalar vatandaşın dikkatinden ve bizlerin dikkatinden kaçmamaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

Suriye'nin Türkiye ekonomisine maliyetini Sayın Bakan ve diğer bakanlar da zaman zaman dile getirdiler, 400 milyon dolarlık bir maliyetten bahsediliyor. Bu, tabii, sadece bütçeye olan yükü dile getiriyor, ancak vatandaşa yansıyan, o bölgedeki, sınırdaki şehir ve kasabalardaki vatandaşlar ve ülke ekonomisi, ithalatı, ihracatı düşündüğümüzde, bunun 1 milyar dolarlık bir maliyeti olduğunu öngörmek herhâlde abartılı sayılmayacaktır.

Bütçe gelirlerinde ise klasik AKP politikasını görüyoruz. Şirketler üzerinden alınacak vergilerden oluşan kurumlar vergisinde 7,8 artış öngörülürken, tüketim üzerinden alınan vergilerde yüzde 30'un üzerinde artış öngörülmektedir. Özellikle banka sigorta muameleleri vergisinde öngörülen yüzde 39'luk bir artış, halkın borçlandırılarak tüketime teşvik edileceğini bize hatırlatmaktadır.

Dâhilde alınan KDV'de yüzde 4 büyüme ve yüzde 5,3 enflasyon beklentisine rağmen, dâhilde alınan KDV'de yüzde 8,3 oranında bir artış öngörülürken, ÖTV'de yüzde 17,8 oranında bir artış öngörülmesi, Hükûmetin uygulayacağı vergi politikasının da yönünü bize işaret etmektedir.

Nitekim ÖTV Kanunu'nda yapılan değişiklikle sigara ve alkollü içeceklerle otomatik zam yapılacaktı, akaryakıt ve otomotivde vergi artışlarının devam edeceğini görüyoruz ve özellikle motorlu taşıtlardan alınan ÖTV'de yüzde 31 oranındaki bir artış da dikkatimizi çekmektedir.

Yine harçlarda yüzde 20'lik öngörülen artış yeni vergilerin de yolda olduğunu bize göstermektedir. Bütçe açığının beklenenin çok üstünde yüzde 62 sapmayla, şimdilik 34 milyar lira olarak gerçekleşmesi bekleniyor.

İthalatın alınan vergilerde 2013 yılında beklenen artış yüzde 22,4 oranındadır. İthalatın alınan KDV tahsilatını 61 milyar lira olarak görüyoruz.

Toplam vergi gelirleri içinde ithalattan alınan verginin payının 2013 yılında yüzde 19,4 olması hedeflenmiş, 2012'de bu oranın yüzde 17,9 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Yine, 2011'de aynı oran yüzde 17,6; 2010'da yüzde 15,5 olmuştur. Böylece, toplam vergi geliri içinde 2013 yılında bütün zamanların en yüksek ithalat vergisine de ulaşılmış olacak.

Toplam vergi gelirleri içinde ithalate alınan KDV'nin ikinci sıraya yükselmesi bize neyi ifade etmektedir? Özetle söyleyecek olursak, ithalatın Türk ekonomisi içinde ulaştığı tek başına belirleyici olma özelliğini göstermektedir.

İthalatın 2012 yılında 240 milyar dolar düzeyinde kalacağı, 2013 yılında ise 253 milyar dolara ulaşacağı tahmini yapılmış. 2013 yılında ithalatta sadece yüzde 5,6 oranında bir artış hedeflenirken, ithalden alınan vergilerdeki artışın yüzde 22 olarak hedeflenmiş olması, bizim en fazla dikkatimizi çeken konulardan birisidir.

Bir diğer önemli husus, yüksek oranlı vergi tahsilatı artışları düşük büyüme tahminine karşılık nasıl gerçekleşecektir, bunun cevabının Hükûmet tarafından verilmesi gerekir.

Her yılın başında otomatik olarak belirlenen yıllık yeniden değerlendirme oranları bu düzeyde vergi artışı sağlar mı? Mümkün değil. O zaman tarife düzenlemelerine de ek vergi tahsilatı artışlarını aklı getirmemiz gerekiyor, ancak ithaldeki KDV tahsilatında beklenen yüzde 5,6 oranında sınırlı bir artışa karşılık, yüzde 22 oranında vergi tahsilatı artışı sağlanması tahminine doğrusu biz cevap bulamıyoruz. Bu denli yüksek tahsilat artışı için ithalatın miktar olarak mı artması gerekiyor, o düşünülüyor, yoksa değer olarak mı? İthalatı öngördüğünüzden de mi fazla artıracaksınız veya artacağını düşünüyorsunuz, yoksa döviz fiyatlarında mı bir değişim olacak?

Ve değerli milletvekilleri, bir de dünkü bütçe sunumunda, sunum kitapçığının 22, 23, 24 ve 25'inci sayfalarındaki bankacılık sektörüyle ilgili ifadeleri tekrar dikkatlerinize sunmak istiyorum. Aslında zamanımız olsaydı tekrarlardım, ancak özetleyebiliriz.

Değerli Maliye Bakanının geçmiş yıllardaki bazı ifadeleri vardı. Türkiye'de hane halkının borçluluk oranının düşük olduğu, bu nedenle borçluluk oranının daha da yüksek olabileceğine ilişkin borçlanmayı özendiren sözlerinden sonra, bu defa bütçeye ilişkin yaptığı basın toplantısındaki konuşmasında ve dünkü sunuşta, bankacılık sektöründe sermaye yeterlilik oranlarının hâlâ kanuni yeterlilik oranlarının 2 katından fazla olması dolayısıyla, aslında bilanço genişlemesine imkân olduğu dile getirilerek, enflasyondaki düşüş trendiyle birlikte para politikasından gelecek ilave destekle iç talebin bir miktar canlanması ihtimalini, bu anlamda yüksek öngörme işinde değilim, ben diyorum ki, enflasyondaki düşüşle birlikte böyle bir yapı ortaya çıkabilir gibi bazı ipuçları veren ifadelerde bulundu, biz de bunu şu şekilde anladık: Bankalar iç talebi artırmak için kredi sınırlamasını dikkate almadan bol kepece kredi verebilir.

Bütçe sunuşunuzda hem mali disiplinden bahsedeceksiniz hem de bu sözleri duyunca doğrusu biraz tereddüt içerisinde kaldık. Bütçe dengelerinin iyice bozulmaya başladığı, mali disiplinin daha fazla sağlanması gereken bir ortamda ve mali disiplini esas alan maliye politikalarıyla desteklenmemiş para politikasıyla sağlıklı bir sonucu nasıl alacaksınız?

Şu anda Türkiye ekonomisinin en önemli, en güvenli unsuru bankacılık sistemi olduğunu zaten sizler de söylüyorsunuz, bizler de söylüyoruz ve biliyoruz. Bankacılık sistemi bozulursa aynı zamanda güven ve itibarın da kaybolacağını acaba Hükûmet dikkate almıyor mu?

Bu BDDK'nın raporlarında da kredi büyümesinin, 2009 yılı hariç son on yılın en düşük seviyesine geldiği ifade ediliyor ve kredi şartlarının yumuşatılarak bu hacmin artırılması mümkündür görüşleri var. Demek ki Hükûmette de, kurumlarda da böyle bir düşünce, böyle biraz açık da olmasa dillendirilmeye başlanmış böyle bir politika var. Bu söylemleri, sanki Sayın Başbakanın da bilgisi dâhilinde ve arkasında durduğu, irade koyduğu meşum bir planın tezahürü olarak görüyorum.

Yine, bize göre Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının, seçim sürecinde piyasaları ve halkı sahte bir rahatlık ve rehavet içine götürmek için halkı yine borçlara düşürüp sonra halkın kulağına "Bak biz gidersek istikrar bozulur, faizler artar, borçlarınızı ödeyemezsiniz ha!" diye fısıldayarak halkı tuzağa düşürme, halkı bir borç girdabına sokup siyaseten esir almanın da bir planı olarak değerlendiriyorum ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun ilave süre veriyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, tamamliyorum.

Değerli arkadaşlar, bu plan, maalesef 2007 ve 2011 seçimlerinde uygulandı ve AKP bu plandan siyasi fayda sağladı ve oy aldı. Pek çok vatandaş sırf bu borç korkusu nedeniyle, gırtlığına kadar borca batması nedeniyle, bu korkuyla, bu tehditle oyunu verdi. Hem halkı borçlandır, hem korkut, hem oy al. Bu politikayı dünyada uygulayıp netice alan başka bir parti var mıdır ben bilmiyorum ama olduğunu da zannetmiyorum.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Vatandaşa sormak lazım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hükûmetin milleti borçlandırmak için bir gayret içerisinde olduğunu düşünüyorum ve bunun da yanlış olduğunu ifade ederek sözlerimi şimdilik tamamliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Evet, Sayın Demiröz, buyurun lütfen.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Sayın Başkanım, değerli üyeler, Sayın Bakanım, saygıdeğer bürokratlar, hepinize saygılar sunarak çok kısa, gecenin bu vaktinde bir iki söz etmek istiyorum.

Geçmişte, bütçenin Anayasa'dan sonra en önemli hukuk belgesi olduğunu burada dile getirmiştik. Biz şimdi, 2013 yılı bütçesini konuşuyoruz. Bu tabii, çok güzel bir olay. Emeği geçen bütün arkadaşları, başta Bakanımı ve ekibini tebrik ediyorum. Tabii, muhalefetteki arkadaşlarımızın seçilip de buraya gelmelerindeki gayeleri bizden farklı değil. Bu ülkeye hizmet için geldik ama konuşmalarda gerçekten bazen haddi aşan sözler söylendi insafsızca. Yani, biraz insaf, biraz ızan, biraz vicdan sahibi insanlar için bizim iktidar tarafımızı veya Bakanımızı üzen noktalar var. Bakın aynen “zalim” dediniz, “yalancı” dediniz, “bölücü” dediniz, “kurnaz” dediniz, “çaresiz” dediniz, lanetlediniz, “beceriksiz” dediniz, “palavra bütçe” dediniz, “zillet içinde” dediniz, “ciddiyetsiz” dediniz, “gayriciddi” diyenler oldu, Sayın Başbakanı ve Sayın Cumhurbaşkanımızı “Hacivat-Karagöze” benzettiniz, “yalancı” dediniz, “sahtekâr” dediniz, dedikodu gazetelerinde söylenen şeyleri söylediniz, yani, yığidi öldürdünüz ama hakkını da vermediniz. Bunun için şahsen üzüldüm, muhalefetteki arkadaşlardan bunları beklemiyordum. Ben, geçen yılki bütçe tutanaklarında muhalefet partisi arkadaşların taleplerine baktım ve onlarla ilgili... “Üretimde artış” dediniz bu sene üretimde artış yapıldı, gerçekleşti. “Reel faiz yüksek, uluslararası en yüksek faiz” dediniz, reel faizlerin nerelere düştüğünü sizler de biliyorsunuz. Cari açığı azalttık, cari açık azalırken ithalatla da azalma oldu, vergilerde de azalma oldu, bunu kabul ediyoruz. Bütçe açığının nedenlerinden birisi olabilir. Depremi herkes unuttu, Van için 5 milyar lira harcadık. Bu, bütçe açıklarından birisidir. “Yurt içi tasarruflarını arttıralım.” dedik bireysel emeklilik yasa tasarısını hep beraber geçirdik. “Yatırımları arttıralım.” dedik, artırıldı. “Kamuda israf azalsın.” dedik, rakamlar ortada, kamuda israf azaltılmıştır. Sosyal yardım sistemi değişsin istemişsiniz, sosyal yardımlarla ilgili kanunu hep beraber geçirdik, sistem değiştirildi. Emekli intibak yasası istediniz emekli intibak yasası geçirildi ve uygulanmaya başladı. “Sözleşmeli çalışanların kadroya alınması” dediniz, sözleşmeli çalışanlar kadroya alındı. “Maliye olarak teşvik işinden çıkmalsınız” dendi, bugün de gene yineleni, Maliye teşvikten çekildi, Ekonomi Bakanlığı çok güzel bir teşvik esası uygulamaya koydu. Teşvikin iller bazında yapılmasını istemişsiniz, teşvik altı bölgeye ayrıldı, iller bazında Teşvik Yasası uygulamaya konuldu. “Sektörel teşvik verin.” Dediniz, sektörel teşvik verildi. “Finansal kiralama, faktoring şirketleri ile ilgili düzenleme yapılsın” dediniz, hem alt komisyondan hem de üst komisyondan geçti, inşallah yarın Meclisimize geliyor. Leasing sistemi ile ilgili yeni düzenlemeler var. 2/B'ler ile ilgili talepler olmuş, 2/B uygulamaya geçti. Taksicilerle ilgili talepler olmuştu, kaçak taksi ile ilgili kanun yasalaştı. “120 arabası olanlar var” denmiş, biz şimdi, Maliye Bakanlığı ikiden fazla araba alıp satanlarla ilgili geriye dönük vergi salmaya ve onlara ilgili tarh yapmaya başladı. “Altın borsası ne iş yapar?” dendi, altın borsasını geçtiğimiz günlerde İMKB'le birlikte özelleştiriyoruz, yeni şirket kuruluyor, Plan ve Bütçe Komisyonundan hep beraber geçirdik, inşallah en kısa zamanda yasası Genel Kuruldan geçecek.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Pırlantaya KDV geldi mi?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – “Tütün ve Alkol Piyasası Kurulu ne işi yapar?” denmiş, Tütün ve Alkol Piyasası Kurulunu kaldırıyoruz, o da talepleriniz içerisinde olanlardan. “TÜİK'te işsizlik hesaplamaları gerçeği yansıtmıyor” dediniz, TÜİK Başkanımız buraya geldi, hepinize hesap verdi. Ne kadar doğru olduğunu, verilerin nereden geldiğini hep beraber dinlemiştik. “Özelleştirme” demiştiniz, özelleştirmede rakamlar gösteriyor, özelleştirmenin bütçeye çok büyük bir katkısı olmadı. Siz karşı olduğunuz için söylüyorum. “Şeker'i özelleştirmeyin” demiştiniz. O zaman için “Libya, Mısır ve dış ülkelerdeki yatırımcıları, inşaatçıları koruyun” demiştiniz onlarla ilgili mücbir sebep olarak kabul ettik ve yasayı hep beraber çıkardık. Denetim Kuruluyla ilgili Bakanımıza çok yüklenilmişti o zaman, kurullar birleştirildi ama Denetim Kurulu gayet güzel ve uyumlu çalışıyor. “Anayasa'ya aykırı işlem yaptınız.” demiştiniz, hiç de öyle bir Anayasa'ya aykırı işlem de yoktu. Ben kısaca buradaki şeylerden daha başkaları var ama değinmeyeceğim, gecenin geç vakti oldu.

Hepinize tekrar teşekkür ediyorum. Bütçemizin bütün milletimize hayırlar getirmesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Demiröz.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi, soru işlemini başlatacağım. On dakika süreyle soru sormak isteyen milletvekili arkadaşlarımıza talep sırasına göre söz vereceğim.

İlk talep, evet, Sayın Kalaycı buyurun.

SORULAR VE CEVAPLAR

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, on dakikadır süremiz, kısıtlıdır.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Benim sürem mi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

BAŞKAN – Hayır, hayır, toplam soru sorma süresi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kısa kısa sorularım olacak, yalnız...

BAŞKAN – Yani birer dakika gibi kullanırsanız zannediyorum yeterli olacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Vedat Bey'e bir ricamız daha olacak. Hani "Ne dediyseniz yaptık." anlamında konuştu, şu büyükşehir yasası var ya çok tehlikeli, ya ne olur reddedin. İnşallah onu da gerçekleştirirsiniz.

Ben, bir "ciddiyetsiz" lafını kullandım bir de "palavra" lafını. Daha hafif bir şey bulamadım yani bir hakaret kastıyla değil de yani bunu bir tespit anlamında söyledim..

Şimdi, sorularına geleceğim: Sayın Bakanım, büyükşehir yasası demişken, İçişleri Komisyonunda görüşüldü, önümüzdeki hafta da muhtemelen Genel Kurula iniyor. Komisyon görüşmelerine katıldım ben. Orada sık sık da dile getirdik. Mali yük nedir, büyükşehir yasasının bütçeye getirdiği yük nedir? Sizin OVP'nin basın toplantısında basın mensuplarına verdiğiniz bir cevap var: "4 milyar lira" diye, rakamı o mudur? Detayı alabilirsek çok sevineceğim.

Bir de mahalli idareler gelirlerinde ne kadar artış bekleniyor? Biliyorsunuz emlak vergisi, çöp vergisi büyükşehir sınırları genişlediği için artık büyükşehir olan illerin hepsinde, köylerde, beldelerde, ilçelerde büyükşehir tarifi üzerinden vergi ödenecek. Ayrıca yine, esnafın, basit usuldeki bazı esnafın mecburen gerçek usule geçmesi söz konusu olacak, bakkal, kasap gibi alım satımla uğraşan imalatçılar. Yani buralarla ilgili bir hesap yapıldı mı? Bunun detayını öğrenebilirsem sevineceğim.

Bir de geçtiğimiz günlerde basına düştü. OECD bünyesindeki Mali Eylem Görev Gücü (FATF) Türk Hükümetinden terörün finansmanı ile ilgili yasal düzenlemeleri gerçekleştirmesinde terörden kaynaklanan banka transferleri ve banka işlemlerinin tespit edilip dondurulmasını sağlayacak yasal bir çerçeve hazırlamasını talep etmiş, bu taleplerin 22 Şubat 2013 tarihine kadar hayata geçirilmemesi hâlinde Türkiye'nin üyeliğinin askıya alınacağı söylenmiş. Bu doğru mu? Yani, neyse bu düzenlemeler niye gelmiyor Meclise? Onu soracağım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kısa kısa bir... Yapılandırmada son durum nedir yani bu yıl ne kadar tahsilat yapabildik, 2013'te ne bekliyoruz? Bir bilgi verilirse...

Bir de, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ve özelleştirme gelirlerinden GAP gibi projelere -biliyorsunuz kanunla yapılan düzenlemeler çerçevesinde aktarımlar yapıldı, istihdam paketi adını verdiğimiz kanunla, bu yıl da bitiyor bildiğim kadarıyla GAP Eylem Planı'ndaki süre de- bu yıl ve 2008'den bu yana ne kadar bu anlamda kaynak aktardık? KOP'a aktardık mı? Çünkü ben hiç KOP'a aktarılan bir kaynak tespit edemedim, yani GAP dışında da diğer bölgesel kalkınma projelerine bir aktarım var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Kurt, buyurun lütfen.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Bakana 3'üncü kez aynı soruyu tekrarlayacağım. Daha önceki üç karşılaşmamızda, bu bütçe karşılaşmamızda sorduğum bir soru var. Bu sorunun cevabı hâlâ gelmedi, tekrar soracağım. Yine gelmezse önümüzdeki sene de soracağım.

BAŞKAN – Biz de sorarız Başkanlık Divanı olarak.

ADİL KURT (Hakkâri) – Türkiye'de silahlanmaya ayrılan ödeneklerin bütçe açığına etkisini daha önce sormuştuk, bu sorumu 3'üncü kez yenilemek istiyorum.

İkinci olarak da şunu soruyorum: Bu sene askerî harcamalara ilişkin olarak ayrılan bütçe yüzde 28 arttırıldı, bölgesel savaş ihtimalini Hükümet göz önünde bulundurarak mı böyle bir olağanüstü askerî harcamalarda yatırım mı öngörüyor? Bunların cevabının merak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kurt.

Sayın Türel, buyurun lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, birinci sorum: 2012 yılında biliyoruz ki ikinci çeyrek birinci çeyreğe göre daha kötü oldu ve üçüncü çeyreğin de hem gerçekleşen ekonomik değişkenler açısından hem de öncü göstergeler açısından ikinci çeyrekte daha kötü olduğu ortada. Bu açıdan da dördüncü dönemde de öyle çok ciddi bir ekonomide canlanma gözüküyor. O zaman, bu da aslında yıllık 3,2'lik büyüme hedefinin tutturulmasını ciddi anlamda riske almaktadır ve onun aşağıda gerçekleşme ihtimali çok yüksektir. Bu konudaki düşüncenizi almak istiyorum.

İkinci olarak, konuşmamda da değinmiştim 2012 yılının ilk yarısında bu cari açığın azalmasında ve buna dayalı olarak büyümenin net ihracata dayalı olmasında altın ihracatını çok ciddi anlamda payı olduğunu söylemiştik. Altın ihracatındaki bu hızlı artışın nedeni sizce nedir?

Bir de altın ihracatının büyümeye olan etkisi ayıklandığında büyüme hızı 2012 yılının ilk yarısında kaçaya gerilemektedir? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?

Son soru olarak şunu sormak istiyorum: OVP'ye göre 2014 ve 2015 yıllarında gayrisafi yurt içi hasıla deflatörle TÜFE yıllık artışının üstünde seyrediyor. Bunun bir nedeni olabilir: Bir, gayrisafi yurt içi hasıla yıllık ortalama hesaplanıyor, öbürü de yıl sonu. Ondan da kaynaklanabilir ama öyle midir? Yoksa bu şunu mu işaret ediyor: Yani, sonuçta gayrisafi yurt içi hasıla ekonomideki teorik olarak tüm mal ve hizmetlerin fiyatlarını içeriyor. Tüketici fiyatları var bir de üretici fiyatı diye onu ayırırsak demek ki yurt içi hasıla yüksekse üretici fiyatları, tüketici fiyatlarının daha üstünde gerçekleşme ihtimali yüksek. Bu da aslında üreticilerin birtakım maliyetlerini tüketiciye yansıtmadığını işaret eder ve bir anlamda da özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerde bir kâr sıkışmasına, kârların azalmasına ve üretimde sıkıntıya neden olabilir. Bu konudaki fikrinizi almak istiyorum.

Teşekkürler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türel.

Sayın Sarı, buyurun lütfen.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, kısa kısa birkaç tane soru soracağım. Birincisi, 2013 yılı bütçesiyle ilgili. 2013 yılı bütçesinde gelir hedeflerinde yüzde 14'lük bir artış var, 2012'le karşılaştırdığımızda. Büyümenin yüzde 4, enflasyonun da yüzde 5 civarında olduğunu düşündüğümüzde bu ciddi bir reel artış anlamına geliyor, neden böyle? Yeni bir mizan mı var, yeni bir vergi mi var, vergi performansı ne olacak da reel olarak bu kadar yüksek olacak? Ve 2013 yılı bütçesinde sermaye harcamaları reel olarak da nominal olarak da düşüyor, bir öncekine göre geriliyor, neden bu böyle oldu, sermaye harcamalarını niçin kısma gereği duydunuz? Bütçe daralırken ne olacak da yurt içi talepte bir artış olacak? Yani önümüzdeki dönem büyümenin yurt içi talepten geleceğini öngörüyorsunuz, hem 2012 yılı sonrasında, hem 2013'te hem de 2014'te koşullarda ciddi bir değişiklik yokken ne olacak? Üretici talebi canlanacak ve böyle bir öngörü yaptınız.

Geçtiğimiz aylarda yapılan zamların 2012 yılı ve 2013 yılı bütçe gelirlerine etkisi nedir? Bununla ilgili bir çalışma yaptınız mı, ne kadardır?

Ve son soru: Suriye'den gelen mültecilerin işesi ve ibatesi için ayrılan kaynaklar 2013 yılı bütçesinde ne kadardır? Ne kadar öngördünüz ve bunu hangi kalemlle ilişkilendiriyorsunuz? Hangi kurumun, hangi kalemiyle ve bunun miktarının ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Mümkünse 2012'deki rakamı da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çam buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, 2/B ile ilgili süre bugün doldu. Ali Babacan üç ay uzatıldığını söyledi. Türkiye çapında başvuru oranı ne noktadadır yani beklenildiği kadar yeterince müracaat yapılmış mıdır? Bunu öğrenmek istiyorum?

İkincisi de, geçen hafta içerisinde Menderes ilçemizde darı üretici, satıcı vatandaşlarımız tüccara çek veriyor ama çeklerin hiçbirisini ödemiyor ve çekip gidiyor. Şimdi, Çek Yasası çıkartıldı fakat üreticilerimiz çok zor durumda. Üreticileri koruyacak kollayacak bir önlem ve tedbir almayı düşünüyor musunuz? Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Çam.

Sayın Gümüş buyurun.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Teşekkürler.

Sayın Bakan, geçen sene gündeme getirmiştik. Bandırma'da bir Denizcilik Yüksek Okulu var. Bu okul kaptan yetiştiriyor. Ben, bunu size soru olarak sormuyorum da talep olarak aynı zamanda alırsanız çok iyi olur. Şimdi buna söz verilmişti. Kaptan yetiştirecek bu okul. Bu okul kuruldu, bir çok şeyleri yapıldı, yeri falan gerekiyor. Kaptan yetiştiren bu tür yatırımlar olağanüstü kârlı, Tayland'da falan çok yüksek kârlı getirileri oluyor. Bence, geçen sene söz verilmişti, bu, Plan Bütçeye sokulacaktı ama atlatıldı. Şu anda bunu ekleyebilirsiniz çok iyi bir iş olacak bu hem Bandırma'ya bir hareketlendirme getirecek, Bandırma biliyorsunuz geleceği çok şey bir yer, potansiyeli yüksek bir yer. Bu konuyu bu sene atlanmazsa orada öğretim üyeleri alınması gerekiyor, bunların bir listesi var. Hemen bu listeye gönderebiliriz de isterseniz.

Sağ olun.

BAŞKAN – Evet, Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakanım, özellikle çalışanlar sadece AKP hükümetleri döneminde değil geçmiş hükümetler döneminde de hep fonlardan çekti. Şimdi, biraz evvel Sayın Günel sordu ama İşsizlik Sigortası Fonu'nu 2008'den bu yana GAP yatırımları için kullanıyorsunuz. Ben de aynı soruyu soruyorum o konuda. Ne kadar kaynak aktarıldı? İşsizlik sigortası işçiye, işsize değil de neden Hükûmete hizmet ediyor? Onu öğrenmek istiyorum, bir.

İkincisi de zaman zaman, her sıkıştığınızda kıdem tazminatı ile ilgili açıklamalar yaptınız ve Başbakanımızın da Hükûmet Programı'nı okurken –Program'da 49'uncu sayfa'dı zannediyorum- “Çalışanların büyük bölümü tarafından zaten alınamayan kıdem tazminatı ya fona devredilecek ya da kaldırılacak günün koşullarına göre.” diye bir cümle vardı. Şimdi, siz farklı konuşuyorsunuz, Ali Babacan farklı konuşuyor, Çalışma Bakanı Komisyon'da bu konuda “Artık burada tartışılacaktır.” diyebiliyor, Başbakan da belki seçimi hesap ederek “Kıdem tazminatı gündemden kaldırıldı.” diyor fakat Ulusal İstihdam Strateji Belgenizin hazırlandığı, Başbakana sunulduğu basına ve kamuoyuna duyuruldu. Ulusal İstihdam Strateji Belgenizin içinde kıdem tazminatının ya kaldırılması ya da fona devri gibi bir çözüm aranıyor, diğer strateji belgenizdeki konulara girmek istemiyorum, bu konuda düşünceniz nedir, böyle bir projeniz var mı?

Bir de biraz evvel arkadaşımız bazı vergilerden söz etti. Örneğin, pırlantadan vergi alınmaya başlandı mı? Neden lüks tüketim vergilenmiyor da dolaylı vergiler ağırlıklı olarak hâlen yürürlükte, çalışanların ve dar gelirlielerin ensesinde? Onları öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, soru sorma işlemi tamamlanmıştır. Sayın Bakana söz vereceğim ancak yaklaşık altı saattir birleşime ara vermeden devam ettik. Bir de aşağıda EXPO kanununda bir madde ilavemiz var. O yüzden birleşime 20.30'a kadar ara vereceğim, 20.30'da birleşimi açtığımızda Sayın Bakan sorulara yarım saat süreyle cevap verecek.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati:19.50

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.30

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2011 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarılarının tümü üzerindeki soru ve cevap işlemleri tamamlanmıştır.

Şimdi Sayın Bakana, soru ve cevapları değerlendirmek üzere söz vermek istiyorum.

Sayın Bakan, süreniz otuz dakika. Yeterli midir efendim otuz dakika?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değil.

BAŞKAN – İyi.

Peki, buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, ben “İyi değil” dedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – “İyi değil” mi dediniz? O zaman kırk beş dakika verelim efendim. Kırk beş dakika uygun mudur?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Süreniz kırk beş dakika.

Buyurunuz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, çok saygıdeğer komisyon üyeleri; ben tekrar sizlere çok teşekkür ediyorum çünkü hakikaten -bugün zaten kendimiz de burada şahit olduk- önümüzdeki dönemde çok yoğun bir çalışma hepimizi bekliyor. Onun için, ben bugün her şeyden önce yapıcı eleştirileriyle, değerlendirmeleriyle, tespitleriyle katkıda bulunan bütün arkadaşlara teşekkür etmek istiyorum.

Müsaade ederseniz, doğrudan sorulan sorulara öncelikli olarak cevap vereyim. Arkasından da genel anlamdaki bazı eleştiriyi ve bazı değerlendirmeleri cevaplandırayım. İlk olarak Sayın Kalaycı'nın tabii ki sorularıyla başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Büyükşehir Yasası'nın bütçeye etkisi konusunda bir soru var. 2012 yılı tabii şu anda böyle bir yasa yok. Dolayısıyla bir etki söz konusu değil. İlk etki, eğer o yasa ekim ayı itibarıyla geçirilmiş olsaydı -biz bütçeyi yaparken bu çerçevede değerlendirdik- iki aylık bir etki söz konusu olacaktı. Bunun etkisi 2013 yılında 610 milyon lira olacaktı. Bu şu anda bütçede var. 2014 yılındaki etkisi 3 milyar 727 milyon lira. 2015 yılındaki tahmini etki 4 milyar 100 milyon lira.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tekrar alabilir miyiz Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tabii ki.

2013 için -eğer yasa ekim ayında geçmiş olsaydı- 610 milyon lira, 2014 için 3,7, yani 3 milyar 727 milyon lira. 2015 için yaklaşık tahmini etki 4,1 milyar lira.

Değerli arkadaşlar, yine bu Büyükşehir Belediyesi Kanunu Tasarısı'yla ilgili bir soru vardı, bu “Şu anda belediyelerce tahsil edilen bazı vergilerde nasıl bir artış bekleniyor?” Söz konusu tasarıda yer alan düzenlemeyle 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre tahsil edilen vergi ve harçlar beş yıl süreyle alınmayacak. Bunlar hangileri? Bunlar ilan ve reklam vergisi, eğlence vergisi, elektrik ve havagazı tüketim vergisi, yangın sigortası vergisi, haberleşme vergisi, çevre temizlik vergisi, işgal harcı, inşaatlarla ilgili harç ve diğer harçlar. Tabii burada biz henüz böyle bir çalışma yapmadık. Yani bu kısa süre içerisinde bunların etkisi ne olur, rakamlar itibarıyla önümde yok ama daha sonra biz Sayın Kalaycı'yla paylaşmayı ümit ediyoruz.

OECD FATF kararıyla ilgili, yani bizim üyeliğimizin askıya alınmasıyla ilgili bir soru var. Evet, OECD bünyesindeki bu FATF'in bir kararı söz konusu. Neden böyle bir karar aldılar? Uzun bir süredir bizden terörün finansmanı ile ilişkili kanunumuzun yeterli olmadığına dair uluslararası bir kanı var. Aslında biz geçen sene bu tasarımı Meclise gönderdik. Bu tasarı uzun bir süredir Meclisimizde. Yani geçen sene derken 2011 seçimlerinden önce, yanlış hatırlamıyorsam nisan, tam tarihini hatırlamıyorum ama galiba öyle. Fakat henüz komisyon aşamasında, Adalet Komisyonunda, Adalet Bakanımızın takip ettiği bir düzenleme, henüz Adalet Komisyonundan geçip Genel Kurula inmedi. Burada temel tartışma veya kaygı ne? Burada temel tartışma konusu şu: Uluslararası alanda bu yönde idareye çok ciddi yetkiler veriliyor. Yani teröre bulaşmış veya terör finansmanına, daha doğrusu finansmanını sağlamış kişi veya kuruluşların mal varlıklarının idari bir kararla dondurulması hususu şu anda yaygın olarak İngiltere'de, Amerika'da, birçok ülkede uygulanan bir durum. Türkiye'de bu uygulamanın Anayasa'ya uygunluğu konusu veya işte Türkiye'de bu böyle idari bir kararla olmalı mı, yoksa mahkeme süreciyle mi olmalı şeklinde -zaten mahkemeler şu anda bu kararı verebiliyor ama- idari bir kararla bu yapılabilmesi mi şeklinde bir tartışma var. O nedenle herhâlde henüz komisyondan geçip Genel Kurula inmedi. Böyle bir durumla karşı karşıyayız.

6111 sayılı Kanun'a göre yapılandırılan alacak tutarı ödemeler konusunda biliyorsunuz bir soru vardı. Ben tekrar bütün rakamları basit bir şekilde hatırlatayım: 5 milyon 241 bin 542 mükellef başvuruda bulunmuştu. 6 milyon 179 bin 441 dosya yapılandırılmıştı ve yapılandırma sonucunda, yani daha doğrusu ne kadar alacak yapılandırılmıştı diye sorarsanız, 39 milyar 375 milyon 198 bin lira. Peki, Ekim 2012 itibarıyla tahsilat ne kadar? Toplam tahsilat 19 milyar 759 milyon 343 bin lira. Yani yapılandırılan alacağın yaklaşık yüzde 50,2'si hazineye intikal etmiştir, tahsil edilmiştir. 2013 yılında net olarak bizim bütçeye katkı olarak gördüğümüz rakam 700 milyon liradır. Yani zaten 2013 yılı etkisi son derece sınırlı olacaktır. 2011 yılında 5 milyar geldi. Net etki tabii. Şimdi net etki nedir diye soracaksınız.

Değerli arkadaşlar, bizim bir alacak stokumuz var. Maliye Bakanlığı olarak bu yapılandırma olmayınca biz bunu takip ediyoruz. Bu takipten tahsilat yıllık belli. Yani bu yapılandırmadan önce yıllık ne kadar? Bu çerçevede biz değerlendiriyoruz ve net etkilerine bakıyoruz. Bu çerçevede baktığınız zaman net etki 2011 yılında 5 milyar, 2012 yılında 2 milyar, 2013 yılında 700 milyon, 2014 yılında da 140 milyon lira öngörülmüştü.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

GAP'a aktarılan İşsizlik Fon'undan ne kadar diye bir soru soruldu? İki arkadaşımız sordu. 2008 yılında 1,3 milyar lira, 2009 yılında 4,1 milyar lira, 2010 yılında 3,6 milyar lira, 2011 yılında 1,2 milyar lira, 2012 yılında da 1,3 milyar lira, yani toplamda 11,5 milyar lira. GAP'ta son dört yıldır, yani 2008'den bu yana yaratılan toplam istihdam 400 bin. Dolayısıyla hakikaten bunun bir istihdam yansıması olmuştur.

Sayın Kurt'un tabii ki soruları var.

Ben, müsaade ederseniz özellikle bu savunma harcamalarına ilişkin çok açık ve net olarak bütün detayları vereyim. Bir yıl daha beklemeyin siz, biz de bu şekilde bütün bu soruları cevaplandırmış olalım.

2013 yılı Bütçe Tasarısı'na bakarsanız, Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin 20 milyar 360 milyon lira, Jandarma Genel Komutanlığının 5 milyar 843 milyon lira, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 14 milyar 777 milyon lira, Sahil Güvenlik Komutanlığının 432 milyon lira, Savunma Sanayi Müsteşarlığının 41 milyon, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının 996 milyon, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 19 milyon, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının 20 milyon liralık bir bütçesinin olduğunu göreceksiniz. Bunların tamamı 42 milyar 488 milyon liraya denk geliyor. Ama şunu sorabilirsiniz: Efendim, savunma sanayisine ne gidecek? Savunma sanayi fonuna da -bakın, bu bütçe dışıdır, onu da söylüyorum- 2,7 milyar lira. Bunların tamamını topladığınız zaman 45 milyar lira etmiyor.

Şimdi, sadece Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi 47 milyar 496 milyon. YÖK, üniversiteleri, vesaireyi de katarsanız, sadece eğitimi katarsanız 68 milyar 53 milyon lira.

Şimdi, bir şey daha söylemek istiyorum müsaade ederseniz: Burada, tabii, Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin yaklaşık yani savunma, güvenlik bütçesinin yüzde 28 arttığı iddia edildi. Aslında 2012 yılı başlangıç ödeneğine göre -ki genelde biz böyle bakıyoruz birçok rakamda- yüzde 16,2'lik bir artış söz konusu ama yıl sonu gerçekleşme hedefine göre bakarsanız yüzde 10.

Bir şeyi daha paylaşayım sizinle: Dünya Bankası gibi bazı uluslararası kuruluşlar askerî harcamaları onlar da bütün ülkeler için karşılaştırmalı olarak veriyorlar. Yani sadece hani, ben, Dünya Bankası bütün ülkeler baktığı için oradan aldım. Bakın, Dünya Bankasının verilerine göre Türkiye'de askerî harcamaların millî gelire oranı 2002 yılında yüzde 3,9; 2011 yılında bu yüzde 2,3'e inmiş. Yani çok ciddi, savunma harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranında azalma var, artış söz konusu değil. Dolayısıyla buna bir "savaş bütçesi" tanımını vermek hakikaten büyük bir haksızlık.

Bir şey daha söyleyeyim...

ADİL KURT (Hakkâri) – Özür dilerim Sayın Bakan, bizim sorumuz bu değil ama.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, ben bütün detayları verdim.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bize bütçedeki rakamları söylüyorsunuz. Onları okuduk. Ben diyorum ki savunmaya, dolayısıyla aldığınız silaha, yaptığınız harcamaya...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hepsi var bunun içinde, hepsi var.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bütçe açığına etkisini soruyoruz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam, bütçe açığına etkisini söyleyeyim.

BAŞKAN – Evet, buyurunuz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, bütçe açığına...

ADİL KURT (Hakkâri) – Aynı rakamları okuyabiliyoruz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Müsaade ederseniz onu da söyleyeyim.

Şimdi, arkadaşlar, şöyle: Bakın, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bütçesinin büyük bir kısmı personel harcamasıdır. Millî Savunma Bakanlığının...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biber gazı?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Büyük bir kısmı diyorum, büyük bir kısmı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biber gazı ne kadar?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, bilmiyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hakikaten biber gazını merak ediyorum.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar... Bakın...

RECAİ BERBER (Manisa) – Onun ihalesini...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bakın, bütçe içerisindeki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O bütçede yok, onun için ödenek alınıyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Arkadaşlar, cevabı vereyim. Onu da söyleyeyim. Hayır, hayır, söyleyeyim.

2002 yılında, bakın, savunma, güvenlik bütçelerinin bütçe içerisindeki toplam payı yüzde 10. Geçen sene 2011 yılında yüzde 10,4; 2012 yılında yüzde 10,2. Dolayısıyla bütçe açığına bu anlamda hiçbir katkısı olmamıştır. Tam aksine, eğer bütçe içerisindeki payı itibarıyla bakarsanız, gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı itibarıyla bakarsanız, savunma, güvenlik harcamalarının bu anlamda bütçe açığına katkısı, yani tabii ki ifade edilmez ama bu anlamda bakarsanız iddia edildiği gibi söz konusu değildir.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sorunun cevabı bu değildir.

BAŞKAN – Evet, buyurunuz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ben soruyu gerçekten cevaplandırmaya çalıştım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Bakan, bu sorunun cevabı değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, şimdi, ben gerçekten bütün detayları verdim. Hangi kalemin bütçeye etkisi... Bakın söylüyorum, bütçe içerisindeki payı değişmemiş diyorum, gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı düşmüştür diyorum. Yani bundan daha açık ve net nasıl cevap verebiliriz, bilemiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar...

ADİL KURT (Hakkâri) – Sorunun cevabını alamadım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Evet.

BAŞKAN – Savunma harcamalarının payı azalmış Sayın Kurt.

ADİL KURT (Hakkâri) – Ülke demokratikleşirse bu sorunun cevabı çıkacak.

BAŞKAN – Gayet şeffaf bir şekilde cevap verdi.

ADİL KURT (Hakkâri) – Hayır, çok açık ve net söylüyorum, tekrar söylüyorum: Savunma harcamalarının bütçe açığına etkisini sordum. Aldığınız helikopterin, aldığınız uçağın...

RECAİ BERBER (Manisa) – Açığın toplamı belli.

ADİL KURT (Hakkâri) – Yüzde 10'a yakındır. Nedir?

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 1, yüzde yarım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Söyleyin...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Peki, onları şöyle yapalım. Bütün mühimmatın detaylarını çıkartalım, bütçe açığı içindeki yerini bulalım. Tamam, olur, hayhay.

ADİL KURT (Hakkâri) – Var yani, bütün mühimmatın sizde kaydı var.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, zamanımdan gidiyor. Ben ilave zaman istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, vereceğim.

Şimdi, lütfen Sayın Bakan, devam ediniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ülke antidemokratik mi? Öyle mi demek istiyorsun?

ADİL KURT (Hakkâri) – Bilmiyorum. Yani limonla, gazla fazla demokrasi olmuyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Antidemokratik mi oluyor?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz, Sayın Sarı'nın sorularını cevaplandırmak istiyorum. Şimdi, gelir hedefleriniz, daha doğrusu bütçedeki gelirlerde yüzde 14 artış öngörülüyor. Bu gerçekçi. Aslında birçok tarafımızdan soruldu, sorgulandı, son derece de makul. Haklılar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 2012 yılında bizim şu an itibarıyla yani öngörümüz bizim vergi gelirlerimizin 278,8 milyar lira olacağı yönünde. 2013 öngörümüz 317,9. 318 diyelim, basitleştireyim. 318 milyar lira. Evet, artış oranı yüzde 14 vergi gelirlerinin. Bu gerçekçi mi? Tabii nominal büyüme oranına bakarsanız, yani deflatör ve işte enflasyon, daha doğrusu reel büyüme, enflasyon, birlikte bakarsanız, işte yüzde 9'lar civarı diyelim ki bir rakam söz konusu. Peki, yüzde 14, yüzde 9, tabii ki o anlamda gerçekçi görünmüyor. Fark nereden kaynaklanıyor? Birincisi, takdir edersiniz ki bu sene birtakım tedbirler aldık, yani zam yaptık. Dolayısıyla bunların etkisi 10 milyar lira. 2013 yılında etkisi 10 milyar lira. Bir de bir varsayımımız var...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Zammın etkisi, değil mi efendim?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tabii, tabii.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 2012'deki etkisi nedir?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 2,6 milyar lira.

Şimdi, 2013'teki toplam yıl etkisi 10 milyar lira...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vatandaş yandı.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır. Bu yapılan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yandı.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Aldığımız tedbirlerin etkisinden bahsediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 2 milyar, 10 milyar, vatandaş yandı Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir de bir varsayımımız var. O da bir varsayım. O da BOTAŞ'ın 2013'te vergi yükümlülüklerini yerine getireceğine dair bir varsayımımız var. Bu, bütçede bir varsayım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ne kadar o Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yani toplamda 2013 için öngördüğümüz 7,5 milyar lira.

Şimdi, bu iki rakamı çıkartırsanız...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Nasıl, neden olacak da 7,5 milyar öngördünüz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İşte, şöyle...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Zam yapacak.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır.

Bakın, varsayım şu: Bir, tabii ki BOTAŞ'ın bir faaliyeti söz konusu, yani bir hasılatı söz konusu. Dolayısıyla 2013 yılı içerisinde bu hasılatından aslında vatandaştan bir anlamda topladığı bu vergileri bize vereceğini biz burada varsayım yapıyoruz. Şimdi, sadece bu iki rakamı dikkate alırsanız aslında ek gelir toplamı hariç vergi gelirleri 300 milyar 448 milyon liraya iniyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – BOTAŞ...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bir müsaade ederseniz bitireyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

Burada artış oranı yüzde 7,8; yani aslında yüzde 9,5 olarak alabileceğimiz nominal artışı biz yüzde 7,8.

Müsaadenizle bir şey daha söyleyeyim. Bu 11'inci bütçemiz. Yani 2009 yılı hakikaten olağanüstü bir yıldır. Yani onu bir kenara bırakırsak genelde ben şu trendi gördüm: Hakikaten biz Maliye Bakanlığı olarak, gelir tahminlerinde fazla iyimserliğe kaçmıyoruz. Genelde hakikaten mütevazı, temkinli bir yaklaşım... Genelde diyorum, bakın. 2009 yılı istisnai bir yıldır. Bakın, 2012 yılı sıkıntılı bir yıldır, büyümenin kompozisyonu açısından, büyümenin düzeyi açısından, birtakım diğer varsayımlar açısından. Buna rağmen, şu son tedbirleri dahi çıkartırsanız ki özelleştirmede çok ciddi bir -biliyorsunuz- performans düşüklüğü var, onu rağmen vergi gelirlerinde çok ciddi, kayda değer bir sapma olmadığını göreceksiniz. Dolayısıyla ben yine diyorum ki: 2013 yılı için vergi gelirlerimizin tahmininin burada makul olduğu kanısındayım. Yani BOTAŞ'la ilgili varsayımımız eğer gerçekleşirse dahi, burada yüzde 7,8 yerine yüzde 9,5'u baz alırsak, sapmanın bu anlamda çok çok sınırlı olmayacağını ben tahmin ediyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Anlamak için soruyorum. BOTAŞ'ın bu dönemde faaliyetleri var. Bu dönem de vergi hasılatları...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İşte şöyle: Yüzde 10'luk, biliyorsunuz, doğal gazda bir zam oldu, bir artış söz konusu. Hacimde bir artış söz konusu olacak.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Vergi matrahı bu sene ödemediler.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bu sene ödemedi.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Aslında bu sene bir birikim de söz konusu. Gelecek sene biz ödeyeceğini varsaydık ve cari yükümlülüklerini gelecek sene yerine... Bakın, geçmişe yönelik borcunu ödeyecek demiyoruz. Bakın, burada gelecek sene cari yükümlülüklerini yerine getirecek varsayımını yapıyoruz. Aslında zaten olması gereken bir şey.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Geçmişe yönelik borcu ne kadar?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, aynı çerçevede bu biliyorsunuz ithalattan alınan KDV çok sorgulandı. Aslında konu aynı konu. Yani yüzde 22,4'lük artış nereden kaynaklanıyor diye sordunuz. Özü bu. Yine BOTAŞ'la ilgili varsayım değerli arkadaşlar.

Şimdi, Sayın Sarı'nın tabii bu yatırımlarla ilgili de bir sorusu vardı. Yüzde 20'lik artış bizim biliyorsunuz konuşma metninde var ama gerçekleşmeye göre nominal bazda bir düşüş söz konusu.

Değerli arkadaşlar, başlangıç ödeneğine göre... Ben aşağı yukarı, hemen hemen bütçe konuşmamın tamamında -belki bir iki istisna vardır- genelde 2013'ün başlangıç ödeneğini, 2012'nin başlangıç ödenekleriyle karşılaştırmaya çalıştım. O da makul bir yaklaşım çünkü elmayla elmayı karşılaştırıyorum. Gerçekleşme henüz yılı bitirmedikimiz için çok da makul olmaz. Her ne kadar gerçekleşme hedeflerimiz varsa da.

Başlangıç ödeneğine göre, biz 2012'de 27 milyar 914 milyon lira yatırımlar için sermaye gideri olarak koymuşuz. Sermaye transferlerini ayrı bırakıyorum ben. 2013 için bu 33,5'e çıkıyor, yaklaşık olarak. 33,5 milyar liraya çıkıyor. Bu anlamda önemli bir artış var deflatöre göre.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ona yıl sonundan baktığınız zaman...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yıl sonu gerçekleştirmelerine göre tabii ki sizin yaptığınız değerlendirme o anlamda doğru ama yıl sonu gerçekleştirmeleri şöyle: Ben açık ve net konuşayım. O nedenle ilave zaman istedim. Bu harcamalar nereden saptı, ne kadar geldi, arkadaşlar benim şeffaf olduğum, bu sene çok yeterince bu konularda açık olmadığım konusunda eleştiri yaptılar, onları da söyleyeceğim.

Şimdi, açık ve net konuşuyorum. Bu ülkenin biz altyapısını, altyapı yatırımlarını hep önceliklendirdik. Sizin de aslında argümanlarınızda bunu olması gerektiği yönünde ve bu sene de her ne kadar gelir anlamında çok ciddi ilave bir performans olmamasına rağmen bu şekilde bir trend devam etti. Bu memleketin eğitimini biz önceliklendirdik. Bu sene göreceksiniz orada da sapma var, eğitimle ilgili. Yani bunun benzeri konular var. O nedenle ben başlangıç ödeneklerini karşılaştırdım bu anlamda önemli bir artış söz konusu. Gelecek sene gelir anlamında... Şimdi, bakın, mesela özelleştirme konusunda bu sene hakikaten performans açık ve net bir şekilde kötü ama takdir edersiniz ki şu anda ikinci halka arz süreci devam eden bir Halk Bankası söz konusu, bir Türk Telekom söz konusu. Sadece bunlara bakarsanız, sadece bunlara, şu anki piyasa değeri üzerinden -herhangi bir şeyde bulunmuyorum bakın, yani ne zaman yapacağız, nasıl yapacağız şeklinde bir değerlendirmede piyasayı etkilemesin diye bulunmuyorum- sadece bugünkü piyasa değerleri itibarıyla bakarsanız, bunların getireceği ilave gelirin bu anlamda önümüzdeki sene de eğer mümkün olursa tabii ki bu yatırımları önceliklendirme konusunda bir tavır söz konusu olabilir.

Şimdi, tabii ki zamların etkisini ben söyledim. O da sorulmuştu. Suriye bütçesi sorulmuştu. Değerli arkadaşlar, Suriye'ye ilişkin özel bir kalem yok. Bugüne kadar, 2012 yılı içerisinde -ben söyledim- merkezî yönetim bütçesinden yaklaşık 400 milyar lira ödenek aktardık.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 400 milyon.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 400 milyon. Pardon.

Bir iki hafta öncesine kadar 385 milyon lirası harcanmıştı. Yani harcanan kısmı söylüyorum. İl özel idarelerinin, belediyelerin ilave ufak tefek bazı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hangi kalemden aktarıyorsunuz kamuda?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – AFAD'a aktarıyoruz. Yedekten genelde bu tür harcamalar yapılıyor. Gelecek sene de bu durumun devam etmesi hâlinde yine AFAD üzerinden, yine yedekten muhtemelen tabii ki bu karşılanacak ama şu anda bizim bu çerçevede bir öngöründe bulunmamız zor.

Galiba Sayın Türel'in soruları vardı. "Burada özellikle 3'üncü çeyreğin 2'nci çeyrekte daha zayıf olma ihtimali, 4'üncü çeyrekte bir toparlanmayı nereden öngörüyorsunuz?" şeklinde. Tabii aslında 4'üncü çeyrekle ilişkili olarak yurt içi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

talebin toparlanmasına ilişkin epey bir emare var. Mesela ekim ayında reel kesim güven endeksi 4 puanlık bir artış göstermiş. Ne zamana göre? Bir önceki aya göre. İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 0,3 puan yukarıda, mevsimsel etkilerden arındırılmış olarak. Yine imalat sanayi sektöründeki PMA endeksi -bu önemli bir endeks- 50 seviyesinin üstüne çıkmış. Bu aslında üretimin, yani bir anlamda büyümenin arttığını ifade ediyor. Sanayi sipariş endeksi 2012 Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yine yarım puan artmış. Ekim ayının 2'nci haftasından itibaren kredilerde bir toparlanma söz konusu, yüzde 15'lik bir artış söz konusu. Hatırlarsanız, bir iki ay öncesine giderseniz, bir ara neredeyse yüzde 10'lara kadar düşmüştü. Yani kredilerde bir toparlanma söz konusu. Merkez Bankasının tabii attığı adımlar var, nispeten bir gevşeme söz konusu.

Yine bugün açıklanan verilere bakarsanız, muhtemelen dış talebin etkisi nispeten azalsa da devam ediyor şeklinde bir en azından... Ben henüz rakamları detaylı incelemedim, headline, yani bazı manşet rakamlara baktım, oradan çıkartıyorum ben. Özetle, bence önemli bir faktör daha var. Onu da söyleyeyim. Son bir yıl içerisinde ülkemiz 545 bin istihdam yaratmış, bunun 541 bini hizmetler sektöründe. Dolayısıyla bu istihdamın da mutlaka ben talep yansımalarının bu seneye göre tabii ki bir miktar olma ihtimalini yüksek görüyorum. Yani özetle tabii ki enflasyon görünümüne göre, enflasyonist dinamiklere göre Merkez Bankası tutumu önemli olacak.

Biz bütçede ciddi bir sıkılaştırmaya gitmedik. Bütçede dikkat ederseniz, yani genel devlet açığını dikkate alırsanız, aslında orada çok ciddi bir sıkılaştırmanın olmadığını, neredeyse nötre yakın bir durum söz konusu olduğunu göreceksiniz. Yani tabii ki ben çok detaylara girmek istemiyorum ama mikro düzeyde birkaç husus var. Belki yardımları olabilir. Bakın onlar üzerine kurgu yapmadık. Yani kentsel dönüşüme ilk defa bu sene bir miktar para aktarıyoruz. Bunun multiplier, yani çarpan etkisi önemli olabilir, 1 milyar lira ama o 1 milyarların biliyorsunuz kullanım şartı, daha doğrusu tarzı çarpan etkisini yaratabilir, faiz ödemeleri, vesaire çerçevesinde.

Yine 2/B'nin belki bir miktar... Çünkü şöyle: Vatandaşımız tapu problemini hallederse belki bir kesim hızlı bir şekilde onun ekonomik olarak değerlendirmesine gidebilir. Ama şunu söyleyeyim: Önümüzde bir kristal küre yok, yani elimizde öyle bir şey yok. Yani bu nokta tahminlerine yönelik ben her zaman söylemişimdir. Bu nokta tahminleri orta, yani baz bir senaryonun ürünüdür. Kendi iç tutarlılığı var mı, yok mu, bu tartışılabilir.

Değerli arkadaşlar, tabii bütçeyi ben getirdim buraya. Bugün makro konular çok tartışıldı, çok eleştirildi. Benim sizden bir istirhamım var. Lütfen bu konuları, özellikle OVP'ye ilişkin konuları Kalkınma Bakanlığımızın bütçesinde ve diğer ilgili bakanlarımızın bütçesinde de değerlendirmelerinizi bizlerle paylaşırsanız ben memnun olurum. Niye diyeceksiniz? Tabii ki biz bütçeyi 17'sinde buraya getirmekle mükellefiz. Bunu yapmak için de aslında bu süreçleri biz yedi güne, on güne sığdıramayacağımızı biliyorsunuz. Bu nedenle de bizim hakikaten bu süreçleri yönetirken ciddi bir çaba içerisinde olduğumuzu da takdir edersiniz herhâlde, yani en azından arka planını ama bu OVP metninin geçtiğimiz yıllarla aynı olup olmadığı meselesi gibi konuları, dediğim gibi, ben tabii ki paylaşacağım ama sizlerin, bu ve talep kompozisyonuna ilişkin değerlendirmelerinizi veya varsa, yoksa iç tutarlılık meselelerini orada da gündeme getiriniz hepimiz açısından faydalı. Ben bundan çok faydalandım. Ben teşekkür ediyorum.

Yalnız şöyle bir şey...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kıdem tazminatını...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Geleceğim arkadaşlar. Bana ilave süre verecekler.

BAŞKAN – Vereceğiz Sayın Bakanım.

Şunu da bir ifade edeyim ben çünkü Maliye Bakanlığına da teşekkür etmek istiyorum: Biliyorsunuz ayın 17'sinde geldi bütçe. Bakanlık bize söz verdi. 23 Ekim itibarıyla tüm detay dokümanlar...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 18 Ekim.

BAŞKAN –18 Ekim. Pardon, çok affedersiniz, 18 Ekim itibarıyla tüm detay dokümanlar bizlere Maliye Bakanlığımız tarafından ulaştırıldı. Bu açıdan da tüm Sayın Bakanımıza, Bakanlık personeline gösterdikleri hassasiyet için çok teşekkür ediyorum. İlk kez bu kadar kısa bir süre içerisinde bu kadar detay dokümanlar geldi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bize niye gelmedi?

BAŞKAN – Sizlere de ulaştırıldı efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, dün geldi.

BAŞKAN – Aynı gün, Hayır efendim, dün olur mu? İmza karşılığı...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Burada, masada burada bulduk.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gelmedi, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bakın, onlar arkadaşlara mail olarak gönderilmiş tüm arkadaşlara. Her birinize mail olarak gelmiş, hard copy olarak göndermemişler, arkadaşlarımızın hatası ben: "Tüm dokümanları gönderin." demiş idim. Demek ki arkadaşlarımızın hatası.

Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakan buyurun lütfen.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, ben eleştiriye çok açığım ama tabii bazı haksız eleştirilere de müsaade ederseniz, cevap vereyim. Komisyon üyesi olmayan bir değerli arkadaşımız buraya geldiler, hakikaten ben sabrına da çok şaşırdım, çok takdir ettim gerçekten iyi oldu da söz alması fakat Mahmut Tanal Bey bana dediler ki: "Bütçe metniniz, bu seneki bütçe metni ile geçen seneki konuşma metni aynı." yani ben sayfa numaralarını not aldım, müsaade ederseniz, sizlerle paylaşayım, dediler ki: "Bu seneki 29, geçen senenin 14'üyle aynı."

Şimdi, tabii, hakikaten ben bakıyorum, bu senenin 29'u tamamen geçen sene hiç olmayan bir konudan sonra ki Dünya Bankası iş kolaylığı endeksi vesaire onlardan bahsediyorum, ondan sonra o başarılarla referans veriyorum, bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

başarılar tesadüf değil, Türkiye büyük bir transformasyon içerisinde ama bu yeterli değildir diyorum yani özü bu. Geçen sene sayfa 14'te...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Müsaade ederseniz, Sayın Tanal yok, ona yazılı cevap verirsiniz daha iyi olur.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama değerli arkadaşlar, şöyle... Bakın, teknik olarak söylüyorum. İki metin de elimde, sayfaları verdiler ben sayfaları not aldım yani ben sayfa 14 ile 29'u karşılaştırdım, inanın kelimesi bile uymuyor, konu aynı değil. Yine, başka bir konu var mesela, sayfa karşılaştırması anlamında mesela, "Sayfa 12 ile sayfa 31." aynı dediler. Sayfa 31 okullaşma ile ilgili ve Fatih Projesiyle ilgili. Geçen sene, sayfa 12 tamamen istihdamla ilgili, dünya ekonomisinin kriziyle ilgili yani ben daha fazla detaya girmek istemiyorum ama bu iki metin.. Ha, şu var: Bütçe rakamlarının olduğu başlıklar aynı, bak, onu kabul ediyorum, olmak zorunda zaten yani başka türlü nasıl yapacağım gayrisafi yurt içi hasılaya oranı başka yeni bir terminolojiyi geliştiremem ama onun dışında bu iki metin çünkü ben bu işleri kendim başında oturarak yapıyorum yani demek istediğim tabii ki ekip var ama ben bazen iki-üç gün geliyorum satır satır üzerinden... Çünkü niye? Benim size saygımdan dolayı. Buraya kaliteli bir ürün gelsin. Ha, tartışılır, beğenmezsiniz ayrı bir konu ama buraya kaliteli bir ürün gelsin, bunlar tartışılın.

Bandırma Denizcilik Meslek Yüksek Okulu'nu not aldık. Konu tam olarak ne ihtiyaç var, onu bize bir bildirirseniz, şu anda değil de, biz bakalım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, kıdem tazminatıyla ilgili olarak bizim söylemimiz hep şu olmuştur: Bütün taraflarla konuşularak hakikaten yani eğer, bu sistem reforme edilebilirse bu ülkemizin ve işçilerimizin faydasına, çünkü şu anda yararlanılan işçi sayısı takdir ederseniz ki yüzde 10'un altında ama eğer bu yönde bütün tarafların bir konsensüsü, bir uzlaşması söz konusu değilse de bu konuyu zorlayarak yapmak şu anda gündemimizde değil. Daha doğrusu şu anda kıdem tazminatına ilişkin bir tasarı gündemimizde değil yani bakın, altını açık ve net olarak çiziyorum, ama bana sorarsanız, bu ülkede bir iş gücü piyasası reformuna ihtiyaç var mı? Var. Nereden çıkarıyoruz? OECD istatistiklerine bakın. Dünyanın en katı iş gücü piyasası rejimlerinden bir tanesi Türkiye'dedir gerek part-time çalışma konusunda gerek diğer konularda. Açık ve net olarak biz istihdamın artmasını istiyoruz, işsizlerin de sesi olmak istiyoruz yani sadece ve sadece yani burada bütün esneklikleri ne kadar artırırsak ülkemizin lehinedir diye düşünüyorum ama farklı fikirlerde olabiliriz, biz o çerçeveden bakıyoruz.

Şimdi, birkaç konu daha var müsaade ederseniz. Şimdi, 2/B başvurusu Sayın Çam sordular bana şu ana kadar değerli arkadaşlar, 387.264 kişi başvurdu. 30 Ekim itibarıyla süresi sona erenlere oranlarsanız başvuru oranı yüzde 86 bayağı ciddi bir başvuru hakikaten Maliye Bakanlığı olarak biz bu konuda da çok proaktif bir şekilde çalıştık, çabaladık. Bizim derdimiz gerçekten, bu sorunun çözülmesi. Samimi olarak söylüyorum, burada derdimiz bir gelir falan değil zaten dikkat ederseniz, bütçede öngörülen gelir yani önümüzdeki üç yıl içerisinde bile 10 milyar liranın altında onun önemli bir kısmı yine ülkemizde ya altyapı yatırımları için ya da kentsel dönüşüm için işte bir kısmı vakıf eserleri için yani afet riskini azaltmak için kullanılacak ve nitekim bu sene de yansımaları görüyorsunuz. Ha, toplam kullanıcılara oranlarsanız yani henüz başvuru hakkı bitmemiş çünkü biliyorsunuz bazı tespitler devam ediyor. Bazı tespitler bittikten sonra sekiz aylık başvuru hakkı var, onu dahi katarsanız başvuru oranı yüzde 70 fakat biliyorsunuz üç ayda uzattık. Ben, ümit ederim ki bütün hak sahipleri başvurur, ben ümit ederim ki bütün hak sahipleri hakikaten makul bir çerçevede bundan yararlanırlar ve ülkemizde çok temel bir sorun çözülmüş olur.

Yine elmas, pırlanta gibi ürünlere vergi konusu gündeme geldi. Değerli arkadaşlar, Avrupa'nın hemen hemen benim bildiğim kadarıyla bütün ülkelerinde KDV var, Türkiye'de ise ÖTV var. Bu ilginç bir durum Türkiye'de yüzde 20 ÖTV var Avrupa'da ise yüzde 15 ile işte en son en yüksek KDV oranı kaç çıktı bilmiyorum Yüzde 15 ile 25 arası genel KDV oranlarından bahsediyorum. Avrupa Birliği'nin yirmi yedi ülkesinde KDV oranlarını yüzde 15 ile 25 arasında değiştiriyor. Elmas, pırlanta gibi ürünlere yüzde 15-25 arası KDV uygulanıyor. Türkiye'de ise bir şekilde zamanında sektörden galiba veya -ne bileyim- bir düzenlemeyle yüzde 20 ÖTV getirilmiş ve KDV uygulaması yerine ÖTV uygulaması getirmiş. Ha, bana sorarsanız, yani doğrusu ne? Sektörün zamanında talebi ÖTV. Şimdi, şu anda tersine ama bakın, açık ve net konuşuyorum, Avrupa Birliği'nde yirmi yedi tane ülke var yani bu ülke hani aralarında gelişmiş ülkeler var, bizim gibi gelişmekte olan ülkeler var. Bunların uygulaması KDV ise Meclisimiz takdir ederse KDV olmasını biz o anlamda yani paralellik anlamında doğru buluruz ama şu an itibarıyla ÖTV var değerli arkadaşlar. Özü bu.

RECAİ BERBER (Manisa) – Sektörün talebi.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, müsaade ederseniz, Sayın Başkan, tabii büyümeye ilişkin çok değerlendirme yapıldı, birçok şey söylendi. Öncelikle, sadece birkaç rakamı sizlerle paylaşayım. 1924 -2002 arasında Türkiye'de Gayrisafi Yurt İçi Hasıla Reel Artış Oranı yüzde 4,54. 1924-2011'i alırsanız yüzde 4,61'e çıkıyor. 2003-2011 yani 2012 henüz tamamlandığı, elimizde tam rakam olmadığı için katmadım yani AK PARTİ Hükûmetleri dönemini katarsanız yüzde tam olarak söylüyorum, 5, 25 arada 0,7 puanlık yıllık bazda yani son on yılda yıllık bazda bir fark var. Şöyle arada hesap makinemi çıkarttım, dedim ki: "1,007 yani 0,7 puan yıllık" yani bizden önceki yaklaşık 79 yılda bu kadarlık bir artış olsaydı acaba ülkenin kişi başına millî geliri işte ne olurdu? diye. İnanın, tabii hani bu kaba bir yaklaşım ama -yani hesap daha doğrusu- neredeyse iki kata kadar çıkabiliyor yani örnek olarak söylüyorum..

Şimdi dolayısıyla, aslında 0,7 puan yani bir seksen yıllık perspektifle yüz yıllık perspektifle baktığınız zaman çok büyük rakamlara tekabül ediyor, kümülatif compound yani bileşik etkisine baktığınız zaman tabii ha, bu performans yeterli mi değil mi? Bunlar tabii ki tartışılır. Biz de gönül ister ki yapısal reformlarımızı tamamlayalım, mikro düzeydeki birçok sorunumuzu halledelim yani makro anlamda daha da iyileştirelim. Bu ülkenin büyüme oranları yüzde 6-7 'lere çıksın.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, diğer gelişmekte olan ülkelerle karşılaştığımızda nasıl bir tabloyla karşı karşıyayız?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İşte bir müsaade edin geleceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

Şimdi, değerli arkadaşlar, diğer gelişmekte olan ülkelerle ilgili keşke böyle bir elimizde rakam olsa hızlı bir şekilde verebilsek ama bu sene için...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bende var verebiliriz, 80'lerde 90'larda bunların gerisinde.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, siz sabahleyin söylediniz müsaade ederseniz, ben söyleyeyim.

Şimdi değerli arkadaşlar, ben bütçe metninde de, konuşma metnimde de söyledim yani bu sene için örneğin, biz yüzde 3,2'yi öngörüyoruz. 3 civarında bir rakam diyelim. Şimdi 3 civarında bir rakam Latin Amerika bölgesinde yani birçok gelişmekte olan ülke var yani bunların ortalaması –benim rakamım değil- IMF'nin rakamından söylüyorum, en son yayınladığı dünya ekonomik görünümünde ne diyor? IMF diyor ki: "Latin Amerika ülkelerinde ortalama büyümesi bu sene 3,2 olacak." yani tesadüf.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 80'lerde, 90'larda nasılmış? Bende de rakamlar var. Türkiye 80'lerde 90'larda daha yüksekken şimdi daha geride.

BAŞKAN – Ben ilave bir şey söyleyeyim, Sayın Başkanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bir bitireyim, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Hindistan ve Çin'i çıkardığınız takdirde şöyle yüzde 60'ını geliştirmekte olan ülkelerin büyümesinin yüzde 60'ını sadece Hindistan ve Çin sağlıyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Benim bildiğim o.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ben bitireyim müsaade ederseniz ama yani... Ben dinledim, hiç bölmедim.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama ben hiç bölmедim, değerli arkadaşlar. Hepinizin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, 1924'lerden alınca öyle oldu.

BAŞKAN – Buyurun, Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ben hepinizi sabırla dinledim, hiç müdahale etmedim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir şey söyleyeyim yani anlaşılması açısından bir daha vaktimiz olmayacak. Kısa dönemle uzun dönem kıyaslanmaz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – On yıla seksen yılı kıyaslayamazsınız çünkü uzun dönemde aşağı doğru iner.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Doğru söylüyorsun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – O yüzden anlattığınız şey anlamlı değil.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama şöyle bakın, arkadaşlar, kısa dönemi karşılaştırıyoruz.

BAŞKAN – Hayır, önemine vurguya binaen.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – O zaman müsaade ederseniz kısa dönemi karşılaştıralım. Bakın, 1993-2002 arası bakın, hiç kimseyi şey yapmıyorum. 93-2002 nedir? On yıllık bir dönem değil mi? Büyüme 2.98 bakın, 2.98.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İki kriz var ama onun içinde.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, burada da dünyanın en büyük krizi var.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 2001 ve 2004.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Burada da küresel kriz var.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kümülatif aldığında rakamlara nereden baktığınız da...

BAŞKAN – Buyurun siz devam edin.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 94 krizi var, 99 krizi var.

BAŞKAN – Sayın Türel, Sayın Sarı.

Bunu bir sohbet ortamında tartışalım ama şimdi Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İki sene sonra 94 krizi çıkacak. Yani inşallah.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi değerli arkadaşlar, bakın, bu nokta tahminleri konusunda eleştiriler, sapma var haklılar, sapmayı nasıl aldığınız tabii önemli mesela, bir ülke yüzde 1 öngörüyorsa büyümeyi örneğin Avro bölgesi için eksi çıkarsa o zaman acayip bir sapma.

Şimdi, bugün IMF yüzlerce hakikaten çok nitelikli, bu konularda uzman insan istihdam ediyor. Ben zamanında binlerce kişinin istihdam edildiği kuruluşlarda çalıştım, araştırmacıların yani ekonomistlerin. Yani bu nokta tahminleri hakikaten birçok varsayıma dayalı yıl içerisinde şartlar çok ağırlaşıyor. Bakın, Avrupa Birliği'ni biz kendimizi Avrupa Birliği için tahmin yapamayız. Biz ne yaparız? IMF'nin Avrupa Birliği için tahmini alırız. E, bakın, Avrupa Birliği için alınan tahmin geçen senenin global, ekonomik görünümüyle bu sene arasındaki fark 1 puandan fazla, çok büyük bir sapma. O da bizi etkiliyor. Petrol fiyatları aynı şekilde, emtia fiyatları aynı şekilde. Efendim, bölgemizdeki kargaşa jeopolitik riskler tabii ki bazı varsayımları yapabilirsiniz değerli arkadaşlar ama bütün bunları tabii ki yani bu sapmalar, bizdeki sapma puan olarak söylüyorum, gelişmekte olan ülkeler için IMF'nin yaptığı sapmadan çok farklı değil.

Şimdi, cari fiyatlarla millî gelirden 2010 ve 2011 yıllarında Türkiye 17'inci sırada, 16'ıncıydı, 17'nci sıraya nasıl oldu? şeklinde bir şey... Ha, bir de kişi başına millî gelirden 2010 yılında 60'ıncı sıradaydık, 2011 yılında düştük, 62'nci sıraya geldik. Şimdi bu cari fiyatlarla bakın, paylaşıyorum sizinle. Bir düşüş var. Satın alma gücü paritesine göre 2010 yılında Türkiye'de kişi başına düşen millî gelirden 56'ıncı sıradaydı. 2011 yılında 52'inci sıraya yükselmiş. Satın alma gücü

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

paritesine göre, bir düşüş söz konusu değil ama cari fiyatlarla bir düşüş söz konusu. Satın alma gücü paritesine göre bakın, Endonezya'nın millî geliri 1 trilyon 125 milyar Türkiye'nin bunlar IMF'nin rakamları 1 trilyon 292 milyar.

Şimdi, reel büyüme olarak Endonezya 2011 yılında yüzde 6,5 büyüdü. Türkiye yüzde 8,5 büyüdü fakat Endonezya bizi geçti. Bakın, cari fiyatlarla nasıl oluyor? Çünkü Endonezya'nın para birimi değer kazandı, Türkiye'nin para birimi değer kaybetti. Bakın, açıkça konuşuyorum. Dolayısıyla, tabii ki kur burada etkili oluyor.

Ben hiçbir zaman arkadaşlar, uluslararası karşılaştırmalar dolar bazında bakıyorlar yani keşke başka bir çerçevede baksak ama uluslararası karşılaştırmak için adamlar ya satın alma gücü paritesiyle ya da cari fiyatlarla bir ülkenin dolar cinsinden millî gelirini alıyor, sıralıyor veya nüfusa bölüyor. Başka bir yöntem çalışmaları var ama o ayrı bir şey fakat şu anda uluslararası karşılaştırmalar bunlar. Doğrudur, ben de kabul ediyorum yüzde 5,3 civarında bir büyümeyle millî gelir üçe katlanmaz. Ben bu eleştiriyi kabul ederim ama bu uluslararası dolar cinsinden bir karşılaştırma söz konusu benim yaptığım şey bu değerli arkadaşlar.

Enflasyona zamların etkisi, bu soruldu. Müsaade ederseniz, bakın, Merkez Bankasının raporundan ben söylüyorum, kendi değerlendirmem değil. Petrol ve ithal fiyatlarına etkisi 0,4 puan yani hani Merkez Bankası 6, 2 öngörüyordu da şimdi, 7,4'e çıkarttı bu zamlar bakın, 0,4 puanı şeyden geliyor, petrol ve ithal fiyatlarından. Vergiyle yönetilen fiyat ayarlamalarından 0,9 puan bir puanın altında, çıktı açığı diye bir şey var. Detaylara girmek istemiyorum -0,1 puan ama sonuçta 1,2 puan müsaade ederseniz ben herhangi bir Merkez Bankasını burada şey yapmayayım.

Şimdi, bizim maktu vergiler sabit kalsın, kaldığı yıllarda biz hiçbir zaman çıkıp "Biz enflasyonu düşürdük." diyor muyuz? Mesela, 2009 sonundan 2010'nun başından 2012'ye kadar Ekim'ine kadar diyelim ki maktu ÖTV de bir ayarlamaya gitmemişiz. Biz, o zaman çıkıp enflasyonu "Maliye düşürdü." kimse demiyor. Burada da enflasyonu Maliye artırdı yaklaşımını doğrusu, ben bu anlamda sadece bu anlamda bakın -sadece bu anlamda söylüyorum- yani iyi bir argüman olarak görmüyorum çünkü etki tamam var ama biz maktu vergilerimizi artırmayacağız, o zaman enflasyon düşsün yani kamu fiyatları üzerinden enflasyon düşsün yaklaşımı da çok sürdürülebilir bir yaklaşım değil bunun başka türlü yansımaları var.

Tasarruf düşüklüğü, tasarrufların düşüklüğüyle ilişkili eleştiriler çok doğru eleştirilerdir arkadaşlar. geçen senede bu yapıldı, bu senede yapıldı ve biz bu eleştirileri dinledik. Bakın, hiç "Bizi dikkate almıyorsunuz." dediniz. Hakikaten, yani ben birçok ülke uygulamasını, Amerika'daki 401k uygulamasından efendim, İngiltere'deki tesa uygulamalarından, bir sürü araya uygulamaya az biraz vakıfım çünkü finans sektöründen ben biraz çalıştım. Türkiye'deki şu an itibarıyla bakın, söylüyorum, Türkiye'deki kadar bireysel tasarrufları, emekliliği teşvik eden cömert bir sistem şu an itibarıyla bilmiyorum, bunu bütün samimiyetle söylüyorum dolayısıyla dinledik, bunu yapıyoruz.

Başka türlü tasarruflar artırılmaz mı? E, kamunun tasarrufunu artırmak lazım. E, kamunun tasarrufunu da artırmanın sınırları var. Bakın, size bir rakam vereyim, müsaade ederseniz, bakın, 2002 yılında toplam yatırımların millî gelire oranı yüzde 18, toplam tasarruf yüzde 18, 6, toplam açık -aslında açık yok, fazla var- 0,6. Bakın, bir rakam. Burada bakın kamunun açığından bahsediyorum yani kamunun yatırım-tasarruf açığından bahsediyorum, millî gelire oran olarak söylüyorum yüzde 9,8.

Şimdi, 2012'yi vermeyeyim çünkü henüz elimizde gerçekleşmiş rakamlar yok, 2011'in gerçekleştirmelerini vereyim. 2011 yılında kamunun bakın, kamunun tasarruf açığı burada yüzde 0,4'e inmiş yani kamu olağanüstü bir çaba göstermiş.

Özel sektörde ise olağanüstü bir erime söz konusu. Ha, bunun sebepleri var, bunları tartışalım keşke zaman olsa bir saat boyunca sizlerle burada bunları tartışalım yani Çin'den niye farklıyız, Asya'dan niye farklıyız? Ama bütün samimiyetle söylüyorum, özel sektörün tasarruflarını teşvik ediyoruz. Kamunun da mümkün olduğunca ama ülkenin altyapıya ihtiyacı var, bu ülkenin eğitime ihtiyacı var, bu ülkenin sağlığa ihtiyacı var yani kamunun tasarruflarının bir sınırı var yani biz bundan daha fazlasını... Belki çaba gösterilebilir.

Şimdi, tabii, açığımız bu sene arttı yani bu benim arzuladığım bir şey değil ama yine de şunu bilmenizde fayda var. Bakın, genel devlet açığında da bu bir tahmin tabii, yüzde 1,6 bizim genel devlet için öngördüğümüz makul bir tahmin. Bakın, Avrupa Birliği'yle karşılaştırabiliyorum çünkü diğer ülkelerin rakamları önümde şu anda yok. 27 tane ülke var, en iyi beşinci ülkeyiz -yanlış hatırlamıyorsam beşinci ülkeyiz- borçta kamu borcunun toplam iç ve dış kamunun bahsediyorum, millî gelire oranında en iyi üçüncü ülkeyiz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye hâlâ düşürüyoruz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İşte niye hâlâ düşürüyoruz, güzel tamam güzel.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye hâlâ sıkıyoruz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bir yandan gönlüm bir kalkınma ekonomisi az biraz bulaşmış bir insan olarak yani ben bir miktar uluslararası iktisat ve iktisadi gelişme ana bilim dalında çok az bir sürede olsa nefes tükettim. Bir yandan senin söylediklerini kale almamız gerektiğine inanıyorum ama bir taraftan da şuna inanıyorum değerli arkadaşlar: Şimdi, birinci konu şu tabii ki, cari açık önemli bir sorun ve sonuçta kamu tasarruflarını arttırdığımız ölçüde buna katkıda bulunabiliriz diye düşünüyorum bu bir konu. Yani, bu bir konu yani bu tartışılabilir uzun vadeli etkisi falan ama bu bir konu. İkincisi, açık ve net söyleyeyim. Bu ülke aslında cari açık meselesi olmasa yani dış kırılganlık konusu olmasa çoktan bırakın yatırım yapılabilir... Kredi notunu onun çok üstünü hak ediyor. Aslında piyasalar bu anlamda da fiyatlıyor bu ülkemizin yani kaynak anlamında uzun kaynaklara ucuz bir şekilde erişmesi konusunda özel sektöre yardımcı olma konusunda ben bu notun çok etkili olabileceği kanısındayım. Bakın, kamuyu bir kenara bıraktım, özel sektörün tahvil yoluyla uzun vadeli on yıllık sermaye benzeri borçlanabilmesinin önü yatırım yapılabilir kredi notundan geçiyor değerli arkadaşlar, bakın, ben kamuyu bir kenara bırakıyorum.

Şimdi o nedenle biz, hakikaten bu konuyu da biraz önceliklendiriyoruz. Tartışılabilir bu konular fakat bizim derdimiz bu yani bir boyutu dış kırılganlık, cari açık bir konuda özel sektörün tabii ki finansmana erişiminin sermaye

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

benzeri anlamında uzun vadeli sermaye erişimini kolaylaştırmak. Şimdi, yani 2009'da bütçe hedefleri tabii hemen hemen her yerde saptı, o önemli bir sapmaydı gerçekten çok ciddi bir sapmaydı. 2012'de de bir sapma söz konusu şimdi, bu sapma ben söyledim, nereden kaynaklanıyor? Yani her ne kadar sapma çok hani 0,8 civarında bir puansa da yine de önemli bir sapma.

Şimdi nereden kaynaklanıyor? Müsaade ederseniz, çok şeffaf bir şekilde onları da paylaşayım, kusura bakmayın Başkan. Şimdi, bakın çok eleştiriliyoruz fakat bu sene yılın ilk yarısında biz memurumuza yüzde 4 vermişiz, enflasyon yüzde 1,9. Yılın ikinci yarısında yüzde 4 vermişiz, ilave alt iş kollarında, alt iş kollarına ilişkin yapılan düzenlemeler ve onun etkisi yarım milyar lira yani manşet artışlarda görülmeyen...

Şimdi, tabii biz bütçeyi belli bir rakama göre yapmıştık. O çerçevede bakarsanız ilave 3,6 milyar liralık bir etki söz konusu. Bakın, ben kimseyi burada şey yapmıyorum... Yani biz şartları zorlayarak memurumuza yılın ilk yarısında enflasyonun iki katı bakın, artış vermişiz yüzde 1,9'luk enflasyon var. Bu rakamlar burada yılın ikinci yarısında da demişiz ki bu kadar ama enflasyon farkı çıkarsa da vereceğiz. Ben şunu sadece söylüyorum. Tabii ki, toplu sözleşme geçerli ama biz genelde şöyle bir yaklaşım içerisindeyiz: Bu on yıldır devam eden genel bir yaklaşımdır yani biz hiçbir çalışanımızı, emeklimizi enflasyona ezdirmeyelim şeklinde bir yaklaşımdır. Ben bunu makul ha, bilmeden... şey veriyorsunuz, verdik. Rakamlar ortada yüzde 300'ler civarında artış söz konusu. Enflasyon yüzde 136.

Şimdi, ikinci konu başta öğretmen atamaları bakın, geçen sene şubat ayında önemli bir karar alındı. Özellikle yani "Ücretli öğretmen konusunda çok önemli bir adım atalım." denildi ve hesapta yoktu arkadaşlar, biz bütçeyi yaparken şubat ayında bir atama gündemimizde yoktu, bak açık konuşayım, böyle bir karar çıktı. Bu eğitim konusu olunca tabii biz hakikaten şey yapmadık yani bir anlamda orada karşı durmadık yani beni eleştirebilirsiniz ama bu eğitim konusunda biz karşı durmadık.

Önemli konular vardı özellikle Doğu, Güneydoğu Anadolu'da birtakım tabii ki sorunlar var. Biz ne yaptık? Onu o atamaya izin verdik, neredeyse tam yıl etkisi söz konusu değerli arkadaşlar. Onun benzeri Adalet Bakanlığının vesairenin -birtakım personel söylüyorum- yani bu yargı hızlandırma vesaire onun etkisi bakın, personel etkisi -artışlardan ayrı olarak- personelde ilave artış bütçede öngörülmeyle ilave artıştan bahsediyorum 900 milyon lira değerli arkadaşlarım.

Detaylara giriyorum, bakın, açık net konuşayım terörle daha etkin mücadele için gerekli olan savunma, güvenlik harcamalarına biz ilave 700 milyon lira para verdik yani bu sene içerisinde bütçede öngördüğümüz ilave 700 milyon lira para harcadık.

Tüm yurt sathına yaydığımız aile hekimliğinin genişlemesi tabii, burada siz bir inisiyatif başlatıyorsunuz ama kaç kişi doktora gelecek, ne kadar ödeyeceksiniz? Yani her şeyi siz kontrol edemiyorsunuz. Oradan 200 milyon lira ilave geldi. Bakın, 4+4+4'ün tabii ki bir de üniversitelerin ilave talepleri oldu, makul talepleri oldu. Bakın, hepiniz eleştiriyorsunuz bizi üniversiteler...

Şimdi, her yerde üniversitemiz var ve üniversitelerin bir kısmı yeni kuruldu, yıl içinde ilave tabii ki talepler var, makul talepler. Değerli arkadaşlar, eğitim için üniversiteler dâhil 850 milyon lira evet, doğrudur harcama yaptık.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Makul talep olsa yine karşılayacak mısınız?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, devam ediyorum, evet 2012 yılında, yine Tarım Bakanlığımız biliyorsunuz, bir onların öngörülleri var. Herhangi bir üründe diyor ki: "Şu kadar üretilecek, şu kadar prim bütçeye o kadar para koyuyoruz fakat öyle oluyor ki ürün yani hasıla öngörülenden çok daha fazla çıkıyor. E, devletin bir taahhüdü var, ben şu ürünü şu kadar prim vereceğim diye. Vatandaş üretmiş getirmiş. Şimdi, bu çerçevede bakın, hayvancılık ve fark ödemeleri yani prim açısından 659 milyon lira ilave para ödedik. Ha, bunu ödememezlik yapamazsınız yani bunu ödemek durumundasınız.

Yine, bakın, gelir ve kurumlar vergisinde elde ettiğimiz fazla performans nedeniyle bakın, mahallî idarelerimize kanun gereği kanun 1,2 milyar lira yani burada benim bir yetkim dâhi yok, kanun diyor ki: "Otomatik olarak sen şu gelir unsurlarından şu oranı vereceksin." Mahallî idarelere bizim bir tahminiz var, o tahminin üzerine çıktığımız için gelir, performans o kalemler

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunu kazanmışsınız, bunu saymayın.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tabii.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bunu saymayın, bu olmaz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama gider arkadaşlar... Giderleri konuşuyoruz, bakın. Şöyle giderleri konuşuyoruz, gelirleri konuşalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Fazla gelir sağladıkları için veriyor, zaten yani.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, altyapı yatırımları ben yine söyledim. Şimdi, altyapıda maalesef "Dur" deyince durulmuyor yani biz dedik: "Bütçemiz bu kadar, ödenekler bu kadar, ne olur bunun içinde kalın." bakın, açık konuşuyorum ama e, bu öyle bir iş ki başladığınız mı bazı yerlerde bitirmeniz gerekiyor, kışa sokamıyorsunuz yani asfaltı dökmezseniz veya ne bileyim sağlamlaştırmazsanız, alt yapıyı iyi kurmazsanız bir sonraki sene sıfırdan başlamanız gerekiyor gibi burada da ilave...

MÜSLİM SARI (İstanbul) - 6 milyara yakın.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Muhtemelen. Evet, 6 milyara yakın bir rakam.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sevindirici, seviniyoruz biz buna Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlarım, ben teşekkür ediyorum sevindiğinize.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Keşke baştan koysanız da kredibilite sarsılmasın.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Doğru, o da önemli bir eleştiri, onu da kabul ediyorum. Aslında keşke bunu yapabilesek. Bakın, doğruya doğru.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

Şimdi, 2012 yılında... Bizim şöyle bir kaygımız var. Biz başlangıçta da 6 koysaydık acaba 6 daha harcarlar mıydı diye korkuyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Fazla söylemeyin yoksa rayici arttırırsınız Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, Van deprem konutları değerli arkadaşlar... Bakın, Van'a hasbelkader ben de gittim yani bu açılışlara. İnanın yani o şehirleri... Artık "şehir" diyorum. İnanılmaz bir şey. Bu ülke çok ciddi oraya yatırım yaptı. 3,6 milyar lira harcadı. Gerçi bunun bir kısmının geçen sene ilave ödeneklerden aktarmıştık AFAD'a. Bu sene 850 milyon lira AFAD üzerinden verdiğimiz bir para var. Şimdi, üniversite harçlarını kaldırdık.

ADİL KURT (Hakkâri) – Özür dilerim, bunlara topladığınız yardımlar dâhil mi?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Değerli arkadaşlar, bu bütçeden verdiğimiz. Bakın, bütçeden verdiğimiz. Yardımlar bütçeye gelmedi. Bütçeler bir hesapta toplanır o hesaptan doğrudan doğruya ödeniyor değerli arkadaşlar,

Şimdi, bir şey daha söyleyeyim: Üniversite harçları konusunda Hükûmet olarak bir adım attık. Bu sene hemen o harçlar tabii ki yürürlüğe girdi. Bu sene, geçen sene öyle bir şey yoktu tabii ki. 375 milyon lira bu seneye tekabül eden etkisini...

Şimdi, bakın, bütün detayları... 1 kuruş burada şey yok. Yani 1 kuruşu şey yapmadım. Onun için yani güven ve kredibilite açısından ben bu Plan ve Bütçe Komisyonunun güvenini devam ettireceğim. Niye? Çünkü açık ve net bir şekilde biz hesap vermek için buradayız. Sizler hesap soracaksınız ama yani hakikaten buralarda, tabii ki eleştiriler konusunda da, hani bizim katılmadığımız konular varsa sizlere de söylemek durumdayız. Şimdi, ben baktım yani 90'lı yıllarda Allah için hangi yıl bütçe hedefi tutturuldu diye. Bütün samimiyetle söylüyorum, 98 ve 99'da tutturulmuş. Onun dışında hiçbir yılda tutturulmamış.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne kadar tutturulmamış? Sapma ne kadar?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Sapmalar inanılmaz boyutlarda arkadaşlar. Bakın, detaya girmeyeyim. İnanılmaz... Ha şu var: Biz de 2009 ve bu sene bir sapma... 2009 olağanüstü bir yıl. Şimdi, seçim bütçesi değil. Yani bunu piyasa yani hakikaten herkesin... Bakın, 2004 yılında bir seçim vardı. Bütçe açık hedefi o zaman 45,8 milyardı, millî gelire oran olarak 8,2'ydı. Yıl sonu 30,3; millî gelire oran 5,4. 2007'de bir genel seçim vardı. Hedef 16,8 milyar liraydı, millî gelirin yüzde 2'si olarak öngörmüştü; gerçekleşme 13,7 yani gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 1,6. 2009 yılı... Doğrudur, hem seçim yılı mahallî seçim yılı hem de olağanüstü hakikaten dünya çapında bir kriz yılı. Orada çok ciddi sapma var. Hedef 10,4; millî gelire oran yüzde 1,1. Biz 52,8'le kapatmışız. Millî gelire oran yüzde 5,5. 2011 yılında yine biliyorsunuz bir genel seçim vardı. Tabii ki orada olağanüstü gelirler de var, bak, onu da kabul ediyorum, onu da hatırlatıyorum. Hedef 33,5 milyar lira civarındaydı; millî gelire oranı yüzde 2,6. Gerçekleşme 17,8; millî gelire oran yüzde 1,4. Ben ümit ediyorum ki ve inanıyorum ki... Yani hakikaten biz bu bütçeyi yaparken hani, biz, gelecek sene seçim olabilir yaklaşımı içerisinde olmadık. Evet, doğrudur, son dönemde seçimlerin öne alınması gündeme geldi ama biz bu çalışmaları önemli oranda, her ne kadar bu bahsettiğiniz belgeler aynı anda, bir günde, işte, yayınlandıysa da bizim bu bütçeyi o süreçte yetiştirmemizin imkânı yok. Çok öncesinden, aylar öncesinden ben mecbur, ilgili kurumlara bir yazı gönderiyorum. Sizin şu anda yaklaşık kaba tavanlarınız budur, yaklaşık olarak. Bunun için de lütfen bize gelin, bizlerle birlikte bu işleri bitirelim. Açık ve net konuşayım.

Şimdi, yani bilmiyorum, bana daha zaman verecek misiniz yoksa sabrınızı zorlamayayım. Birkaç konu daha var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, burada güzel şeyler var. Bunları bize arkadaşlar tablo olarak verirse...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayhay.

BAŞKAN – Komisyon üyesi arkadaşlarımız dinlediği sürece ben ilave süre vermeye hazırım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Biz keyifle dinliyoruz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye'de gelir dağılımı bozuk ama bozulmuyor. Bakın, iki şey söylüyorum: OECD ülkeleri...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bozuk ama düzelmiyor demek istediniz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yok, hayır. Düzeliyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Daha da bozuluyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır. Rakam vereyim. Müsaade ederseniz. Bir saniye...

Bakın, OECD'nin metodolojisi yani ne demek? Eş değer hane halkı. Ben tekniğine girmeyeyim yani teknik detaylara boğmayayım sizi.

Bakın, OECD geçen sene veya bir önceki sene bir çalışma yayınladı. Son dönemlere yani son on-on beş yıl... Yani rakamları hatırlamıyorum şimdi rapor aklımda değil tam olarak. Baktı, OECD ülkeleri arasında gelir dağılımını iyileştiren sadece iki ülke var, onlardan bir tanesi Türkiye. Müsaade ederseniz "Gini katsayısı" diye bir katsayı var yani inanırsınız-inanmazsınız, doğru-yanlış.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Cin katsayısı!

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Cin katsayısı, evet!

2002 yılında 0,44. Bu rakam küçüldükçe gelir dağılımı iyileşiyor, bu rakam arttıkça gelir dağılımı bozuluyor. Şimdi, 2011 yılında 0,40. Yani sıfır burada... Artık dört puan da demeyeyim de yani 0,04'lük bir iyileşme söz konusu.

RECAİ BERBER (Manisa) – Yüzde 10'luk bir iyileşme.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yüzde 10 nasıl yaptı?

RECAİ BERBER (Manisa) – 44'ten...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Cince hesaplıyorsun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, müsaade ederseniz... Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, hadi bu rakam tartışılıyor. Gini katsayısı böyle ama Gini katsayısında bir iyileşme var. Şimdi, gelelim Birleşmiş Milletler, dünya ne kullanıyor? Birleşmiş Milletler diyor ki: “1 dolara bakalım.” Hâlâ dünyada yanlış hatırlamıyorsam 900 milyona yakın dünya vatandaşı var günlük bir doların altında geçinen. Türkiye’de çok şükür bu sıfır. Ne zaman itibarıyla? Yanlış hatırlamıyorsam 2004 itibarıyla. 2 dolar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 1 doların altında ölür zaten adam.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Ama değerli arkadaşlar, ben Birleşmiş Milletlerin referans noktalarını söylüyorum. Günlük 2 dolar 15 sentin altında yaşayan var mı? Evet, 2002’de yüzde 3’müş, şimdi yüzde 0,2’ye düşmüş. Peki, günlük 4 dolar 30 sentin altında yaşayan var mı? Evet, yani 2002’de yüzde 30,3’ü, vatandaşımızın neredeyse 3,1 bunun altında geçiniyordu. Şu anda yüzde 3,7’ye düşmüş. Şimdi, yani tabii ki hani bunlar yeterli mi? Bana sorarsanız daha da iyileştirebiliriz. Tabii ki Avrupa’yla karşılaştırdığınız zaman -gelir dağılımında Gini katsayısını kullanıyorum- olduğumuz nokta yeterli değil, daha da iyileştirmemiz lazım. Ama geliri iyileştirmemizin tek yolu işsizlere iş bulmaktır.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İstihdamı arttırmak.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İstihdamı arttırmaktır değerli arkadaşlar.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Özellikle kadın istihdamı.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Başka böyle mucizevi bir yol yoktur. Birisinden alıp birisine dağıtarak... Bu işlemler... Bir sınırı vardır yani net anlamda değer yaratmanın yolu... Bakın, açık ve samimi olarak söylüyorum. O nedenle yani zaman zaman ben de söylüyorum. “Acaba, biraz da şu işsizlerin sesi de olsun. Biraz da onlarla ilgili istihdam piyasasına ilişkin düzenlemeler yapsak. Özellikle kadınların, öğrencilerin, part time çalışmasının...”

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Engellilerin...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – “...engellilerin önünü açsak.” diyorum. Yani buna niye karşı? Yani ben kimsenin karşı çıkacağını tahmin etmiyorum.

Bir şey daha söyleyeyim müsaade ederseniz. Türkiye’de -bakın, muhtasar beyannameden bahsediyorum- 2012 yılı Ağustos itibarıyla, hani rakam olarak, toplam ücretli sayısı 13 milyon 194 bin 783 kişi. Asgari ücretli beyan edilen yani asgari ücretle çalışan -ki devlette bu yok biliyorsunuz, devlette asgari ücretle çalışan yok- 6 milyon 264 bin 123 kişi yani Türkiye’de bu anlamda çalışanların yüzde 47’si asgari ücret üzerinden gösteriliyor. Biz bunun gerçekçi olmadığı, doğru olmadığı kanısındayız ve bunun düzeltilmesi için de şu anda bir çaba içerisindeyiz. Bakın, açık ve net konuşuyorum. Bu sene, bakın eleştiriyorsunuz bizi ama inanın bu gayrimenkul sermaye iradı konusunda Maliye Bakanlığı çok güzel bir uygulama yaptı, ben rakamları sizinle paylaştım. Diğer kesimlere yönelik de bu çalışmaları yapacağız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, vergilerde tahakkuk, tahsilat oranları karşılaştırıldı, eleştirildik. Orada BOTAŞ’ı çıkartırsanız, bakın, BOTAŞ’ı çıkartırsanız aslında çok iyi bir performans var, düşüş yok. Ben bu sene, biri Mardin’de, biri Muğla’da, biri Urfa’da olmak üzere bütün vergi dairesi başkanlarımızı topladım. Ben farklı çalışıyorum. Hedef verdim ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesi konusunda da vatandaşa, mükellefe zulüm yapmadan, makul bir çerçevede vatandaşla diyalog, mükellefle diyalog içerisinde vergi tahsilatları konusunda hedefler verdik, o performanslarını da değerlendirdik. Aslında, BOTAŞ’ı, dediğim gibi, çıkartırsanız yani performans çok iyi ama BOTAŞ’ı... Tabii ki BOTAŞ vergi tahakkukuna giriyor ama ödemeyince tabii ki tahsilat olmuyor, çok büyük rakamlar değerli arkadaşlar.

Şimdi, “Bütçe kanununda Maliye Bakanına acayip yetkiler verildi.” denildi. İnanın bu sene ilave bir yetki yok. Yani yıllardır süregelen bazı yetkiler var. Ha, bu yetkileri tartışabilirsiniz, bu yetkilerin doğru, yerinde olup olmadığı... Ama bu sene ilave bir şey yok. Bütçe kanununa aktarılan maddeleri burada beraber yaptık. Kelimesi kelimesine aynıydı. İlave bana yani Maliye Bakanlığına herhangi bir yetki vermediniz. Yani bütçeden alıp da 5018’e veya diğer ilgili kanunlara aktardığımız kanunları burada beraber tartıştık. Kelimesi kelimesine aynıydı.

Şimdi, burada özelleştirme gelirlerinin 9,5 milyar lira olarak öngörüldüğü... Şimdi, Kalkınma Bakanlığımız kendi dokümanında 2/B satış gelirlerini de oraya koymuş, mahallî idarelerin 641 milyon liralık muhtemelen gayrimenkul satış öngörülerini de koymuş. Ama bütçe açısından bakarsanız -bu genel devlet değerli arkadaşlar- biz şunu yaptık: 2/B satış gelirlerini normalde biz gayrimenkul satsaydık nereye koyardık? Sermaye gelirlerine koyardık, oraya koyduk. Özelleştirme fonu nakit fazlasından gelen gelirler 4 milyar lira, özelleştirme olarak konulmuş. Mahallî idareler zaten biliyorsunuz bütçede yer almıyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Peki hangisi doğru?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bana kalırsa özelleştirme gelirlerinin hiçbir zaman bütçede olmaması lazım. Bakın, bana sorarsanız. Ama değerli arkadaşlar, yıllardır Türkiye’nin bir yaklaşımı var, bir muhasebesi var, bu şekilde yapıyor. Bana kalırsa çizgi altı olması lazım, bu bir finansman kalemidir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – IMF öyle hesaplıyor.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – IMF de böyle hesaplıyor ama Türkiye’de böyle.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Mesela 2013 yılının özelleştirme hedefi ne düzeyde olacak?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 4 mü, 9 mu?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 4 değerli arkadaşlar. Gerçekten de 4 çünkü 2/B ayrı bir konu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, özelleştirme hedefleri konusu madem konu açıldı... Geçen sene de, bu sene de, bir önceki sene de hakikaten performans zayıf. Şimdi, diyebilirsiniz ki: “Ya, insan ders alır. Bir yıl, iki yıl, üç yıl...” Geçen sene biz bu konuyu çok tartıştık fakat önüne şunu koydular değerli arkadaşlar, bakın açık ve net konuşayım. Dediler ki: “Elektrik dağıtımlarda, şu anda ihalesi bitmiş, süreci devam eden, henüz ikincisi, üçüncüsü, dördüncüsü, beşincisine gideceğimiz yani teminatlarını henüz yakmadığımız 10,5 milyar dolar var. Bu, bugünkü kurdan yaklaşık 20 milyar eder.”

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

Bakın, bu bir. Efendim, “Elektrik üretimden, işte, 157 milyon dolar var. Şeker fabrikalarından 922 milyon dolar var. Başkent Gazdan şu kadar var.” dediler. Bakın, açık konuşuyorum, 1,2 milyar... Topladılar, 13,5 milyar dolar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nerede?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, hayır. İşlemi tamamlanmış yani ihalesi tamamlanmış, nakit gerçekleşmesi henüz olmamış. Dediler ki: “Bunun üçte 1’ini alsak?” Bakın, açık konuşuyorum. Biz dedik ki: “Hadi, üçte 1’ini alalım.” E, olmayınca olmuyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, onun için...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şeker fabrikaları...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, şeker fabrikaları... Değerli arkadaşlar, bakın, ülkenin gerçeklerini konuşmamız lazım. Öyle fabrikalarımız var ki yani yüzde 10 kapasiteyle çalışıyor. Bakın, sonuçta bu memleketin kaynağı değerli arkadaşlar. Milletten alıyoruz, bir yerlere dağıtıyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, buna Özelleştirme karar vermesin de Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü karar versin.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bakın, ben size bir şey söyleyeyim yani bakın, eleştiri mahiyetinde söylemiyorum, konuyu siz söyledığınız için söylüyorum: Şimdi, 18’inci Stand-by Anlaşması’nda biz aslında demişiz ki: “Biz, şu, şu, şu fabrikaları kapatacağız. 5 tane fabrikayı kapatacağız.” demişiz. Örnek olarak diyorum, bakın. Kapatılmamış, özelleştirme kapsamına alınmış. Bakın, o günden bugüne, on yıllık süreçte 385 milyon lira bütçeden... Daha doğrusu, hani siz “Yatırım yapılmıyor.” dediniz ya, aslında şeker fabrikalarına toplam 385 milyon lira yatırım ödeneği verilmiş.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nerede?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bakın, on yılda. Yani Kalkınma Bakanlığının onayladığı, bizim harcamasına imkân sağladığımız bu rakamları....

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama Özelleştirme İdaresinin içinde değil mi? O fondan kullanmıyor musunuz?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – İçinde işte. Ama o bütçeye gelecekti, örnek olarak söylüyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama fondan yapılan ödeme.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Yani 385 milyon liralık yatırım yapılmış, onu söylüyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Fondan ama.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Tamam, düzeltiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, toparlayabilirsek.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Toparlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi 2002’ye kadar GAP bölgesinde sulamaya açılan tarım arazisi 198,8 bin hektardır. 2011 yılı sonu itibarıyla -ki arkadaşların normalde bana 2012’yi vermesi lazım çünkü mutlaka artmıştır ama 2011’i şu anda verdiler bana, Internet’ten almışlar, GAP’ın web sitesinden- 370,8 bin. Yani çok ciddi bir artış söz konusu. Biliyorsunuz GAP yeni bir proje değil. Yani ne 2000’li yıllarda başladı ne 90’lı yıllarda. Yani çok öncesine giden bir proje. Ama şunu söyleyeyim: Sulama yatırımlarının fiziki gerçekleşmesi henüz yüzde 20’nin biraz üzerinde. Fakat şu anda öyle bir hızlandırdık ki mesela Silvan’la, vesaire diğer projelerle kritik bir eşik olacak. Birdenbire yani birkaç yıl sonra göreceksiniz çok hızlı bir çıkış olacak. Bu önemli yani önceki dönemlerde yaklaşık 200 bin hektar diyeyim, dokuz yılda 172 bin hektar yapılmış, bu seneyi de katarsanız muhtemelen 200 bin civarındadır. Kaynak aktarımına bakarsanız ortalama 1990-2002 arasında GAP’ın toplam yatırımlar içerisindeki payı yüzde 7,1 yani bazı yıllar yüzde 4,9’a kadar düşmüş. Son on yıla bakarsanız yüzde 10,3 yani toplam yatırımlarda da tabii ki bir artış söz konusu. GAP’ta hakikaten ciddi bir istihdam artışı söz konusu. Evet, işsizlik fonuna, ben rakamları paylaştım ama değerli arkadaşlar, burada 400 bin istihdam yaratılmış. Bu bölge hakikaten nispeten, bakın, nispeten diyorum geri kalmış bölgemiz. Evet, buraya çok ciddi bir kaynak aktarılıyor. Evet, Meclisimiz o dönemde bu kararı vermiş. 2008 yılında bu karar verilirken, yani örnek olarak söylüyorum, o günün şartları dikkate alınmış, bu projenin önemi dikkate alınmış.

Bitireyim değil mi?

BAŞKAN – Lütfen...

Çok teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım, ancak 2 arkadaşımızın herhâlde söz talebi var. Çok kısa ama yani bir cümle olarak alacağım.

Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, ben hakkımı kullanamadım. Aşağıda Sayın Bakanın kanununu çıkarmak için bugün... Yani soru sorma hakkımı gasbettiniz.

RECAİ BERBER (Manisa) – Size süre tanımadınız zaten.

BAŞKAN – Yok, veriyoruz efendim. Var süremiz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben sormayacağım, sadece... Sizleri üzmeyeceğim, çok net soruyorum, yazılı cevap verin Sayın Bakanım. Kamu kurum ve kuruluşlarının ister 2012’de avukatlık bürolarına ödedikleri ücreti vekâlet veya kamunun iş verdiği avukatın müşteriden aldığı ücreti vekâlet ne kadardır? Yani kamu hizmet alımı şeklinde ne kadarlık ücrette vekâlet ödemiştir yani kaybettiği davaya veya kazandığı... Yani aldığı ücreti vekâlet nedir avukatlık bürolarının?

İki: Pırlanta konusunu açtınız. Pırlanta konusunda, Sayın Bakan, ÖTV yerine KDV’nin olması gerekiyor. Şu anda devletin aldığı para 4 milyon, ÖTV olarak aldığı para. Ama Türkiye’ye hepsi kaçak giriyor, kaçak ihracat yapılıyor. Bu nedenle bunun KDV mahsubu olmadığı için yani ihracattan... Bak, içeride KDV’yi asla düşürmeyin. Neyse diğer ülkelerde içeride asla... Ama bu insanlar Türkiye’de yaklaşık... Bu şekilde yapılırsa devletin 20 milyon civarında bir KDV tahsilatı yapacağı söyleniyor. Yani bu nedenle, pırlantada ÖTV yerine KDV’nin olması gerekiyor. Asla, bir indirimde gidin demiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

Bir de teşekkür edeceğim. Millî Emlak Genel Müdürlüğünün özellikle 2/B'yle ilgili arazi fiyat tespiti konusunda her yerde gösterdiği duyarlılığa teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, altın ihracatıyla ilgili bir sorum vardı. Yani nedir bu?

BAŞKAN – Tamam onun cevabını alacağız.

Sayın Akçay, sizden de alalım hemen bir cümle.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanın verdiği bilgilere ve cevaplara da teşekkür ediyorum. Ancak, tabii, soruların, eleştirilerin çok önemli bir kısmı cevapsız kaldı. Akşamın ilerleyen bu saatinden sonra da tabii görüşmeleri devam ettirmek istemiyoruz. Ancak, bazı bakanlıklardan yazılı cevaplar geliyor bu bütçe görüşmeleri sırasında ama ben bugüne kadar Maliye Bakanlığından yazılı cevap geldiğine tanık olmadım.

Soru kısmında, soru da yöneltmedim ancak konuşmamda çok önemli gördüğüm birkaç soru yönelttim. Ben ona tekrar dikkat çekiyorum ve yazılı istiyorum. Bankacılık sektörüne ilişkin o tespitlerimiz ve eleştirilerimiz ile Sayın Bakana özellikle BOTAŞ'tan zannediyorum 5 milyar TL KDV...

BAŞKAN – 7,5.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 7,5 mu? Pardon 2/B 5 milyar galiba, dün notu aldık.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – 4,8.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Fakat bu ithalattan alınan vergilerin yüzde 21-22'lik artışına da bir izahat mutlaka getirmesi gerekir rakamlarla. Ona da cevabı Maliye Bakanlığı bütçesinden önce alırsak memnun oluruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Bakanım, şöyle bir şey yapalım: Eğer arkadaşlarımız baksınlar, cevaplanmayan kısımlar varsa onları yazılı cevaplandıralım.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Aslında burada cevaplandırayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim Sayın Oral. Sayın Çam'a bir söz vereyim.

Buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ben iki soru sormuştum; bir tanesine cevap aldım 2/B'yle ilgili de dolandırılan çiftçilerle ilgili, çekle ilgili...

BAŞKAN – Sayın Oral, buyurun.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan bütçeyle ilgili cevapları verirken tabii geçmiş yılların bütçe açıkları üzerinde de durdu. Şunu önce açıklıkla ifade edeyim: Bütçe açığının miktarı, uygulanan mali politikanın ve bütçe disiplininin tek aracı, tek göstergesi değildir. İsterseniz bütçe açığını daha düşük bir hâle getirebilirsiniz ama ekonomideki açığı küçültemezsiniz. Ayrıca her yılın farklı farklı şartları vardır. O geçmiş yıllardaki şartlar başka, bugünün şartları başka. Dolayısıyla bir rakamı değerlendirirken onu uzun bir zamana ayırıp karşılıklı tartışmayla neticeye gitmek lazımdır.

Şimdi, hepiniz hatırlarsınız 90'lı yılların sonlarına doğru bir dönemde denk bütçe iddiasıyla çıkıldı ve "Denk bütçe hazırlanıyor." dendi. O bütçe 90'lı yılların en büyük açığını vermiştir. Sayın Bakan onu söylemedi. Sanıyorum 97 yılıdır, en büyük açığını vermiştir. Onun için bütçe açıklarını değerlendirirken daha adil olarak meseleleri uzun bir tartışmada, hangi şartlar hangi şeyi getirmiştir? Yoksa bir tek bütçe açıklarını söyleyerek o idarelerin daha başarılı olduğunu iddia etmek hiç de gerçekçi değildir. Bunları ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yüksel...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Benim de bir teşekkürüm var Sayın Başkanım.

2/B Yasası çıkartırken Denizli Beyağaç ve Kale ilçelerimizin 4.500 kişiyi ilgilendiren yıllara sâri bir padişah tapusundan dolayı mağduriyetleri vardı. Kurumun hafızası olarak gördüğümüz olarak Daire Başkanı Murat Demirören, Millî Emlak Genel Müdürümüz, Müsteşarımız Sayın Naci Bey, Sayın Bakanımız irade koydular, bu insanlara inandılar, güvendiler; 2/B Yasası'na ismen bu ilçelerimizin isimleri ve köyleri yazılmak şartıyla, başkalarına bir rant kapısı olmasın diye sadece bu mağdur olan kişilerin mağduriyetinin giderilmesi noktasında belki yüz yıllık bir sıkıntıya, burada bir irade gösterdiler. Ben o konuda bu 4.500 kişi adına teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizimkilerde sorun var, biz sitem mi edeceğiz şimdi?

BAŞKAN – Sayın Bakan, son sözlerinizi alalım ve bitirelim isterseniz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, altın ihracatıyla ilgili bir soru vardı. Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, büyümeye etkisini hesaplamak hakikaten ayrı bir çalışma gerektirir. Yani sadece altın... Nete bile baksak yani net altın ihracatına bakıp hani ihracat içerisindeki payına baksak falan onlar anlamlı değil tek başına. Yani o açıdan bakarsanız ben sadece sizlerle birkaç rakam paylaşayım ama Kalkınma Bakanlığımız belki bu konuda size daha çok yardımcı olabilir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Cari açığa etkisini de söylerseniz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Şimdi, altın ihracatı ilk dokuz ayda -ki eylül rakamını da koydum yani bugün çıktı- 10,7 milyar lira. Toplam ihracat yani ilk dokuz aylık ihracat 113 milyar dolar; ilk dokuz aylık toplam ihracat. Şimdi, bu anlamda ihracatın yani altın ihracatının toplam ihracattaki ilk dokuz aydaki payı yüzde 9. Net altın ihracatına bakarsanız yani altın ithalatını çıkartırsanız yüzde 6,3'e kadar iniyor. Yılın ilk yarısında ihracatın büyümeye

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

katkısı 3,7 puan. Ama net ihracat anlamında bakarsanız 5,1 puan yılın ilk yarısında. Ama hani bir ekonomist olarak ben "Bu rakamlardan şu etki çıkar." diyemem size. Çünkü hakikaten biliyorsunuz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bunun yüzde 6'sı yani 5,1 puanın yüzde 6'sını alırsak...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – O çok kaba olur.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, İran'dan aldığımız enerji sanıyorum altınla ödendi.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Müsaade ederseniz onu söyleyeyim.

Değerli arkadaşlar, İran'dan aldığımız enerji ödemelerini Halk Bankası üzerinden ödüyoruz, orada bir sorun yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Parayla ödüyorlar.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Hayır, orada bir sorun yok.

Burada yani İran kaynaklı bir talep var mı, yok mu? Yani sonuçta kısmen yani bu son ay, tabii, Birleşik Arap Emirlikleri'ne anladığımız kadarıyla ama ondan önce bir miktar tabii ki İran'a... Bu muhtemelen İran'ın -muhtemelen diyorum çünkü yani ben bu konuda detaylara vâkıf değilim- muhtemelen döviz bürolarından satın aldığı veya işte Kapalı Çarşı veya başka taraflardan satın aldığı altın olarak kayda geçiyor.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, burada....

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Son bir şey ekleyeyim...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Enerji ödemesi değil.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bununla ilgili olarak sanıyorum Ali Babacan herhâlde burada ifade etmişti, burada bayağı bir tartışıldı. Bir de burada şöyle bir şey var: Aslında baktığınız zaman millî gelir hesabında ne diyoruz: "C+I+(X-M)" Yani bu bir ülkede, o ülkenin yerleşikleri tarafından üretilen mal ve hizmetlerin nihai parasal değeri, nihai mal ve hizmetlerin parasal değeri. Yani aslında baktığınız zaman altın, üretilmiş bir şey değil. Buradaki hesaplardan... Tabii, geçmişte biraz daha küçüktü bunlar; ihracat, ithalat. Şimdi o kadar yüksek rakamlara geldi ki. Bir kere hem bu millî gelir şeyi açısından yani uluslararası ekonomik sistemi açısından ciddi problemler oluşturuyor, bir de bu kadar yukarı çıktığı için rakamlarda da çok ciddi sapma yaratıyor. Yani bunun düzelmesi gerekiyor. Burada bir terslik var.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Bakmak lazım. Uluslararası bu yönde...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sistematiğe böyle, biliyorsunuz yani.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Dediğim gibi. Ama yani bu konuları tabii ki daha detaylı bir şekilde, özellikle Türkiye'nin OVP'deki büyüme tahminleri ve diğer konularda tabii ki ön planda olan Kalkınma Bakanlığıyla tartışırsanız bence daha doğru olur.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – "Doğru adres orasıdır." diyorsunuz.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Batman) – Daha doğru olur.

Şimdi, Sayın Başkanım, müsaade ederseniz... Şimdi, benim bankalarla ilgili olarak söylediğim husus şu: Ben önceki açıklamalarımda olsun, çünkü Plan ve Bütçe Komisyonuna sunduğum metinde olsun, basın toplantılarında yaptığım açıklamalar; onlar genelde bir soruya cevaben yaptığım açıklamalar. Şunu diyorum: Hani başka ülkelerle karşılaştırıldığı zaman Türkiye'de bankacılık sektörünün sağlıklı bir bilanço'ya sahip olması büyümeyi destekleyici bir unsurdur. Ama burada bankalara bizim bir talimat vermemiz, bankaları bu anlamda yönlendirmemiz söz konusu olamaz. Zaten dikkat ederseniz, siz, söyleminizle bir şey yapamıyorsunuz. Mesela 2010 yılının ikinci yarısından itibaren, 2011 yılının ilk yarısına kadar çok ciddi bir tartışma yaşandı. "Kredi hacmi çok hızlı genişliyor, bunun yavaşlaması lazım.", "Bankaların kredi hacmini şu kadar..." Dinleyen olmadı. Ne zamana kadar? Ne zaman ki Merkez Bankası adım attı, para politikasını sıkılaştırdı, ne zaman BDDK kredilere, bir anlamda, bir anlamda sınır getirdi. Ne zamanki biz birtakım tedbirler aldık, ancak o çerçevede yansıdı. Dolayısıyla benim söylemim... Bakın, ben zaten orada "İhtimaldir." diyorum. Ben bir ekonomist olduğum için genelde mümkün olduğunca dikkatli konuşurum bu konularda, bir. Para politikası konusundaki söylemimde de mümkün olduğunca dikkatliyim. Ben sadece şunu söyledim: "Enflasyonla ilişkili yani görünüm iyiye doğru giderse yani enflasyon aşağıya doğru bir trende giderse bu Merkez Bankasının para politikası konusunda daha esnek davranmasını sağlayabilir." dedim. "Sağlayacak, sağlar." demedim, demem de zaten çünkü benim Merkez Bankasının bağımsızlığı konusunda, bütün samimiyetimle söyleyeyim, Türkiye'nin yaptığı en önemli reformlardan bir tanesidir, Türkiye'nin en önemli -tarih 2001- kazanımlarından bir tanesi.

Değerli Bakanım, şunu söyleyeyim: Ben bu bütçe açıklarını karşılaştırmadım, ben rakam dahi vermedim. Ben dedim ki: "90'lı yıllarda şu şu yıl hariç bütçe açıkları hedefi tutturulamadı." Onun içinde sizin bahsettiğiniz denk bütçe yılları da var, tutturulamayan yıllar da ama ben rakam vermedim ki. "Şu yıl şu kadar, şu yıl şu kadar saptı." demedim. Dolayısıyla bence bu konuda, siz de, biz de yani sonuçta burada her türlü eleştiri yapılıyor. Ben çok sabırlı bir şekilde, hani katılmadığım eleştirileri bile dinliyorum. Yani burada da sadece hani biz bazı rakamlarla örnek verdik. Yani on bir yılın bütçesi, performansı ortada. Bizden önceki on yıllık ki burada hangi hükûmet var, hükûmetler var, o anlamda da söylemiyorum. Eminim...

SÜMER ORAL (Manisa) – Hangi şartlarda alındı?

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Ben ona katılıyorum. Aynı fikirdeyim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanımızın kapsamlı, samimi ve şeffaf açıklamalarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 2013 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2011 yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı'nın maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sırasıyla, tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 396.647.014.350 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 45.002.167.100 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 2.363.741.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI

Gider bütçesi

MADDE 1- (1) 6091 sayılı 2011 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 306.648.678.330 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 26.598.692.500 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1.902.505.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

(2) 2011 yılı merkezî yönetim konsolide ödenek toplamı 312.572.607.330 Türk Lirasıdır.

(3) Kanunların verdiği yetkiye dayanarak yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenekler sonrası merkezî yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2011 yılı bütçe giderleri toplamı 307.039.341.688,16 Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 2011 yılı bütçe giderleri toplamı 39.565.670.210,76 Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 2011 yılı bütçe giderleri toplamı 1.999.731.768,15 Türk Lirası olarak gerçekleşmiştir.

(4) 2011 yılı merkezî yönetim konsolide bütçe gideri toplamı 314.606.791.642,93 Türk Lirasıdır.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza, başta Maliye Bakanlığı olmak üzere bütçenin hazırlanmasında emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Yarın saat 10.00'da programımızda bulunan kamu bütçesini görüşmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.05